

SORUN **Polemik**

MARKSİST
İNCELEME
ARAŞTIRMA
ELEŞTİRİ
DERGİSİ

42

EYLÜL 2010

www.sorunpolemik.com e.posta: sorunkolektif@gmail.com

Süresi: Şimdilik İki Ayda Bir Yayınlanır

Sayı: 42 (2010)

Fiyatı: 4 TL (KDV Dâhil)

Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü: **Sırrı Öztürk**

Yönetim Yeri ve İletişim:

Akbıyık Değirmeni Sokak, No: 33/B 34122

Sultanahmet-Eminönü/İstanbul

Telefon: (0212) 638 81 82 Fax: (0212) 638 81 72

Posta Çeki No: 98213

Banka Hesap No: İş Bankası Cağaloğlu Şubesi (1095) 325 835

IBAN: TR 46 000 64 000 00 110 950 325 835

Abonelik Yurtiçi yıllık 6 sayı - 30 TL. Yurtdışı dört katı

Yayın ilkelerimizle bağdaşmayan ilanlar kabul edilmez.

Gönderilen yazıların beş dergi sayfasını geçmemesi (CD ve e-posta),

Word programında zenginleştirilmiş metin biçiminde

kaydedilerek gönderilmesi gerekir.

Yazılı metinler kaynak gösterilerek kullanılabilir.

Teknik Hazırlık: Sorun Teknik Büro

Baskı: Mutlu Basım

Davutpaşa Cad. Güven San. Sit. C Blok No: 264 Topkapı / İstanbul

Tel: (0212) 577 72 08

Yayın Türü: Yerel Süreli

ISSN 1303-2402

İÇİNDEKİLER

- **SORUN Polemik** 3
“Evet mi?”, “Hayır mı?” Bölünmesini Niçin Boykot Ediyoruz?
Bu Tartışmaya Niçin Katılmıyoruz?
- **POLİTİKA CEPHESİ**
- **Sırrı Öztürk** 9
Liberal “Sol”lar Marksist Geçinenlere “Ders” Veriyor!?
- **Sırrı Öztürk** 21
Hegemonlar Yakın Doğu’yu Yeniden Biçimlendirirken
“Altemperyalist” ya da “Küçükemperyalist” T. C. Ne Yapıyor?
- **Sırrı Öztürk** 33
Gençlik Gençlik...
- **Babür Pınar** 38
Toplumsal Durum ve Siyasî Zeminde Değişim / Hava Döndü
- **Turgay Ulu** 60
“Marksizmin Marksist Eleştirisi” Kitabının Kritiği
- **Yavuz Yıldırım Türk** 67
Güney Afrika ve Tüm Afrika Gerçeği!
- **Ahmet Çakmak Deliorman** 74
Hangi “Gençlik” Hangi “Gelecek?!”
- **Refik Uğur** 84
Bunalım
- **Mehmet İnce** 87
Rusya, Bulgaristan ve Honduraslı
Devrimcilerle Bir Görüşme
- **Metin Tektaş** 92
Venezüella İzlenimleri...
- **Taimur Rahman** 94
Dünya Sosyal Forumu: 30 Yıllık Yatırımın Meyvesi
- **Yeldar Barış Kalkan** 98
Çerkes Diasporasında Siyasî Yapının Paradoksu
- **Osman Bulugil** 110
Kapitalizmin Kendini Yeniden Ürettiği Bir Alan: Spor-Futbol
- **Salman Bağbancı** 117
12 Eylül ve Filistin Günlüğü
- **Bizden Haberler** 122

“Evet mi?”, “Hayır mı?” Bölünmesini Niçin Boykot Ediyoruz? Bu Tartışmaya Niçin Katılmıyoruz?

Hâkim gerici sınıflar, anayasadaki kısmî değişikliğini içeren referandum oyununda emekçi halklarımızın bilincini yarattıkları suni çelişkilerle bir kez daha “Evet mi?”, “Hayır mı?” diye böldüler.

Tekelci, militarist polis devleti T. C. gerek kendisinin gerekse kapitalist sistemin yapısal krizinden bir türlü çıkamıyor. Gerici reform dahi yapamıyor. Avantalar yağmalar düzenine dönüşen kapitalist üretim anarşisine dayalı sistem emekçi yığınlar için her geçen gün daha da dayanılmaz hale geliyor.

Sahte “laikçi-şeriatçı” gündemi hâlâ birilerinin kafasını kurcalıyor ve bu aldatıcı düzenek bir türlü bozulamıyor.

Uzlaşır çelişki ve çatışkısıyla iktidar için kurumlar arasında paylaşım kavgası veren gerici, sömürücü güçler, Ordu, Anayasa Mahkemesi, HSYK vb. kuruluşlar üzerinde denetim kurma kavgasını vermektedir. Hâkim gerici sınıfların kendi arasında cereyan eden düzen içi çatışmasında insanlarımız “Evet” ile “Hayır” gibi gerici tercihlere zorlanmakta; sistemin bekası için taraf olmaya zorlanmaktadır.

Emperyalist-kapitalizmin çıkarları doğrultusunda hareket eden, sınıfsal çıkarları gereği de etmek zorunda olan T.C. burjuvazisi ve ortakları, önlerindeki en ufak yasal engeli kaldırmak isterlerken bile bir iç çatışmaya girmişlerdir. Yeni dönemde işçilerden-emekçilerden emecekleri kanın kendi aralarında paylaşımı hesabını yapmaya koyalmuşlardır.

“Evet” ile “Hayır” arasında ne fark var? Çürüyüp çözülen sistem kendisini aşamamaktadır.

Devrimci ve Marksist Sol Kadrolar etkili ve bütünlüklü bir politika üretmediği için de Burjuva-Proletarya temel çelişkisi bir türlü ön plana çıkarılmıyor. İşçi sınıfı ve emekçi halklarımızın talep ve ihtiyaçlarını gündemleştirip sağlı-“sol”lu burjuva partilerinin demokrasicilik oyunu bir türlü bozulamıyor.

Sistemin / rejimin yaşadığı kriz ortamında, çelişki ve çatışkısıyla saflaşan güçlerin arasına, parlamentarizme ve emperyalist-kapitalizmin bölgedeki oyunlarına “kama sokacak” örgütlerimizin işbaşı yapamadığı bir ortamda “Evet” ile “Hayır” saflaşmasına alet olmayı, devrimcilik, ilerencilik, demokratlık olarak pazarlama girişimlerine göz yumulamaz.

Sosyal muhalefet dinamiklerini uyumlandırıp kurmaylık görevini yerine getirecek birleşik-güçlü-güvenilir ve donanımlı **İşçi Sınıfı Partisi** de henüz üretilmediğinden “Milli Mesele” ile “Milliyetler Meselesine” de proje üretilmiyor.

Tarihsel ve sosyal haklılıklarıyla sürece müdahale edebilecek **Kurum ve Araç**lara sahip olamayan Devrimci ve Marksist Sol Kadrolar henüz “Öndersizlik Krizi”ni aşamayan duruşlarıyla kurmaylık görevini bir türlü yerine getiremiyor.

Burjuva ve küçükburjuva “sol” akım temsilcileri sistemin / rejimin kendilerine açtığı kanallarda kendi ideolojik konumlaşmalarıyla politika yapmaktadır. Kimisi sisteme kalp ilacı olan parlamentarizm ile uğraşırken kimisi hâkim gerici sınıfın açtığı gündemlerde boğulup gitmektedir. Burjuvazinin niyetleri uzantısında insanlarımıza “Evet mi?”, “Hayır mı?” türünden dayatılan gerici gündeme birileri de baştankara girmiştir. Böylelikle bilimsel öz ve dayanağından yoksun tartışmalarla işçi sınıfı ve emekçi halklarımızın bilinci bulandırılmaktadır.

Aşırı teorizme ve entelektüalizme kaymış, “gelin tartışalım” dışında bir görevi olmayan kimi aydınlar da sözüm ona tahlil ve yorumlarıyla işçi sınıfı ve emekçi halklarımızın bilincini bulandırma işine en ön saflarda yardımcı olmaktadır.

İşçiler, emekçiler, işsizler, ezilen ve sömürülen tüm insanlarımız örgütsel güvencelerinden yoksun biçimde burjuvazinin yalanları karşısında yalpalamaktadır.

Burjuva ve küçükburjuva “sol” akımlar ve onların örgütleri kendilerine dayatılan “Evet mi?”, “Hayır mı?” saflaşmasına alet olarak devlet tekelci kapitalizminin sahte ve suni gündemini ne değiştirebilir ne de dönüştürebilir.

Hâkim gerici sınıflar tarafından gündemleştirilen “Anayasa değişikliğine Evet mi?-Hayır mı?” dayatması; işçi sınıfı hareketine, sosyalist harekete, emekçi kadın hareketine, ilerici-devrimci gençlik hareketine, Kızılbaş-Alevi hareketine ve Kürt ulusal özgürlük hareketine, ayrıca fukara Müslüman insanlarımıza, yoksul köylülüğe hiçbir yarar getirmeyecektir.

Sınıflar mücadelesinde değişim ve dönüşüm denildiğinde modern sosyal sınıfların “güreşi” akla gelir. Bu memlekette bu türden bir sınıfların “güreşi” burjuva diktatörlüğü altında kuraldışına çıkarılmıştır.

T. C. devleti kurulurken işçi sınıfı ve emekçi halkların talepleri bastırılarak devlet eliyle burjuva yetiştirildi. Bir yandan da “imtiyazsız, sınıfsız, kaynaşmış bir kütleyiz...” nutuklarıyla sınıf gerçekliği inkâr edilmeye çalışıldı. İşçi sınıfı hareketi, sosyalist hareket devlet te-

rörüyle ezildi. Kürtler, Kızılbaş-Aleviler kütleli kırım ve kıyımlardan geçirildi. Ulusalılık-Sınıfsallık dinamikleri içinden ve dışından kuşatıldı. Sosyal muhalefet dinamiklerinin birlikte hareket etmesi çeşitli yöntem ve araçlarla engellendi.

Finans kapitalin oluşması geç oldu, fakat güç olmadı. Sermaye sınıfı uluslarötesi tekeli sermayenin yer yer yerli bir ortağı, işbirlikçisi ve taşeronu olmayı becerdi.

Kapitalist anarşiyi aşmaya yönelik örgütlerimiz devlet terörüyle bastırılıp dağıtıldı. Yeri bir daha doldurulamaz nitelikteki insanlarımız darağaçlarını süsledi ve kırlarda, kentlerde katledildi.

İdeolojik-Politik-Örgütsel konumuyla bir türlü ayrışıp bütünleşemeyen "Sol Cenahımız" eklektik, bilim ve akıl dışı yol ve yöntemlerle ne siyasal-sosyal devrim yaptı ne de yığınağını olması gereken yere yapabildi.

Burjuvazi, "Sol Cenahımızın" politikasızlığını büyük bir ustalıklarla kullanmasını bildi ve öncelikle emekçi halklarımızı "zengin-fakir" olarak rahatlıkla böldü. Sınıf çelişkileri iyice derinleştirildi. Ardından "Alevi-Sünni" insanlarımızı birbirine karşı böldü-kışkırttı ve onarımı zor düşmanlıkların tohumlarını ekti. Peşi sıra "Türk-Kürt" karşıtlığını -düşmanlığını- yaratarak ırkçı ve milliyetçi akımları daha da kışkırttı.

Bunlar yetmiyormuşçasına şimdi de, gerici Ana ve Baba yasalarının ömrünü biraz daha uzatabilmek adına yapılan kimi makyajları "Evet mi?", "Hayır mı?" diye dayatarak yeni bir bölünme tezgahını öne sürüyor.

Burjuvazinin "vukuatı" ile; siyasal, sosyal, kültürel, ekonomik, askerî vb. açılardan yaratmış olduğu bu durumun -kapitalist anarşinin- tüm suçu; büyük bir utanmazlıkla "Vatan hainleri, komünistler, bölücüler, anarşistler, teröristler" tekerlemeleriyle "Sol Cenahımızın" üzerine yıkılmak istendi.

Devletin açtığı kanallarda faaliyetlerine izin verilen sendika bürokrasisi ile sağ ve "sol" teslimiyetçi oportünist örgütler marifetiyle **İşçi Sınıfı Partisi (İSP)**'nin örgütlenmesine darbeler vuruldu. İdeolojik-teorik yaklaşımlarıyla **İSP**'nin oluşturulmasını bilince taşıyan kadrolar da burjuvazinin bu oyununu tersyüz edebilecek ideolojik-teorik-politik politikalar üretmedi, yeni adımlar atamadı.

Tekelci sermayenin "yüksek" çıkarlarını gözetken faşist askerî darbeler yöntemiyle işçi sınıfını politika dışında tutan, politikasızlaştırılan yöntemlerle işçi sınıfı ve emekçilerin davranmasının önü kesilmek istendi, faşist baskı ve terör yöntemleriyle yürekleri korkular salındı-aşlandı.

“Evet mi?”, “Hayır mı?” türünden dayatılan gerici tercihlere karşı işçi sınıfının ve emekçi halklarımızın çıkarlarına hizmet edebilecek devrimci tavır ne olmalıdır? Devrimcilerin, Komünistlerin dikkat edeceği husus yalnızca budur.

Burjuvazinin çıkarlarını koruyup kollayan yasal ve anayasal düzenlemelerde işçi sınıfı ile emekçilerin çıkarlarını koruyup kollayacak örgütsel güvencelerimiz hâlihazırda yoktur. Nüveler hâlindeki kadrolar da dağınık ve güçsüzdür.

Burjuva diktatörlüğü altındaki barajlı ve emekçiler için binbir engelli seçimler sonucunda ortaya çıkan “iktidarlar” iddia ettikleri gibi ne yasal ne de meşrudur. Sosyal-ekonomik-siyasal-kültürel açılarından eli, kolu, ayağı, ağzı, dili bağlanmış insanlarımız iki gerici odak arasında nasıl bir seçim yapacaktır? Bu şartlarda yapılan tercihlerde “Milli irade” dedikleri şey hâkim gerici sınıfların “yüksek” çıkarlarını koruyup kollayanların işbaşı yapmasından başka bir şey değildir.

İşçi sınıfı ve emekçilere hiçbir ışık getirmeyen anayasa değişikliğinin referanduma sunulması olayına “Evet” ya da “Hayır” denilmesiyle devlet / sistem / rejim reform yapmış sayılmayacaktır. Burjuva diktatörlüğü gerici yasa ve anayasalarla devam edecektir. AKP'nin şahsında hâkim gerici sınıfların siyasî çıkarları da bir biçimde tahkim edilmiş olacaktır. Devrimciler, Komünistler, gerici reform dahi yapamayan burjuva iktidarlarının oyunlarına “Evet” ya da “Hayır” diyerek alet olamazlar. Çünkü onların yararına hiçbir durum söz konusu değildir. Bu türden bir saflaşma yerine sistemin / rejimin ideolojik-sınıfsal konumunu, mantığını, işleyiş kurallarını açığa vuracak, işçi sınıfı ve emekçi halklarımızın talep ve ihtiyaçlarını gündeme getirecek çabalara ihtiyaç duyulmaktadır.

“Evet mi?”, “Hayır mı?” saflaşmasında -bölünmesinde- işçi sınıfı ile emekçilerin hiçbir çıkarı söz konusu değildir. Bu nedenle Devrimcileri, Komünistleri bu iki seçenek arasında tercih yapmaya zorlayacak ya da ikna edebilecek bir gerekçe zaten söz konusu olamaz.

Burjuvazinin çıkarlarını zora sokacak, işçi sınıfı ve emekçi halklarımızın çıkarlarını gündemleştirecek, kitleleri seferber edip dayatacak, devrimci taktiksel zenginlikleri uygulayacak bir **İSP** de yoktur.

Devrimcilerin, Komünistlerin kitlelerin politikleştiği bu türden “seçim” ortamlarında gündeme getireceği birinci madde **İSP**'nin oluşturulmasıdır.

“Sol Cenahımız” açısından geçerli bir özeleştiriyi bir kez daha dillendirmeyi ve ortaya çıkan bu durumu tahlil ederek bazı saptamalarda bulunmayı ve de bu vesileyle konu üzerindeki görüşlerimizi tekrar etmeyi uygun buluyoruz:

☆ Sistemi hakikî reformlar yapmaya zorlayacak ve de burjuva diktatörlüğünü aşabilecek mekanizmaları bir türlü üretememiştir.

☆ Burjuvazi ile her alanda boy ölçüşecek ve iktidara gelebilecek birleşik, güçlü, güvenilir ve donanımlı bir **SINIF PARTİSİ**'ni üretip işbaşı yaptıramamışız.

☆ İşçi sınıfının siyasal ve sendikal birliği davasını ete kemiğe büründürememiştir.

☆ Biricik sınıfsal-örgütsel güvencemiz olan **Komünistlerin Birliği**'ni telaffuz etmiş, bu kararla yola çıkmış, fakat pratik örgütçülükte anlamlı ve ileri bir adım atamamışız.

☆ Kapitalizmden büyük zarar gören sosyal muhalefet dinamiklerini tutarlı-somut-amaçlı projelerimizle bir araya getirememiştir.

☆ Modern Proletaryanın önderliğinde Ulusal-Sınıfsallık dinamiklerini yan yana getirememiştir.

☆ Kolektif aklı, kolektif bilinci ve kolektif eylemi bir türlü örgütleyememiştir.

☆ Birbirimizden öğrenememiş, deneyim aktarımında bulunamamış, birlikte yürüyememiş, kolektif iktidar projesi üretememiş olan "Sol Cenahımız" büyük ölçüde işlevsiz bir konuma düşürülmüştür.

"Evet mi?" (akp, sp, bbp vb.), "Hayır mı?" (chp, mhp vb.) gerici saflaşmasında bir de BDP tarafından "Boykot" çağrıları yapılmıştır. Burjuvazinin göstermelik seçim mekanizmalarına katılmak ya da katılmamak işçi sınıfı ve emekçilerin o günkü sınıfsal çıkarlarıyla ilgilidir.

"Boykot" tavrı işçi sınıfı ve emekçilerin çıkarlarına önemli, kayda değer bir katkı sunuyorsa, burjuvazinin oyunlarını bozmaya ve sistemi geri adım atmaya zorluyorsa bu yöntem düşünülebilir.

Bir de "Yetmez ama Evet" cephesi (nevzuhur "Avrupa standartlarına uygun sosyal-demokrat parti" edp ve diğer dönem "solcu" liberaller) ile "Yeni bir anayasa için Hayır" cephesi (sip partisi tekape, ödp, emep, disk, tmmob, kes, halkevleri vb) oluştu.

Burada seçim ve oy hesapları ile parlamentonun kullanılması gibi tartışmalara girmeden söylenecekse:

T. C.deki seçim sistemlerinde kullanılan oyların önemli bir bölümünün "Boykot" tercihinde bulunması emekçileri hâkim sınıf gündemlerine mahkûm olarak gören her iki burjuva cephesine de vurulacak önemli bir darbe ve ders olacaktır. Dolayısıyla ancak böyle etkili bir sonucun örgütlenebileceği, gerçekleştirilebileceği hesaplanıyorsa bu boykot çağrısının bir anlamı olabilecektir. Üstelik çağrı yapmak da yetmez, Erdoğan'ın "Evet" turu, Kılıçdaroğlu'nun "Hayır" turu gibi de değil, kapı-kapı dolaşarak "Boykot"un gerekçesi anlatılma-

lıdır. “Boykot” çağrısı sistemli ajitasyon, propaganda, yetenek ve hatırı sayılır bir örgütlülüğü gerektirir. Yoksa bu türden pasif bir boykot anlayışı, “Hele bir kelle sayımız ortaya çıksın” çağrısı olarak kalmaya mahkûmdur. “Evet”, “Hayır” ile “Boykot” tercihlerinin sonuçları şimdiden aşağı yukarı bellidir. Sonuçta: “Evet” oylarının çokluğuyla ya AKP’nin dediği olacaktır. Ya da “Hayır” oylarıyla AKP tepe taklak olup CHP veya MHP öne çıkacaktır. Ancak “Boykot” oylarının önemli bir düzeyde oluşu sistemi / rejimi ve herkesi düşündürecektir.

“Boykot” kararı alan BDP ve ona eklenmekten öte ciddi hiçbir politikası olmayan diğer “ilerici” ve “sol” örgütlerin sosyal muhalefetin tamamını seferber edebilecek, kitleleri bu yolda örgütleyebilecek ideolojik-politik-örgütsel becerilerinin olduğunu ise asla söyleyemiyoruz.

Kolektifimizin önerisi açıktır: *Aktif+Örgütlü Boykotu hayata geçirecek çabalara ihtiyaç duyulmaktadır.*

Aktif Boykot ve bu yoldaki ittifak ve güç birliği çalışmalarını, işçi sınıfının sendikal ve siyasal birliği mücadelesiyle birleştirmeli ve gündemde sıcak tutmalıyız.

“Seçim” hesaplaşmalarında sağı “sol”lu burjuva partilerinin ellerindeki araçlar “Sol Cenahımızın” elinde yoktur. Kamuoyu araştırmalarının göstergelerine bakacak olursak: “Evet” ve “Hayır” saflaşmasında taraflara yüzde 50, yüzde 50 oranında bir “şans” tanımıştır. Böylelikle bazı tahminlerde bulunulmuştur. Hâkim gerici sınıflar gündemlerini bu doğrultuda belirlemeye yönelmiştir.

Devletin sahipleri arasında en büyük payı bulunan TÜSİAD’ın tavrı da bu yöndedir.

Biçimsel ve göstermelik parlamento seçimlerinde “halkımızın” önüne her zaman “vebadan kurtarıp sıtmaya razı etmek” gibi seçenekler sunulmaktadır.

Sokağın diliyle söylenecekse: Bugüne kadar “Bokla tezek arasında yapılan seçimlerde insanlarımız ellerini kirletmemek için daima tezeği tercih etmiştir.”

T. C. devleti demokrasicilik oyununa başlayalı beri bu böyle devam etmektedir.

10 Temmuz 2010

SORUN Polemik Dergisi

Çalışanları Adına

Sırrı Öztürk

POLİTİKA CEPHESİ

Sırrı Öztürk

-Polemik-

Liberal “Sol”lar Marksist Geçinenlere “Ders” Veriyor!?

Emperyalist-kapitalist sistemin nasıl ve hangi yöntemle tahlil edilebileceğini, insanın ve insanlığın sosyal-sınıfsal-evrensel kurtuluşunun nasıl gerçekleşebileceğini, bu yoldaki program, strateji ve taktiklerin hangi araçlarla kullanılacağını, bu amaçla kütleli çıkışların nasıl örgütleneceğini, kapitalizmin devrimci yol ve yöntemlerle nasıl kökten aşılıp dönüştürüleceğini içeren konu ve sorunların cevabını, ancak diyalektik tarihsel materyalist metodu kullanmayı bilen ve bunu “somut durumun somut tahlili” yöntemiyle değerlendiren, ayrıca sosyal pratikte düşünce-davranış çizgilerini buluşturup bütünleştiren Devrimci ve Komünist Kadrolar verebilir.

Konuya böyle yaklaşıncı aklımıza şu soruları yöneltmek geliyor: Kimlere Devrimci ve Marksist denir? Kimler reformist ve revizyonisttir?

Devrimciler, Marksistler tutarlı bir tarih ve sınıf bilinciyle sosyal olay ve olguları inceler-tahlil eder-sentezler, çözüm yöntemleri üretir; “Marksizmin yorumu ve pratikte yeniden üretimi” yöntemine göre hareket eder. Elimizdeki bu etkili silah, ne burjuvazide ne de onun kulvarlarında hareket eden sağ ve “sol” teslimiyetçi oportünist akımların elinde vardır. Bu diyalektik yöntemi ideolojik süzgecinden geçirip pratikte somutlayıp yansıtanlar Marksist olmayı hak ederler. Bağımsız sınıf tavrı gözetmeyenlere, sınıflar mücadelesi dışında ve burjuvazinin açtığı kanallarda ahkâm kesenlere Marksist denilmez. Birey, grup, çevre ve örgütsel duruşlarıyla Marksizm iddialarının (iddialarımızın) bilimselliği ile tutarlılığı sosyal pratikte sınanıp denir, denenmektedir.

Politika sahnesindeki sınıfsal duruşların ilkesel mevzilenişi böyle olması gerekirken yaşadığımız coğrafyada, bunun tam tersi bir durum sergilenmektedir. Burjuva sol, küçükburjuva sol, Devrimci ve Marksist Sol, Bilimsel Sosyalizm-Komünizmi öğrenip algılamak, bilinçlenip örgütlenecek sosyal pratikte bunu yansıtmak hiç de böyle olmamıştır. Devrimci ve Marksist iddialı küçükburjuva sol akımlar büyük bir “özgürlük” içinde kendiliğinden örgütlenebilmekte ve öznel niyetlerle hareket edebilmektedir.

“Marksizmin yorumu ve pratikte yeniden üretimi” sorunsalı da bu türden “dar grup kültü”ne göre biçimlendirilmektedir.

Marksist Sol kadroların bu türden “dar grup kültü”nü aşım yığınağı mümkün olan tek bir alana neden yapamadığının, devrimci hareketin siyasî birlik ve bütünlüğünü neden gerçekleştiremediğinin, nihai amacı-hedefi bir ve aynı olan gruplar üzerinde bu yolda neden bir basınç uygulayamadığının sebep ve sonuçları bilinmektedir.

Sınıflar mücadelesi, burjuva ve küçükburjuva sol akımlar üzerinde hegemonya kuracak ideolojik-politik-örgütsel çabaları gecikmeden üretecektir. Bunun sevindirici işaretleri her alanda alınmaktadır.

İdeolojik-sınıfsal çıkarlarımızı yansıtan bu türden devrimci düşüncelerimizi sürekli gündemde tutuyoruz. Gerekli tartışmalarla kurumsal, merkezi disiplinli örgütsel güvencelerimizi nasıl oluşturabileceğimizi ve de anılan düzeydeki işleyişleri nasıl aşmaya çalışacağımızı da sürekli bilince taşımaya ve gündemde tutmaya çalışıyoruz.

Devrimci ve Marksist Sol kadroların -hepimizin- yeni nitelikler kazanabilmesi ve devrimci hareketin yeni bir kalıba dökülebilmesi, yeni bir birliğin (halitanın) oluşturulabilmesi ve sanat-estetik-politika bütünlüklü yeni bir sosyalist kültür geleneğimizin yaratılması-üretilmesi için çalışıyoruz. Burjuva ideolojisi ve revizyonizme karşı polemik türünden bazı konuları kaleme alışımız elbette bu sebepten dolayıdır.

Yaşadığımız coğrafyada Devrimci, Komünist, Bolşevik isim ve sıfatlarının herkesin paşa gönlüne göre kullanılması, devrimci tarih ve geleneklerimizi sömürüp, kendiliğinden örgüt kurup parti çağrışımı yapılması ne hikmetse “özgür” ve “serbest”tir!? Bu türden bir “özgürlük” ve “serbestlik” öyle bir düzeye gelmiştir ki, “Artık bizim düşmana hiç ihtiyacımız yoktur.” demeye kadar vardırılmıştır!

“Marksizmin yorumu ve pratikte yeniden üretimi” yönteminin ne demek olduğunu henüz kavrayamayanların çoğunlukta olması ve kendiliğinden kurulan bu türden örgütlerin burjuvazi karşısında sosyal pratikte bozguna uğratılması ve böylelikle trajik sonuçların alınması son derece doğaldır.

Günümüzde bu durumun aşılabilmesinin bazı sevindirici şartları ile örnekleri oluşmaya başlamıştır. Bazı devrimci kadroların bu amaçla önemli çalışmalar yaptığı da bilinmektedir. Tarihsel-siyasal-sosyal devrim iddialarıyla yola çıkanların yaşadığı sosyal trajedilerin aşılabilmesi asla bir “sosyal kader” değildir ve asla bir “sosyal kader” olmamalıdır.

Özetlemeye çalıştığımız bu “sosyal kaderin” kırılıp aşılabilmesi, sorunun bütünlüklü biçim ve içerikte tanımlanması ve mutlaka aşılması gereken bir ödev olarak kadroların gündeminde bulunuyor.

Bu türden kapsamlı bir görevi gerektiği gibi yerine getirebilmenin sancısı yaşanıyor. Bu ve benzeri sorunlarımızı olması gereken yerde ve kadro olmayı hak edenlerle henüz bir türlü tartışmıyoruz. Bu görevi yerine getiremediğimiz gibi tartışmaların sonuçlarına katlanma girişimi ve cesaretini dahi bir türlü gösteremiyoruz.

Bu ve benzeri sorunlarımızı şimdilik yazıp belgelemek durumunda kalıyoruz.

İşi, üretimi, özel yaşamı ve eylemiyle kapitalist yabancılaşmadan kurtulamamış olanların ideolojik-teorik perişanlığının bu düzeylerde geride oluşu da doğaldır. “Doğal” olarak tanımlananların “olağan” bir hâle dönüşmesi ise hiç de iyiye işaret değildir. Kapitalist yabancılaşma en çok da “sosyal hafızalarımızı” tahrip etmiştir.

“Sol Cenahta” okumayan, okuduğunu anlamayan, inceleyip araştırmayan, sorgulamayan, okusa bile dar grup kültürüne ve çıkarına göre belirlenmiş materyalleri bilimsel okuma disiplininin / yönteminden uzak tek yönlü okuyan, duyarsız, bireyci, nemelazımcı ve ayaklanmayan insanlar sürüsü yaratılmak istenmektedir.

Bilimsel Sosyalizm-Komünizm dışı akımlardan liberal “sol” ile Devrimci ve Marksist Sol akımların temel ayrımı, liberal “sol”un kapitalizmin devrimci yol ve yöntemlerle, köklü dönüşümlerle aşılması yerine, devlette, üretim, mülkiyet ve paylaşım-bölüşüm ilişkiler ağına hiç dokunmadan, reformlar yoluyla, kapitalizmin dönüşeceğine inanmasıdır. Bunun en somut örnekleri *Taraf* gazetesinde kümelenen üniversite okumuş aydın geçinenlerin AB’ye ve AKP’ye kölece angaje politikalarında yansıtılmaktadır. Onlara göre AB’ye uyumlandırılmış politikalarla T. C. düze çıkacaktır!? AKP’nin demokratik görünümlü, aslında ise burjuvazinin sınıfsal çıkarlarını pekiştirmeye yönelik gerici yasal ve anayasal “reform” girişimleri faşizan yönelişli burjuva diktatörlüğünün kurumsallaşması demektir. *Taraf* gazetesinin yazarları ideolojik-sınıfsal çıkarlarını burjuva iktidarlarında görmektedir.

“Evrim mi Devrim mi” tartışmasında liberal “sol” akımlar birincinin, Devrimciler, Komünistler ise ikinci tanımın tarafındadır; ideolojik-politik-örgütsel açıdan bu temelde mevzilenmişlerdir. *Kolektifimiz Çalışanlarımızın* biricik amacı, devrimci yığınağımızı imkân dâhilinde olan ikinci alana yapmak olarak özetlenebilir; elimizdeki araçlarla bunun kavgasını veriyoruz.

Liberal “sol” akımlar, Sovyetler Birliği deneyimini ve buradaki çözülme (geçici mevzi kaybetme durumunu) parmaklarına dolayarak Marksizmin devrimci özünü revize etmeye çalışmaktadır; reformlar yoluyla kapitalizmin, artı-değer sömürsünün azaltılabileceğini, “ortadan kalkabileceğini” ve de artık siyasal-sosyal devrimlere, devrimci dönüşümlere gerek kalmadığını ileri sürmektedirler!

Yaşadığımız coğrafyada Bilimsel Sosyalizm-Komünizm dışı “sol” reformist-revizyonist akımlar, sistemin kendilerine tanıdığı, yol açtığı kimi “yasal” güvencelerin uzantısında ve çeşitli biçimlerde örgütlüdür. Bu icazetli alan onlara bilinçle sunulmuştur.

Burjuvazinin her türden icazetini reddeden, kendi kanalını kendi gücüyle açmaya aday Devrimci ve Marksist Sol kadroların ise açık alanlarda çalışmaları resmen ve fiili olarak engellenmek istenmektedir.

Hâkim gerici sınıfların bu türden niyetlerini kursaklarında bırakacak adımların atılmasına ihtiyacımız vardır. Onların işçi sınıfı ve emekçi halklarımızın düşmanı bu uğursuz projelerini, alternatif projeler üretmekten vazgeçmelerinin yolu olması gereken yerde örgütlenmekten geçiyor. Devrimci esnekliklerle ustaca politik taktikler gözetilerek NATO’cu politikalarının ve aralarındaki uzlaşır çelişki ve çatışmalarının arasına “kama sokup” projelerini tersyüz etmenin zamanı gelmiştir.

T. C. burjuvazisi, cumhuriyetin kuruluşundan beri Devrimcilerle Komünistlerin kapalı ve açık alan çalışmalarının önünü devlet terörü uygulayarak kesmeyi denemiştir. Sistemin uyguladığı planlı devlet terörü ile sermayenin avantajlar ve yağmalar düzeni kurumsallaştırılmıştır.

Gerici reform dahi yapamayan günümüzdeki AKP iktidarının sözde bazı “esneklikler” gözetmesinin ise sebepleri vardır. Çünkü bu yolda büyük bedeller ödenmiştir. Sistem artık “Laikçi-Şeriatçı” türünden sahte gündemlerle sınıflar mücadelelerini gizleyememektedir. Burjuvazi-Proletarya (ya da sermaye-emek) temelindeki asıl çelişkiyi din-tarikat-milliyet-etnisiteye dayalı biçimlerde, suni gündemlerle götürememektedir. Kürt-Türk burjuvazisini asla rahatsız etmeyecek düzeyde esnemiş olan ve de olmayan burjuva demokrasisine asla zarar vermeyeceği anlaşılan PKK ile BDP’nin projeleri karşısında bile geri bir adım atmamış, sistemini görece de olsa rahatlatamamıştır. “Barış, demokrasi, hukukun üstünlüğü ve halkların kardeşliği”, “açılım” ve “anayasa” uvertürlerinin birer “yalancı meme” olduğu artık iyice anlaşılmıştır. Tekelci burjuva hegemonların iktidarı A’dan Z’ye kadar çatlamış ve çürümüştür. Kapitalist sistem ve düzen siyasal-ekonomik krizle çalkalanmaktadır. İşçi sınıfı ile emekçi halklarımızın son yıllardaki kültürel çıkışlarıyla burjuvazinin kalelerinde bazı gedikler açılmıştır.

Açılan bu gediklerin kimilerince tek yanlı biçimlerde yüceltilmesi devrimci hareketi yanılgılara götüreceği gibi; sınıflar mücadelesinin gerektirdiği hazırlık ve örgütlenme çalışmalarını, her açıdan donanımlı olmanın önemini gölgelemeye de adaydır.

Hâkim gerici-sömürücü sınıfların tutarlı bir tarih ve sınıf bilincine sahip olduğunu görmezlikten gelen kimi küçükburjuva sol akımların Marksizm dışı sosyal-sınıfsal tahlillerini, örgütlenme anlayışını, programını ve pratiklerini hayat ve mücadele doğrulamamış, acımadan açığa vurmuş-

tur. Hayatın ve mücadelenin öğrettiği bu durumu doğru tahlil edip, sentezleyip çözüm yöntemini ve pratiğini üretmek görevimiz olmalıdır.

Kolektifimiz Çalışanlarının devrimci olan herkesi, her birimi sahiplendiğini, onlara asla zarar vermediğini, devrimci örgütlenmeleri koruduğunu, dost-düşman herkes bilmektedir. “Politik açığa vurma” yöntemiyle karşıya aldıklarımız, yalnızca devrimci hareketin hizasını bozup sisteme “kalp ilacı” olanlardır; Devrimci hareketimizin örgütsel güvencesine kavuşmasını bilerek / bilmeyerek engellemeye çalışanlardır.

T. C.nin tarihinde işçi sınıfına, emekçi halklarımıza uygulanagelen baskı, devlet terörü ve sömürüsü, çeşitli kırım ve kısımlar, inkâr-imha-asimilasyon politikaları karşısında burjuva sol, küçükburjuva sol, Devrimci ve Marksist Sol Cenahımızın konumu da tüm yönleriyle ve haklı gerekçelerimizle tartışılmakta ve eleştirilmektedir. Yapmaya çalıştığımız **Mark-sist Eleştiri**, uyarı ve öneri silahının hangi niyet ve amaçla, niçin ve kimler tarafından kullanıldığını düşmanlarımız bildiğine göre, dostlarımızın da kavraması, en azından anlamaya çaba harcaması gerekecektir.

Devlet terörü, lafla-lafazanlıkla-hayatın reddettiği programlarla, dar grup pratikleriyle değil, tutarlı bir tarih ve sınıf bilincini kuşanarak, ideolojiktetik çalışmaların uzantısında ve de olması gereken yerde örgütlenerek, sınıf pratiğiyle, bağımsız sınıf tavrıyla ancak kırılıp aşılabilecektir. Tutarlı bir “durum muhakemesi” yapamayanların, eleştiri-özeleştiri silahını kullanamayanların, kendilerini yenileyemediğini ve “Çıkış Hattı” üretmediğini görüyoruz. Yaşadığımız coğrafyada “Çıkış Hattı” arayış ve yönelişlerinde *Kolektifimiz Çalışanları* da dâhil hepimiz birer öğrenci konumundayız.

Hayat ve mücadele bizlere neleri öğretmiştir: “Tutarlı-amaçlı-somut bir demokrasi mücadelesi” ile “tutarlı-amaçlı-somut bir iktidar (yani siyasal-sosyal devrim) mücadelesini” koordineli biçimlerde götürün / götürmeye aday bir **SINIF PARTİSİ** geleneği henüz üretilememiştir. Devrimci ve Marksist Sol Cepemiz Sınıf Partisi’ni birlikte üretmelidir.

Siyasal ve sosyal devrimden izole bir demokrasi mücadelesi, özü itibariyle reform mücadelesidir. Reform mücadelesi ekonomik-sendikal hakları, çalışma koşullarının iyileştirilmesini, temel insan hak ve özgürlüklerinin kazanılmasını ve kullanılmasını, sömürülenlerin ve ezilenlerin örgütlenme özgürlüğünü kazanmasını ve kullanmasını içerir. Reform mücadelesi kapitalizmin aşılmasını içermez. Devrim mücadelesi ise kapitalizmin aşılmasını içerir. Yaşadığımız coğrafyadaki devrimci-sosyalist-marksist akımların büyük bir bölümü reform/demokrasi mücadelesini “burjuva demokratik devrimi”nin bir ürünü olarak formüle etmişlerdir. “Bağımsızlık, Demokrasi, Sosyalizm” diyerek devrim mücadelesini aşamalara ayırmışlar, “Demokratik mücadele ve devrim mücadelesi” diye iki ayrı alan oluşturmuşlardır. Demokratik mücadele alanını açık/legal/yasal

alan, devrim mücadelesi alanını da kapalı/illegal/yeraltı alanı olarak belirlemişlerdir. Reform ve devrim mücadelesini âdeta karikatürize edercesine birbirinden koparmışlardır. Reform mücadelesi ile devrim mücadelesi arasındaki diyalektik bağ kopartıldığında ve demokrasi (burjuva demokrasisi) kutsanmaya başlandığında, devrim mücadelesinin sadece lafı edilir. Asıl emek, enerji reform mücadelesine harcanır. Reform mücadelesi reformizmin güçlenmesine yol açar. Reform ve devrim mücadelesindeki diyalektik bağ kopartılmadığında ise bu mücadele yani devrim mücadelesi güçlenir.

Bu türden kapsamlı bir programa / projeye sahip birleşik, güçlü, güvenilir ve donanımlı bir **SINIF PARTİSİ**, Devrimci ve Marksist Sol Kadroların çok yönlü kolektif inisiyatifleriyle işbaşı yapacaktır. Yapmalıdır. Burjuvazinin ve küçükburjuvazinin sağlı “sol”lu tüm kuşatmalarına rağmen, **SINIF PARTİSİ** mutlaka oluşturulacaktır. Oluşturulmalıdır. Devrimci ve Marksist Sol Kadroların; işçi sınıfı hareketinin ve müttefiklerinin yaşadığı “Öndersizlik Krizi” mutlaka ve gecikmeden aşılacaktır. Aşılmak zorundadır. Sosyal pratiğin işareti ve *Kolektifimiz Çalışanların*ın çabaları işte bu doğrultuda açık ve nettir.

Devrimcileri, Komünistleri var eden 100 yıllık sınıflar mücadelemizin bir tarihi ve gelenekleri vardır. Bu anlamlı devrimci tarih ve geleneklerimizle buluşup oluşturulacak **SINIF PARTİSİ**’nin işbaşı yapamaması için bir yandan hâkim gerici sınıflar, diğer yandan sistemin kendilerine açtığı kanallarda işçi sınıfı, sosyalizm-komünizm adına(!) çeşitli maskaralıklar yapan burjuva ve küçükburjuva “sol” akımlar ve onların örgütleri cansiperane çalışmaktadırlar.

Söylemek ve sürekli biçimlerde vurgulayıp bilince taşımak durumundayız: **SINIF PARTİSİ**’nden kastımız, sistemin mantığına göre kurulmuş olan burjuva sol ve küçükburjuva sol örgütlerin dışında, hayatı ve mücadeleyi kucaklamaya aday **İşçi Sınıfı Partisi (İSP)**’dir. **İSP**; işçi sınıfı ve emekçilerin, sosyal muhalefet dinamiklerinin içinde faaliyet gösteren Komünist, Komünizan nüvelerin çok yönlü çabalarıyla kurulacak, inşa edilecek-oluşturulacaktır.

“Dipsiz kuyu boş ambar” türünden aşırı teorizme ve entelektüalizme kaymış tartışmalarla değil, tutarlı İşçi-Kitle, Köylü-Kitle, Gençlik-Kitle çalışması yapan ve anılan tüm nüveleri sosyal pratikte birlikte atılacak adımlar buluşturup bütünleştirecektir.

*Kolektifimiz Çalışanlar*na göre bu anlamlı buluşmanın adı: **Komünistlerin Birliği**’dir. Birliğin yönemi ve pratiği ise: **II. Tüm Türkiye Komünistleri Kongresi (II.TTKK)**’dir. İşçi sınıfının sendikal ve siyasal birliği temelinde ve aynı zamanda eleştirel katkıya açık ve muhtaç hâliyle yapılan tüm çalışmalarımızın özü budur.

Taraf gazetesinin çeperlerinde buluşup bütünleşen üniversite okumuş aydın geçinenler, kendileri gibi aynı kumaştan, fakat “işçi-sosyalist-komünist” isim ve sıfatlarını keyfe keder kullanarak geçinen örgütleri şiddetle eleştirmektedir. Bu gazete yazarları eleştirilerini Marx-Engels-Lenin sürecine bilimselliği tartışmalı göndermeler yaparak, Marksizmi tahrif ederek, eklektik, pragmatik alıntı yöntemleriyle kanıtlamaya özenmektedir.

Burjuvaziye hizmet açısından anlaşılır, fakat bir yanılla siyasî seçimini doğru yapanlar açısından ise boş bir çaba. Diğer yanılla ve de lafızlarıyla “işçi-sosyalist-komünist” geçinen birileri açısından son derece utanılacak bir durum.

Neden mi? Örnekleyelim: *Taraf* gazetesi yazarlarından ve son günlerde kısmeti iyice açılan, medyada sıkça boy gösteren Roni Marguiles; burjuva resmî tarih anlayışı ile burjuva ideolojisine uyarlanmış programları, kadroları ve adları “işçi partisi”, “halkın kurtuluş partisi” ve “türkiye komünist partisi” olan örgütleri teori pratiklerine bakarak “nasyonal solcu” yani “faşist” olarak nitelemektedir.

Roni Marguiles (RM)’in bu tespitine Marksist açıdan bakarsak, şoven ve sosyalşoven küçükburjuva sol kapsamına alınarak değerlendirildiğinde doğru diyebiliriz.

Komünistler ise, bu tespitlerden farklı olarak kendiliğinden kurulmuş, alan kapatma yarışına girmiş, devrimci tarih ve geleneklerimizle organik hiçbir ilişkisi olmayan, sınıfsal-sosyal kurtuluşumuzla hiçbir ilişkisi bulunmayan bu türden örgütlere parti muamelesi yapmamakta, şoven ve sosyalşoven küçükburjuva sol örgüt ya da yalnızca “dar grup örgütü” demektedirler.

Anılan örgütlerden isimleriyle bahsederken “işçi-sosyalist-komünist” isim ve sıfatları ya tırnak içinde zikretmeyi uygun bulmakta ya da onlara yakışır biçimde ifade etmektedirler; “ip” partisi, sip partisi ya da tekapesi diyerek, bu türden özel isimleriyle politik açığa vurma görevini yerine getirmektedir.

RM’nin, “komünist” olduğunu lafzen ifade ettiğine ve bunu sıkça vurguladığına göre parti ile örgüt ayrımının ne demek olduğunu bilmesi gerekir. RM bu ayrımı yapmamakta / yapamamaktadır. Çünkü kendisi de karşıya alıp eleştirdiği örgütlerin bir benzeri olan “devrimci sosyalist işçi partisi” (dsip partisi)’nin üyesidir. “dsip” olarak adlandırılmış örgütün ne devrimcilikle, ne sosyalizmle, ne işçi sınıfıyla ve ne de sınıf partisi ile gerçek bir ilişkisi vardır. RM, kendiliğinden kurulmuş dsip örgütü aracılığıyla (daha net söylenecekse “dar grup tapınımı” yöntemiyle) muarızları gibi bu türden bir örgütlenmeyi parti olarak yutturmaya çalışanlardan biridir. Şimdiye kadar da bu dar grup örgütünün teori pratiği ile kayda değer bir “vukuatı” görülmemiştir. Öteki şerikleri gibi kütlesele çıkışlara pankartını

alıp katılan, ajitasyon çağrışımlarıyla parti iddiasında bulunan, fakat aslında toplumda bolca bulunan “Muhafif Hasan” türünden bir örgütlenmedir dsip. Kimilerinin BDP tabanına faydacı yaklaşımla sosyal gerçekte “varmış gibi” görünmeye çalışmaları gibi, İngiltere’deki Tony Cliff’in fikir ve yöntemlerinden esinlenerek “kitle partisi” olma arzusuyla yanıp tutuşan, ama bunu işçi sınıfına dayanarak başaramayacağını bilincinde olan dsip de, “İslâmcı” ve “ılımlı İslâmcı” geçinen partilerin tabanına dayanarak “sosyal muhalefete” Tünel-Taksim Meydanı arasındaki “uzun yürüyüşler”le öncülük etmeye çalışmaktadır. Bu yürüyüşlerde hiçbir utanma duygusuna kapılmadan Türkiye emekçi halklarının gencecik evlatlarını NATO’ya girmek için Kore’de gözünü kırpmadan ölüme yollayabilen Mendereslerle, Deniz Gezmişlerin ve Erdal Erenlerin resimlerini yan yana koyarak belli bir sermaye cephesinin kitlelerin bilincini zehirleme ve demokratik özelemlerini sömürme yolundaki gündemine kendince katkıda bulunmaktadır. RM, ayrıca kendiliğinden kurulan dsip örgütü ile kendisini de “komünist” olarak tanımlamaktadır!..

Sosyalist solun tabanındaki birlik özlemini Kuruçeşme Toplantılarında kuruttuktan sonra kurulan ödp partisi için söylediğimiz tanımlamayı dsip ve ötekiler için de biraz değiştirerek söylemeliyiz: “What is this comuniste!?”

RM’nin muarızlarına (bu arada “türk solu” çevresine) yaptığı “nasyonal solcu” tespitleri -suçlaması- doğrudur, fakat “örgütler anarşisi” hastalığımıza kendiliğinden kurulmuş dsip halkasını eklemekle yapılan yanı sıra da ortak olmuştur. RM gibilerinin gündeminde bu durumun aşılması gibi devrimci bir kaygı ve çaba ise bulunmamaktadır.

RM gibi teorik açıdan “sosyalizmden haberli” (haberli olmak yetmiyor, sosyal pratikte bunu kanıtlamak da gerekiyor) olanların Marksizm adına(!) yaptığı tahlil, tespit ve yorumlar bilimsel bilgi edinmeye ve de bilinçlenmeye aday insanlarımızı devrimci harekete kazanma mücadelesine ve aynı zamanda şoven ve sosyalşoven burjuva sol, küçükburjuva sol akımların yaptığı tahribatın giderilmesi mücadelesine olumlu yönde hiçbir katkı getirmemektedir.

“ip”, “hkp”, “tkp”, “dsip”, “ödp”, “emep”, “sdp”, “sp” vb. dar grup örgütleri aynı mantıkla, aynı yöntemle, “dar grup tapınımları” mantığıyla kendiliğinden kurulmuştur. Bu türden dar grup örgütlerinin Bilimsel Sosyalizm-Komünizm davasıyla, Komünistlerin Birliği Yöntemi-Pratiği ile, Devrimci Proletaryanın Sınıf Partisi’nin oluşturulması teorisi-pratiği ile hiçbir ilişkisi söz konusu dahi değildir. Programlarında kimi burjuva ve küçükburjuva sınıfının sol söylemlerini, sınıf çıkarlarını dile getirmiş olsalar da anılan bu türden örgütler siyasal-sosyal devrim ihtiyacının ürünleri ve araçları değildir. Bu türden örgütler; işçi sınıfı hareketiyle sosyalist hareketin en ile-

ri unsurlarını buluşturup bütünleştirerek oluşturulmuş ve de ancak böylelikle “komünist” isim ve sıfatlarını hak etmiş partilerle asla mukayese edilemezler.

Karşıya aldığı örgüt / partiler arasında, RM’ninki de dâhil, yaşadığımız coğrafyadaki üretim, mülkiyet, paylaşım ilişkilerini inceleyip araştıran, insanımızı vareden tarih, dil, kültür ve ilerici geleneklerini tahlil eden, siyasal-sosyal devrim yolunda kendi yerli sentezimizi üreten, sınıflar mücadelesinin ateşinden gelen, bir grevi ya da kütleli bir çıkışı örgütleyen, tartışmaya değer tezleri, ilkesel eserleri ile devrimci çabaları karşısında önümüzü ilikleyeceğimiz saygın bir kadro dahi yoktur. Fakat ne hikmetse böyleleri destursuz “politika” yapmakta / yapabilmektedirler!?

Anılan örgütler ne sosyalist solun ayrışıp bütünleşmesiyle, ne komünistlerin birliği yolundaki etkinlikleriyle, ne kongre-konferans-kurultay yöntemleriyle, ne de işçi sınıfı hareketi ile sosyalist hareketin en ileri unsurlarını buluşturup, birleştirme, bütünleştirme becerileriyle oluşturulmuştur. Onların gündeminde yalnızca ve resmen kendiliğinden “kurdu, kurduk, kurdular” fiil çekimi yöntemi vardır. İnşa etme, üretme, oluşturma ise asla yoktur. Niçin olsun ki? Böylelerinin işi ve görevi de yalnızca budur.

“dsip” türünden örgütler, kapitalist Batı’dan aktarılmış, özümsememiş, hazmedilmemiş teori pratiklerin, örgüt modellerinin bu coğrafyaya uyarlanmış versiyonlarıdır. Bu türden örgütleri kuranlar, öğrenciliklerinde ilkin “Marksizm-Leninizm” diye söze başlarlar, bunu beceremeyince, sonradan hidayete erip troçkizm ve anarşizm ile tanışır, ardından Sovyet ve Stalin düşmanlığına endekli burjuva propagandasına uyumlu bir kanala girip Rosa Luxemburg+Troçki+Tony Clif güzergâhında ve de söze “dedi ki” diye başlayıp sosyalistçilik oynamaya kalkarlar!..

“ip” partisi burjuva resmî tarih anlayışı ile resmî ideolojisi kemalizmin sosyalizmi gölgelemesi için kurulmuş tuzak bir şoven küçükburjuva sol örgüttür. Devrimle, sosyalizmle uzak yakın bir ilişkisi yoktur. Örgüt modelleri Çin’den ve Mao’dan kopya çekilerek uyarlanmıştır. T. C. Çin yerine, Sun Yat Sen Mustafa Kemal yerine monte edilmiştir. Bin gömlek altındaki konumuyla Mao’nun tırnağı dahi olmayan Perinçek de “önder” yerine konulmuştur! Bu örgüt ve şefleri devrim diye titreşen şoven küçükburjuva komplocularından oluşmaktadır.

“hkp” Dr. Kıvılcımlı’nın yararlanacağımız kimi görüşlerini asla ilerletici ve geliştirici olmayan, hatta yer yer gerici bir yorumla kitlelere sunan, “Lenin-Atatürk” resimlerini aynı kefeye koyan, sınıfsal yerini bulmamiş “İkinci Kuvayı Millîye” sloganıyla işçi sınıfı ve emekçilerin taleplerine karşı bir yerde kümelenmiş bir sosyalşoven küçükburjuva sol örgüttür. Pan-kartlarını büyüttükçe de iddialarını küçültmektedirler.

“tkp” adını hak etmeden ve utanmadan kullananlardan İ. Bilen takımı ile günümüzdeki sip partisi tekapesinin de devrimci tarih ve gelenek-

lerimizle, sınıfsal kurtuluşumuzla uzak yakın hiçbir organik ilişkisi yoktur, olmamıştır. “Geleneksel” sağ oportünist-revizyonist çizginin misyonunu sürdürmeye aday “sip-tpk” partisi de sosyalşoven küçükburjuva sol bir örgüt konumundadır.

Anılan bu örgütler, Devrimci ve Marksist Sol Kadro ve gruplarca ve de haklı gerekçelerle ciddiye alınmamış, yalnızlığa terk edilmiştir. Hâl böyle de olsa verdikleri ideolojik-politik-örgütsel çok yönlü zararları gide-rilememiştir.

RM kardeşimizin ideolojik-politik-örgütsel sıkıntısı da işte buradan kaynaklanmaktadır. Kendisine “Yahu, sahi biz nasıl komünist oluverdik?” sorusunu bir türlü soramamaktadır. “tpk”li muarızları Robert Kolejlerin-den aldığı diplomalarını (pardon fotokopilerini) Taksim Alanı’nda yakarak küçükburjuva öğrenci gençliğini (daha doğru bir ifadeyle, henüz ideolojik buluş çağını tamamlayamamış, ideolojik-sınıfsal kimliği biçimlenmemiş öğrenci gençliği) örgütleme becerisini gerçekleştirmiştir. Cumhuriyet, laiklik, kamuculuk, modernizm, kemalizm dışında dokunacak bezleri yoktur. Niçin olsun ki?

“dsip” kurucularının AB ile AKP taraftarlığı dışında “tpk”liler gibi bir “vukuati” henüz olmamıştır,

10 Eylül 1920’de, Bakû’de Bolşeviklerin, Komünist Enternasyonal’in katkılarıyla Tarihî TKP’mizin oluşumunu, devrimci tarih ve geleneklerimizi sip partisi tekapeden önce çarpıtıp sulandıran İ. Bilen ve şürekaları da aynı yöntemi denemedi mi? Günümüzdeki “örgütler anarşisi” hastalığımızın bu düzeyde kronikleşmesine böylelikle katkı sunulmadı mı?

Türkiye “parti kurma” yolunda, Marksizmi sulandırıp çarpıtma işinde âdeta köpeksiz bir köye dönüşmüştür.

Kolektifimiz Çalışanlarından başka bu süreci sorgulayıp irdeleyen, hesap soran, genel bir hesaplşmayı gündemde sıcak tutan, bu yolda basit ve sıradan mütevazı adımlar atan, politik açığa vurma görevini yerine getirerek adına, devrimci tarih ve geleneklerimize layık **ISP**’mizin oluşturulması için dövüşen kimse ise âdeta yoktur.

“Komünistlerin Birliği”’ni lafzen telaffuz edenler arasında, “aydın-aydına tartışma” geleneğini sürdüren, Kürt ulusal hareketine eklemlenen, fakat sosyal pratikte kayda değer pratik örgütçü bir çaba içine girmeyenler de vardır.

Taraf gazetesinde Marksizmi devrimci özünden çarpıtmakla görevli yalnızca Roni’ler değil, Belge’ler, Altan’lar, Çongar’lar, Mahcupyan’lar, Yağcı’lar, Berktaş’lar, Genç Siviller vb. biraderler de işbaşı yapmıştır. Böylelerinin bu türden bir organda buluşarak “politika” yapması ve Marksist Sol Kadroların politikasızlığı nasıl tanımlanmalıdır?

Taraf gazetesinde boy gösteren yazarların büyük bir bölümünü birleştiren etken liberalizmi temel almalarıdır. Liberalizm özgürlükçülükse, o halde özgürlüklerin kazanılması noktasında liberal İslâm'ın, liberal sosyalistlerin / solun, liberal Kürtlerin, liberal burjuvazinin ittifakıyla akp hükümetine destek sunulmalı ve AB'nin basıncı ve dış dinamiğin desteğiyle devletin demokratikleştirilmesi sağlanmalıdır.

Devlet demokratikleşirse "Militarizm Sorunu, Kürt Sorunu, Alevi Sorunu, Gayrimüslim Sorunu, Kadın Sorunu, Ekolojik Sorun, Kültürel Gruplar Sorunu, Cinsel Kimlikleri Özgürce Seçme Sorunu, Sürdürülebilir Ekonomik Büyüme Sorunu, İş Güvenliği Sorunu..." gibi sorunlar çözülür. Bu yazarlar çözüm önerilerinde etkilerini artırabilmek için egemen burjuva resmî ideolojisine ve resmî tarihine ihtiyatlı ve göreceli olarak eleştirel yaklaşmaktadırlar. Eleştirilerinin yerine de çözüm yöntemi olarak "kozmpolitizmi" ve "sivil toplumculuğu" önermektedirler. Bu yazarların özellikle geldikleri yerler ve eleştirilerinin, solda ve Kürt ulusal hareketindeki etkisi dikkate alındığında, *Taraf* gazetesinin işlevini sınıfsal açıdan teşhir etmek gereklidir. Reform ve devrim mücadelesinde ittifak / ittifaklar olmaz mı? Tabii ki olur. Peki, bu ittifak politikasını kim belirler? İşçi sınıfıyla, emekçi kitlelerle et ve tırnak gibi bütünleşmiş **İşçi Sınıfı Partisi**. T. C.deki sınıfların mevzilenişinde ve de politika sahnesinde böyle bir durum söz konusu mudur? Bu soruya aklı başında hiçbir devrimci ve komünist evet diyemez. Peki, nasıl oluyor da çerçevesi çizilmiş ve deklare edilmiş bir ittifak yapılmadan *Taraf* gazetesi yazarları tarafından akp'ye ilkesiz, şartsız destek sunuluyor ve solun, Kürtlerin, Alevilerin... de destek sunması gerektiği teorize ediliyor ve istenebiliyor? Bu yazarlar üzerinde yaşadığımız coğrafyadaki devrimci ve sosyalist grupların yaptıkları teorik-pratik yanlışları, dünyadaki sosyalizm uygulamalarında yapılan hataları sözde eleştirerek işe başlıyorlar ve eleştirilerini Marksizmin-Leninizm'in eleştirisine ve Marksizm'in-Leninizm'in içini boşaltmaya, hatta sosyalizmle faşizmi özdeşleştirerek işi antikomünizme kadar götürüyorlar. Sosyalizme, faşizme alternatif olarak burjuva demokrasisini öneriyorlar. Bu önerilerini ise kozmpolitizmle ve sivil toplumculukla süsleyerek 'yeni' olarak sunmaya çalışıyorlar. Bu yazarlar tarafından sorunların çözümü için artık devrime gerek kalmadığı, reformun temel alınması gerektiği, demokrasi ile bütün sorunların çözüleceği, çağımızın artık devrimler değil evrimler-demokrasi çağı olduğu 'saptamaları' yapılarak, bütün kriz anlarında yapılan manipülasyonlarla temcit pilavı gibi yine ısıtılıp servis edilmektedir. Marksist geçinen *Taraf* yazarlarının eleştirileri **Marksist Eleştiri** yöntemiyle yapılmıyor (elbette bu onların haddi değil) ve Marksizmin yeniden üretilmesine hiçbir katkı getirmiyor. Aksine bu eleştiriler, Marksizmin içi boşaltılıp çarpıtılarak, burjuva ideolojisinin yeniden üretilmesi için yapılıyor. İdeolojik olarak yapılan çarpıtma ve saldırılar, politik

olarak burjuva politikalarının işçi sınıfını, geniş emekçi kitleleri, sömürülenleri ve ezilenleri yönlendirmesine, mobilize etmesine, yedeklemesine yarıyor.

Taraf yazarlarından Roni'ler ve Roni gibi düşünener ve davrananlar da Marksizm'den haberli olmalarına rağmen, politik olarak akp destekçiliğini temel politikaları haline getiriyorlar. Roni'ler ve Roni gibi düşünener ve davrananlar, troçkist hareketin uluslararası alanda uyguladığı "faşizmin gelmemesi için sosyaldemokrasiye koşulsuz destek" politikasını "faşizmden kurtulmak için liberal İslâma koşulsuz destek" politikasına dönüştürerek "Devrimci Marksizm" adı altında Tony Cliffo versiyonuyla "Troçkizm'in" yaşadığımız coğrafyada klonlanmasına 'katkı'da bulunuyorlar. Doğrusu uvriyerist troçkizmin demokratist troçkizme evrilmesi, büyük gelişme!

Devrimci hareket içinde mütalaa edilenlerin saçmalıkları, işçi sınıfını politika dışında tutan, politikasızlaştıran burjuva ideolojisi ve revizyonizmin "yetenekli" görevlileri nasıl açığa vurulacak ve yarattıkları tahribatlar nasıl giderilecektir?

Gündeminde işçi sınıfının sendikal ve siyasal birliği sorunsalına çözüm yöntemi geliştirilmesi olmayan, fakat her nasılsa komünist geçinenler nasıl ayıklanabilecektir?

Marksizm adına(!) kotarılan bu türden ilkesiz birliktelikler, sınıflar mücadelesinin ateşinden gelen kadroların kolektif etkinlikleriyle açığa vurulacaktır. Vurulmaktadır.

Sosyalist-komünist geçinen liberal "sol"lar ayaklarının tozuyla kendilerine cömertçe sunulan "servis" gazetelerinde Devrimci ve Marksist geçinenlere "ders" vermeye soyunmuşsa vay hâlimize demekten kendimizi alamıyoruz.

Sosyalizm-komünizm uvertürleriyle icra-i zanaat edenlerin "vukuatı" yüzünden de kendi payımıza çok sıkılıyor. Hatta birileri adına utanıyoruz.

"ip", "hkp", "tkp", "türk solu", "add", "çydd", "chp", "mhp", "bbp" ve öteki yol arkadaşlarının, özetlemeye çalıştığımız görüşlerimizi dile getirdiğimiz kitlesel etkinliklerimizi provoke etmeye çalışmak, meçhul adamlarını *Kolektifimiz'e* karşı kışkırtmak, spekülasyona, "sinsi kuşatma" yöntemlerine başvurmak gibi uğursuz rollere soyunmaları dışında yapacak işlerinin kalmadığı görülüyor. Roni'ler bile böylelerinin ideolojik-politik-örgütsel politikalarını açığa düşürüyor ve onlarla dalga geçiyorsa anılan grupsal örgüt / partilere söyleyeceğimiz bir şey kalmamış demektir.

Hegemonlar Yakın Doğu'yu Yeniden Biçimlendirirken “Altemperyalist” ya da “Küçükemperyalist” T. C. Ne Yapıyor?

Uluslarötesi teknelci sermayenin emperyalist politikaları, uluslarötesi teknelci sermayenin yer yer yerli bir ortağı, işbirlikçisi ve taşeronu olmak üzere T. C. devletin “altemperyalist” ya da “küçükemperyalist” niyet ve amaçlarıyla hegemonların Yakın Doğu'daki çıkarları örtüşmüyor, çatışıyor.

Bu türden çatışmalara sahne olan Rusya, Çin, Hindistan, Brezilya, Endonezya, Malezya, Güney Afrika ve T. C. gibi ülkeler hegemonların serbest pazar-paylaşım projelerini yer yer zora sokmaya başlamıştır.

Anılan ülkelerdeki sınıflar mücadelesini ve bu mücadelede rol ve sorumluluk alan örgütlerin yaşadığı sosyal dram ve trajedileri doğru okumak durumundayız.

Emperyalist-kapitalizmin zincirlerini kırmaya çalışan emekçilerin tarihsel-siyasal-sosyal deneyimlerinden çok yönlü ders ve sonuçlar çıkarılmalıdır.

Yaşamakta olduğumuz gezegenimizin “sahibi” hegemonlar bir yandan hegemonya krizini, diğer yandan dönemsel yapısal krizi yaşamaktadır. Uluslarötesi teknelci sermayenin yaşadığı bu küresel kriz dönemleri artık I. Dünya Savaşı, II. Dünya Savaşı gibi emperyalist pazar paylaşımı savaşları çıkartılarak aşmaya çalışılmıyor. Çünkü hegemonlar III. Dünya Savaşı yöntemiyle yaşanan krizi çözmeye yeltendiklerinde başlarının gelebileceğinin bilincindedir.

I ve II. paylaşım savaşları bir yanıla kapitalizmin yapısal krizinin aşılmasına yardımcı olurken, daha doğru bir ifadeyle yardımcı olacağı tasarlanırken, diğer yandan insanın ve insanlığın sosyal-sınıfsal-evrensel kurtuluşunun yollarını döşemesine de yaramıştır. Gericici, sömürücü, sömürgeci sistemlerin devrimci yol ve yöntemlerle yıkılıp yerine sınıfsız, sömürsüz, sınırsız, eşitlikçi, özgürlükçü bir dünyanın oluşturulmasının mümkün ve gerekli olduğu ilk olarak 1917 Büyük Ekim Sosyalist Devrimi ile somutlanmış ve kanıtlanmıştır. Ardından II. Dünya Savaşı sonrasında Doğu Avrupa'daki Sosyalist Sisteme bağlı Halk Demokrasileri deneyimleri, 1950'lerde Çin Devrimi ile Küba Devrimi ve peşi sıra ezilen ve

sömürülen halkların “Ulusal Kurtuluş” mücadeleleri emperyalist-kapitalist sistemin sömürsünü görece durdurup sınırlamaya yetmiştir.

Siyasal-sosyal devrimlerin zorunluluğunu, devrimci meşruluk ve yasallığını doğru okuyanlar emperyalist-kapitalizmin gündemini ve de nasıl aşılacağını da doğru okumak durumundadır.

Özetle anmaya çalıştığımız sosyalist deneyimlerin günümüzde geçici bir süre için çözülmüş olması “kapitalizmin haklılığını” değil, Ekim Devrimi’nden daha donanımlısının, daha görkemlisinin gerçekleşeceğini işaretini vermektedir. Elbette anlayana!..

Kapitalist sistem siyasal-sosyal devrimlerle, uygulanan sosyalizm deneyimleri tarafından karşıya alınıp kuşatılmayı bir türlü hazmedememiştir. Kapitalizmin yapısal krizi ile hegemonlar arası kriz bu yüzden III. Dünya Savaşı’nın çıkmasını frenlemiştir. Kapitalizmin tarihsel-sosyal ömrünü oldukça doğru tahmin eden hegemonların teorisyenleri (Kissinger, Brezinski vb.): “Aman III. Dünya Savaşını tetikleyebilecek eylemlerden uzak duralım. Yoksa bu bizim sonumuz olur.” uyarılarını boşuna yapmaktadır.

Kapitalist sistem bir yandan sosyalizm deneyimlerini içinden ve dışından kuşatırken, diğer yandan da doğasındaki sömürücü-sömürgeci savaş makinesini nasıl işleteceğini sürekli düşünmüştür. Çünkü ölüm tüccarlarını besleyemeyen, haksız ve kirli savaşları çıkarmayan kapitalizm ölmeye mahkûmdur.

Hegemonlar bu kez dünyadaki güçler dengesini yerinde değerlendirmiş ve “düşük yoğunluklu savaş” stratejilerini gündeme getirmiştir. Haksız ve kirli savaş yöntemleri ile uğursuz harp doktrinlerini denemeye başlamışlardır. En somut örnekler, Yakın ve Uzak Doğu’da, Asya’da, Kafkasya’da, Balkanlar’da ve dünyamızın pek çok bölgesinde, Afrika’da, Latin Amerika’da gerçekleştirilmiştir.

Kapitalist sistem III. Dünya Savaşı’nı çıkarmaya ya da tetiklemeye aday bir hatayı yapmamak niyetindedir. Buna büyük bir özen göstermektedir. Fakat emperyalist-kapitalizmin doğasındaki devlet terörü, baskı, tehdit, imha, inkâr, asimilasyon, sömürü yöntemleri işçi sınıfı ile emekçi halkların haklı mücadelesini durdurmaya yetmemiştir. Yetmeyecektir.

SSCB deneyiminin içinden ve dışından kuşatılması ve çözülmesi hegemonları göreceli ve geçici olmak kaydıyla bir ölçüde de olsa rahatlatmıştır. Emperyalist-kapitalizm henüz mutlak bir zafer kazanmış değildir. “Karşılaşmanın 1. raundunu” almış görünmektedir. Söz konusu olan geçici bir yenilgidir. İşçi sınıfı, emekçi halklar, komünistler, bilcümle sömürülenler ve ezilenler henüz son sözü söylememişlerdir.

Sosyalizm uygulamalarının geçici olarak çözülmesiyle hegemonlar, bu fırsatı kaçırmayarak vitrinlerini değiştirip düzene sokma işine koyul-

muştur. Bunu yaparken, bilimdeki, teknik ve teknolojideki yenilikleri yanlarına almayı da başarmıştır.

Kapitalist yönelimli iktidarlar hâlen dünya genelinde iktidardadır.

Bu gerçekliği hesaba katarak siyasal-sosyal devrimlerin haklılık ve zorunluluğunu, devrimci yasallığını, meşruluğunu ve güncelliğini doğru hesaplamak durumundayız. Devrimcilerin, Komünistlerin elindeki **Kurum** ve **Araç**'larla emperyalist-kapitalist sistemin elindeki kurum ve araçları kıyasladığımızda neleri ve nasıl yapmamız gerektiği konusu gün gibi ortaya çıkmaktadır.

Kolektifimiz Çalışanlarının sıkça tekrarlayıp gündemde sıcak tuttuğu "Yerel, ulusal, sosyal-sınıfsal-evrensel diyalektik bütünlüğünü gözetmek", "İşçi sınıfının sendikal ve siyasal birliğini gerçekleştirme" ve "Sosyal muhalefet dinamiklerinin Proleter Devrim için ittifakını ve cephesel birliğini sağlayarak, bir yandan **İSP**'nin diğer yandan **BİC**'in oluşturulmasına çalışmak" ve benzeri tezlerimizin "dar grup tapınımları" yöntemleri dışında değerlendirilmesi gerekiyor. Bu amaçla yapılan tahlillerimizle tezlerimizi, dışımızdaki Devrimci ve Marksist Sol Kadroların eleştirel katkısına sunduğumuzu bir kez daha tekrarlıyoruz.

Emperyalist-kapitalizmin hegemonları, iktidarlarını ve "yüksek" çıkarlarını koruma yolunda büyük deneyimlere ve de tutarlı bir tarih ve sınıf bilincine sahiptir; hegemonlar kapitalizmin tarihsel-sosyal ömrünün artık aşındığının ve duvara dayandığının bilincindedir. Bu bilinçle bir süre daha ayakta kalabilmenin yol ve yöntemlerini aramaya koyulmuşlardır. Başta Sovyetler Birliği ve Sosyalist Sistem'in bölgeleri olmak üzere ulusal-sosyal kurtuluş mücadelesi veren ülkelerin tüm alanları, tarihleri, coğrafyaları, ilerici kültür ve gelenekleri, maddî-manevî tüm değerleri "yeni dünya düzeni" denilen sömürücü-sömürgeci anlayışlarla hegemonlar tarafından kuşatılıp yağmalanmaya başlanmıştır.

ABD+AB+Japon emperyalizmi, insanın ve insanlığın sosyal-sınıfsal-evrensel kurtuluş mücadelesiyle yeniden ayağa kalkmaması için, muhtemel kütleli çıkışları rahatlıkla denetim altına alabilmek için, işçi sınıfı ve emekçi halkların kendi iktidarlarını oluşturmaması için, bu yoldaki örgütleriyle başkaldırıp ayaklanmaması için, özcesi; yeni Ekim Devrimlerinin oluşumunu geciktirebilmek için tüm melanetiyle insanlığa saldırmakta ve her alanda tahkimatını yapmaktadır. Emperyalist-kapitalizme alternatif olması gereken işçi sınıfı hareketlerinin, Devrimci ve Marksist Sol güçlerin bu tahkimata karşı ne türden bir karşı tahkimat hazırlığı vardır?

Bizler *Sorun Yayınları Kolektifi* olarak, Devrimci ve Marksist Sol Kadroların "Öndersizlik Krizi"ni aşip tahkimatını mümkün olan tek bir alana yapmasının önemini boşuna tekrarlamıyoruz. "**İşçi Sınıfının Sendikal ve Siyasal Birliği**" sorunsalını bilerek gündemde sıcak tutuyoruz. Diya-

lektik Birlik yöntemiyle oluşturulan BİRLEŞİK “**TEK PARTİ-TEK SENDİKA-TEK GENÇLİK ÖRGÜTÜ**” parolamızı, herkesin doğru okumasını öneriyoruz.

Emperyalist hegemonların elinde, Marx+Engels+Lenin sürecinde başarıyla kullanılan ve doğruluğu sosyal pratikte sıkça test edilen diyalektik, tarihsel materyalist yöntem -silah- yoktur. Üretim ilişkilerini tahrip eden, üretici güçlerin gelişimini körelten, haksız ve kirli savaşları çıkaran, insanı yabancılaştıran, sanatı-estetiği-politikayı ve insanî olan her şeyi kabaca sömüren, doğayı tahrip eden, toplumu, sosyal ilişkileri dejenere eden bu eşitsiz, özgürlüksüz, haksız-adaletsiz ve ahlaksız emperyalist-kapitalist sistem kökten yıkılacaktır.

Devrimci olmanın sorumluluğu; bir yanıla kapitalizmin yarattığı tahribatı sınırlayıp azaltmaya çalışmak, diğer yanıla kapitalist sistemin ömrünü kısaltacak, gerçekçi ve sonuç alıcı müdahalelere yönelmektir.

Lenin’in emperyalist paylaşım savaşlarından kurtulma mücadelesinde “zayıf halka” olarak tahlil ettiği ülkelerde bu “zayıf halka”ların yer yer kırılması sınıflar mücadelesi sayesinde denenmiş, fakat bir türlü tümüyle kırılmamıştır.

Irak ve İran, “altemperyalist” ya da “küçükemperyalist” niyetlerle uluslarötesi tekeli sermayenin paylaşım alanlarına göz dikmiş, “pastadan pay” almaya niyetlenmişken hegemonlar tarafından birbirine karşı tam 9 yıl savaşırılmışlardır. Bu iki ülkenin milyonlarca insanı, coğrafyası, yer altı-yerüstü tüm kaynakları, kültür ve gelenekleri savaş makinelerinin, ölüm tüccarlarının çıkarları uğrunda tahrip edilmiştir. Emperyalist ülkeler özellikle de ABD, “tavşana kaç taziye tut” politikalarıyla Yakın Doğu emekçi halklarını birbirine karşı kışkırtmada son derece “yetenekli” olduğunu tarihsel-sosyal her olay ve olguda göstermiştir.

Emperyalist hegemonlar, Irak’ın (ve BAAS kliğinin) “altemperyalist” niyetini bir yandan tahrik edip kışkırtmış, diğer yandan ABD ve müttefiklerinin müdahalesiyle “altemperyalist” niyetini kırıp kursağında bırakmıştır. Böylece hegemonların bu bölgedeki çıkarları yeniden gündeme getirilmiş, Irak petrolünün denetimi ve gelirleri 40 yılına “savaş tazminatı” olarak ABD emperyalizminin kasalarına akmaya başlamış, sömürücülerin Bölgedeki tahkimatı sağlanmıştır. Böylelikle ve 1.5 milyon insanın öldürülmesiyle de Irak “demokratikleştirilmiştir!”

Emperyalist hegemonlar, emperyalist-kapitalist sistemle uyumlu ve entegre olabilecek bölgesel alt-sistem adaylarını âdeta çok titiz bir “sınav”dan geçirmektedir. Bu sınavdan başarıyla çıkan aday, bölgesel alt-sistemin lideri olacaktır. Irak, üst-sistemle alt-sistemin bütünleştirilmesi konusunda, sınavda başarısız olmuştur ve yarış dışı kalmıştır.

İran’ın “altemperyalist” niyetine karşı ise Irak işgalindeki yöntemler dışındaki yollar denenmektedir.

ABD emperyalizmi Yakın Doğu'daki çıkarlarını kara gerici, ırkçı, milliyetçi, sömürücü devletleri çeşitli yol ve yöntemlerle destekleyerek, halkları birbirine karşı kışkırtıp kullanarak sürdürmektedir.

ABD'nin Yakın Doğu ve Bölge ülkelerine yaptığı yardım miktarları bile niyetini açıkça belirtmektedir: 1. sırada İsrail, 2. sırada Mısır ve 3. sırada T. C. gelmektedir. ABD emperyalizmi bölgenin tüm gerici devletlerinin politikalarını kendi çıkarları uzantısında hem desteklemekte, hem biririne karşı kışkırtıp kullanmakta, hem de denetlemektedir.

NATO'cu, Pentagon'cu, IMF'ci, AB'ci, CIA'cı, DB'ci, DTÖ'cü T. C. devleti izlediği çok yönlü karmaşık politikalarıyla bu sıralamayı, ABD ve AB'nin kendisine biçtiği (uluslarötesi tekeli sermayenin yer yer yerli bir ortağı, işbirlikçisi ve taşeronu); rollerini "altemperyalist" niyetlerle değiştirmeye çalışmaktadır.

Emperyalist hegemonlar ise I ve II. paylaşım savaşlarındaki etki alanlarını, coğrafyalarını, yeraltı ve yerüstü servetlerini yeniden paylaşmaya -terk etmeye- asla niyetli olmadıklarını her olay ve olguda göstermektedir. Dünyada ve Bölgede emperyalist hegemonlar paylaşımalarının ancak kırıntılarını anılan niyetlerle hareket eden ülkelere vermekten yadır. Bu yüzden "altemperyalist" niyetlerle serbest-pazardan pay alma kalkanlara hadlerini bir biçimde bildirilmektedir.

T.C. nin "altemperyalist" niyetlerini gerçekleştirmeye yönelik bazı faaliyetlerini de anarak devam etmek gerekiyor. AKP iktidarı döneminde savunma harcamaları tavan yapmıştır. Yeni silah sistemi alımları, modernizasyon anlaşmaları (büyük kısmı İsrail ile olmak üzere), projelere ortaklığı (yan sanayi düzeyinde üretim ve montaj) ve TÜBİTAK ile tüm üniversitelerin savunma sanayine yönelik AR-GE çalışmalarına yoğunlaşmaları biliniyor. Bu AR-GE faaliyeti boşuna değildir ve bu çalışmalara büyük fonlar aktarılmaktadır. Hatırlanacaktır TÜBİTAK başkanı da geçtiğimiz günlerde MGK'ya bu konuda bir brifing vermişti.

Emperyalist hegemonya krizi ile kapitalizmin yapısal krizinin örtüştüğü dönemlerde altemperyalist sistemin üstemperyalist sistemden görece özerk-bağımsız hareket etme alanları ortaya çıkmaktadır. Bu görece özerk-bağımsız hareket etme, mutlak özerk-bağımsız hareket etme olarak algılanmaya, yanılansmaya başladığında ise emperyalist hegemonlar "altemperyalist" adayı cezalandırma yoluna gitmektedir.

Irak'a bağlı Güney Kürdistan kurumlaşması, 5 milyonluk insan potansiyeli ile T. C.ye pazar olarak sunulmuştur.

T. C.nin dış politikadaki çeşitli ticari ilişkileri, ihracatı ve yatırımları hegemonlara zarar verici alanların dışındadır.

Gezegemizdeki emperyalist hegemonların konumunu, aralarındaki uzlaşır çelişki ve çatışkılarını bu çerçevede tahlil etmeliyiz.

T. C.nin "Gazze'ye insani yardım" vesilesiyle ortaya çıkan / çıkartılan çelişki ve çatışkılarının bilinçli olarak din ve milliyet eksenine çekilerek gösterilmesi kitlelerin doğru bilinçlenmesini engellemeye yöneliktir. Tutarlı bir antiemperyalist ve antisyonist politikayı sağlı "sol"lu burjuva politikacıları-partileri değil, ancak Devrimciler, Komünistler üretebilir. Üretmelidir. ABD ve AB'nin anılan anılmayan gizli politikaları ile gündemini de ancak Devrimciler, Komünistler kitlelere açıklayabilir / açığa vurabilir.

Filistin halkı en azından 60 yıldır İsrail Siyonizm'inin, İngiltere, Fransa, Almanya ve ABD'nin kanlı projeleri altında kabaca ezilip sömürülmektedir. Filistin emekçi halkı aslında tutarsız, tutucu, çıkarıcı ve bilinçsiz politikacılarının kurbanıdır da. Emperyalistlerin sömürsü tüm Bölge halkları Arap, Kürt, Türk, Türkmen, Fars, Ermeni, Asuri, Süryani, Keldani vb. halkları için de geçerlidir. Kudüs Müftüsü'nün tarihsel-sosyal önemi olan şu sözü: "*Tüm Bölge halkları emperyalizme karşı birlikte savaşmalıdır.*" doğru değerlendirilmelidir.

Emperyalist-kapitalizmin bu kanlı sömürsüne karşı çıkıp alternatif politikalar üretecek, tüm dünyanın işçi sınıfı ve emekçi halklarını özgürlüğe kavuşturacak biricik güç (siyasal-sosyal devrim uygulamalarındaki geriye dönüşlere rağmen), yine **Sosyalizmdir.**

Emperyalist hegemonların T. C. devletine biçtiği rol bellidir: "*Otur oturduğun yerde. Sana verdiklerimizle yetin. Benim sömürdüğüm bölgelere sakın göz dikme. Kerkük-Musul-Türkmen ve petrol kartına soyunma. Sakın Osmanlı yayılcılığını bir daha aklından geçirme. İsrail ve yörüngemizdeki Arap ülkeleriyle aramızı açmaya kalkma. Kendi içişlerini gösterdiğimiz projelere göre düzelt. Kürtlere dil ve kimlik gibi bazı tavizler ver. Onlarla iyi geçinmeye çalış. Ana ve baba yasalarını tekelci sermayenin çıkarlarına uygun biçimde değiştir. İşçi sınıfı ve emekçi halkların taleplerini ağızlarına bir parmak bal çalıp gemlerken siyasal-sosyal devrimlerin yolunu döşemeye aday popülist ahmaklıklara sakın kalkışma. Asker ve sivil bürokrasisini ve donanımını benim çıkarlarıma göre eğit ve düzenle. Her alanda benim eğitim-öğretim projelerimi uygula. Benim yoz ve kozmopolit 'kültür' politikalarımı, spor, moda, sinema, seks, ilaç, uyuşturucu, pornografi, film, internet, medya anlayışımı daha da yaygınlaştır. Benim esnek üretim tekniklerimi uygula. Özelleştirmeye devam et ve sakın 'Millî sanayi' kurma. Benim tarım-ticaret-banka-borsa-turizm-sağlık vb. politikalarımı aynen gerçekleştir. Yoksa birileri gibi senin de tiftiğini atarım!..*" diyebilmektedir...

Emperyalist-kapitalist sistemin sömürücü, yeni sömürgeci projesi son derece "şık" ve açıktır. Adamlar son derece açık sözlü ve harbidir. İkiyüzlü burjuva diplomasisindeki söylemlerini çeşitli demagojik makyajlarla örtmeye çalışsalar da niyetlerinin şifresini çözmek zor değildir. Sö-

mürücü amaçları “Barış, özgürlük, demokrasi, uluslararası hukuk” vb. afyonlarıyla sunulmaya çalışılsa da hegemonların bu projelerini “şirin” göstermeye aday özel ve öznel yorumların herhangi bir haklılığı yoktur.

Uygulanan proje, emperyalist-kapitalizmin üst-sistemiyle bölgesel alt-sistemini oluşturma ve bütünleştirme projesidir. Devrimci ve Marksist Sol Kadrolar, bu emperyalist ve altemperyalist projeyi bütün yönleriyle tahlil edip politik sonuç ve görevler çıkardıkları oranda, görevlerinin gereğini yerine getirdikleri oranda da sosyalizmi bir alternatif olarak işçi sınıfına, emekçi kitlelere, bölgedeki emekçi halklara ve enternasyonal devrimci proletaryaya sunabileceklerdir.

Yakın Doğu’daki enerji yatakları üzerindeki hegemonya kavgası ve bu enerjinin taşınması için gerekli olan güvenli bir güzergâh arayışı ABD ve AB emperyalizminin çıkarları gereği T. C.nin bölgede “lider ülke” şeklinde lanse edilmesini getirmiştir. Bunu BOP ve T. C.ye verilen roller çerçevesinde incelemeliyiz. Bu, aynı zamanda İslâm toplumu içindeki İran’ın prestijinin kırılmasını amaçlarken, Arap ve İslâm ülkelerine T. C. gibi “ABD ve AB emperyalizminin işbirlikçisi olun” mesajını taşımaktadır.

“One minute” ile başlayan süreç, “Gazze’ye insani yardım” kampanyası ile doruğa taşınmıştır. Esasında bu durumdan Mısır ve İsrail dâhil diğer ABD ve AB yanlısı devletler de memnundur. Yardım gemisine İsrail’in uyguladığı saldırının sonuçlarından kim yararlanacaktır? T. C.de yükselen ABD ve İsrail karşıtı protesto gösterilerinin siyasî rantı, yaklaşan seçim öncesinde kimin sandığına akacaktır? T. C. burjuvazisinin, ağababalarının izniyle ve denetimiyle hem İran-Brezilya ile yaptığı nükleer anlaşma hem de İsrail’in saldırısının aynı döneme denk gelmesi tesadüfi olamaz.

Bu saldırıdan yaklaşık olarak bir hafta on gün kadar önce İsrail, İran yakınlarına, Fars Körfezi’ne, İran’ın nükleer tehdidini bahane ederek, İran’ı vurabilecek menzile sahip nükleer silahlarla donatılmış denizaltılar konuşlandırdı. Denizaltıların konuşlandırılması, yardım gemilerine saldırılması ve bu saldırının İslâmî bir boyut kazanması T.C. devletinin “ılımlı İslâm” politikalarını güçlendirmiş, Yakın Doğu’da senaryosu çok çok öncelerden yazılmış bir karışıklığın çıkartılması ve başarılı bir şekilde tüm dünyanın gündemine oturtulması sağlanmıştır. Yardım gemilerine saldırının ilk günlerinde İran’ın adı fazla telaffuz edilmezken, son günlerde İran âdeta krizin baş aktörlerinden biri hâline getirilmiştir.

Ekonomik krizin faturasının Türkiye proletaryasına çok düşük ücret, kuralsız / esnek, güvencesiz ve örgütsüz çalışma şeklinde ödetilmeye çalışıldığı şu günlerde, T. C. burjuvazisinin daha çok milliyetçiliğe ve Türkiye toplumunun hassas olduğu Filistin gibi ülkelere emperyalizmin politikalarına hiç dokunmayan ve onları gizleyen “Gazze’ye insani yardım” şovuna ihtiyacı vardır.

Tekrar edelim; T. C.de “Gazze’ye insani yardım” vesilesiyle ortaya çıkan / çıkarılan uzlaşır çelişki ve çatışkılarının bilinçli olarak din ve milliyet eksenine çekilerek gösterilmesi kitlelerin doğru bilinçlenmesini engellemeye yöneliktir.

Emperyalist ülkeler arasındaki paylaşım hiyerarşisinin (hegemonya piramidinin) eskisi gibi gitmeyeceği su yüzüne çıkmıştır. Bu hiyerarşide öne çıkmaya çalışan ülkeler ile emperyalist ülkelerin kendi aralarındaki çelişki ve çatışkılar dünyada önemli değişikliklerin olacağına işaretidir. Gerek T. C.deki Komünist Hareket, gerekse uluslararası alandaki Komünist Hareket bu süreci doğru değerlendirip gerekli örgütsel donanım ve hazırlıklarını tamamlayabildiğinde yeni Ekim’lerin şafakları ışıyacaktır. Aksi durumda ise 1919 Alman Kasım Devrimi’nin yenilgisi sonrasında yaşanan faşist diktatörlüklerin işbaşı yapması kaçınılmaz şekilde birilerinin gündemindedir.

Hegemonların AKP’yi Ebedi Desteklemesi Mümkün Değildir

Hegemonların baş patronu (Hegemonya piramidinin tepesinde oturan) ABD’nin AKP’yi kendi çıkarları doğrultusunda desteklemesi / destekliyor görünümü vermesi (daha önceleri sıkça vurguladığımız gibi) asla ebedi değildir. Sömürücülerin politikalarında duygusallık, “ahde vefa”, “vicdan” ve “namus” gibi şeyler aranması boşunadır. Kimi liberal “sol” akım sözcülerinin dillerinden düşürmediği bu kavramların içi boştur.

ABD’nin Yakın Doğu’ya biçtiği, tahkimatını geliştirip güçlendirdiği projesi son derece açık ve nettir. ABD’nin duruma göre nerede daha temkinli ve ileri bir adım atacağı ve nerede bazı esneklikler gözeterek gerileyeceği gibi çok yönlü projelerinin olduğu bilinmektedir.

AKP’nin Erdoğan-Gül-Arınç gibi kurucu kadrosu, Millî Selamet Partisi (MSP), sonradan Refah Partisi (RP) üyesi iken, partiyi ve Erbakan’ı “arkadan hançerleme” görevini üstlenerek ABD’nin “stratejik ortağı”, yani işbirlikçisi olacağını böylece taahhüt etmiştir. “Millî Görüş” taraftarı MSP+RP’den işbirlikçi ve taşeron AKP iktidarı doğmuştur.

AKP’nin ve lideri Erdoğan’ın işçi sınıfı ve emekçi halk düşmanı politikalarının çirkin yüzü, sınıflar mücadelesindeki uluslarötesi tekelci sermayenin yanındaki işbirlikçi ve taşeron konumuyla hem daha netleşmiş hem de oldukça yıpranıp eskimiştir.

Artık sahte ve aşınmış “Laiikçi-Şeriatçı” gündemleriyle, “vatan-millet-din-iman” tekerlemeleriyle kitlelerin taleplerini gemlemek mümkün değildir. Kitleler haklı talepleriyle şimdi sokağı denemektedir. Hayat ve mücadele, sokağın ve kütlesele çıkışların kurmayını henüz üretmemiştir. Kütlesele çıkışlar artık polisiye yöntemlerle rapı zapt altına alınamamaktadır. “Açılım-maçılım” uvertürlerinin içyüzü iyice açığa vurulmuştur.

“One minute” ile “Gazze’ye insani yardım” mizansenleri yalnızca kötü tasarlanmış orta oyunundan başka bir şey değildir. AKP lideri Erdoğan da bu ortaoyununun kötü bir meddahıdır. AKP, ABD+İsrail siyonizmine göbekten bağımlıdır. Karşı çıkamaz. Çıkar gibi gözükmesi siyasî oportünizminden kaynaklıdır. Sahte Müslümanlığı gibi sahte ABD emperyalizmi karşıtlığı ve sahte İsrail Siyonizmi karşıtlığı da kitleleri kandırmaya yöneliktir.

ABD ise, İsrail’e “karşı” girişilen bu türden ortaoyunu ve meddahlık gösterilerine yalnızca bıyık altından gülmekte ve ABD+İsrail ittifakının emperyalist çıkarları açısından önemini dikte etmektedir.

Yakın Doğu’da, ABD ile İsrail siyonizmine “karşı” konuşlanan her türden örgütlenme ve girişimin içinde CIA ve MOSSAD’ın doğrudan ya da dolaylı yönlendirici parmağı ve denetiminin olduğu da bilinmektedir. MİT de Yakın Doğu’da cirit atmaktadır.

T. C. coğrafyasındaki siyasal-sosyal muhalefet dinamiklerinin en ileri unsurları da sistemin son derece sıkı, yasal ve fiilî baskı-kuşatması altındadır. Emperyalizmin ve yerli ajanlarının politikalarını tersyüz edecek politik irade **İSP** ise henüz sahnedeki yerini alamamıştır.

CIA+MOSSAD+MİT, emperyalist-kapitalizme karşı tutarlı bir mücadeleyi anında bastırabilmek için bilinen-uygulanan yöntemlerinin yanı sıra artık üniversite okumuş güzel ve eğitilmiş kadın ajanlarını da kullanmaktadır.

Artık görünen odur ki; politikacıların, polislerin, askerlerin, diplomatların, öğretim üyelerinin, işadamlarının, basın mensuplarının yatak odaları da istihbarat birimlerinin derin ilgisi, görev alanı ve denetimi dışında değildir. Sistem yalnızca telefon dinlemekle yetinmemekte, yanı sıra sesli-görüntülü teknik-teknolojik donanımlarıyla da hareket etmektedir. (Ayrıntılı bilgi için bakınız: Talat Turhan, *Emperyalizmin Bataklığındaki İstihbarat Örgütleri - Doruk Operasyonu*, Sorun Yayınları.)

Belden aşağısına hükmedemeyen çürük insanlar, sistemin bu türden tuzaklarına kolaylıkla düştüğünde feleğini şaşırılmaktadır. İstihbarat birimlerinin “aynalı oda”sına düşen / düşürülen politikacıların, emekli-emeksiz paşaların ve de benzeri zevatın eşlerinin ve “yedek parçalarının” hakkında film kasetleriyle çeşitli medya organlarında yayınlar yapılmakta, şantaj ve spekülasyonlara başvurulmakta ve böylece “hizaya” getirilmek istendikleri anlaşılmaktadır.

Sistemin mantığını, çıkarlarını, işleyiş kurallarını zora sokacak Devrimci ve Marksist Sol Kadroların açık mücadele alanlarına girip faaliyetlerde bulunmasına zinhar izin verilmemektedir. Burjuvazinin vereceği “izni” tersyüz edecek, kitlelerle buluşup bütünleşecek bir Devrimci Hareket de henüz oluşturulamamıştır.

Emperyalist-kapitalizmin sistemi ve “yüksek” çıkarlarını korumak için, aralarına girmesinde sakınca görmediği burjuva ve küçükburjuva “sol” örgütlerde, sendikalarda, meslek odalarında, tüm kurum ve kuruluşlar içinde zaten görevli kadrolarını bulundurmaktadır.

“Parlamentar demokrasi”nin (ne demekse) göstermelik meclis ve kurumlarına bizzat memleketi idare eden TÜSİAD patronları ise asla girmez. Sistem, burjuvazinin çıkarlarına hizmette asla kusur işlemeyecek, denenip sınanmış “mutemet” elemanlarını meclislere göndermektedir.

Burjuvazi, böylelerinin eskiyip aşınan yüzlerini çeşitli yol ve yöntemlerle değiştirir, yenilerini piyasaya sürer. Sağlı “sol”lu burjuva partileri de zaten sermaye sınıfının düzenini koruyup kollamakla görevli değil midir?

CHP genel başkanı Baykal’ın başına gelen “iş”in özü de budur. Onun tarzı siyaseti, kapitalist sisteme sadakati inandırıcılığını yitirmişti ve artık kitleleri oyalamaya yetmiyordu. AKP’nin “Ergenekon, Anayasa ve Mahkemesi, HSYK, Açılım-maçılım” türünden gerici reform politikaları karşısında bile eskimiş-aşınmıştı.

Baykal figürü ancak anladığı dilde ve bilinen bu türden bir yöntemle bertaraf edilmiştir.

Kılıçdaroğlu figürüne “Gandi” yakıştırmasının uygun görülmesi de boşuna değildir. 1970’li yıllarda sosyal muhalefetin ve Devrimci ve Marksist Solun yükselişe geçtiği bir dönemde Ecevit şapkasıyla, “Karaoğlan” imajı ile, “sol” yumruklu posterleriyle, “Bu düzen değişmelidir! Sömürüye son verilmelidir! Hakça paylaşımın olduğu halkçı bir düzen kurulmalıdır!...” demagogileriyle de bilinçli olarak tezgahlanmıştır. Burjuvazinin gerçekleştirdiği bu pazarlama amacına ulaşmış, sosyal muhalefet dinamiklerinin ve Devrimci ve Marksist Solun gelişmesinin önünde burjuva solu CHP büyük bir barikat olmuştur.

Anlaşılan odur ki Kılıçdaroğlu’nun sonu da Ecevit’inki ile aynı olacaktır. Kılıçdaroğlu da “Haramilerin saltanatını yıkalım! Halk devrimi yapalım!” demagogik söylemlerde bulunmaktadır.

“Sahte umut” Kılıçdaroğlu’nun yoksulluk, işsizlik, rüşvet, sefalet vb. bahsindeki popülist söylemi hizmette asla kusur etmediği kapitalist sistemin doğal bir tezahürüdür. Kapitalist anarşi zaten tüm bu sıralananların ta kendisidir.

Çürüyüp çözülen sistem, AKP’nin karşısına bir “ağırlık” koymayı düşünmüş ve planlamıştır. Anlaşılan odur ki; Kılıçdaroğlu figürü ile işçiler, emekçiler, işsizler, Aleviler ve bir kısım Kürtler bir kez daha kandırılıp oyalanacaktır.

Kılıçdaroğlu’nun estirdiği yalancı bahar “rüzgân” bazı “sol” örgütleri de heyecanlandırmıştır. PKK lideri Öcalan “yenilik getirebilir” demiş, bur-

juva politikacılarından medet uman emep partisi, Halkevleri, Yürüyüş dergisi gibi kesimlerin de bazı gerekçelerle Kılıçdaroğlu figürüne “esnek” davranma yolunu seçtiği görülmüştür. Bir yığın gücün heyecanlı desteğini arkasına alan Kılıçdaroğlu’na en “anamlı” destek, “sevindirici bir gelişme” ve “enerji vaadi” benzetmeleriyle sip-tekapesin’den gelmiştir! Burada parantez açıp tarihsel bir hatırlatmada bulunmak ihtiyacını duyuyoruz: Günümüzdeki sahte komünistlerden önce “1973 Atılımı” diyerek Harici Büro’yu “tkp” olarak ilan eden İ. Bilen takımı da, dönemin CHP’sini “Ulusal Demokratik Cephe” (UDC) formülasyonu ile kağıt üzerinde desteklemeye kalkmıştı. UDC, MDD’nin öztürkçe versiyonuydu!..

Devrimciler, Komünistler ideolojik-politik-örgütsel bağımsızlıklarını koruyarak burjuvazinin, sınıflar mücadelesinin doğal uzantısı olan politik bilinçlenme ve buna uygun örgütlenmelerin önünün kesilmesi demek olan “Gandi” yakıştırması ile “Karaoğlan” imajını tüm yönleriyle açığa vurmakla görevlidirler. Ayrıca Devrimciler ve Komünistler, burjuva ve küçük-burjuva “sol” örgütlerin görevinin işçi sınıfı ve emekçi halkların sosyal-sınıfsal-evrensel kurtuluşunu geciktirmek olduğunun bilincinde olarak, “sol” görünümlü örgütlerle hem ideolojik olarak mücadele etmek hem de taktiksel devrimci esneklikleri gözetererek çerçevesi birlikte belirlenmiş ittifak ilişkileri geliştirmek durumundadırlar.

Kılıçdaroğlu figürü, siyasal-ekonomik krizin boyutlandığı, sahte gündemlerin yer yer delindiği, kütleli çıkışlarla sistemin sorgulandığı, yönetenlerle yönetilenlerin hoşnutsuzluğunun arttığı, sistemin “Kürt Sorunu” başta olmak üzere çözüm yöntemleri üretmediği bir “iç savaş” döneminde ortaya çıkarılmıştır.

CHP, tarihi misyonu boyunca sömürücü sınıfların çıkarlarına hizmet eden emperyalist- kapitalist sistemin “sol” görünümlü bir düzen partisidir. Geleneksel, gerici, ırkçı, milliyetçi burjuva “sol” partisi olan CHP, ne sosyal ne de demokrat olan kimliği ile kitlelerin taleplerine karşı sunulan “yalancı meme” bile olamamıştır.

Burjuvazinin “sahte umut”ları piyasaya sürmesinin asıl amacı, işçi sınıfının sendikal ve siyasal birliğini gerçekleştirmeye aday, tutarlı bir iktidar projesine sahip, kurumsal merkezi disiplinli bir **İSP**’nin işbaşı yapmasını -bir süreliğine de olsa- Kılıçdaroğlu figürü ile engellemektir. Kütleli çıkışlarıyla giderek politikleşen sokağın hızını kontrol altına almaktır.

Yarın uluslarötesi tekelci sermayenin “yüksek” çıkarları, “parlamentar demokrasi” denilen göstermelik orta oyununda neyi gerektiriyorsa AKP ve MHP’nin şimdiki liderlerine karşı da Baykal’a uygulanan benzeri ökseler pekâlâ gerçekleştirilebilir. Sistemin “yüksek” çıkarları gerektirdiği zaman AKP ve Erdoğan figürü de değiştirilir.

AKP'nin "Gazze'ye insani yardım" eylemini eleştiren Fethullah hoca "hazretleri"nin sığındığı ABD'de, Obama ile aynı paralelde bir mesaj verdiğini görüyoruz. Daha ne yapacaktı ki? Bazı dinî cemaat ve örgütlerin seçimlerde kendilerine sunulan tavizlerle yetinerek AKP'ye oy verdiğini ve partinin kadrolarında yer aldıkları bilinmektedir. Cemaatler seçimlerde AKP ile sarmaş-dolaş halvet olmaya meyillidir.

Sınıflar mücadelesinin keskinleşmesiyle sahte gündem yer yer delinmiş AKP'nin ittifak kurduğu siyasî örgüt ve dini cemaatlerin yeni arayış ve yönelişlere girdiği / gireceği görülmüştür.

Fethullah+ABD ilişkisi dışındaki hakikî ve saf Müslümanlar şimdiden sahte Müslüman, siyasî İslâm, Amerikancı-ılımlı İslâm AKP'ye karşı gardını almıştır. Böyleleri arasında, tıpkı 10 Eylül 1920'lerde ve Tarihî TKP'nin oluşum süreçlerindeki andıran, ayrıca sosyalizme düşman olmayan devrimci Müslümanların beyanatlarına benzeyen yorumlarıyla, AKP'nin izlediği politikaya karşı çıkanlara da rastlanılmaktadır (Ayrıntılı bilgi için bakınız: *Doğudan Dergisi*, 2. Sayı, Kasım-Aralık 2009).

Fukara Müslümanların çıkarlarını savunan, ABD-AB-İsrail siyonizmine göbekten bağımlı sömürücü, işbitirici sahte Müslümanları açığa vuran, kararlı kadroların da böylelikle ve bir biçimde politika yapmaya çalıştığı da anlaşılmaktadır.

RP içinde sınanıp denenene ve de kullanılan "arkadan hançerleme" yönteminin bu kez maharetle AKP içinde deneneceği anlaşılmaktadır. Bu yöntem, "Eden mevlasını da bulur, belâsını da" İslâmî yöntemine -bedduasına- uygun düşmektedir!

AKP, DP-Menderes-Bayar, AP-Demirel, ANAP-Özal-Yılmaz, DYP-Çiller, MSP+DYP Erbakan-Çiller politikalarının günümüzdeki uzantısıdır. Anılan bu partileri anaç parti CHP doğurmuştur. Ebedi Şef, Millî Şef dönemi, DP+AP+ANAP+DYP+MSP+AKP gibi siyasî partilerin projeleriyle henüz aşılamamıştır. Artık "parlamentar demokrasi" gösterilerinin cılkı çıkmıştır.

AKP-TSK uzlaşır çelişki ve çatışkısı henüz karakolda bitmemiştir.

Sıkça bilince taşımaya çalıştığımız: "*Türkiye'nin gündemi yarım saatte değişir*" özdeyişimiz, tüm siyasal-sosyal-sınıfsal olay ve olgularda doğrulanmaktadır.

Burjuva resmî ideolojisi, işçi sınıfı ve emekçi halklarımızın üzerinde uygulana gelen devlet terörü politikaları henüz kırılıp aşılamamıştır.

Günümüzde siyasal-ekonomik krizle çalkalanan emperyalist-kapitalizmin sisteminin çarkına şimdi "çomak" sokacak Devrimci ve Marksist Sol Güçlerin işbaşı yapmasına sıra gelmiştir.

Gençlik Gençlik...

80'nine merdiven dayadık hâlâ "Gençlik Gençlik..." diye söze başlıyoruz.

Gelenekten-Geleceğe, ideolojik-politik-örgütsel konumumuzla, tarihsel-sosyal-siyasal haklılıklarımızla elbette gençlikten söz açacağız. Bu bir çelişki değildir. Ayrıca gençlik geleceğimizdir. Geleceğimiz sosyalizm ise gençlikten söz etmemiz kadar doğal bir şey olamaz.

Çeşitli vesilelerle çağrılı olduğumuz etkinliklerde veya mekânlarda yaşımızı ima eden genç arkadaşlara sık sık "Ben yirmi yaşındaki ihtiyarlardan değilim." diye takılıyoruz. Bu türden takılmaları anlayan da anlamayan da çıkıyor. Bu sözlerin anlamını ve neyi kastettiğimizi anlayanların çoğunlukta olduğunu da fark ediyoruz. Elbette hayat ve mücadelenin bizlerden neleri alıp götürdüğünün bilincinde olarak bu sözleri tekrarlamayı uygun buluyoruz.

Bilince çıkarmaya çalıştığımız düşünceler ve bu sözler bir yana, doğa hükmünü sürdürüyor. *Bizler doğanın hükmünü sürdürdüğü ve adına "ölüm" dedikleri an'a kadar iddialarımızın arkasında düzgün ve ilkeli durmuş / durabilmiş isek... Kapitalizmin devrimci yol ve yöntemlerle aşılması mücadelesindeki tahlil ve tezlerimizi hayat ve mücadele doğrulamışsa... Parti, Partileşme Sorunu, Siyasal-Sosyal Devrim, Kadro, Strateji-Taktik vb. konularda Bilimsel Öğretiye uygun işler yapmış isek... "Marksizmin yorumu ve pratikte yeniden üretimi" sorunsalını doğru okuyabilmiş ve uygulayabilmiş isek... Sınıflar mücadelesinde tutulacak **Ana Halka**'yı görebilmiş ve yığınağımızı bu alana yapabilmiş isek... Üretim faaliyetinden kopmamış ve sürekliliğimizi koruyabilmiş isek... Kavgamızı üstlenmiş kadrolar işbaşında ise... Nihai amacı-hedefi bir ve aynı olan kadroları yan yana getirebilmiş isek... "Ölüm hoş geldi sefa geldi" diyebilirmeliyiz.*

Komünistlerin Birliği henüz gerçekleşememiş, Marksist Sol Kadroların yaşamış olduğu "Öndersizlik Krizi" henüz aşılamamış olsa da son derece umutlu, rahat ve huzurlu olduğumuzu söyleyebiliriz. Çünkü konuya ve sorunlarımıza çözüm yöntemi üretmek için işbaşındayız hâlâ.

Ölüm konusuna değinmişken şu görüşleri de eklemeliyiz:

Fukara Müslüman "Ölüm Allah'ın emri" der. Bu sözleri Batını-felsefi manada "doğanın emri" ya da "hükmü" olarak anlamak da mümkün.

Kızılbaş-Alevi canlar ise ölüme inanmaz, "Hakka yürüdü" derler.

Devrimciler, Komünistler yaşamını kaybeden yoldaşları için “öldü” demez, “Doğaya teslim ettik”, “Anısı yaşatılacak” derler.

İşçi sınıfı ve emekçi halklarımızın yerel-ulusal-sosyal-sınıfsal ve enternasyonal kurtuluşunu sınıflar mücadelesinin dışında gören kimi “sol” eğilimlerin ilerici-devrimci gençliğe ayrıcalıklı bir yer ve rol verdiğini görüyoruz.

Bu eğilimlerin “vukuatı” sosyal pratikte yeterince denenip sınanmıştır. Yine bu eğilimlerin aşılması ve de aşınmış olduğunu, hatta böylelerinin işçi sınıfını inkâra varan, gençliği arabanın önüne koşan, “öncü parti-önder parti-kitlesini arayan parti” diyerek gençliği “ateş hattına” süren teori pratiklerini yer yer sürdürmeye çalıştıklarını da biliyor ve görüyoruz.

Bu türden bilim ve akıl dışı duruşları bir yana anlamsız bölünüp parçalanmalarıyla da varlıklarını sürdürmeye çalıştıkları da bilinen bir gerçektir. Devrimci, ilerici gençliğimizin dinamizmini, enerjisini, işçi sınıfının koruyuculuğunda ve önderliğinde sınıflar savaşımında konumlandırarak, yönlendirmek ve yönetmek gerçekleştirilemezse burjuva ve küçük-burjuva solların parselasyonunu engelleyemeyiz.

İlerici-devrimci gençliğimizin devrimci harekete, işçi sınıfının koruyuculuğuna çekilemediği koşullarda ve yine çağrılı olduğumuz etkinliklerde ve mekânlarda, görüşlerimizi merak edenlere: “Eskiye rağbet olsaydı bit pazarına nur yağardı.” sözünü tekrarlayarak konuşmamıza başlamayı da uygun buluyoruz. Bu sözü en çok Kıvılcımlı Yoldaş dile getiriyordu vakti zamanında...

80'ine gelmiş kadroların bu türden şakayla karışık uyarıları ne ölçüde işe yaramıştır?

Tek bir sözle cevaplayacak olursak: “Hiçbir işe yaramamıştır.” diyebiliriz. Çünkü “Sol Cenahımız”ın sosyal pratikteki “vukuatı” özel ya da özel yorumlara meydan vermeyecek kadar ortadadır.

Genç kuşaklara deneyimimizi aktarışımızın, bu süreçten çıkardığımız çok yönlü ders ve sonuçları tartışmayı gündeme getirişimizin ve bilince taşımaya çalışmamızın sonuçlarını henüz almış değiliz.

Hâkim gerici sınıfların hapisanelerinde şu an 14 bin ilerici-devrimci-sosyalist-Marksist genç insanımız bulunuyor. Genç arkadaşlar 20'sinde girdikleri hapisanelerde bugün 40'lı yaşlarına vardılar. Bu gençlerimiz çeşitli ideolojik-politik-örgütsel duruşlarıyla sistemin baskısına, sömürüsüne, devlet terörüne, inkâr-imha ve asimilasyon politikalarına karşı meşreplerince karşı çıkmış, mücadele etmiş, mevcut yasaları delmeye çalışmış ve de sonuçlarına katlanmışlardır. Hâlen de katlanmaktadırlar.

Ayırım gözetmeden siyasî tutsaklarımızı anlamaya çalışmak, sahiplenmek zorundayız. Cezaevlerindeki insanlarımız sınıflar mücadelesi ta-

rih ve devrimci geleneklerimizin ayrılmaz-vazgeçilmez birer unsurlarıdır. Kara gerici, ırkçı, şoven hiçbir anlayış devrimcileri suçlayamaz. Hiçbir devrimci suçlu değildir. Tarih ve insanlık önünde devrimcilerin asla suçlu olmadığı ve de devrimcileri yargılamaya yeltenenlerin yargılandığı milyonlarca kanıtı vardır.

Cezaevlerindeki insanlarımız şimdilik siyasî tutsaktır. Siyasî tutsakların sınıflar mücadelesindeki yerlerini almalarına çalışmak, yeniden üretim faaliyetinin içine çekmek dışarıdaki hapisanedekilerin -hepimizin-görevidir. Bu görevimizi yeterince yerine getirebiliyor muyuz? Tek bir sözle cevaplayalım: "Getirdiğimizi iddia edemiyoruz." Bu konuda da son derece kusurluyuz.

19 Aralık "Hayata Dönüş Operasyonu" sürecinde "Sol Cenahımız" burjuvazinin hapisanelerdeki vahşeti karşısında da iyi bir sınav veremedi. Sebeplerini bir bir sayıp dökmüyoruz. Çünkü ayrıntılı biliniyor. Belgelidir. Siyasî tutsaklar -yöntemlerini eleştirsek de- "Ölüm Orucu" ve "Açlık Grevi" türünden eylemlere girmek durumunda kalmış, yaşamlarını riske etmekten çekinmemişlerdir. Hatta aralarında bedenini ateşe veren insanlarımız dahi çıkmıştır. Onların dışarıdaki hapisanelerdekilere -hepimize- verdiği mesajları da doğru algılayamadığımızı söylemeliyiz. Sınıflı toplumlarda hapisanelere düşen insanların özgürlük özlemleri, talep ve ihtiyaçları onların anılan eylemleri uzantısında değil, dışarıdaki devrimci hareketin gerçekleştirdiği eylemler sayesinde ancak gerçekleşebilir.

Bu gerçekliği de yeterince değerlendirdiğimizi söyleyemiyoruz.

Kolektifimiz Çalışanları sıkça "Gençliğin Yolu İşçi Sınıfının Yoludur!" diyedursun, Devrimci ve Marksist Sol Cenahımız henüz bu yolda anlamlı ve ileri bir adım atamamıştır. Mevcut "sol" örgütler öğrenci gençlik çalışmasına ağırlık vermektedir.

Hâkim gerici sınıflar koalisyonu; işçi sınıfını politika dışında tutmak, politikasızlaştırmak için nasıl önlemler alıyorsa, ilerici-devrimci gençliğimizi de 12 Mart 1971 ve 12 Eylül 1980 askeri faşist darbe dönemlerinde cezalandırmak, siyasal-sosyal olaylardan dışlamak için pek çok yasal ve keyfi-fiilî önlemlere başvurdu. Bu yöntemler değişik biçimlerde devam ediyor. Özellikle öğrenci gençlik ekonomik, sosyal, siyasal ve kültürel alanlarda çok ezildi. Gençlik düşmanlığı baskı, şiddet, işkence, tutuklama, hapis ve katletme cezalarıyla doruğa ulaştı. Unutmadık. Unutturmaya çalıştık.

Öğrenci gençliğimizin bilinçli kesimleri, burjuvazinin çok yönlü politik baskısına, terörüne ve YÖK'e rağmen ilerici-devrimci düşünce-davranış çizgilerinden kopmamaya çalıştı.

Burjuvazinin resmî ve özel öğretim kurumları gençliği üreticilik ve yaratıcılıktan uzak, ezberci yöntemle idealist-metafizik-felsefî anlayışların

uzantısında, resmî ideoloji ve resmî tarih bataklığında kabaca sömürmekte ve hiçbir işe yaramayan tek tipte “bilgi hamalı” olarak eğitmektedir / öğütmektedir.

Bir yandan sistemin faşist-faşizan baskısı, diğer yandan emperyalist-kapitalist Batı’dan devşirilen bilim ve akıl dışı teorileri ve de kapitalizmin yoz ve kozmopolit “kültür” politikalarıyla gençliğin büyük bir bölümü devrimci hareketten koparıldı.

Günümüzde kapitalist yabancılaştırma yöntemleriyle “garip” bir gençlik kuşağı türetilmiştir. Türetilen bu gençler doğallıklarını kaybetmiş ve âdeta mutasyona uğratılmıştır.

Düşünce-davranışlarıyla, sosyal olay ve olgulara karşı son derece duyarsız, apolitik, üretim dışı, bireyci ve en önemlisi umursamaz-nemelâzımcı bu kuşak kapitalist anarşinin tam da istediği bir kuşaktır. Bu kuşak tüketicisi, markacı, biçimci, paracıdır. Bu kuşak tüketebilmek, marka kullanabilmek, kendisini istediği biçime sokmak için paraya gereksinim duyar. Para elde edebilmek için de bütün değerlerini para karşılığında satar.

Fakat diyalektik tarihsel materyalizm ile tanışmış, milliyet farkı gözetmeyen, sosyal sınıf ve sosyolojik emekçi halk gerçekliğini kavramış gençliğimizin önemli bir bölümü yeni nitelikler kazanma yolundadır. Ulusal-Sınıfsallık dinamiklerinin çevreninde kümelenen bu gençler sistemin oyunlarına gelmemeyi başarmıştır.

Ayrışıp bütünleşerek bir türlü **Komünistlerin Birliği**’ni gerçekleştiremeyen Devrimci ve Marksist Sol Cenahımız uygulayageldiği politikalarıyla ilerici-devrimci gençliğimizin dinamizmini işçi sınıfının koruyuculuğuna ve disiplinine çekememiştir / kazandıramamıştır.

Yakın tarihimizden örnekleyeceksek: I. TİP, sonradan THKO, THKP-C, TKP-ML vb. örgütsel arayışlar olarak kendi göreneklerini gelecek yerine koyan örgütsel arayışlar ileri kadrolarını bünyesinde tutmayı başaramamıştır.

“TİP bu görevi başarabilir miydi?” sorusunu “Başaramazdı.” diye cevaplamak zorundayız. Çünkü TİP **Komünist Parti** değildi.

Bir parantez açıp söyleyelim: Öğrenci gençliğin en ileri kadrolarından Deniz Gezmiş, TİP İstanbul-Üsküdar İlçe Sekreteri; Mahir Çayan, TİP Ankara-Çankaya İlçe Başkanı, İbrahim Kaypakkaya TİP İstanbul-Eminönü İlçe üyesiydi.

Bu satırları günümüzde bir kez daha kaleme alan bendeniz ise TİP Kocaeli İl Sekreteri idim.

Öğrenci gençliğin anılan bu en ileri kadroları ile tutarlı bir tarih ve sınıf bilinci taşıyan bizim kuşaktan işçilerin TİP’in “Haysiyet Divanı” marifetiyle partiden ihraçları istenmiştir ve gerçekleştirilmiştir.

Günümüzde de işçi sınıfı-sosyalizm-komünizm-devrim vb. isim ve sıfatları “özgürce” kullanan / kullanabilen örgütlerin, ilerici-devrimci gençliğin sosyalizm yolundaki arayış ve yönelişlerini değerlendiremediklerini rahatlıkla söyleyebiliriz. Dahası bu örgütler devrimci hareketin katledilen kadrolarını idolleştirip işlevsiz “dar grup tapınımı” örgütlerini, “güdümlü insan malzemesi” kadrolarıyla sürdürebileceklerini sanmaktadırlar.

Yine günümüzde gerçekleştirilen kütleli çıkışlarda işçi sınıfı ve emekçi halklarımızın yanı sıra gençliğin de giderek politikleştiğini görüyoruz.

İşçi-Kitle, Köylü-Kitle, Gençlik-Kitle çalışmaları, birleşik, güçlü, güvenilir ve donanımlı ve ayrıca kurumsal merkezi disiplinli bir **İşçi Sınıfı Partisi (İSP) KP'nin** kurmaylığında gerçekleştirildiğinde ortaya çok ileri bir sosyal muhalefet dinamiği çıkmış olacaktır.

8 Mart, 21 Mart, 1 Mayıs, 15/16 Haziran eylemleri ile sistemi sorgulayan, ayağa kalkan diğer tüm kütleli çıkışların en dinamik ve kalabalık kesimini de yine genç kuşaklar oluşturmaktadır.

Öğrenci gençlik temeline dayalı mevcut “sol” örgütler; hâkim gerici sınıfların gençliğe karşı uyguladığı sistematik hale getirilen fiilî-ideolojik-psikolojik baskılarını göğüsleyemez ve geri adım atıramazlar.

İşçi, köylü, esnaf, işsiz ve öğrenci gençlik üzerine sosyolojik araştırmalarla Marksist tahlillerin ve sentezlerin henüz yapılmadığı ve gözeti-lemmediği bir dönem yaşanmaktadır.

Emperyalist kapitalist sistem tarafından kuşatılan gençliğin maddî-manevî açılardan kurtarılması; işçi sınıfı ve emekçi halkların mücadelesinden kopmamasına bağlıdır. Sınıflar mücadelesinin dışına düşmüş, işçi sınıfından oksijen almayan ve proletaryanın koruyuculuğundan uzaklaşmış bir gençlik, geçmiş deneyimlerde de görüldüğü gibi günümüzdeki sınıflar mücadelesinde yine çeşitli kırım ve kısımlara uğramaya aday olacaktır.

Devrimci ve Marksist Sol Cenahımız milliyet farkına düşmeden ve milliyet farkı gözetmeden (TEKEL Direnişi'ni gerçekleştiren işçilerin ortaya koyduğu) gençlik konusu üzerine bir kez daha düşünmek ve proje üretmek durumundadır.

Gençliği her türden moral çöküntülerinden, burjuva ideolojisi ve revizyonizmin etkisinden, burjuva ve küçükburjuva solların politik hegemonyasından, hayatın doğrulamadığı teori pratiklerden, gelecek kaygısından, inkârcılıktan, kötümserlikten, nihilist ve anarşizan tehlikelerden koruyup kollamak ve sosyal kurtuluşlarının yolunu açmak İşçi Sınıfı Hareketi ve Komünist Hareketin görevidir.

Toplumsal Durum ve

Siyasî Zeminde Değişim / Hava Döndü

10 Kasım 2009 tarihinde TBMM de; CHP Genel Başkan Yardımcısı Onur Öymen'in, Dersim katliamının zorunlu gerçekleştirildiğini ve devletin bekası için bu tür katliamların yapılacağını ima eden açıklaması, "demokrasi" yanlısı çevrelerden büyük tepki aldı. Bu tepkilerin doğruluğunu kabul etmenin yanısıra; meselenin diğer yönünü açıklamak son derece önemlidir. Sorunun tam anlaşılması için, eksik veri bırakmamak gerekiyor. Öncelikle bu açıklamanın, yalnızca Onur Öymen'in kişisel düşüncesini yansıtmadığı görülmelidir. Bu söylem, Cumhuriyet Halk Partisi (CHP) yönetici kadrosunun genel fikrinin yansımasıdır. Zaman zaman, bu tür açıklamalar, burjuva "sol" parti yöneticileri tarafından yapılmakla birlikte, Açıklamanın "kişiyeye özel" olduğu ve partiyi bağlamadığı söylenerek sorunun gerçek yüzünün üzeri örtüldü. Burjuva "sol" partilerin yapısal vasfının halktan gizlenmesi için özel gayret gösterildi. Aslına bakarsanız, Bu tür açıklamaları yapan siyasî kadrolar, fikirlerinde "samimidirler." Çünkü bu açıklamalar, CHP'nin ve benzeri partilerin yapısal vasfına bağlı temel fikrin dışı vurumudur.

Onur Öymen'in "Dersim katliamı" konusundaki bu yaklaşımına, bir gün sonra Kemal Kılıçdaroğlu'nun karşı çıkışı ile kafalar bir anlığına karıştı, ama anında; parti yönetiminden gelen karşı tepki, Kılıçdaroğlu'na partisinin temel çizgilerini belletti ve bellediği parti ilkesine ters düşmemek adına kendinden umulmayan bir çeviklikle söylediklerinden çark etti. Kemal Kılıçdaroğlu, birçok sorunda da aynı tavrı sürdürmesi ile, yaratılmak istenen imajın aksine "umut kırıcı" oldu. Ancak, Mayıs ayı içerisinde (2010), Deniz Baykal, "kaderine kırgın" duruma gelmesini sağlayan olayların baskısı altında, parti başkanlığını, "geri dönmek umuduyla" bırakmak zorunda kaldı. Kaderin "umut adamına" fırsat olarak sunduğu bu beklenmeyen(!) olaydan sonra, bir hafta içerisinde gerçekleşen "keskin dönüş" ile Kılıçdaroğlu parti başkanlığına seçildi. Tarihin fırsat tanıdığı bu "sakin adamın" kurtlar sofrasına yeni nizam sağlamak için, CHP'nin başına geçmesi ile birlikte CHP'nin "halkın kurtuluşu" çizgisine gelebileceği kuruntusu; yeniden, bazı sosyalist çevrelerin ve bireylerin söylevlerinin süsü oldu.

Burjuva "Sol" Partinin "Halkçılık" Pratiği

Unutmamak gerekir ki; CHP'nin temel ilkelerinden ikisi "devletçilik" ve "milliyetçiliktir". Bir partinin ilkesi, o partinin vasfı konusunda ipucu verir.

Dolayısıyla ilkesine bağlı bir partinin, “Devletin bekası için, gerekli görüldüğü zaman, her eylem zorunlu ve mubahtır; Türk ulusal egemenliğini tehlikeye sokacak her toplumsal girişimin bastırılması normal ve meşrudur.” söylemi şaşırtıcı değildir. Partinin söylemi ilkesinin teyididir. CHP'nin bu çizgiden vazgeçmesi için partinin ilkeleri olan “devletçilik” ve “milliyetçilik” maddelerini silmek gerekir. Peki, CHP bu silme işlemini gerçekleştirirse; TC'nin kurucu partisi olduğu iddiasını sürdürebilir mi? Kurucu ve cumhuriyetin sahibi parti kimliğinden vazgeçmek, doğrudan CHP'nin kendini inkâr etmesi demektir ki; CHP, bu sınıfsal intihar eylemini gerçekleştiremez. O halde sorun; CHP'nin siyasî kimliğinin anlaşılması konusunda yaşanan bilinç bulanıklığının giderilmesidir.

Burjuva sol partinin sınıf vasfını kavramayanların; yeni liderle birlikte partinin değişebileceğini sanması sık rastlanan bir durumdur. Türkiye’de bu durum çok yaşandı ve her seferinde, burjuva sol partinin “halkçılığının” pratik gerçeklik olmasını umut eden unsurlar hüsrana uğradı. Bırakın Kılıçdaroğlu gibi bir burjuva sol siyasetçiyi; komünist ya da kendini Marksist olarak gören birçok ideolog dahi burjuva sol partinin başına geçse, ya da daha ötesi “yönetimini ele geçirse”; CHP gibi partilerin sınıf karakterini ve karakterine uygun yapısal vasfını değiştiremez. Bu gerçekliği anlamak için; CHP'nin sınıfsal vasfını kavramayarak, bu partide “halk adına” yer alan ve bu partiyi dönüştürebileceğini sanan “eski sosyalist” binlerce siyasî oyuncunun, bugün, CHP içerisinde gerçekleşen “politik ayak oyunlarında” nasıl “değişimci” rol aldığını görmek yeterlidir. Kılıçdaroğlu'nun “kurtlar sofrasında” nizam sağlayacak “kurtarıcı lider” olmasıyla, CHP'nin gerçek anlamda “emekçilerden yana” politik bir yapıya kavuşabileceği kuruntusuna sahip bayların; sınıfsal bir analiz yapamaları da, durumu anlamak için; Kılıçdaroğlu'nun benzetildiği; Obama, Gandhi, Ecevit ya da W.Brandt'ın'ın sınıf karakterini görmeleri dahi yeterlidir.

CHP'nin burjuva sol parti olarak köklü değişime gitmeyeceği, K. Kılıçdaroğlu'nun sözünü ettiği “devrimciliğin”, “halkçılığın” parti bayrağında bir simge olarak yer aldığı ve toplumsal ilişkilerde bu ilkelerin gerçekleştirilemez olduğu; gerektiği zaman hamasi söylemlerde kullanılmak üzere, burjuva cumhuriyet müzesine kaldırıldığı açıktır. CHP'nin yeni dönemde, burjuva özü asıl kalmak şartıyla, sınıf savaşımının alacağı boyuta göre değişim geçireceği görülmelidir.

“İktidar yolunun”, TÜSİAD ve “kurulu düzen”den geçtiğine inanılan bu ülkede, bir adamın çıkıp iktidar yürüyüşünü merkez’den çok uzaklarda, köylerde, maden ocaklarında, merdiven altı atelyelerde ve yoksullarda arayacağını ilan etmesi herkesi şaşırttı. CHP delegesini

bile...CHP kurultaylarında alışlagelen “laiklik” ve “Devlet elden gidiyor” söylemi yoktu dün. Bu iyi. Kılıçdaroğlu onun yerine dün “Yoksulların, işçilerin haklarını korumak için geliyoruz” dedi. “Bu düzeni yıkacağız” dedi. “Beraber kazanacağız, hakça bölüşeceğiz” dedi. “Halkın devrimcisi olacağız” Ve Türk solunun en damardan sloganıyla “Faşizme geçit vermeyeceğiz” dedi. Biz Gandi'den “müfettişim” beklerken, o basbayağı sosyalizm tarif etti.”¹

Bu türden politik görüşlerle, burjuva milliyetçiliğini, devletçiliği ve burjuva halkçılığı, sosyalizm olarak sunan burjuva köşe yazarlarının yanı sıra; CHP'deki yönetim değişiminin, asıl olarak burjuva hegemonyasının rengini değil de “halkın kurtuluşu” rengini taşıdığını söyleyen ideologların söylemlerine karşı durmak; emekçilerin akıl tutulmasını önlemek için gereklidir.

Ülkemizin somut toplumsal durumundan hareketle nesnel olguların doğru analizine dayalı olarak burjuva partilerin sınıfsal niteliğinin doğru saptanması; devrimci sosyalist hareketin politik/taktik ilerlemesi açısından gereklidir. CHP'de lider ya da yönetim değişimi, “hamamın değişmesini” sağlamaz, ancak “hamam tasının” değişmesini sağlayabilir. “Tasın değişmesinin” “emeğin kurtuluşu” açısından önemli bir şey ifade etmediği açıktır. Ancak, emekçi sınıfların eğilimlerinin değişmesine sıkı sıkıya bağlı olması nedeniyle; bu tür siyasî gelişmelerin, kendi zemini olan toplumsal iklim değişiminin ivmesini etkileyeceğini görmek son derece önemlidir. Bu siyasî durum, aynı zamanda, devrimci sosyalist harekete, önemli siyasî veriler ve ipuçları da sundu. Kuşkusuz siyasî değişimin gerçekleşmesinin; asıl olarak emekçilerin ayağa kalkışı nedeniyle toplumsal havanın değişimine bağlı olduğunu görmek istemeyen ve işin bu yanını gölgelemeye çalışan hükümet yanlısı medyanın tavrı anlaşılabilir. Bu yeni bir durum değil; ancak gelişmelerin “sol” içerisinde yer alan bazı grupların sınıfsal içyüzünü de açığa çıkarması dönemsel, yeni bir durumdur. Taraf gazetesi gibi, hükümet yanlısı olmadığını ve “demokrasi yanlısı” olduğunu iddia eden yayın kuruluşlarının, utangaç bir şekilde burjuva hükümetin yoldaşı olduğu, gerçekleşen siyasî duruma ilişkin aldığı tavırla ortaya çıktı. Liberalizminin ne anlama geldiği; emekçilerin devrimci hareketine ve Kürt halkının özgürlük mücadelesine ilişkin görüşlerinin ne olduğu, ifade özgürlüğünden ne anladıkları örtük kaldırılınca açık seçik belli oldu.

Burjuva liberal sol gruplar, AKP hükümetinin utangaç sözcüsü olma görevini yerine getirirken; CHP'nin “burjuva sol olmadığı” iddialarını “özel önemle” vurgulamak gereksinimi duyuyorlar. CHP'nin eski yöneticilerinin ve yeni seçilen yöneticilerinin de “Ergenekon ile ilişkili olduğunu”, bir savcı edasıyla iddia ediyorlar. Kontrgerilla (Ergenekon) türü örgütlerin, burjuva

devletin yan örgütleri olduğu ve dolayısıyla devletle ilişkisi ölçüsünde, burjuva partilerin de bu tür örgütlerle bağının olacağı bir gerçekliktir. Kontrgerilla türü örgütlerle “bazı” partilerin ilişkisi olabileceği ve “bazı” partilerin ilişkisinin olmayacağı kanısını güçlendiren bir yaklaşım, bu tür örgütlerin her burjuva parti ve kurumla ilişkisi olduğu gerçekliğini örter. Bu türden bir sapmamayı yapan ve siyasî havanın değişimini, devletin organları arasındaki çatışmaya bağlayan yaklaşımın sosyalist perspektifle ilgisi yoktur. Asıl olarak, kapitalist sistemdeki bir değişimin gerçekleşmesi için, burjuva fraksiyonların çatışmasına bel bağlayan ve toplumsal dönüşümlerin bütününde, işçi sınıfının tarihsel figür olduğunu yadsıyan burjuva liberal bireylerin, Marksist oldukları iddiası bir palavradır. Bu iddia, liberal burjuva sol hareketin “sol” gösterip sağ vurma taktiğidir.

Taraf gazetesinin freni tutmuyor ve Kürt özgürlük hareketini de 'Ergenekon'la ilişkilendirmeyi, en etkili yıpratıcı yöntem olarak kullanıp, bir taşla iki kuş vurmak istiyor. İddiasını, tek bir belgeyle kanıtlayamasa da sürdürüyor. Tüm bu iddialar ve söylem; devletle kopuş sürecinde olan Kürt halkını, PKK'den uzaklaştırarak, burjuva iktidara taraf olmak içindir. AKP ile tam bir dayanışma, birlik ve beraberlik içinde ve canhıraş bir çabıyla yürütülen bu kampanya; reformist, konformist, rahatına düşkün sosyalist çevrelerin kulaklarına çok hoş geliyor. Kürt halkının kazanımlarını sağlamanın yolunu açan ulusal kurtuluş hareketi, zor araçlarından vazgeçtiği anda; teslimiyetin yolunun açılacağı ve Kürt halkının gevşetilen kölelik zincirlerinin yeniden sıkılacağı açıktır. *Taraf* gazetesinin tüm yazarlarının, Kürt halkının köleliğinin bir biçimde sürmesini istediği ve bu istence sahip burjuva liberallerin asıl amacı ve neye “taraf” olduğu, iyi anlaşılmalıdır.

“Taraf” gazetesi, ilk kuruluş günlerinden itibaren, burjuva liberal cep-hede yer aldı. Burjuvazinin fraksiyonları arasındaki kavgada, birilerinin sunduğu olanaklar ölçüsünde (tiraj desteği ve reklam vererek gelir sağlama) ve bu olanaklarla belirlenen sınırlar içerisinde Tarafın sözcüleri, burjuva düzenin ekmeğine yağ sürerek gerçek anlamda taraftar oldu. *Taraf* içerisinde, burjuva düzenin belli aygıtlarına vuruyor görünen sözde “sosyalist sol” yazarların işçi sınıfının kurtuluşu ve Kürt halkının özgürlük sorunu ile uzaktan yakından ilgisi yoktur. Kapitalist sistemin bekası için; avcılığa soyunan “*Taraf*” yazarları, bu yükümlülüğü yerine getirirken kaçınılmaz olarak tökezliyorlar ve açık veriyorlar. *Taraf* yazarı Önder Aytaç 18 Haziran 2010 tarihinde, Küre TV'de şöyle diyor: “*Öcalan madem elinizde, alırsınız karşınıza, dersiniz ki, 'eğer Türkiye'de bir ay içerisinde bir yaprak kıyıldarsa, bu terörü bitirmezsen, seni idam ederim, seni asarım... Bakın bakalım bu olayların hepsi bitiyor mu? Bitmiyor mu? O zaman alır asarsınız, öldürürsünüz. O*

*zaman geleceği kurtarabilirsiniz.” Kuşkusuz meselenin üzerini örtmek için, Taraf gazetesi editörü diyebilir ki; “yazarımızın gazete dışında söyledikleri bizi ilgilendirmez.” Ancak gazete üstü örtülü bir dille Kürt halkını “ulusal özgürlük hareketine” karşı durmaya çağırırken, aynı gazetede yazan Emre Uslu da; PKK’yi “sınır dışına” çıkartma konusunda bir öneri sunuyor ve kendine ayrılan gazete mahallinde şöyle yazıyor: “Bu süreçten en fazla yararlanacak kişi de Abdullah Öcalan olur. Karşılıklı kin duygularının törpülenmesiyle onun hapisane koşullarının yumuşatılabilmesi için gereken zemin de doğmuş olur. Yoksa karşılıklı kin yükseltilmeye devam ederse korkarım toplumsal baskı Öcalan’ın asılmasını istemeye kadar gider ve bir noktadan sonra bunun önüne kimse geçemez.” Üstü açık biçimde ‘idam etmek’ sopasını, Ulusalçı Kürtleri uslandırmak için kullanma tehdidi; 12 Eylül askeri darbe şakşakçısı yazarların “yok etme” önerisine dahi taş çıkartacak cinstendir. Son tahlilde, devlet yanında duran liberal bayların “darbe karşıtlığının” ne tür bir şey olduğu görülüyor. Taraf gazetesinde yer alan reformcu sosyalistlerin özgürlük anlayışı; bu yazarların “*Taraf*” gazetesinde yer almasına tahammülü içeriyor. Ancak aynı gazete yöneticilerinin, ‘İslâmcı’ çevrelerin ‘tepkisi’ yüzünden Sevan Nişanyan’ı ‘kapı önüne’ koyma tavrına karşı; “sosyalist” yazarların tepkisiz kalması, “düşünce özgürlüğünün” içeriğinin nasıl keyfi doldurulduğunu da gösterdi.*

Bu gazetede “*PKK devlet gibi hastalıklı bir organizmadır, çünkü insan öldürmeyi olağanlaştırıyor.*” diye yazanların; ‘idamın’ özgürlük hareketine karşı koz olarak kullanılması doğrultusunda çağrılar yapan kişilerle aynı havayı soluyarak yaşamaları ve onlara göz kırpmaları da olağandır. Olağan olmayan, Taraf gazetesi yazarlarının, kapitalizmin tarafı olduğunu açık seçik göstermelerine karşı; hâlâ onların sosyalist hareket “tarafında” olduğunun iddia edilmesidir. Kürt özgürlük mücadelesine ve emekçilerin devrimci hareketine karşı olma konusunda, burjuva liberal sol ideologlar ile burjuva ulusalçı sol ideologların ve siyasîlerin nasıl benzeştiğini görmemek aymazlıktır. Taraf gazetesinin “askeri darbeleri” sözde önlemek kaygısıyla, ortaya “büyük laflar” atıp; burjuva hükümetin koruyuculuğunda “demokrasi havarisi” kesilmesi; bazı sosyalist siyasîlerin ve teoriklerin gözünü boyadığı açıktır.

Gerçek şu ki; somut koşullar, küresel ve bölgesel güçlerin durumu ve sınıf mücadelesinin ulaştığı boyutlar; askerî darbelerin yapılmasına olanak tanıyorsa; hiçbir yasal düzenleme ve yasal önlem darbeleri durduramaz. Bu gerçeklik; umudunu kapitalist siyasî sistem içerisinde yapılacak yasal düzenlemelere bağlayan bayların ‘anti-darbeci politikalarına’ her zaman darbe vurdu. Kuşkusuz kapitalist sistemin ihtiyacı ve burjuva siyasî sistemin uzantısı olarak gerçekleşen bir darbeyi ya da siyasî gerici bir değişimi ya-

salar ya da düzen içi kurumlar değil; ancak ve ancak emekçi sınıfların mücadelesi durdurabilir. Burjuva liberal solcular ise, işin bu fonksiyonel yanını bırakıp; burjuva fraksiyonların kendi aralarındaki çatışmadan medet umarak ve sözde 'darbe karşıtı' fraksiyonların yanında yer alarak tarafını belirledi. Kuşkusuz bu tavır olağan bir durumun ifadesidir. Çünkü burjuva liberal solcunun, burjuva düzen dışı organize olan emekçiler hareketine ve ezilen halkların özgürlük mücadelesine bel bağlaması mümkün değildir. Siyasî havayı döndüren etkenin emekçilerin isyanı olduğunu, özel bir çabayla görmezden gelmelerinin nedeni de, olguları burjuva sınıf bilinciyle algılamalarıdır. Bu bayların, burjuva liberal sol unvanlarıyla, burjuva hükümetin arka bahçesinde oyuna katılmasına kimsenin diyeceği bir şey olmaz. Ama bir yandan burjuva hükümeti destekliyorken; diğer yandan da bu yandaşlığı "halk" yararı için yaptığını söylüyorsa, bu noktada burjuva liberal solcu bir ideologun, keskin ve şatafatlı 'anti-darbeci' söyleminin; burjuvazinin genel çıkarlarının sürekliliğini sağlama arzusunun örtüsü olduğunu açıklamak devrimci sosyalistlerin görevidir. Anti-militarist olmak, burjuva düzen karşıtı olmak demek değildir. Kaldı ki, burjuva sistemin, sürekli başka uluslara karşı kışkırtıcı oluşu ve yeni pazarlar bulmak için militarizme duyduğu ihtiyaç nedeniyle, kapitalist sistem içerisinde burjuva liberallerin anti-militarist söylemi, söylem olarak kalır ve gerçek anlamda pratik karşılığını bulamaz. Anti-kapitalist ve proleter devrim yanlısı olmayan grupların 'ant-militarist' olduğunu söylemesinin, gerçeklik dünyasında bir kıymeti yoktur.

Burjuva "Sol" Partiler Sınıf Karakterine Uygun Davranır

Burjuva "sol" partileri, burjuva "sağ" parti olarak nitelendirenlerin; (Ya da çok kullanıldığı biçimiyle "CHP sol parti değildir." diyenlerin), bu partilerin yönetimlerinin değişmesi ile değişime uğrayarak "sol" parti olduklarına ilişkin iddiaları çocukçadır. Bu yaklaşım, kahve sohbetleri esnasında geçerlidir ve önerme sahiplerinin, bu yaklaşıma dayalı savlarını; teorik yazılarında "derin" bir analize yaslanır gibi açıklamaları abestir. Bu tür kavramların devrimci sosyalizm açısından ideolojik, politik bir değeri yoktur.

Bu noktada, CHP'nin "faşist bir parti olduğu" saptamasının; CHP'nin "sosyalizm" çizgisine vardığını iddia eden saptamalar gibi, bilinç bulanıklığı yaratacağı açıktır. Burjuva bir parti olarak CHP'nin sol parti oluşu; burjuva sistemin bekası için yapılması gerekenlere ilişkin amaç ve yönteminin burjuva sağ partilere göre farklı olduğunu ifade eder. Ya yoksa, bu partilerin kendilerini tanımlamak için kullandıkları "sosyal" ve "demokrat" niteliklere sahip olmaları mümkün değildir. En demokratik burjuva devletlerde dahi, burjuva sol partilerin "demokrat" ve "sosyal" olduklarına ilişkin söylemleri kağıt üzerinde yazılı olarak kalır. Toplumsal pratik içerisinde bu partiler ne

sosyaldır ne de demokrat. Burjuva sistemin çıkarlarını savunmakla yükümlü partilerin, pratik anlamda, tüm toplum için, sosyal ya da demokrat olması, sınıfsal parti olmaları nedeniyle mümkün değildir. Burjuva sol partiler burjuvalar için “sosyal” ve “demokrat” partilerdir. Burjuva partilere ilişkin tanım ve kavramların rastgele kullanılmasının; işçi sınıfının “nesnel durumu” kavrama yetisinin geriletilmesinde, önemli ideolojik rolünün olacağı da görülmelidir. Bir burjuva “sol” partinin, faşist parti olarak nitelendirilmesi, bu nitelermeyi yapan sosyalist siyasîleri, diğerlerinden daha keskin ve daha fazla “burjuva düzen karşıtı” yapmaz. Ama bu somut durumu anlamama hâli, sosyalist hareketi afaki söylemlere ve taktiklere başvurmaya sürükler.

Burjuva sol parti ile burjuva sağ partilerin bir ve aynı olduklarından söz ederek bu partilerden birinin hükümet oluşunun toplumsal durum açısından bir değişikliğin işareti olmadığını söylemek, sosyalist çocukluk hastalığıdır. Farklı burjuva partilerin hükümet oluşu, en azından toplumsal iklim hakkında bilgi verir. Bir burjuva sol partinin, halk nezdinde itibar kazanması; kendi adının parlatılması ve kapitalist sistemin çıkarı içinde olsa; değişimin, halk lehinde bir iklimin varoluşu ve sonucu olduğunu işaret eder. Burjuva partilerin hükümet olmalarını sağlayan toplumsal iklimin, aynı zamanda işçi sınıfının eylem tarzını ve örgütlenmesini de etkilediği açıktır. Bu nesnel gerçeklik inkâr edilerek, işçi sınıfının devrimci teorisinin pratiğe ışık tutması sağlanamaz. *Burjuva sağ ve “sol” partilerin hepsini aynı kefe içerisinde değerlendiren ve onların çatışmasının, işçi sınıfının politik eylemi üzerindeki etkisini kavramayan ve egemen sınıfın iç çatışmalarının devrim açısından ne anlama geldiğini anlamakta zorluk çeken bireylerin, işçi sınıfı devrimini düşünme ve örgütleme konusunda ciddî olduğu söylenemez.*

Halkın var olan burjuva hükümetten uzaklaşması ve burjuva düzen dışı olmasa da; burjuvazinin emekçileri darmadağın eden uygulamalarından bıkarak yeni arayışlar içerisine girmesi ve bu arayışlarında “sol çizgide” olması; ***İşçi Sınıfı Partileri*** için hayati önem taşır. Kuşkusuz halkın umut ve arayışına, burjuva sol partideki değişim karşılık geliyorsa ve halk o tarafa yöneliyorsa, bu önemli bir durumdur. Bu durumda, küçükburjuva devrimcilerinin, halkın yönelimini, burjuva sol partiye küfrederek yok edeceklerini sanmaları önemli bir yanılgıdır. Yapılması gereken şey politik iklimdeki bu değişimi; işçi sınıfının devrimi lehine değerlendirmektir. Ancak süreci değerlendirme gücünden ve yeteneğinden yoksunsa, kabahati başkalarına yüklemek sosyalist partileri aklamaz. Halkın muhalefetini örgütleyecek ***Devrimci Komünist*** bir ***Sınıf Partisi***’nin yokluğu nedeniyle, halkın yöneliminin sosyalizm açısından “olumsuz” oluşunun acısını; burjuva sol partiye lanetler okuyarak dindirmek isteyenler, ancak kendilerini aldatırlar. Siyasî

gericilik eğiliminin ve burjuva devletin daha baskıcı bir karakterde olduğu toplumsal iklimin; işçilerin devletin gerçek yüzünü görmesini ve eyleme yönelmesini sağladığı iddiası, küçükburjuvaziye ait bir yanılsamadır. Bu yanılsama, k.burjuva devrimci birey ve grupları devletin daha baskıcı olmasını alttan alta istemeğe kadar sürükler. Bu anlamda devletin yapısını etkileyecek demokratik bir esinti, bu gruplarca istenilir bir durum olmaktan çıkar. K.burjuva birey ve grupların, toplumsal havanın “burjuva demokrasisi” yönünde bir dönüşüme yol açmasından rahatsız olması kaçınılmaz gerçekleşir.

Toplumsal koşulların ve çatışan güçler dengesinin değişimine sıkı sıkıya bağlı gerçekleşen herhangi bir burjuva partideki ya da siyasal sistemdeki bir değişimi “birilerinin ülke siyasasını dizayn etmesi” şeklinde algılamak; sosyal olguların ortaya çıkışının veya değişiminin, o ülkede ve küresel sahtta sınıflar arası çatışmanın o anki durumuna doğrudan bağlı olduğu gerçeğini inkâr etmektir. Burjuva partilerin, özellikle de burjuva sol partilerin yürüyüşünün, emekçilerin savaşım durumuyla yakından ilgili olduğunu ve halkın, burjuva hegemonyası ile çatışma hâlinin burjuva sol partilerin stratejilerini ve politikalarını nasıl derinden etkilediğini görmeyenlerin; toplumsal değişimleri, gerileme ve ilerleme hareketlerini “komplo” teorileriyle açıklamaları kaçınılmazdır. *Bu tavır; işçi sınıfının kendiliğinden de olsa sesini yükseltmesinin ve hükümetin uygulamalarından hoşnutsuz olan emekçilerin ayağa kalkmasının, siyasî zemini nasıl sarstığını görmezden gelmektir.* Tüm toplumsal olguların varoluş ve yok oluşunun, burjuvazinin istem ve hedeflerine bağlı olduğu saptamasının; insanların, onlara tanrının yazdığı kaderden başka bir kaderi izleyemeyeceklerini savunan görüşten farkı yoktur. Bu yaklaşım; işçi sınıfının ve ezilen halkların bölgesel ve küresel çelişkisinin ve çatışmasının tarihe yön veren gerçeklik olduğunu reddeden burjuva ideoglara ve siyasîlere aittir. Toplumsal ve siyasî olguların değişiminin tümü olan insanlık tarihi; burjuva baylar için, “Kahramanların, önderlerin ve kurumların yön verdiği olaylar zinciridir. Toplumsal olgulardaki değişimler belli iradeler tarafından dizayn edilir.” Bu savı sahiplenen ideoglara göre, “gökyüzündeki tanrılar(!) nasıl kainatı dizayn ediyorsa; toplumları da belli birey ve kurumlar dizayn eder.” Eğer bu sav doğru olsaydı; belli merkezlerde belli kurumların hazırladığı projeye bağlı olarak, “o kudretli elin” işaret ettiği partiler hükümet olurlardı. Emekçi sınıfların da, siyasî partilerin hükümet olması ya da sistemde bir değişimin gerçekleşmesi konusunda bir etkileri olmayacağı için; oturup kendilerine biçilen yazgının gerçekleşmesini beklerlerdi. Ama öyle değil, herhangi bir toplumsal durum karşısında, emekçilerin herhangi bir aktif tutumu ve hatta eylemsizliği de, toplumsal durumun şekillenmesinde rol oynar. Ülke ve dünya tarihi; belli kurumlar tarafından yapı-

lan toplumsal mühendislik projelerinin ve bu kurumlarca işaret edilen ancak halk ile egemen sınıflar arasındaki çatışmanın o anki durumunun onayını almakta başarısız olduğu için hükümet olamayan partilerin enkazıyla doludur. Bu gerçekliği görmeyi beceremeyenlerin; toplumsal değişimler esnasında etkin rol alamayan siyasilere ve ideologlar olduğu görülmelidir. *Sınıf mücadelesinin, tarihin yönünü çizdiğine ilişkin gerçeği inkâr eden kapitalist ideologların yaklaşımları ile aynı yaklaşımı üstü kapalı dillendiren “sosyalistlerin”, işçi sınıfı devrimine ilişkin sözlerinden kuşku duymak gerekir.*

Burjuva sol partinin, kapitalist sistemin saldırılarından muzdarip olan halkın ilgisini ve desteğini kazanması; doğrudan, emekçilerin burjuva düzene karşı hoşnutsuzluğu nedeniyle oluşan havaya bağlıdır. Bu gerçeği görmeden ve sınıflar arası çelişkinin aldığı boyutu ve çatışmanın o anki hâlini doğru algılamadan hareket edenler; halkın burjuva sol partiye ya da daha açık ifade etmek gerekirse “sola” yönelmesini ve burjuva sol partinin bu yönelişin çekim merkezi olmasını tehlike olarak gördüler. Oysa burjuva sol partinin çekim merkezi oluşunu sağlayan koşullar; aynı zamanda devrimci sosyalist partilerinin de çekim merkezi olması için gereken olanağı sağlayan koşullardır. İşçi sınıfının kurtuluşunu amaçlayan partilerin, devrimci varoluşları için de olanak sağlayan koşulları değerlendirme becerisi gösteremedikleri yerde; burjuva sol partilerin halk nezdinde önem kazanması ve emekçiler muhalefetine düzen içinde eritmek görevini hakkıyla yerine getirmek için siyaset sahnesinde etkin rol alması kaçınılmazdır. Bu bağlamda, burjuva sol partilerin halk muhalefetine öncüsü olmasını, tehlike işareti sayarak ona saldırmanın; toplumsal pratiğe yön vermek açısından hiçbir önemi yoktur. Toplumsal gidişin yelkeni lafla şişseydi; küçükburjuva ideologlar toplum gemisinin en iyi ve en makbul kaptanı olurlardı.

Küçükburjuvazinin Trajik Politik Yalnızlığı

Fikirleri, yönelimleri ve pratikleri benzeşik olan birey ve partiler; birbirlerine karşı acımasız ve inkârcı yaklaşırlar. Hatta bu saldırı, çoğu zaman, söylemde ve pratikte kendilerine tam zıt olan partilere karşı saldırıdan daha yoğun gerçekleştirilir. Küçükburjuvazinin sıklıkla yaşadığı bu gerçeğin nedeni; emekçi yığınları aldatmak için, grubun ya da bireyin, kendisiyle aynı kulvarda olan gruptan “farklı olduğu” yanılmasını yaratma ihtiyacı ve istemidir. K.burjuva akımların birbirine benzer oluşu, bu ihtiyacı karşılama sürecinde bir handikaptır. K.burjuva bireyi, ötekilerden ayrı durmaya ve tekil irade olarak insanlık tarihini yaratan idol olmak arzusuyla yanmaya itekleyen koşullar; omuz omuza yürüme durumunu sağlayıcı “birlikler” içerisinde yer alma koşullarına baskın gelir. K.burjuvazi, her zaman, toplumsal kurtuluşun bireysel kurtuluşla mümkün olduğuna inanır. Söyleminde “toplumsal

kurtuluş” serüvenine inandığını belirtmesi; onun, asıl olarak bireysel kurtuluşu öncel sorun saydığını gizler. Ancak toplumsal eylemlilik, söylemi yerle bir eder ve toplumsal eylemlikte almak istediği rol, bireyin gerçek arzusunun ne olduğunu sergiler.

Devrimci sosyalizm; söylem üzerine değil, sınıfların ve grupların eylemliliği üzerine oturur. İşçilerin kurtuluşu söylemini dilinden düşürmeyen k.burjuvalar, toplumsal eylemlilik anında, birey olarak öne çıkma arzusunu dizginleyemez. Diğer yandan k.burjuvalar, toplumsal eylemliliğin; ancak, kendi gibi düşünen bir avuç bireyin kahramanca girişiminin ateşlemesiyle gerçekleşeceğini düşünür. Eğer iradesi dışında bir toplumsal eylemlilik ortaya çıkmışsa, kendi iradesini aşan eyleme “kötü” yaftasını yapıştırır. Toplumsal hareketin kendi iradesine tabi olarak gelişmesi gerektiğini ve aksi taktirde eylemin “gerçek anlamda etkin eylem” olamayacağını ve söneceğini iddia eder. Kuşkusuz aynı yaklaşıma sahip k.burjuva bireyler aynı çatı altında toplanamaz. Her k.burjuva bireye göre, “toplumun kurtarıcısı kimlik” kendisi olduğu için; her biri “irade tekliliğini” temsil eden bu bireylerin ayrı durması da kaçınılmazdır. “Kahramanlar hep yalnızdır” ve kendisini toplumun kurtarıcısı olarak gören k.burjuvanın yalnızlığı çok daha trajiktir. Birbirinden farkı olmayan unsurların; birbirlerinden farklı oldukları iddiasına dayanarak; birbirlerine benzeşikliği örten toz bulutunu yaratacak saldırı ve ağır küfre başvurmaları da zorunludur.

K.burjuvazinin bireysel iradeyi önemsemesi ve kahramanların tarihi biçimlediği iddiası; onun iktisadî ilişkilerde bireysel yer almasının üzerine oturur. İşçi sınıfının ortak iradeyi önemsemesi ve sınıfsal eylemin tarihi biçimlediği görüşü ise; işçi sınıfının iktisadî ilişkiler içerisinde toplumsal davranmasına doğrudan bağlıdır. Bu toplumsallaşma, işçi sınıfının kurtuluş sürecinde irade birliğini zorunlu kılan maddî zemindir.

Özellikle kendine komünist demekten çekinenlerin, (emekçilerin kendi kurtuluşları için değil, k.burjuva grupların “öncülüğünü” kabul etmeleri sürecinde, onları ürkütmemek amacıyla) kimliklerini gösteren etiket olarak, “sol” kavramını kullanması; Burjuva sol, k.burjuva sol, ulusalcı sol, liberal sol, sosyalist sol ve komünist sol gibi kavramların bir sınıfsal pratiği yansıttığı gerçeğini inkâr etmek çabasıdır. Oysa kendisi için sınıf olma bilincine ulaşan ve emeğin kurtuluşu için pratik olarak mücadele veren ya da bu hedefe inanan işçilerin kendilerini komünist olarak tanımlamaktan ürkmediği bilinmektedir. Bu gerçekliği inkâr edenlerin asıl olarak korktukları şey; işçi sınıfının kendi iradesiyle sürece müdahale etmesidir. Bu türden bir müdahale esnasında kavramlar değil, eylemin vasfı önem kazanır. Devrimci işçiler, bu dönemde, k.burjuvazinin sürece katılma amacının altında yatan bireysel

kurtuluş arzusunu daha net bir biçimde görürler. Özellikle İşçi sınıfının devrimci iradesinin sürece damgasını vurduğu yerde; k.burjuva devrimciliğinin, burjuva sol partilerin “devrimciliği” ile akrabalığı ortaya serilir.

Devrim döneminde, pratik olarak işçi sınıfı devrimciliği ile k.burjuva devrimciliği ayrışır. Oysa demokrasi mücadelesi bu gruplar arasındaki farklılığı silikleştirir. Aynı şekilde demokrasi mücadelesi, pratik anlamda k.burjuva sol ile burjuva sol arasındaki ayrımı da silikleştirir. İşçi sınıfı devrimciliği, bu dönemde pratiği ve amacıyla tüm burjuva gruplardan kopma olanağını kullanır ve ayrı durur. Ancak k.burjuvazinin kendi sınıf çıkarı, proleter devrimden uzak kalmasını gerektirir. K.burjuvazi, kapitalist rejiminde kendine hayat veren ve özgürleşmesini sağlayan olanakların yaratılmasını ister. Bu istemini dillendirirken iktisadî durumu nedeniyle gericilik eğilimi taşıyan büyük burjuvaziyle çatışır. Bu çatışmanın yüksek derece gerçekleştiği noktada devrimcileşir ve devrimci işçilerle aynı cepheye düşer. Aynı cepheye düştüğü emekçilerin devrimci atılımının dizginlerini elinde tutmak arzusunu yitirmez. Söylemi “devrimci” ve keskindir. Ama, asıl olan amacı, “burjuva demokrasisidir”. Bu demokratik amacı; k.burjuva solculuğunun, burjuva solculuğu ile aynı karakterde oluşunu belgeler. Bu nedenle; savunduğu ilkelerin, burjuva solcu partilerin ilkeleriyle benzer olduğunun üzerini örtmek ister. Bu örtmenin bir yolu da burjuva solunun “sol olamayacağı” iddiasını dillendirmektir. Bu bağlamda k.burjuva devrimci grup; burjuva sol partileri, sınıfsal durumunu ifade etmeyen, ama kendinden uzakta olduğu iddiasını güçlendirici bir şekilde tanımlar. “Burjuva sol, 'sol' olamaz; Çünkü 'sol' olan k.burjuva devrimci örgütün kendisidir ve dolayısıyla burjuva sol partiler, 'sol dışıdır', 'faşisttir’ ”. Gerçekliği altüst eden ve Marksist literatür dışı bu tanımlama ile k.burjuva sosyalistler, kendi “demokrat solculuklarını” gerçek “devrimcilik” olarak tanımlama olanağına kavuşurlar. Bu aynı zamanda türdeş olduğu burjuva sol partilere “kadro” kaptırmamak için de gereklidir. Burjuva sol parti kadrolarının önemli çoğunluğu; küçükburjuva sosyalist (devrimci, reformist) örgütlerden “devşirildi”. Burjuva sol partilere, k.burjuva sol hareketten “kadro” geçişinin yoğun yaşandığı ülkelerde, k.burjuva sosyalist hareketlerin bu geçişi önlemek için, burjuva sol partileri farklı adlandırma ihtiyaçları her zaman gündemde oldu. Ancak, toplumsal eylemlilik içerisinde; k.burjuva sol örgütler; burjuva sol partilere kadro yetiştiren örgütler olmaksızın kurtulamadı. K.burjuva sosyalist örgütlerle, burjuva sol partilerin ideolojik kaynağının aynı olması; k.burjuva sosyalist kadroların, daha önce “sol dışı parti” sayıp küfrettikleri, burjuva sol partilere “geçişini” kolaylaştırdı. Bugün burjuva sol partiler tarafından aday gösterilen ve seçilen onlarca belediye başkanının bu “devşirmelerden” biri olması ve bu bireylerin kendini hâ-

lâ “sosyalist”, “devrimci” olarak tanımlaması ve çoğu çevrenin de bu tanımlamayı kabulü trajik bir örnektir. Kuşkusuz bu bireylerin nasıl olup da bile bile “sol dışı” bir burjuva partinin kadrosu, belediye başkanı olabildiğini açıklamak; CHP gibi partileri, burjuva sol parti olarak görmeyen “sosyalistlere” düşer. K.burjuva sosyalistlerin, burjuva sol partileri “sol dışı” parti olarak adlandırmasının nedeni; siyasî ve toplumsal programının farklılığı değildir. Bu tanımlama, tamamıyla, aynı tür malı, aynı pazarda satan tüccarın, ötekinin “müşterisini korkutma” içgüdüsüyle başvurduğu bir kötüleme eylemini anlatır. İşin tuhaf yanı; dün burjuva sol partileri, “sol dışı” ya da “faşist” olarak tanımlayan k.burjuva devrimcilerin ve reformistlerin, bugün kadrosu oldukları burjuva sol partiyi, “emekçilerden yana parti” olarak tanımlamaları ve bu tanımlamayı kabul ettirme gayretleridir. Kuşkusuz bu davranış; dün faşist dediği partide bugün kadro olan bireyin, bu vahim durumu akla uydurma çabasıdır. Toplumsal ilişkileri kendi gerçekliği ile kavramayanların, dün söylediklerinin tam tersi fikri bugün söylemeleri kaçınılmazdır. Toplumsal ilişkileri kendi “öznel” durumuna uygun olarak değerlendiren k.burjuva siyasilerin, konularını değiştiren toplumsal değişim dönemlerinde sıklıkla zigzag çizmeleri ya da gerçeği inkâr eder duruma düşmeleri, sınıfsal karakterlerinin tipik bir halidir.

Kendinden başka herkesi “sol dışı” diye nitelendiren ve halk için düşündüğü toplumsal kurtuluş projesini de en doğru ve kutsal sayan bireyler açısından, kendi görüşleri tek doğru, diğer tüm fikirler ve politik önermelerse yanlıştır. Bu bakış açısını her fırsatta vurgulayan k.burjuva birey; sosyalist hareket içerisinde yer alırken, devrimciliğini nasıl “tek” doğru ilan etti ise; “devrimci fikirlerinden” çark ettiği dönemde de “yeni fikrini” tek doğru fikir ilan etti. K.burjuva bireyler için; yeni dönemde sahip olduğu “yeni fikir ve politik önermeler” kendine ait olduğu için en doğru fikir oldu. Eski fikirlerini terk etme ve dolayısıyla yenilgi yaşama durumu; k.burjuva bireyin kabuğuna çekilerek “yeni” hayatını kendi hâlinde yaşamasına yol açmadı. Aksine, “devrimin gerçekleşemez olduğunu”(!) keşfeden bu baylar; eski aktifliklerinden ödün vermediler ve hatta daha azgınlaştılar. Saldırılarının yeni hedefi de, “yeni düşman” saydığı devrimci fikir ve parti oldu. Bu k.burjuvalar, yeni bilenmiş silahların yönünü; artık yanlılığı kendileri tarafından keşfedilmiş olan devrimci fikirlere ve devrimci sosyalist eylemcilere çevirdiler. Toplum uyarma görevini veren kapitalist iktidarın selameti için; Kuduz köpek gibi, karşı devrimcilik fikrini kapitalist sisteme muhalif olan herkese bulaştırmak arzusuyla, tüm ideolojik, politik araçları kullandılar. K.burjuvanın toplumsal konumu; onun,

karşı tarafta olan “ötekilere”, bulunduğu cepheden saldıran, keskin ve inkârcı karakterini biçimlendirdi.

Devrim düşüncesini, sohbetlerin tuzu biberi yapan k.burjuva sosyalist bireyler, devrimci parti eyleminin reddi istençlerinin üzerini örtmek amacıyla; sıklıkla, burjuva sol partileri “sol dışı” parti olarak adlandırma yoluna başvuruyorlar. “Partisiz devrimciliğin” meşruluğunu sağlamak için gerçekleştirilen bu eylem; bireylerin toplumsal kimlik edinme gereksinimi nedeniyle mekân edindiği demokratik örgüt ofislerinde sık rastlanan bir durumdur. İşin trajik yanı, bu bireylere göre; “ülkemizde onlardan başka komünist yoktur ve tüm sosyalist yapılar devrimden uzaktırlar.” Bu nedenle, işçiler tarafından “değerinin” anlaşılmasını bekleyen “önder” kimliğinin; yalnız ama inatla(!) kendi kozasında, tek başına devrimin ipliğini üretmesi zorunludur. Bu bireyin, “devrimin” önderi olduğunu keşfetmediği için, tüm sol partiler yanlış çizgidedir. Bu baylar, kendileri dışındaki tüm sosyalistleri birbirlerinden farklı görmedikleri için; hepsini toptan, “sol” olarak tanımlamaktan geri durmazlar. Bu genelleme aynı zamanda, parti ilişkisinin reddedilmesi fikrini de içerir. Diğer partilerin eleştirisi, devrimci proleter bir **Sınıf Partisi**ni inşa etmenin yolunu açmak için değil; parti fikrinden uzaklaşmanın yolunu açmak için yapılır. Diğer yandan bu baylar için burjuva cephesindeki partilerin de birbirinden farkı yoktur; tüm burjuva (sağ,sol) partiler “faşisttir”. Aslında bu tanımlama, k.burjuva sosyalist ideologun, 'yalnız' duruşuna meşruluk sağlayan gerekçedir. Kuşkusuz proleter devrim ve proleter devrimci parti derdi olmayan bireyin, emekçilerin ve burjuvazinin sınıfsal davranışlarını niteliğine göre adlandırma derdi de yoktur. Teorik önermesinin, sınıfsal eylemi tanımlıyor olduğu ya da olmadığı ve eylemliliğin varacağı noktanın belirlenmesine ilişkin savı destekleyip desteklemediğinin de önemi yoktur. Teorik önermesinin doğruluğunun, toplumsal eylemlilik süreci tarafından teyit edilmesini önemsemeyen bireyi ilgilendiren şey, teori üretme faaliyetinin kendisine ideolojik, siyasî statü kazandırıp kazandırmadığıdır.

Salt teorik sonuçlara ulaşmak için bir teorik faaliyeti yürüten ve çevre ilişkilerini de bu faaliyet ekseninde kurgulayan ve bu doğrultuda üzerine “benim” damgasını vurduğu araçları ve ilişki tarzını kullanan birey, bir sosyalist ideolog ya da teorisyen sayılabilir ama bu birey, ilişkileri anlamlandırma eylemi ile asla bir Marksist değildir. Özellikle 12 Eylül 1971 sonrası bu “Marksist” bireylerin etrafında şekillenen sosyalist tarikatlar çoğaldı. Bu tarikat önderleri, teorik donanımı nedeniyle etkisi altına aldığı ve tesis ettiği ideolojik hegemonya ile bir arada tuttuğu insanların; onun öznel istemlerine, ütopyasına, hareket olanaklarına ve hatta alışkanlıklarına doğrudan bağlı olarak kurgulanan teorik faaliyetler etra-

finda kümelenmesini sağladı. Kümeleşmenin sürdürülmesine öncülük eden, yol gösterici önderin; yaşamsal deneyimlerini, istemlerini ve toplumun genel ahlaki kurallarına uyma dürtülerini tanrı adına topluluğa vaaz eden peygamber ya da tarikat önderlerinden farkı olmadı. Bireysel ilişkileri üzerinden günlük rotasını çizen ve bireysel yaşam disiplini içerisinde teorik faaliyet sürdüren ve bu faaliyetin hedefini; toplumsal yaşamı kendi pratiği ölçüsünde algılama üzerinden kurgulayan bireyin sosyalizm teorisi, kendi adını parlatan k.burjuva sosyalizminin anlatımıdır. **Toplumsal devrim, bu tür ilişkileri, yapıları da reddeder ve yıkar. Bu nedenle, proleter devrim hedefini amaçlayan her eylem ve devrimci sınıf partisi fikri bu tarikatların kapısından kovuldu. Bu “sosyalist” tarikat şeflerinin yapısal nedenlerle başka parti ve grupları adlandırmaları ve tanımlamaları bireyci güdülerinin ifadesi olarak tezahür etti. Din kurucuları; düşünsel varoluş gerekçesine bağlı olarak ortaya çıkarken; diğer dinlere ve din karşıtı fikirlerle karşı savaş açar. Bu savaş zorunludur; çünkü öteki dinleri ve din karşıtı fikirleri reddetmemesi, öznel olarak yeni dinin ortaya çıkma gerekçesini elinden alır. Yeni din kurucusu, diğer dinleri ve din dışılığı, onların varoluş gerekçelerinden kopuk bir şekilde tanımlar, tümünü “batıl” genellemesi ile kavramlaştırır. Din kurucularının bu yöntemi ile k.burjuva tarikatçı “sosyalistlerin” yöntemi aynıdır; metafizikçi idealizm.**

Marksistler, idealist solcuların ve din adamlarının aksine, bilimsel yöntem kullanarak olguları kavrarlar ve bu kavrayışa dayalı olarak analize ulaşırlar ve olgulara ilişkin açıklama yaparlar. Marksistler düşünsel olguların; şeylerin varoluşunun gerekçesi olduğunu ve aynı zamanda var oluşunu sağladığı şeyi doğruladığını tespit ederler ve her şeyi, varoluş gerekçelerine göre aldıkları öznel duruma, niteliğe ve biçime göre tanımlar ve adlandırırlar. Varoluş gerekçesi olan maddî olguların sönmesi ile birlikte; eylemin, durumun ve fikrinde söneceğini saptarlar. Bu anlamda, maddî gerekçesi sönen şeyler, hâlâ varlıklarını sürdürürlerse; (Ki bu ilkesel kural her şey için ve bilimsel yöntemle ulaşılan vargılar ve teorik önermeler için de geçerlidir.) Marksistler, hayatın olağan gelişme seyrini sekteye uğratan bu unsurların, gerici rolünü kanıtlayarak açıklarlar. Bu, devrimci materyalist yöntemle fikri olguların eleştirisidir.

Devrimci sosyalist politika; sınıfların ve hatta bireylerin eylem durumlarının somut analizi ve sentezi üzerinden üretilir. Kuşkusuz, toplumsal grupların eylemlerine uygun olarak, onların sınıfsal vasfını belirleyici tanımlama yapmak gereklidir. Çünkü sınıfların eylemlilik durumunun diyalektik materyalist analiz ve sentezinin emekçiler tarafından tam algılanması için; gerçekliği, “doğru yansıtan” kavramlar kullanılması da zorunludur.

Küçükburjuva “Sol” Partilerin Sınıfsal Çıkmazı

Küçükburjuva devrimciliği ile burjuva solculuğun benzeşikliği o denli açıktır ki; Burjuva sol partilerin farklı adlandırılmaları bu gerçekliğin üzerini örtemez. Benzeşikliği sağlayan sınıfsal çıkarılara dayalı hedeflerdir. Ulusal kurtuluş, demokratik cumhuriyet, hümanizm, toplumculuk ve “faşizme, askerî darbelerle karşı olmak” sorunlarına yaklaşım tarzı, k.burjuva sol partilerin, burjuva sol partilerle benzer olduğunu gösteren somut göstergelerdir. Burjuva sol parti kadrosu olan bireyler ile k.burjuva sosyalist kadrolar, demokratik kitle örgütlerinin ya da “sınıfçı” sendikaların yönetiminde birlikte yer aldılar ve alıyorlar da. *Kuşkusuz bu düzen içi demokratik örgütlerin yapısal durumu; yönetici bireylerin toplumsal olaylar karşısında alacakları tavrın vasfını da belirlemektedir.* Kitle örgütlerinde, k.burjuva sosyalistlerin ve k.burjuva devrimcilerin, burjuva sol parti kadrolarından farklı eylem gerçekleştirmeleri mümkün olmadı. Açık söylemek gerekirse; k.burjuva sosyalistlerin, kendilerini “sol parti” ilan ederken, burjuva sol partilerin “sol dışı parti” olduğunu söylemesi için; pratik olarak farklı bir duruşlarının olduğunu sözle değil, pratik olarak göstermesi gerekir. Kuşkusuz doğrusu şudur; burjuva sol partiler ile k.burjuva sosyalist partiler; birbirinden farklı iki “sol” partidir. Bu “sol” partilerin birbirinden farklılığı da, birinin k.burjuva sol ve diğerinin de burjuva sol parti oluşu kadardır. K.burjuva sosyalist parti kadroları, burjuva sol partilerde olmadığını saptadıkları parti içi demokrasinin; kendi partilerinde var olduğunu iddia edemezler. CHP gibi burjuva sol parti halkçılığının “sözde savunulur ilke” olduğunu söyleyen (ki bu doğrudur) küçükburjuva sosyalist parti kadroları; yönetimi ele geçirdikleri sendikalarda ve kitle örgütlerinde çalışan emekçilerin hak alma mücadelesi karşısında, onlara kapıyı göstermeleri tavrının ne tür bir halkçılığa tekabül ettiğini açıklamalıdır. Burjuva sol ve k.burjuva sosyalist partiler, farklı ad ve siyasî misyona sahip olduklarını iddia etseler de; ideolojik olarak aynı sınıf kaynağından çıkıyor olmalarının, türdeş siyasî parti olmalarına neden olduğu gerçeğini ortadan kaldırmaları mümkün değildir. Bu bağlamda k.burjuva sol partiler; CHP benzeri burjuva sol partileri, “sol dışı parti” ve hatta “faşist parti” diye nitelendirerek, ideolojik türdeş parti oldukları gerçeğinin üzerini örtememektedirler.

Legal Kürt ulusalcı partilerin, burjuva sol partileri, ulusalcı oldukları için “faşist” ya da genel anlamda “sol dışı parti” olarak görmeleri ve tanımlamaları rakiplerine attıkları bir bumerang gibidir. Burjuva sol partinin ulusalcılığını, “faşist” olmasının sınıfsal gerekçesi sayan partilerin; kendilerinin de, milliyetçi olmaları nedeniyle “faşist” ya da “sol dışı” parti olarak adlandırılmalarının yolunu açtıklarını bilmelidirler. Daha çarpıcı bir örnek olması açısından belirtmek gerekirse; PKK ideologları, eğer diyalektik materyalist bir

analize yaslanarak, Kemalizm'in burjuva ulusal hareket olduğunu saptarlarsa; kendi ulusalcılığının burjuva yüzü ile Kemalizm'in benzer yanları ortaya çıkacaktır. O zaman bu benzerliğin Kürt emekçiler tarafından anlaşılmasını önlemek için çare; burjuva bir hareketi, sınıfsal anlamından uzak bir kavramla nitelendirerek; o hareketin kendi burjuva ulusalcılığıyla benzeşik olmadığını ilan etmektir. Kemalizm ezberi; PKK'nin kendi burjuva ulusal solculuğunun, egemen ulusun burjuva solculuğundan ayrı olduğunu iddia edebilmesinin aracıdır. Çoğu zaman, siyasî rakibin sınıfsal özünden uzak adlandırılması; adlandırmayı yapan hareketin, rakibine benzer yönünün emekçiler tarafından görülmesini önledi. Burjuva ulusal hareketin, başka ulusların burjuva ulusalcılığını simgesel "düşman" ilan etmeye ihtiyacı oldu. Farklı uluslardan her burjuvanın kendi pazar sınırlarını çizmesi ve sınırlarını çizmesini engelleyen başka ulusal iktidar ve hareketi "düşman" ilan etmesi, yaşamsal öneme sahiptir. Burjuva ulusal sol hareketin, egemen ulusun burjuva ulusal hareketini, "düşman" kavramı içerisine hapsetmesinin ve onun burjuva sol karakterini saklamasının nedeni; aynı sınıf ailesine mensup olduğu gerçeğini örtmek içindir.

"Kürt solu" ya da "Türk solu" türünden genelleyici kavramları politik dilin argümanı yapmak aynı anlayışın ürünüdür. "Türk solu" diye bir adlandırmayı yapan bir Kürt sosyalisti; ulusal sorunu çözümlerken sınıf perspektifinden uzaklaşan, sınıf kaygılarını ulusal kaygılarının arkasına iten ve diyalektik materyalist yöntemi terk eden biridir. Kuşkusuz bu genel kavramı kullanan birisi; bu kavramı cahilliğinden kullanmıyorsa; o, açık bir şekilde eleştirmekten korktuğu, komünistleri (proleter devrimcileri) ve k.burjuva devrimcileri de bu genel tanımlama içerisine sokarak, "lanetlemek" arzusunu tatmin eden bir burjuva ulusalcıdır. Bir burjuva ulusal solcu bireyin amacı; Ulusların kendi kaderini tayin hakkı ilkesini her koşulda devrimci tarzda savunan komünistleri, burjuva ve k.burjuva "sol" partilerle aynı cephe içerisinde olduğunu ima eden bir tanımlama içine hapsederek, onları, ezilen ulus emekçilerinin gözünden düşürmektir. Aynı şekilde, "Kürt solu" kavramını kullanan bir sosyalist; Kürtlerin tümünü, sınıfsal olarak ayırt etmeksizin aynı cephede gören ve Kürt emekçileri ile Kürt burjuva, k.burjuva sınıfların ayrı politik kaygılarının olduğunu üzerini örtten ve bu nedenle ezen ulusçuluğu normal ve olağan tutum sayan bir sosyalşovendir.

Aynı cephede de olsa "kendi otoritesinin" egemenliği dışına çıkan ve kendinden menkul öncülüğünde yürüyüşe katılmayan birey ve gruplara öfke duyan küçükburjuvazinin kendi cephesinde, ötekileştirdiklerini "dışlayıcı"

tavri sınıfsaldır ve her dönemde bu tavrı farklı formda ortaya çıkar. “Hegemonyasını kabul etmeyi “düşman” sayarak ve adlandırarak, araya suni duvar örme” yaklaşımı, k.burjuvazinin sınıfsal karakterinin tezahürüdür. Oysa işçi sınıfı kendi kurtuluşu yolunda yürürken; ideolojik akraba olan tüm kesimlerin bir arada durması için özel ve güçlü çaba gösterir. Burjuva iktidarın egemenliğine karşı yürüyen unsurların arasına duvar örülmesine olanak tanımaz ve örülen suni duvarları yıkar. Çünkü kapitalist sistemi yıkacak bir devrimi organize etmekle yükümlü olan sınıfın; devrim güçleri arasında suni duvarlar kurma lüksü yoktur. Ancak işçi sınıfı devrimcileri, kapitalist sistemi ayakta tutmak isteyenlerle devrimci kopuşu gerçekleştirir. Proleter devrim pratiği; sınırların net çizilmesini gerektirir. İdeolojik sınırların net çizilerek belirlenmesi, proleter devrimden yana komünist kadroların aynı çatı altında toplanması sürecini güçlü kılar.

Kuşkusuz komünistlerin aynı çatı altında olması, fikirsel ayrılıklarının olmadığı anlamına gelmez. Ancak proletarya devrimi ortak hedefi ile bir araya gelen komünistlerin fikir farklılıkları ayrışma için değil; birliğin zengin kılınması için bir olanaktır. Devrimci sosyalist işçiler, diğer sınıf ve gruplarla ideolojik ayrım sınırını; siyasî alanda güç birliğinin nasıl ve niçin yapılacağı konusunda açıklığı sağlamak için saptarlar. Ancak hedefi ve yürüyüş çizgisi belirgin olan ve k.burjuva sol akımlarla ideolojik ve pratik farklılığını açık ve net ifade eden komünistler; k.burjuva sol gruplarla birlikte yürümekten çekinmeyecek kadar kendilerine güvenirlere. Proleter devrimcilerin hedefi; devrim cephesinin olabildiğince geniş olmasını zorunlu kılar. Ancak “emeğin kurtuluşu için devrim” diye bir derdi olmayan küçükburjuva örgütler; örgütsel varlığını sürdürmek için olabildiğince daralmakta bir sakınca görmezler. K.burjuvazi, tarihi kişilik olma hedefini; devrim hedefinin önüne koyduğu ölçüde; kitlesel harekete dönüşmenin devrim için gerekli olduğu gerçekliğine ilgisini en aza sınırdan tutar. Bu nedenledir ki, devrimci sosyalist işçiler; ideolojik ve pratik anlamda kapitalizmin payandası olan grupların, kendi aralarındaki çatışmasının veya birlikteliğinin üzerini örtecek argümanları deşifre etmeye ve bu gruplar arasında güçlü, ideolojik bağ olduğunu çağrıştıran eylem ve söylemleri açıklayarak; işçi sınıfının kendi kurtuluşuna ilişkin bilinç tutulmasını önlemeye özel önem verirler.

Komünistler (devrimci sosyalistler, proleter devrimciler kendilerini “sol” olarak tanımlamak noktasında kalıp; hangi sınıfın partisi olduklarını açıkça belirleyen sıfatı kullanmaktan geri duramazlar. Toptancı bir yaklaşımla kendini “sol” kavramıyla nitelendiren sosyalist partilerin, kendileri dışındaki tüm sosyalist partileri de “sol dışı” parti olarak nitelendirmeleri gerçekleşir ki, bu yaklaşım, toplumsal ilişkilerin somut analizinden kopmayı beraberinde ge-

tirir. Bu durumda, bir sosyalist parti, "ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı" ilkesine doğrudan taraf olsa da; bu ilkesel yaklaşımı benimseyen "ulusal kurtuluşçu" partileri, burjuva niteliği nedeniyle "sol dışı" ya da "faşist parti" olarak etiketleyecektir. Genellemeci bir tarzda, sınıfsal vasfını belirtmekten uzak bir tanımla tüm sosyalist partileri, "sol" kavramıyla etiketleyen bir sosyalist ideolog; "burjuva ulusal kurtuluşçu" partinin, emeğin kurtuluşu programlı parti olmadığı halde; sol içinde yer alan bir parti olduğunun kabul edilmesi gerektiğini, anlatmakta zorlanacaktır. Kuşkusuz ezilen halkların ulusalçı partileri de sol partilerdir, ama komünist partilerden farklı olarak bu partiler küçükburjuva ya da burjuva "sol" partilerdir.

Burjuva "Sol" Partiler Devletçi ve Milliyetçidir

CHP, SHP ve DSP", vb. partiler; "emekçilerin siyasî ve iktisadî haklarının, emeğin kurtuluşu referanslı savaşımla kazanılmasından yana olmadıkları, kapitalizmle ciddî ve gerçek anlamda hesaplaşmaya girmedikleri; devletçi ve milliyetçi oldukları; Kürt sorunu ve azınlıkların hakları konusunda tutarsız ve ikiyüzlü tavır aldıkları için; "sol parti olarak adlandırılmazlar" saptaması yapılıyor. Radikal gibi görünse de, aslında, bu yaklaşımın reformculuğa çanak tutan bir yanı var. Sorunun ve yanıtın kurgusu; CHP, SHP ve DSP'nin burjuva düzen partisi oldukları ve bu partilerin, hiçbir zaman, "kapitalizme karşı" ve "emekten yana" olamayacakları gerçeğinin üstünü örtmektedir. Birbirlerinden biçimsel farklılıkları olsa da; CHP, SHP ve DSP; kapitalist sistemin savunucusu, düzen içi, devletçi, milliyetçi burjuva sol partilerdir.

"Sol" kavramı, politika zemininde tek başına bir şey ifade etmez. Politik alanda "sol" kavramı, ilk olarak, Büyük Fransız devrimi ile ortaya çıktı. İhtilâl sonrası kurulan parlamentoda özgürlüklerin destekçisi burjuvalar genellikle başkan koltuğunun solunda; değişimlere karşı çıkmakta olan soylular ise sağında oturmaktaydılar. Bugün Fransız parlamentosunda bu gelenek hâlâ devam etmektedir. Dolayısıyla kavramın ilk kullanımı bir oturum şekline bağlıdır. Bu kavram, meclisteki burjuva, k.burjuva üyelerin "özgürlük" yanlısı oluşunu tanımlar. Kuşkusuz "özgürlükçü olmak", geniş kapsamlı bir tanımlamadır ve bu kavram, birey ve partinin siyasal ve ideolojik anlamda öznel kimliğini tanımlamaktan ve açıklamaktan uzaktır. Sol kavramı, modern toplumda siyasî tarafların sınıfsal vasfını tanımlamakta eksik kalır. Bu kavram ancak bir nitelendirici sıfat ile kullanılırsa toplumsal açıdan bir anlam kazanır. Yani politik zeminde bir kesimi adlandırmak için sol kavramının, "burjuva, k.burjuva, ulusal, liberal, sosyalist, devrimci" kavramlarından birisiyle birlikte kullanılması gereklidir. Bu sıfatların kullanılması "özgürlükçü" birey ve partinin sınıfsal kimliği konusunda net bilgi verir. Bu nokta-

da hangi sınıf için özgürlük sorusuna yanıt için; kavramın sınıfsal vasfını belirleyen sıfatla birlikte kullanılması önem kazanır. Sol kavramının bu kullanım şekli, birey ve partilerin öznel kimliğinin anlaşılması noktasında kafa karışıklığını önler.

Burjuva sol partiler; burjuva devrimleri döneminde ortaya çıktılar. Bu partiler, feodalizme karşı ayaklanan işçileri ve köylüleri burjuva idealler (eşitlik, özgürlük ve özel mülkiyet şiarı) etrafında organize etmeği ve devrimin gövdesi yapmayı başardılar. Burjuva devrimler süreci, aynı zamanda kapitalist gelişmenin kaçınılmaz sonucu olarak toplumsal yaşama giren "ulusalcılığın" da kavram durumundan çıkıp ete kemiğe büründüğü dönemdir. Ulusal devletler; burjuva pazarın sınırlarını belirleme eylemine paralel, burjuva devrimlerin sonucu kuruldu. Ulusal kapitalist pazar ilişkileri toplumsal yaşamın tüm hücrelerine sızdı ve gücünün yettiği her alanı kendi rengiyle bezedi. Ulusal devlet, kapitalist pazarın varlığının koruyucusu ve sürekliliğinin güvencesi olarak şekillendi. Bu anlamda burjuvazi için özgürlük; milliyetçilik ve devletçilik ilkeleriyle tümlenen siyasî ilke oldu. Burjuva sistemin ekonomik gereksiniminin siyasî tezahürü olan milliyetçilik ve devletçilik, toplumsal bir görev ve kimlik olarak toplum tarafından benimsendi. Burjuva özgürlükçü partiler, siyasî alana çıkış gerekçeleri itibarıyla ulusalcı oldular.

İktisadî ve siyasî iktidarın tam anlamıyla kurulması sonrasında, "eşitlik ve özgürlük" ilkelerinin işçi sınıfı tarafından bayraklaştırılması karşısında geri adım atarak devrime ihanet eden burjuvazi; "Özgürlük ve eşitlik" şiarını burjuva sınıfının üyeleri arasında pratik ifadesini bulan ve burjuva sınıf üyeleri için gerçekleştirilebilir argümanlar olarak kalmasını sağladı. Özgürlükçülük ilkesi, milliyetçilik ve devletçiliğin belirlediği sınırlar içerisinde kullanılabilir eylemliliğe indirgendiydi. Özgürlük, eşitlik kavramları; özel mülkiyet ekseninde tanımlanabilir kavramlara dönüştü. İktidarı ele geçirdiği günden itibaren burjuvazi, devrim düşüncesini emekçilerin toplumsal belleğinden silmek için özel yöntemlere başvurdu. Devrim savunusu burjuva sistem içerisinde ve burjuvaziyi iktidara taşıyan bir eylemin tanımlanması olarak hatırlandı; Devrim fikrini "sömürülen, ezilen" sınıfın sahiplenmesini ve güncelleştirmesini önlemek için yöntemler geliştirildi. Bu yöntemi, halktan yana görünerek (emekçilerin durumunun iyileştirilmesi politikasıyla) sahiplenilen partiler burjuva sol partiler oldu. Burjuva sol partiler, özgürlük eşitlik ilkesini burjuva gömleği giydirilmiş haliyle kabullendiler ve devrimciliği rafa kaldırarak unutulmaya bıraktılar. Ama bu partiler, milliyetçiliği, ulusal bir devlet kurmanın nişanesi olduğu anlamda, "siyasal farklılıklarının" göstergesi olarak daha da benimsediler ve burjuvazinin sınıfsal, tarihsel yüklenimi olan milliyetçilik rozetini hep göğüslerinde taşıdılar. Ulusalcılık, (milliyetçilik) burjuvazinin diğer

ulusal devletlerle pazar paylaşım savaşı esnasında, burjuva “sol” partilerin gür bir biçimde seslendirdiği argüman oldu.

Burjuva sol, varlığını; kapitalist sistemde, sınıf çatışması içerisinde yer alan ve sermaye sahibi olmayan, dolayısıyla ideolojik ve siyasî iktidar sahibi olmayan emekçilerin hak arama savaşımına borçludur. Hak arama savaşımının; düzen dışına çıkarak iktidar olma savaşına dönüşme olasılığına karşı bu savaşımı “düzen içi bir arayışa” indirgemek ihtiyacından doğan siyasa, genel doğrultusunu dillendiren siyasî partilerin oluşumunu sağladı. Genel olarak kapitalist sistem içerisinde işçi sınıfının ve emekçilerin devrim inisiyatifini köreltmekle yükümlü ve bu nedenle devrimci enerjiyi elimine ederek, “kapitalizmin iyileştirilmesi” ve “burjuvazinin özgürlük alanının genişletilmesi” için kullanma politikalarını programına alan anlayışlar, burjuva sol partilerin ilkesi oldu.

Burjuva solculuğu; sosyalist hareketin bir versiyonu değildir ve tarihin hiçbir döneminde de olmamıştır. Burjuva sol hareketi, ideolojik, siyasî köken olarak sosyalist harekete bağlayan görüş ve düşünceler yanlıcıdır. Kuşkusuz burjuva sol hareket; işçi sınıfının toplumsal duruşundan, çatışan sınıfların arasındaki denge durumundan ve elbette sosyalist hareketin varlığından etkilendi. Burjuva sol partilerin programlarında bu olguların etkisini görmek mümkündür. Ancak bu etkilenme; hareketin burjuva sınıf köklerini değiştirmez; genel sınıf vasfını taşıyan gövdeye giydirilen elbisenin biçimini etkiler. Sınıfsal çatışmanın boyutları, burjuva iktidarın tüm ideolojik siyasî ve ekonomik aygıtlarının biçimini belirler, temel gerçeği üzerinden hareketle, burjuva sol ve sağ partilerin, sınıfsal çatışmanın o anki durumuna uygun biçimlendikleri ve kapitalist iktidarın sürdürülebilir olması için, siyasal alanda konumlanmayı amaçladıkları gerçeği görülmelidir. Bu gerçek görülmediği takdirde, siyasî fenomenlerin adlandırılması noktasında kafa karışıklığı kaçınılmaz yaşanacaktır.

Burjuva sol ve sağ partilerin olmazsa olmaz ilkesi milliyetçiliktir. Burjuva ulusal devletin kurucusu olan burjuva sol partinin, milliyetçi olması kaçınılmazdır. Denilebilir ki; milliyetçilik ile olan bağı, emekten yana sosyalist partiler ile burjuva sol partilerin (Burjuva sosyaldemokrat partiler de dahil) arasındaki farklılığa rengini veren belirleyici temel unsurdur. Sosyalist bir parti milliyetçilikle bağını güçlendirdikçe ve milliyetçiliği (ulusalcılığı) temel siyasî argümanı olarak benimsedikçe burjuva sol siyasi zemine kayar. Özellikle sömürge halkların kurtuluşuna ilişkin tavır alma noktasında, sosyalist partilerin ulusalcı vasıfları nedeniyle şovenizme kayması gerçekleşir. Bu siyasî gerçeklik görülmediği takdirde, devrimci sosyalist partilerin, burjuva sol partilerle farklılığını ortaya koyması zorlaşır. Sömürge ülkelerde

ayağa kalkan ulusal kurtuluşçu halk hareketine karşı, Avrupa'da yer alan sosyalist partilerin çoğunluğu, burjuva devlet politikalarının yanında yer aldılar ve bu partiler, sosyalist hareketle aralarındaki "son bağı" da keserek, sosyaldemokrat partilere dönüştüler. Bugün, Türkiye'deki burjuva sol partilerin, sosyaldemokrat parti vasfına sahip olmadığından bahisle; bu partilerin sosyaldemokrat kimlik kazanmaları halinde, milliyetçi niteliğinden kurtulacağını ve hatta emekçilerden yana tavır alacağını sanan siyasiler, ideologlar, niyetle gerçeği birbirine karıştırmaktadırlar. Bu baylar, Avrupa'nın tüm ülkelerinde, kapitalist sömürü ilişkilerinin sürdürülmesiyle yükümlü toplumsal yapıyla ve değerlerle sınırları çizilen siyasî arenada yer alan sosyaldemokrat partilerin, devletçi ve milliyetçi olduklarını görmek istemiyorlar. Bu baylar toplumsal gerçekten uzak sanal savlara halkın da inanması için yoğun propaganda yapıyorlar. Oysa, milliyetçilik; işçilerin ve ezilen halkların enternasyonal kardeşlik ve barış istencini aşındırır; emekçilerin emperyalizme karşı topyekun savaş gücünü zayıflatır. Emperyalizme karşı ulusalci duruş; toplumsal pratikte "emeğin kurtuluşu perspektifinden kopuksa" emekçilerin yararına olmayan ve emekçileri kapitalist pazara daha bağımlı kılan ve "teselli verici" argüman olur. Emperyalizm çağında burjuva milliyetçiliği kof ve aldatıcıdır. Burjuva milliyetçilik, anti-kapitalist bir nitelik kazanamayacağı anlamda ve dolayısıyla uzlaşmacı vasfı nedeniyle emperyalizmin değirmenine su taşır. Bu değirmene sutaşıma işini en iyi şekilde gerçekleştirenlerin başında burjuva sol partiler yer almaktadır. Burjuva sol partilerin emperyalizm karşıtı "ulusalcı" söylemleri tutarsızdır; çünkü pratikte, emperyalist malî sermaye ve uluslararası siyasî kurumlarla ilişkilerde, iktisadî bağımlılık baskın gelir ve siyasî ideolojik ilişkilerin vasfını belirleyici rol oynar. Bu nedenle burjuva "sol" partilerin milliyetçi silahının yönü, pratik olarak emperyalizme değil, ezilen halkların özgürlük hareketlerine doğru çevrilir.

Kuşkusuz burjuva sol partilerin ulusalcılığının gerçekleştirilemez olduğu ve bu nedenle burjuva sol partilerin milliyetçiliğinin gerçek anlamda anti-emperyalist nitelik kazanamayacağı gerçeği bu partilerin anti-kapitalist olmadıkları gerçeğini tümler. Gerçek anlamda anti-emperyalist vasfa sahip olmak; kapitalizme karşı olmayı gerektirir. Bu da ancak komünist partilerin amacına ilişkin bir hedef belirlemedir. Bu hedef, emeğin kurtuluşundan yana olmaktadır ki; hiçbir burjuva sol parti istese de bu vasfa ulaşamaz. Diğer yandan burjuva "sol" partilerin milliyetçiliğinin; emperyalizme karşı gerçek ve tutarlı bir karşı duruşun ifadesi olmadığı, diğer uluslara ve ezilen halklara karşı duruşu içerdiği gerçeğinden hareketle, burjuva sol partilerin milliyetçiliğini, faşist parti olmalarının gerekçesi saymak da yanılıdır. Burjuva sol partilerin milliyetçiliğini; onun sol parti olmamasının gerekçesi yap-

mak kadar; bu partileri “faşist parti” olarak nitelendirmekte bir o kadar yanlış. Bu yanlış yaklaşımın temel nedeni; burjuva sol partilerin, emeğin kurtuluşu hareketine yakın durması beklentisidir. Bu beklentinin iflası karşısında hayal kırıklığı yaşayan “sosyalistlerin” öfke ile burjuva “sol” partilerin analizine girişmeleri, daha işin başında analizin “kaba” olacağını işaret eder. Siz bir toplumsal gruptan yapması mümkün olmayan bir eylemi yapmasını beklerseniz hayal kırıklığına uğramanız kaçınılmaz olur ve bu durumun yaratacağı öfke ile hareket etmeniz sizi, söz konusu gurubu “ihanelle” suçlamaya götürür. Oysa özellikle toplumsal ilişkilerde, bir sınıf üyesinin davranışı doğrudan kendi sınıf çıkarlarına bağlıdır. Bir burjuva parti sizin beklediğinizin aksine, emekçilerin yararına değil de kendi sınıf çıkarı doğrultusunda davranıyorsa, olması gerekeni yapıyor demektir. Eğer bir burjuva sol parti, burjuvazinin bekası için çaba göstermiyor ve emekçilerin gerçek çıkarları için çaba sarf ediyorsa o zaman bu burjuva parti “ihanelçi” tanımlamasını hak eder.

Sınıfsal olgularla doğrudan ilişkili biçimlenen burjuva partilerin, yapısal vasfı doğru kavrandığı taktirde; herhangi bir burjuva sol partinin önder kadrosunun, "milliyetçi", devletçi söylemine şaşırılmamak gerekir. Milliyetçi ve devletçi söylemin; burjuva sol partilerin varoluşunun toplumsal zemininde yeşeren siyasî ilkelerine sadakatının göstergesi olduğu açıktır. Bir siyasî partinin ve toplumsal grubun kendi vasfıyla doğrudan ilişkili söylemi bizi şaşırtmamalıdır. Şaşırtıcı olan bir partiye ve insana, onda olmayan vasıflar atfetmek ve bu atfedilen sığara ilişkin söyleme sahip olmasını beklemektir. Halkları baskı altına alma ve ezme politikalarının hangi düzeye ulaşması; burjuva sol partilerde yer alan emekçilerin ve sözde “sosyalistlerin”, bu partilerin emekçilerin partisi olabileceği iddialarının ve umutlarının kırılması için yeterli olacaktır. Burjuva sol partilerin milliyetçi vasıfta olduğunu anlamamak; bu partilerin, emeğin kurtuluşu hareketi içerisinde yer alabileceği iddiasının, halkı aldatmak için kullanılmasına katkıdır.

5 Temmuz 2010-Ankara

Dipnot:

1 “CHP’de müfettişizm değil sosyalizm” / asli.aydintasbas@milliyet.com.tr (23 Mayıs 2010-Ankara)

“Marksizmin Marksist Eleştirisi”

Kitabının Kritiği

“Marksizm’in Marksist Eleştirisi” adlı kitap, Demir Küçükaydın’ın üretmiş olduğu bir eserdir. Yazar, kitabının ikinci baskısı için yazdığı ön-sözde, kitabının yeterince ilgi görmediğinden yakınıyor. Yazar, bu kitabın dünya çapında tıkanmış olan mücadelenin önünü açacak nitelikte olduğunu iddia ediyor. Yazar, kitabının belki Kürt ulusal hareketinin tabanı tarafından ilgi görebileceğini ümit etmişse de, bu beklentisi de gerçekleşmemiştir.

Yazar, bu kitabında ortaya koyduğu tespitlerin Marksizm’i aşmış olduğu iddiasındadır. Ayrıca bu kitapta ileri sürülen görüşlerle A. Öcalan’ın görüşlerinin benzer olduğunu söylüyor.

Yazar, Marksizm’in dünya çapında bir tıkanma içinde olduğunu; Marksizm adına hareket eden Sovyet ve diğer “resmî” Marksizmlerin artık tıkanmış olduğu ve devrimci Marksizm’in önünü kestiği görüşündedir. Eleştireliliğini yitirmemiş ve gerçekte Marksizm’i temsil eden ekolleri 3 kesim olarak görüyor yazar. Buna göre; 1-Althusser, Sartre, Togliatti vb. temsil ettiği akım. 2-Troçki’nin temsil ettiği akım. 3-Dr. Hikmet Kıvılcımlı’nın temsil ettiği akımdır.

Yazar, 1984’te hapisten çıktığını, hapisteyken Hikmet Kıvılcımlı’nın eserlerini okuduğunu, sonrasında Hikmet Kıvılcımlı ile Troçki’nin görüşlerinin benzer olduğunu fark ettiğini söylüyor.

Yazar, yukarıda adını andığımız kitaptan önce, “Geçmiş ve Geleceği Kurtarmak” isminde bir kitap yazmış ve bu kitabın bir manifesto niteliğinde olduğunu iddia ediyor. Yazarın “Marksizm’in Marksist Eleştirisi” adlı kitabı, 3 cilt olarak tasarlanmış kitabın birinci cildir. Diğer iki cildi de daha sonra yayınlanacakmış. Yazar, bu kitabını A. Öcalan’a da yollamış ancak A. Öcalan bu kitaptan hiç söz etmemiş. Avukatlarının ona ulaştırıp ulaştırmadığını bilmiyor.

Yazar, Kıvılcımlı’nın tarih ve sosyoloji alanında önemli katkılar getirdiğini, fakat politika söz konusu olunca Kıvılcımlı’nın bir “Stalinist” olduğunu söylüyor. Sanat vb. alanında da Kıvılcımlı’nın bir şey bırakmadığını söylüyor.

Kıvılcımlı, cinsel yasağın insan ruhunun olgunlaşmasını sağlayan şey olduğunu söylüyor. Sürüden toplum ve teşkilâta götüren nasıl ki alet ise, insanın şuur ve alt şuurunu oluşturanın da cinsel yasak olduğunu söylüyor.

Kıvılcımlı'nın "Edebiyat-ı Cedide'nin Otopsisı" adlı eserindeki görüşleriyle, Troçki'nin tespitlerinin birbirine benzediğini söylüyor yazar.

Yazar, "resmî Marksizm"i Freud'u lanetlediğini, fakat Troçki'nin Freud'u insan ruhunu çözümleyen biri olarak gördüğünü ve bu bakışın doğru olduğunu savunuyor.

D. Küçükaydın, Marksizm'in kaynağıyla bir benzeştirme kurarak, kendisinin ortaya koyduğu ve yeni Marksizm veya Marksizm'in aşılması olarak ifade edilebilecek olan bir 3 kaynak gösteriyor. Birinci kaynak, Troçkizm. Troçkizm'i Marksizm'in kaynaklarından olan ekonomi (İngiliz iktisadı) ile benzeştiriyor. İkinci kaynak olarak Kıvılcımlı'yı gösteriyor. Kıvılcımlı'nın tarihsel maddeciliğini Fransız sosyalizmi ile benzeştiriyor. Üçüncü kaynak olarak da Perry Anderson'un "Batı Marksizmi"ni gösteriyor. Bunu da Alman felsefesi ile özdeşleştiriyor.

Yazar, her şeyi üretici güçlerin belirlediği önermesine sadıktır. Üretim güçlerinin evrimi diğer ilişki ve üst yapının evrimini de belirler. Bu formülasyondan yola çıkarak, sosyalist devrimin ancak üretici güçlerin en geliştiği yerlerde mümkün olduğunu söylüyor. Dolayısıyla üretici güçlerin durumu aynı zamanda politika, taktik ve stratejiyi de belirliyor.

Yazar, evrimin düzgün ve aşamalı işlediğini savunan görüşleri eleştiriyor.

Troçki, Menşeviklerin geri Rusya'nın ileri sıçramasını beklemek gerektiği yönündeki görüşlerini eleştiriyor.

Yazar, ilginç bir mantık yürütüyor. Eğer diyor, toplumların gelişmesi düz bir çizgi halinde ve üretici güçlerin gelişmesiyle paralel bir düzeyde gelişseydi o zaman kölecilikten feodalizme geçişin de böyle olması gerekirdi. Ne var ki, kölecilikten feodalizme geçişte üretici güçlerde bir gelişmeden değil, tam tersine üretici güçlerde bir gerilemeden söz etmek mümkündür.

İlginç bir tespit daha; bilimlerin ilerlemesine yüz üniversiteden daha fazla ihtiyaçlar yol açmıştır diyor.

Yazarın incelemelerinden anlaşıldığı kadarıyla, Troçki, art arda sıralanan toplumsal evrim biçimini reddediyor. Her toplumun aynı aşamalardan geçmek zorunda olmadığı tespitini yapıyor. Buna örnek olarak da Amerika, İngiltere ve diğer ülkelerdeki toplumsal evrelerin birbirlerine benzemezliğini veriyor.

Toplumsal evrimin eşitsiz ve karmaşık, sıçramalı olduğu tespitine uygun olarak, Rusya'da sosyalist devrim oldu. Ancak üretici güçler gelişmiş olmadığı için geri düştü. Troçki referanslı bir fikir yürütmeye, yazar durumu bu şekilde izah ediyor.

"... Rusya'da olan son duruşmada buydu. Üretici güçler kendi geri gelişme düzeylerine uygun gelişmelere neden oluyorlardı. Yani eşitsiz

gelişme ile geri bir ülkede sosyalist devrim ve tam da bu nedenle, üretici güçlerin geriliği nedeniyle, uygunluk yasası ile de bürokratik karşı devrim açıklanabiliyordu.”

Troçki'nin ortaya koyduğu “eşitsiz ve bileşik evrim teorisi” üretici güçlerin gelişmesi ve sonra gelenin öncekini tasfiye etmesi biçimindeki görüşün klasik Marksizm alanında yer aldığını savunuyor. Fakat bunun tarih öncesi alanda hükmünü yitirdiğini söylüyor. Yazar, tarih öncesi sürecin açıklanması ve tarihsel maddecilik alanının yetkin temsiliyeti olarak Kıvılcımlı'yı devreye sokuyor.

Kıvılcımlı, Marx ve Troçki'nin savunduğu, gelişmiş üretim ilişkileri geri üretim ilişkilerini tasfiye eder yönündeki varsayımı sorguluyor. Üretici güçlerin gelişme düzeyi ile üretim ilişkileri arasındaki uyum varsayımını sorguluyor.

Yazara göre azgelişmiş ülkeler Marx'ın ve Troçki'nin öngördüğünün tersine gelişmiş ülkelerin izlediği yolu takip etmiyor. Troçki, Marx'tan biraz nüans farkı olarak bu gelişmeyi farklı ve çeşitli kavşaklardan olabilir diye açıklıyordu.

Kıvılcımlı, Rusya'da geri bir ekonomik düzeyden, ileri bir ekonomik düzey olan sosyalizme geçmenin mümkün olması gibi TC'nin de geri bir konumdan burjuva devrimini yaptığını ve buradan, hızla sosyalist bir topluma geçilebileceğini -geçileceğini- öngörüyor. Fakat bu gerçekleşmiyor. Daha sonra Kıvılcımlı, gelişen üretici güçlerin ve üretim ilişkilerinin eski olan üretici güçler, üretim ilişkileri ve daha çok da üst yapı öğelerini yok etmediğini savunuyor.

“... Yani Türkiye'de kapitalizm tam da eşitsiz ve bileşik gelişim sonucu finans kapitalizm, hatta Tekelci Devlet Kapitalizmi denebilecek ve savaş sonrasında dünyada yaygınlaşacak biçimde doğduğu için bu süper modern Finans-Kapital, prekapitalist sınıf ve ilişkileri tasfiye etmez, aksine onlarla ittifaka girip, onları güçlendirir.”(age. s.58)

Troçki'nin bileşik evrim teorisine göre; feodal bir ülkede sosyalist devrim olabilir.

Troçki, Marx-Engels'in kapitalizmin gelişkin olduğu ülkelerde “vatan”, “ulus” gibi kavramların eskidiğini düşünmelerinin anlaşılır olduğunu, ancak az gelişmiş ülkelerde ulusal kurtuluş mücadelelerinin önemli roller oynadığını söylüyor ve ulusal kurutuluş mücadeleleriyle ilgili teoriler geliştirme onurunun Lenin'e ait olduğunu söylüyor.

Uygarlığın “Bereketli Hilal” denilen Mezopotamya (Nil, Kızılırmak vb.) bölgelerinde önce geliştiğini herkes kabul eder. Fakat nispeten uygarlığa daha geç giren Avrupada sanayi buralardan daha erken olmuştur. Neden? Üretici güçlerin gelişmeleri tayin ettiği yönündeki genel Marksist yasa burada neden işlememiştir? Ernest Mandel bunun bir ne-

denini şöyle açıklar: Uygarlığın ilk geliştiği toplumlarda artı-ürünü kontrol eden güçlü devlet yapılanmaları vardı. Ayrıca buralarda sulu tarım olduğu için topraklar verimliydi ve hızla artan nüfus toprağa bağımlı bir hayat sürdürmekteydi.

Kapitalizm öncesi dönemlerde devrimleri üretici güçler değil, barbar akınları gerçekleştiriyordu.

Dr. Hikmet Kıvılcımlı, Türkiye'deki sınıflaşmayı 3 kategoriye ayırıyor:

- 1) Şehirler: Finans kapital
- 2) Kasabalar: Tefeci bezirgan
- 3) Köyler: Komün

Kıvılcımlı bu üç sınıflaşmanın hem birbirinden ayrı ve hem de bir arada olduğunu savunuyor.

D. Küçükaydın, 1917 Ekim Sosyalist Devrimi'nin bir ters doğum olduğunu, ayakları önde gelen bir doğum olduğunu, dolayısıyla devrimlerin yayılmaması ve yenilgiyle sonuçlanmasının nedeninin de bu ters doğum olduğunu savunuyor. Ters doğumu Troçki'nin gördüğünü, ancak Lenin'le birlikte doğumun düzeltilebileceğini beklemek gibi bir hata içine girdiğini iddia ediyor. Devrimler eğer gelişmiş batı ülkelerinde olsaydı, ulusal kurtuluş savaşları veya bugün tartışılmakta olan birçok sorunun da şu an var olmayacağını iddia ediyor.

Aslında burada D. Küçükaydın hem kendisiyle ve hem de "yeni Marksizm"ine kaynak olarak gördüğü Kıvılcımlı ve Troçki ile çelişmektedir. Çünkü Kıvılcımlı ve Troçki, yine D. Küçükaydın'ın aktardığına göre; evrimin düz (toplumsal evrimin) bir çizgide ilerlemediğini savunuyorlardı.

Yazar, "Stalinizm" olmasaydı dünyanın mevcut durumu çok farklı olurdu diye bir kehanette bulunuyor. Bu mantıktan hareketle birisi de çıkıp eğer Stalin yerine Troçki başta olsaydı (ki Kızıl Ordu'nun başındaydı) o zaman hem Sovyet sisteminin kaderi hem de dünyanın hâli şimdikiinden daha beter olurdu diyebilir. Bu iki bakış açısı da yanlış bir metotla düşünmekten kaynaklanan, hatalı akıl yürütmedir.

D. Küçükaydın, Komünist Enternasyonal'in ilk 4 kongresinden sonraki çizgiyi tamamen olumsuz olarak nitelendiriyor.

D. Küçükaydın'ın söz konusu bu kitabının önsözünü okurken sık sık "Stalinizm" vurgusuna rastlıyoruz. "Stalinizm" nitelemesini tamamen bir olumsuzlama olarak kullanıyor. Ancak "Stalinizm" dediği şeyin ne olduğunu ve bu tanımlamayla, "Stalinizm" in Marx-Engels ve Lenin'den farklı olarak neyi savunduğu konusunda bir şey söylemiyor. "Leninizm" kavramı Marksizm'e emperyalizm çağının teorik ve pratik katkısını yaptığı için kullanılıyor. Peki, yazar bir olumsuzlama yüklediğine göre, "Stalinizm" diye ayrı bir kavramsallaştırmayı neden kullanıyor? Daha önsözde bir yar-

giya varmak yazara haksızlık olur. Belki ilerleyen bölümlerde konuya açıklık getirecektir.

Yazar, “Yeni Sosyal Hareketler” kavramıyla yeni koşullara uygun teoriler geliştirdiğini düşünüyor. Kadın sorunu, ekoloji sorunu vb. sorunlara özgü yeni teoriler geliştirdiğini iddia ediyor.

Yazar, ilksel komünal toplumdan sınıfsız komünist topluma geçmek mümkündür diyor. Fakat diğer yandan, 17 Ekim Devrimi'nin gelişmemiş Rusya'da gerçekleştiği için, bir ters doğum olduğu için yaşamasının mümkün olmayacağını savunuyor. Bu iki savunu birbirleriyle çelişen savunulardır.

Kapitalist devlet yapılanması üzerinden komünist topluma gidilemeyeceğini savunuyor yazar. Kapitalizme özgü tüm kurum ve araçların, sosyalizme geçişte kullanılmayacağını ve bu “kullanmama” görüşünün Marx'da da olduğunu söylüyor yazar.

D. Küçükaydın, Kürt hareketinin mücadelesinin hem demokrasiyi geliştireceğini hem de Türkiye'nin yarı emperyalist bir ülkeye evrilmesine yol açacağını söylüyor. Bu gerçekliğin de A. Öcalan tarafından görüldüğünü ve dile getirildiğini söylüyor.

D. Küçükaydın, ulusların kendi kaderlerini tayini meselesinde; isteyen tek bir köyün bile ayrılabilme hakkının önünde hiçbir hukuki veya idari engel olmamalıdır diyor.

Yazar, Sovyetlerin çok sayıda ulus yarattığını söylüyor. Bu tespitin ardında aslında şöyle bir gerçek yatar: Sovyetler ulusları asimile etmek gibi bir siyaset izlememiştir.

Başka ulusçu görüşlere göre de Sovyetler Birliği, farklı ulusları asimile etmiş, farklı ulusların dinlerini, dillerini ve kültürlerini yasaklamıştır.

D. Küçükaydın'a göre “Tek Ülkede Sosyalizm” ulusçu bir slogandır ve sosyalist sistemin çökmesinin nedenidir.

Milliyetçilikle ilgili araştırma yapan düşünürlerin çoğu, milliyetin tanımının olmadığını söylemektedirler.

Yazar, şöyle bir formül geliştiriyor: Eğer diyor ulus ve ulusçuluk varsa, ulus ve ulusçuluğun ne olduğu kavranmamıştır. Eğer ulus ve ulusçuluğun ne olduğu kavranmış ve biliniyorsa, o zaman ulus yoktur.

Yazar Marksizm'in milliyetçi bir teori olduğunu iddia etmektedir. Bakın nasıl?

“İnsanlık veya Marksizm milletçi olduğu için milliyetçiliğin ne olduğunu anlayamamıştır. Veya tam tersinden şöyle formüle edilebilir: İnsanlık milletin ve milliyetçiliğin ne olduğunu anlayamadığı için milliyetçi olmuştur”.(age. s.147)

Yazar, Marx'ın bir kimse veya bir düşünce hakkında yargıya varırken, o şeyin kendisi hakkındaki iddiasına değil, gerçekliğe bakar türün-

deki önermesinden hareketle, Marksizm'in kendisinin milliyetçi olmadığını söylemesini doğru kabul etmiyor ve Marksizm'in milliyetçi olduğunu iddia ediyor yazar.

Yazar, ulusçuluk kısaca herkesin kabul ettiği çerçevede şöyle tanımlanıyor diyor: Bir ulusun çıkarını önde tutmak. Yazar bu tanımın hem milliyetçiler, hem de sosyalistler tarafından kabul edildiğini söylüyor. Dolayısıyla sosyalistlerin milliyetçilerle aynı tanımda birleştiği sonucunu çıkarıyor. Ayrıca bu tanımın yanlış olduğunu, tanımın kendisinin milletçiliğin ne olduğunu anlamadığını gösterdiğini ve bağıntılı olarak bu tanımlı yapanların otomatikman milliyetçi olduklarını iddia ediyor.

D. Küçükaydın, son olarak ulaştığı görüşlerine "heterodoks Marksizm" olarak adlandırdığı; Hikmet Kıvılcımlı, Troçki ve Perry Anderson'un etkisiyle ulaştığını söylüyor. D. Küçükaydın, önemli birkaç noktada saptamalar yapmakta, yaptığı saptamaları analiz ve sentez yerine ikame edip, yeni görüşler geliştirerek Marksizm'e katkı yaptığını hatta onu aştığını iddia ediyor.

Kısaca D. Küçükaydın'ın görüşlerini şu şekilde özetleyebiliriz:

1) Tarihi ilerlemeci bir bakışla açıklamak yanlıştır. Yazar, Kıvılcımlı'nın Engels'e dayanarak ortaya koyduğu ilerlemeci olmayan bir tarih anlayışını savunuyor.

2) Devrimleri salt üretim ilişkileriyle üretici güçler arasındaki çelişkilerle açıklamak eksiktir. Köleci toplumdaki feodalizme geçişte hiçbir üretici gücün etkisi yoktur. Antik tarihteki devrimleri yapanlar daha çok barbarlar olmuşlardır. Feodal toplum ilksel komünal topluma kölecilikten daha yakındır.

3) Tarih ve evrim aşamalı değildir. "İlkel, köleci, feodal, kapitalist, sosyalist" şeklinde sıralamanın doğru olmadığını söylüyor. Uygarlığın geliştiği toplumlar kapitalizme girememişlerdir. Aksine olarak uygarlığın nispeten daha geri olduğu gelişmediği İngiltere, Almanya gibi toplumlarda kapitalizme daha erken geçilirken, Mezopotamya gibi uygarlığın beşiği olarak kabul edilen yerde kapitalizme geçilememiştir. Tarım ve köy uygarlığının içinde kalıcı olarak uzun yıllar devam etmiştir.

4) Köy: Komün toplumu Kasaba: Tefeci bezirgan Kent: Kapitalizmi temsil eder.

5) Marksizm, belirlendirimci-determinist değildir. Kapitalizmden sosyalizme geçiş mutlak bir şekilde belirlenemez. Komünist Manifesto da bunu mutlakçı bir şekilde ortaya koymamıştır.

Manifesto da, sınıf savaşlarının bazen çatışan sınıfların her ikisinin de imhasıyla sonuçlanabileceğini tespit ediyor.

Demir Küçükaydın'ın bu kitabının yoğun bir bilgi içerdiği kabul edil-
melidir. Marksizm alanına giren birçok konuda okuyucuya bir beyin jim-
nastiği yaptırmaktadır. Böylesine önemli bir konuda kapsamlı olarak üre-
tilmiş bu kitabın, devrimci kadrolar tarafından ilgi görmemesi pek olumlu-
nacak bir durum değildir. Kitapta ele alınan konular ve bu konularla ilgili
yazarın görüşleri, fazlasıyla ilgi gören Noam Chomsky, Antonio Negri
vb.nin görüşlerinden geri değildir. Bilgi birikimi olarak da onlardan geri
durumda değildir. Belki de onlardan daha birikimli olduğu söylenebilir.
Demir Küçükaydın, veya bu türden çalışmalar yapan diğer yerli kadrolar-
ın eserlerinin ilgi görmemesinin nedeni, bunların ürettiklerinin önemsiz
veya değersiz olmasından değildir. Genel olarak, solun batı Avrupa mer-
kezci bir bakış açısına sahip olmasından kaynaklanmaktadır. A. Negri'nin
birçok noktada Marksizm'in tahrifatına dayanan "İmparatorluk" adlı kiti-
bı, solda söz sahibi olanlar tarafından başucu kitabı olarak önerilirken,
Demir Küçükaydın'ın bu kitabı ilgi görmemektedir. Kitabın ilgi görmesi
için, yazarın bütün görüşlerine katılmak gerekmiyor. Marksizm'e yakınlık
ölçüsüyle bakılacak olursa, Demir Küçükaydın'ın görüşleri N. Chomsky
veya A. Negri'ye göre Marksizm'e daha yakındır.

Demir Küçükaydın; ulus, din, devlet vb. gibi önemli konularda özgün
görüşler geliştirmeye çalışmıştır.

Demir Küçükaydın'ın altı cilt olarak tasarladığı kitaplarından yalnızca
yukarıda sözünü ettiğimiz, "Marksizm'in Marksist Eleştirisi" adlı birinci ki-
tabı okuyabildik. Diğerlerini henüz edinebilmiş değiliz. Belki de diğer cilt-
ler basılmamıştır. Çünkü yazar kitaplarının basımı konusunda epeyce so-
runlar yaşamış. Bu arada, "Bir Devrimcinin Teorik ve Politik Otobiyogra-
fisi" adlı kitabı yayımlandı. Bu kitabında da Demir Küçükaydın, kendi ya-
şam serüvenini, geçirdiği teorik-politik evrimiyle birlikte ele alarak anlat-
mıştır. Hapishane yıllarında H. Kıvılcımlı'yı derinlikli bir incelemeye tabi
tutuyor. Aynı zamanda, Hikmet Kıvılcımlı ile Troçki arasında bir görüş
benzerliği olduğunu keşfettiğini söylüyor.

Demir Küçükaydın'ın ulus ve din konusunda söyledikleri tartışmaya
değer şeylerdir. Devlet konusunda söyledikleri ise biraz mevcut gerçek-
liklerden ve emperyalist-kapitalist sistemin zora dayalı bir iktidar sürdür-
düğü gerçeğinden kopuk görüşlerdir.

Marksizm'in batı Avrupa merkezci yorumu, ilerlemeci yorumu, deter-
minist yorumu vb. şeyler yeniden ayakları üzerine oturtulmalıdır. Bu ko-
nularla ilgili, meseleye geniş bir çerçeveden bakmak açısından Demir
Küçükaydın'ın eserleri bir beyin fırtınası yapıyor. Yazarın diğer eserle-
rini de inceleme şansımız olursa daha çok yargıda bulunmamız mümkün
olacaktır.

06 Mayıs 2010

2 Nolu F Tipi Cezaevi, Kandıra / Kocaeli

Yavuz Yıldırım Türk

Güney Afrika ve Tüm Afrika Gerçeği!

Güney Afrika'da organize edilen dünya futbol turnuvası, uluslararası tekelci sermayenin, sözde kolonyalizmin (sömürgeciliğin) tasfiye edildiğinin ve bağımsız Afrika devletlerinin kurulduğunun göstergesiydi.

Böylece, Afrikalı bir devletin de dünya futbol şampiyonluğu müsabakasını organize edebilecek bir konuma eriştiği herkese gösterildi!.

Ama ne yazık ki! Bu vesileyle, Afrika gerçeğinin ne olduğunu bir kez daha tüm dünya insanların gözleri önüne serildi.

Güney Afrika , dünyanın en gelişmiş kapitalist ülkelerinden biri olarak lanse edildiği biliniyor. Burjuvazi, kapitalist ekonominin gelişmesi, aynı zamanda insanların refah içinde yaşamasının ortamını sağladığını ve geri-bırakılmış ülkelerin, kapitalist gelişme yolunu seçtiklerinde, refah toplumuna! erişebileceklerini iddia edip, duruyor.

Oysa burjuvazinin tüm iddialarının yalan olduğunu, gelişmiş kapitalist ülke olan Güney Afrika gerçeği kanıtıyor.

Sadece, ırk ayrımına ve beyaz azınlığın iktidarına son vermekle, çoğunluktaki siyahların "iktidara" gelmesini sağlamakla, yoksulluğun işsizliğin, çaresizliğin ortadan kalmadığı, Güney Afrika'daki "büyük değişim"de tüm çıplaklığıyla ortaya çıkıyor.

Burjuva demokrasinin ateşli savunucusu ve siyahlarının çoğunluğuna dayanarak iktidara gelen siyah ırk'a mensup burjuvazi, "beyaz Avrupalı" burjuvaziyle birlikte, ekonomik ve siyasî iktidara ortak olmasından öte, Güney Afrika'da hiç bir şeyin değişmediğini, beyazıyla, siyahıyla milyonlarca insanın sefalet içindeki yaşantısı kanıtlıyor.

Avrupalı burjuvazinin ırkçı egemenliğinin ve ırk ayrımının sürdüğü dönemde, Güney Afrika'daki siyah çoğunluğun yoksulluğunun esas nedeni olarak, ırk ayrımı ve çoğunluktaki siyahların iktidarda olamamaları öne sürülüyordu. Bu görüşlerin ışığında izlenen siyasî mücadele sayesinde, kapitalist pazar ekonomisi ortadan kaldırılmadan da yoksulluğun sona ereceği yalanıyla, yoksul siyahlar kandırıldı.

İrkçılığa karşı mücadele eden, ama siyahların köleliğinin ve yoksulluğunun nedenlerini sadece ırkçı beyaz azınlığın ekonomik ve siyasî egemenliğinde arayan Nelson Mandela, kapitalist sömürüye ve pazar ekonomisine karşı olmadığını ilan etmesi, ABD'nin azınlı anti-komünist başkanı olmakla ünlünen Ronald Reagan'ın desteğini almasına yetti de, arttı.

Güney Afrika'lı siyahların silahlı mücadelesinin yanı sıra, Reagan'ın ve Avrupa'nın demokrasi aşığı burjuva hükümetlerinin, Güney Afrika'nın beyaz ırkçı hükümetine yaptığı baskı sonucu 1988 yılında 27 sene sonra hapisliği sona erdirilen Mandela, partisi ANC'nin yasaklığını da kaldırttı ve sadece demokrasi, serbest seçim ve herkese oy hakkı talepleriyle devlet başkanı oldu.

Peki, salt ırkçılığa karşı mücadele, yoksul siyahların yaşamında neyi değiştirdi? Kapitalist ekonomi siyah azınlığı zenginleştirirken, siyahların çoğunluğunu daha da fakirleştirmekten, sefaletlerini artırmakta başka ortada ele tutulacak hangi kazanım var?

Bugün, Güney Afrika da 4,5 milyon beyaz yaşıyor ve bunlar Güney Afrika devletinin vatandaşlarıdır. Şimdi 450 bini aşan sayıdaki beyaz'da, (tam anlamıyla) siyah çoğunluk gibi sefalet içinde teneke evlerde yaşamaya mahkûm edilmiş. Böylece Burjuvazinin, ırk, ulus, din ayrımı gözetlemediği ve sadece ve sadece kârını düşündüğü bir kez daha ortaya çıkmıyor mu?

Güney Afrika, bir yandan yoksulların giremediği, denize nazır villalarda da lüks içinde yaşayan beyaz ve siyah ırka mensup burjuvalar, diğer yandan teneke evlerde korkunç sefalet içinde yaşamlarını sürdüren milyonlarca sömürülen insan şeklinde iki kutup'a bölünmüştür.

Tüm bu sefaletin tek nedeni kapitalist pazar ekonomisi ve kapitalist toplum değilmişçesine propaganda yürüten burjuva basın ve yayın organları, "Afrikalı yoksul çocuklara yardım" kampanyaları açarak, Afrika'daki yoksulluğa karşılırmış gibi hareket etmekte geri durmuyorlar.

Dünya'nın en gelişmiş ülkelerinin oluşturduğu "8'ler topluluğunun" başkanları yaptıkları her toplantıda, "Afrika'ya yardım paketlerini açıklamayı" bir alışkanlık haline getirmişlerdir. Tüm bu atraksiyonların amacı, uluslararası burjuvazinin, Afrika'dan elde ettiği milyarlarca, hatta trilyonlarca euro veya dolar tutarındaki kâr transferlerini gizlemektir. Trilyonlarca euro tutarındaki kârların çok az bir miktarını "Afrika'ya yardım" adına (vaatlerde bulunarak), yardım severliklerini ispat etmeye çalışıyorlar!¹

Oysa bu yardım sever! kapitalist ülkeler, Afrika'ya yardım yapma zahmetine! girmeden "ellerini, eteklerini" Afrika'dan çekseller, trilyonlarca euro tutarındaki tekellerin, uluslararası bankaların kâr transferlerine son verseler!, Afrika'da bir tek aç ve yoksul insan kalmaz.

Afrika'da yeni sömürgecilik

Afrika'da eski sömürgecilik, II. Emperyalist Savaş sonunda Sosyalist Sistem'in dünyanın 1/3 alanını kaplaması ve sömürgeciliğe karşı mücadele, dünya proleter devriminin yedek gücü olarak tarih sahnesine çıkıp, işçi ve emekçilerin sosyal kurtuluş mücadelesiyle birleşmesi, emperyalist-kapitalist burjuvaziye yeni arayışlara ve eski sömürgeciliği sürdüremez konuma itmişti.

Bu gelişme karşısında, kapitalist-emperyalist burjuvazi, eski sömürge ülkelere devlet bağımsızlığını tanıyarak, yeni sömürgeciliği egemen kıldı. Yeni sömürgeciliğin maddî (yani ekonomik) temelini, tekelci kapitalist aşamaya giren, meta ihracının yerine sermaye ihracını egemen kılan kapitalist üretim sistemi oluşturdu.

Tekelci sermaye, girdiği ülkelerde kendi uzantısı kapitalizmi inşa eder ve süreç içinde, kapalı ekonomileri tasfiye ederek pazarlara açar ve derinlemesine kapitalist üretim ilişkilerini o ülkede egemen kılar. Böylece, yerli sınıflardan kendi uzantısı komprador burjuvaziyi yarattı.

Tarım ekonomisini kapitalist pazara açan, pazar için üretimi alabildiğine geliştiren, tekelci sermaye eski sömürge ülkelerde köklü toplumsal dönüşümlere yol açtı.

Böylece, bir yandan kapitalist sistemin esasını oluşturan sınıf farklılıklarını giderek geliştirirken, diğer yandan kırların boşalmasına, şehirleşmenin hızlanmasına neden oldu. Pazar ekonomisine tabi olan tarımdaki kapitalist gelişme, küçük üreticileri tasfiye ederken, büyük kapitalist işletmelerin tarım üretimine egemen olmasını sağladı. Şimdi Afrika'nın en verimli tarım alanları malî sermayenin plantasyon şirketlerinin elindedir.

Afrika'daki bu toplumsal dönüşüm, sömürgeciliğe karşı mücadeleyi, salt siyasî bağımsızlığı (yani devlet bağımsızlığını) elde etme talebinden çıkardı ve sömürülen emekçilerin, işçilerin sosyal kurtuluşuyla, siyasî bağımsızlığın elde edilmesinin bütünleşmesinin objektif koşullarını oluşturdu.

Afrika'da da bütünleşen siyasî ve sosyal kurtuluş mücadelesinin öncüsü, Kongo'da iktidarı ele geçirerek kısa bir dönem başbakan olan Partice Emery Lumumba'ydı.

Belçika devletinin, 1960'larda sömürgesi olan Kongo'ya devlet bağımsızlığı vererek, yeni sömürgeciliği egemen kılmaya çalıştığı dönemde, önüne engel olarak Lumumba çıktı. Çünkü Lumumba, siyasî bağımsızlıkla birlikte, Kongo'nun zengin maden yataklarını, büyük sanayi şirketlerini, bankaları ve özellikle büyük plantasyon alanlarınının kamulaştırılmasını amaçlıyor ve buna uygun bir programı yürürlüğe koymak istiyordu.

Lumumba, bu ekonomik ve politik taleplerle, Kongoluların desteğini aldı, BM denetimde yapılan seçimlerde çoğunluğun oylarını alarak başbakan oldu.

Kongo'daki bu gelişme, batı-Avrupa'nın kapitalist devletlerinin ve ABD emperyalizminin hemen harekete geçmelerine yol açtı.

Lumumba'yı hedef alan bir anti-komünist kampanyaya başladılar. Bu sırada, Belçika devleti kendi paralı askerlerini Kongo'dan çekerek, yerine yerli komprador burjuvazininin egemenliği altındaki Kongo ordusunu ikame ediyordu.

Lumumba'nın, inandığı yolda yürümesi, emperyalist-kapitalist burjuvazininin baskısının artırdı. Bu baskıları bertaraf etmek için Lumumba, Sovyetlere egemen olan Kruşçevci revizyonistlerden yardım istedi. Ama ne yazık

ki, sömürgeciliğe karşı mücadeleyi destekleyen sosyalist Sovyetlerin yerine geçen revizyonist Sovyetlerden aradığı desteği bulamadı.

Bu gelişme karşısında, emperyalist-kapitalist burjuvazi, Sovyetlerin desteğini alamayan Lumumba'yı ortadan kaldırma planını yürürlüğe soktu ve darbeci girişimlerle Lumumba başbakanlıktan uzaklaştırıldı. Bunun üzerine Lumumba, kendini en fazla destekleyen bölgeye gizli bir şekilde geçerek, silahlı direniş başlatmak için yola çıktı. Ama istediği yere varamadan, Kongo ordusunun genelkurmay başkanı Joseph Mabute, (Belçika hükümetinin ve CIA'nın işbirliğiyle) Lumumba ve arkadaşlarını yakalayıp, kurşuna dizdi ve genel kurmay başkanı Mabute askeri darbeyle başbakan oldu.² Ve böylece emperyalist-kapitalist sistemi karşısına alan Kongo'daki devrimci hareket silah zoruyla ezildi.

Lumumba'nın kurşuna dizilmesi, burjuvazinin, demokrasi konusundaki sahtekârlığını, iki yüzlülüğünü bir kez daha açığa çıkarıyordu. Sermayenin iktidarına dokunmadıkça "demokrasi" var olur!

Sermayenin egemenliğine karşı olan demokrasinin silah zoruyla tasfiye edilmesi mubahtır! İşte burjuvazinin demokrasi mantığı budur.

Lumumba'nın öldürülmesini, "demokrasi aşığı" Avrupa burjuva basın yayın organları sevinç gösterileriyle karşıladı.

"Şeytan öldü" yaygalarıyla, "demokrasinin" sadece tekelci sermayenin egemenliğine dokunmadıkça var olabileceği bir kez daha kanıtlanıyordu.

Ama Lumumba, Afrikalı işçilerin, emekçilerin bağrındaki yerini hâlâ koruyor. Lumumba, Afrika'nın Che Guevara'sıdır.

Nitekim, Portekiz sömürgeciliğine karşı mücadele eden Angola ve Mozambik Lumumba'nın yolunda yürüdüler.

Mozambik halkı silahlı mücadelesiyle 500 senelik Portekiz sömürgeciliğine son vererek, bağımsızlığına kavuştu. Mozambik kurtuluş örgütü FRE-LİMO'nun başkanı olan Samora, Mozambik Halk Cumhuriyeti'ni ilan ederek, devlet başkanı oldu. Gerek sanayi, gerekse tarım işletmelerini kamu-laştırdı ve planlı sosyalist ekonomiyi yürürlüğe koydu.

Mozambik, Portekiz sömürgeciliğine karşı kendisi gibi siyasî ve sosyal kurtuluş mücadelesini birleştiren Angola ile birlikte, emperyalist-kapitalist devletlerin ve komprador burjuvaların hedef haline gelmekten kendini kurtaramadı.

Angola bağımsızlık hareketi MPLA'nın silahlı mücadelesi, Portekiz sömürgeciliğine son vererek iktidara gelmesini sağlamıştı. MPLA, Mozambik'in yolunu izleyerek kapitalist ilişkileri tasfiye edip, sosyalizmi inşa etmeye başladı.

Mozambik ve Angola'daki, emperyalist-kapitalist sisteme ve yerli komprador burjuvalara karşı mücadele, Portekiz'deki uzun dönemdir işba-

şında olan faşist diktatörlüğün yıkılmasını sağlayan Portekiz halkının ayaklanmasının ortamını hazırladı.²

Sömürgeciliğe karşı mücadeleyi işçi ve emekçilerin sosyal kurtuluş mücadelesiyle birleştiren Angola Halk Kurtuluş Ordusu MPLA'nın, iktidarı ele geçirmesi, uluslararası tekelci sermayenin emperyalist devletleri ve yerli komprador sınıfları hemen karşı-devrimci silahlı güçleri inşa etmek için harekete geçirdi.

İrkçı Güney Afrika devletinin bizzat organizesiyle karşı-devrimci ve hiçbir zaman Portekiz sömürgeciliğine karşı mücadele etmeyen, aksine Portekiz sömürgecileriyle işbirliği yapan UNİTA isimli silahlı örgüt, sosyalist inşayı durdurmak ve tasfiye etmek için, MPLA'ya karşı iç savaşı başlattı.

27 sene süren iç savaş, 2008 yılında sona erdi. MPLA kapitalist-emperyalistlere teslim oldu ve burjuva demokrasisini ve pazar ekonomisini kabul etti ve kendi elleriyle sosyalist girişimleri tasfiye ettiler. Böylece Angola'da kapitalist bir ülke haline geldi.

1986 da, uçak kazası süsü verilerek öldürülen Mozambik devlet başkanı Samora'dan sonra Mozambik, gerek Afrika'nın kapitalist devletleri, gerekse emperyalist-kapitalist ülkeler tarafından abluka altına alındı ve çok geçmeden, uluslararası sermayenin örgütlediği gerici silahlı güçler harekete geçirildi.

RENOMO adlı bu karşı-devrimci burjuva ordusu, 16 senelik iç savaş sonrası Mozambik hükümetini çökertti ve Halk Cumhuriyeti'nin, "Birleşik Mozambik Cumhuriyetine" dönüştürülmesini sağladı. Ve Mozambik hükümeti de, burjuva demokrasisini ve çok partili sistemi, pazar ekonomisinin kabul etti.

Günümüzün koşullarında, emperyalist-kapitalist sistem, Afrika'nın tümüne egemen olarak ve neo-liberal politikaları yürürlüğe koyarak, korkunç bir sefaletin, yoksulluğun, işsizliğin doğmasına neden olmuştur. Sadece, her sene salgın hastalıklar sonucu 10 binlerce insan ve özellikle çocuklar ölüyor.

Burjuvazi, dünyanın en zengin maden yataklarına ve verimli tarım alanlarına sahip olan Afrika'yı çıkmazın içine sürüklemiş, bir avuç siyah burjuvalaşırken, milyonlarca siyah yoksulluğun, işsizliğin, sefaletin kucağına atılmıştır.

TV ekranlarını "süsleyen" Güney Afrika'daki teneke evlerde yaşayan insan manzaraları Afrika'nın tüm ülkeleri için geçerlidir.

İşte beyaz sömürgecilerin ırkçı baskısından, köleliğinden kurtulan ve bağımsız devletlerin kuran, siyah burjuvazinin egemenliğinde "kendi kaderini, kendisi tayin eden" Afrika halklarının durumu budur.

Dünya'nın en zengin petrol kaynaklarına sahip olan ülkelerin başında gelen 7 milyonluk Nijerya'nın nüfusunun yarısı açlıkla baş, başa.

Özellikle, Batı Afrika ülkelerinde açlık çığ gibi büyüyor. BM'nin "acil yardım koordinatörü" John Holmes'in 20 Temmuz 2010 tarihindeki açıklamalarına göre; Nijerya'yı Cad takip ediyor. Cad'da 1,6 milyon, Mali'de 600 bin, Mauretanya'da 300 bin insan açlıkla baş, başa.

Sadece Afrika'mı? Uzak Doğu'nun, Asya'nın eski sömürge, şimdi bağımsız kapitalist ülkelerindeki emekçilerin, işçilerin yaşantısı, Afrika halklarınınin bir benzeri değil mi?

Sosyalist Sistemin tasfiye edilmesiyle, uluslararası burjuvazi "zafer" kazandığını ilan etmişti. Ama kapitalizm, burjuvazinin sevincini kursağında bırakıyor. Bir yandan kapitalist sömürünün milyonlarca insanı açlığın, çaresizliğin içine sürüklemesi, diğer yandan burjuvazinin kâr elde etme hırsının yarattığı ardı, arkası kesilmeyen ekonomik krizler; kapitalizmin kaçınılmaz sonunu göstermiyor mu?

Tüm bu olumlu objektif koşullara rağmen, dünya işçi sınıfının gerçek sosyalist hareketinin güçlenememesinin tek nedeni, revizyonizm'in Marksizm'in devrimci özünü revize etmesi ve onu kapitalizmi savunmanın aracına "dönüştürmesidir."

Bu tahribat, öylesine büyük boyutlardaki ve öylesine ideolojik karmaşıklık yaratmış ki, Marksizm-Leninizm'in ihtilacı özünü savunmayı ve egemen kılmayı âdeta "imkânsız" hale getirmiştir. Bir dönem ve özellikle Lenin tarafından etkisiz hale getirilen revizyonist görüşler, sosyalizm adına "zaferini" ilan ederek, Marksist-Leninist işçi sınıfı hareketinin yeniden doğmasının önüne en büyük engeli olarak çıkarılıyor (özellikle Türkiye'de).

Ama tüm bu olumsuz subjektif koşullara rağmen, kapitalizm kendi sonunu hazırlamaya devam ediyor.

Tüm dünyada, kendi mezar kazıcılarını her saniye yaratıyor. Bu olumsuz objektif koşullar, kaçınılmaz bir şekilde kendine uygun düşen Marksizm-Leninizm'in yeniden dünya işçi sınıfı hareketine egemen olmasını sağlayacak ve her türden revizyonizm buna engel olamayacaktır.

5 Ağustos 2010-Almanya

Dipnotlar:

- 1 Dünya'nın en zengin ülkesi olmakla övünen Almanya'nın başbakanı bayan Merkel, futbol turnuvası vesilesiyle, Güney Afrika'yı ziyaret ederek, nasıl "yardım sever" olduğunun şovunu yapmaktan geri durmadı. Teneke evlerde yaşayan çocuklara çikolata ve top dağıttı! Yoksulları kurtarma adına binlerce sayılı insanların ancak oturabileceği evlerin inşası için 400 bin euro bağışta bulundu!

Bayan Merkel, bu "alıcınaplığını" ispat edeceğine, Alman tekellerinin, bankalarının her sene ve şimdiye kadar Güney Afrika'dan ne kadar euro tutarında kâr elde ettiklerini açıklasaydı, Güney Afrika'nın yoksulları, sefalet içinde yaşamlarını sürdürenleri daha çok sevindirecek ve yoksulluklarına neden olanların kimler olduğunu Bayan Merkel sayesinde! öğrenmiş olacaktı.

- 2 41 sene sonra Belçika parlamentosu, Lumumba'nın öldürülmesini Belçika devletinin tertiplemediğini kabul ederek "demokrasiye olan tutkularını"da göstermiş oldu.

Bu açıklamayı, ABD'nin, CIA'nın bu işin içinde olduğunun itirafı takip etti. Tüm bunlar, burjuvazinin en kadar ait ve iki yüzü olduğununu gösteren kanıtlar değil mi?

- 3 Portekiz halkı, Salazar'ın faşist diktatörlüğünü yıkarken faşistlerden, işkencecilerden hesap sordu.

Mozambik ve Angola'daki Portekiz sömürgeciliğine karşı mücadele, aynı zamanda Portekiz'in faşizmden de kurtulmasını, demokrasiye geçişini sağladı. Ama revizyonist, Kruşçevci Portekiz komünist partisi, burjuvaziyle uzlaşarak, tekelci burjuvazinin ekonomik egemenliğini ve kapitalist pazar ekonomisini kabul ederek, "karanfilli devrimin" yarattığı devrimci-demokrasi ortamının, burjuva demokrasisine dönüştürülmesine yardım etti.

Hangi “Gençlik” Hangi “Gelecek?!”

“Gençlik ve gelecek” kavramı sıkça bir arada telaffuz edilen, her kesimce sıklıkla kullanılan, herkesçe dillendirilen, özellikle de gençliğin gelecek olarak lanse edildiği, tüm söylem ve vurgularda her şeyin gençlik için olduğu ve her şeyi gençliğin sürdüreceği veya değiştireceği belirtilmektedir. Egemen sınıfın temsilcileri süregeldiği üzere gençlik kavramını yaş kapsamında ele alarak her zamanki gibi sınıfsal konumu göz ardı ederek oyununu sergilemektedir. Oysa öğrenci gençlik, işçi gençlik, emekçi gençlik, işsiz gençlik, burjuva gençlik konuları ayrı kategorilerde incelenmeyi gerekli kılıyor. “Sol cenah” ise, genelde dünyada özelde ülkemizde, öğrenci devrimci gençliğe büyük nutuklar düzmekte, onları ön safa itmeyi, onlara büyük görev verme veya kendilerini gerçekleştirme fırsatı olarak göstermektedir. Asıl ifadesini gençlik gelecek, gelecek sosyalizm betimlemesinde bulan sol anlayışın, egemenlerin retorliğini ifade eden “gençler bizim geleceğimizdir” hamasi betimlemesinden pek de bir farkı yoktur. Şöyle ki, öncelikle şunu belirtmek gerekir, ...ecek-acak, hatta ...meli-malı türünden eklerle anlatılan şeyler idealist felsefenin, idealist anlayışın bir tezahürüdür. Elbette ki bu durum içinde bulunulan pasifliği, çıkmazlığı da göstermektedir.

Devrimci ve Marksist Sol Kadroların yaşadığı “Öndersizlik Krizi”nin henüz aşamadığı, İşçi sınıfının politika dışında tutulmak istendiği, politikasızlığın kol gezdiği, toplumsal muhalefetin kurmayının olmadığı veya etkisiz olduğunda nasıl bir pratiksiz teori üretmenin zorluğunu yansıtmaktadır.

Tıpkı ölüm oruçlarında yitirdiğimiz yoldaşlarımızın dışarıda bir ışık görmemesi karşısında takındıkları tavra benzer biçimde “garip” bir süreç yaşanmaktadır, memlekette...

Toplumsal, siyasal, sendikal hareketliliğin istenilen düzey ve donanımında olmadığı, her türden kahyaların denetiminde olduğu konjonktürde içerinin de dışarının da (kimin ne kadar içeride, kimin ne kadar dışarıda olduğu da bazen belirsizdir), çıkmaz sokakta koşuşturması gibi bir realitenin sancıları çekilmektedir.

Buna karşı içeridekiler pratik eylemi seçerken, dışarıdakiler genelde “olacak, yapacak, gelecek, yapılmalı, edilmeli” türünden gevelemelerle kendini kandırıcı ve durumu geçiştirici bir pozisyona sokmakta, görevini erteleyici söylemlere başvurmaktadır.

Elbette geleceğe dönük fikirler açıklanmalı, söylenmeli, tartışılmalı, Marksist bilimsel yöntemlerle eleştirilip yeniden üretilmelidir; ancak nesnel

koşulların doğrulamadığı bir ortamda bunları söylemek abes iken, nesnel koşullar mevcutken öznel koşulları hazırlaması gerekenlerin hâlâ ...melimalı, ...ecek, acak ile uğraşmaları abesle iştiğalin en açık örneğidir.

Egemenler, büyük bir ikiyüzlülükle "gençlik bizim her şeyimiz, geleceğimiz" diyorlar; ama bir taraftan üniversite kapılarını, iş imkânlarını, hastaneleri, sanatsal-kültürel faaliyetleri, hayatın her alanını onlara kapatıyorlar, karşılığında ise baskı, şiddet, cop, biber gazı, linç, işkence, kurşun ve idam (artık idam yok, sistemin kendisi sürdürürme idamını tercih ediyor, bir defa değil; her gün, her an öldürüyor) sunuyorlar. Ama her gence değil, onurlu, bilinçli, devrimci yaşamayı seçen gençlere, yoksul işçi-emekçi halk çocuğu gençlere... yoksa burjuva sınıfın gençlerine kapılar sonuna kadar açık, kapitalizmde para her kapıyı açıyor ne de olsa! Uluslarötesi tekeli sermayenin kucağındaki Türkiye gibi kapitalist anarşinin egemen olduğu bir ülkede ise devlet kademesinin üst basamaklarına bir şekilde tırmananların gençlerine de açık kapılar, görevlerini aksatmadıkları sürece. Yani egemenlere ve görece kullarına her kapı kademelî aralıklarla da olsa açıkken, işçi-emekçi çoğunluğa doğal olarak kapalıdır.

Bu türden bir düzenek elbette doğaldır. Sistemin mantığı böyle çalışmaktadır. Çünkü sınıflı bir toplumda yaşamının zorunluluğu budur! Egemenlerce sunulan "kurtuluş reçetesi" ise, onursuz bir yaşamı seçerek kendini kurtarmak ve tırmanabiliyorsa tırman, olmuyorsa alt kademe nimetlerinden yararlanırlıdır.

Daha alttakiler, zaten başında çobanla güdülmesi gereken koyunlardır. Başkaldıran, sürü düzenini bozan olursa çobanlar onları keser bir güzel afiyetle yer ve böyle davranmakta o kadar düşünceli, inançlı ve vicdanlıdır ki sunaklarını halka da yedirmeyi unutmaz!

Onbeşler, Koçgiri, Şeyh Sait, Dersim, 6-7 Eylül, Denizler, Mahirler, İbolar, 16 Mart, 77 1 Mayıs, Maraş, Çorum, Sivas, Gazi vb. keyfi ve fiilî infazlar, sayısız failî belli meçhuller, kaybolan sayısız insan hep bu kurban ayının bir paçası değil midir?

Bu sunak ayını özellikle gençliğe yönelik Deniz'i, Hüseyin'i, Yusuf'u, Mahir'i, Hüseyin'i, Ulaş'ı, Taylan'ı, İbrahim'i ve yoldaşlarını 16 Marttaki gibi katletti. Ama asıl katlediş gençliğin ve işçi sınıfının bütünleşme potansiyelinin görüldüğü zamanlarda yapıldı.

Sağ ve "sol" teslimiyetçi oportünist akımların çok yönlü kuşatmasıyla Devrimci Gençliğin 15/16 Haziranları yaratan Modern Proletarya ile buluşup bütünleşmesi büyük bir maharetle engellendi. Çünkü asıl korku bu, asil çekince bu, egemenleri ürküten, koltuklarında, yumuşak yataklarında, kuş tüyü yastıklarında yatarken rahat bırakmayan tek şey buydu!

Onların kaybedeceği çok şey var, ya işçilerin-emekçilerin? Onursuz, yalaka, ezik, sürekli kendini bireysel olarak kurtarabileceği yalanına inanarak bu uğurda çırpınan, eşit-özgür-adil-sınıfsız-sömürsüz-sınırsız bir düzen

kurmaya çalışmak yerine başkalarına kul-köle olmak adına her türlü şaklabanlığı yapmak niye? Çünkü sistem öyle diyor, çünkü düzen böyle istiyor, çünkü "biz düzeni değiştiremeyiz" diyor bazıları ve kendini buna inandırıyor. Zira yaşanan gerçeklik de bundan pek farklı değil, göremeyen gözler için. O göremeyen gözlere göstermek de bilinçli, örgütlü, disiplinli, güvenilir, güçlü, donanımlı, demokratik merkezîyetçi **İşçi Sınıfının Komünist Partisi'nin görevidir**. Bu eksikliğin olduğu yerde fikir çarpıklıklarının olması da gayet normaldir. Alternatifin olmadığı yerde yığınlar günlük hayatı sürdürmek adına hareket etmektен vazgeçmezler. Alternatif yoksa değişime inanç yoktur ve o da yoksa günü kurtarma anlayışı kaçınılmazdır.

Gençlik gelecek, iktidara gelmeyecekse hiçbir zaman gelmeyecek; iktidara gençlikle geleceklerine inanıyorlarsa o iktidar da hiç gelmeyecek! İktidar olunca her şeyi gençlerin yapacağına inanıyorlarsa da o iktidar çok gitmeyecek. Gençlik işçi sınıfıyla bütünleşip onun şemsiyesi altında birlikte mücadele etmedikçe de devrim hayalleri sürüp gidecek. Kimileri de bu türden bir güvenceden yoksun olarak gözaltı sayısıyla, katledilen insanlarımızı simgeleştirip "devrimcilik" kıyaslaması yapacak, düşmana karşı kullanması gereken enerjisini birbiriyle didişerek tüketecek, "en iyi benim" kavgasını verecek, "dar grup kültüne biat bekleyecek", küçükburjuva hayalleri sosyal pratikte doğrulanmayınca, en sonunda bıkip yılacak, yığınlar arasına yavaşça sıyrılmaya başlayacak, sıyrılmıyorsa ideolojisi ve pratiği sıyrılmış ama etiketi ve tabelası dimdik ayakta duranların yanında devrimcilik oynayacak!

Burjuva resmî ideolojisinin empoze ettiği ve eğitim-öğretim ve askerlik kademelerinde ezberlettiği "gençliğe hitabe" tarzı-siyasetini sol cenah da ezberletmektedir! Okuyarak öğrenen, bilimsel bilgi edinen, bilinçlenen, sorgulayan, eleştiren, üreten gençlik yerine; kulaktan dolma bilgileri tekrarlayan, okuduğu birkaç kitapla her şeyi öğrendiğini sanan ve onunla yetinen, sloganvari konuşmalarla etrafındakileri etkileyip değiştirip dönüştürebileceğini sanan, malumatfuruş, işçi sınıfıyla tanışmadan işçiler adına hareket eden ya da öyle yaptığını zanneden, en önemlisi de başkanının söylediklerini, yaptıklarını kesin, değişmez, eleştirilmez doğrular olarak kabul edip papağan gibi tekrarlayan bir gençlik ne yazık ki şu andaki genel ve yaygın profilimizdir.

Bu tasvir edilen durum, sadece gençlikten kaynaklanan bir sorun değil, örgüt-parti-sendika bürokrasisinin tepesine çöreklenmiş kahyaların yarattığı bir durumdur. Ancak bu da kendiliğinden değişecek bir durum değil; gençliğin değiştireceği bir durumdur. Bu durum değiştiği ölçüde çeliğe su verilir gibi değişim bizzat yaşanarak gözlemlenir ve değişime inanç, inanca sarılma ve bu uğurda mücadele azmî gelişir.

Devrimci gençlik kitabî bilgilerle değişimi teori dışında göremiyor ki değişime kendi inansın ve topluma da bunu anlatabilsin. Doğduğunda yoksuldu, okula gitti-bitirdi, askere gitti-geldi yoksul, iş bulup çalışınca ken-

dini kurtaracağını öğretiler ama olmadı yine yoksul kaldı, “sol” ile tanıştı uğraştı-çalıştı-didindi-bedel ödedi ne anlayış değişti ne üstündekiler, hem yoksul, hem özne olması gerektiği yerde nesne konumunda bir insan, gel de inandır değişime, devrime. Kim inandırabilir ki, o kişi de samimi olarak devrimci mücadele versin?

“Yarın farklı olacak” dediğimizde bugünden bunu yapamıyorsak yarın bugünden çok da farklı olmaz, olamaz. Zira yarının filizleri bugünün tohumlarından doğar. Tarla yanlış seçildi, nadas yapılmadı, tohumu hangi tarlaya, hangi yöntemle ve nasıl atarsanız filizler de öyle olur, meyveler de. Demek ki bugüne kadar tarla yanlış seçildi, tohum yanlış atıldı, artık değişmesi gereken de bu, tabii ki değiştirmek isteniyorsa!

Bir solcu ya da solcular grubu, “devleti, parayı, yönetici gücü ortadan kaldıracamız” deyip diğer taraftan devlet gibi şiddet uyguluyorsa, ticarî kaygılarını ideolojine tercih ediyorsa, herkesi yönetme gücünü kendinde görüyorsa, etrafına emirler yağdırıyorsa inandırıcılığı kalmaz, inandırıcılığını yitirir ve yok olur gider, sağa-sola, sağlı “sol”lu burjuva partilerine savrulur.

Yanlışlıkla bir de mevki, makam kazandı mı sonra başkalarını hor görmeye başlar, aşağılar, “ne devrimi; keyfine bak, dünyanın tadını çıkar bir daha mı geleceksin dünyaya” demeye başlar. Dün savunduğu tüm değerleri bir çırpıda kapitalizmin serbest piyasasında kendisiyle birlikte pazara sunar satar. Sattığı oranda fiyatı artar, metalaştıkça alıcısı da çok olur; ama insanlığı azalır ve en son insanlıktan da çıkar. İnsana dair her türlü değeri yitirir ve bu sonu olur ve bu son da kaçınılmazdır!

Gençlik, yüzde yüz bağımsız, yüzde yüz işçi sınıfı ve emekçi halkların toplumsal-enternasyonal kurtuluşundan yana bir donanımda olmalı, içten ve dıştan gelen her türlü anti-Marksist safsatalara, devrimci etiğe aykırı teori ve pratikleri iyi bilerek ona göre konumlanmalı ve yolunu özgürce çizmelidir, gerektiğinde yoluna çıkanları da çizmelidir. Ama elbette ki tek başına değil devrimin asıl gücü, asıl öznesi işçi sınıfıyla birlikte!

Bu anlamda, bir kez daha belirtmekte yarar var, gençlik ne bir sosyal sınıftır, ne de devrimin öncü gücüdür. Gençlik işçi sınıfıyla birlikte ondan öğrenerek, ona öğreterek komünal yaşamın mevcut sistem şartlarındaki sınırlarını zorlayarak oluşturabileceği her türlü kolektif çaba ve ürünü ortaya koymalıdır.

Ekim Devrimi’ndeki gençlerin rolü ve devrimden sonraki rolleri, ülke şartları göz önüne alınarak örnek teşkil edebilecek durumdadır. Elbette ki, ülkemizin tarihsel, siyasal, sosyal, ekonomik, kültürel, coğrafi her türlü şartları göz önüne alınarak. Devrim süreçlerinde Komsomolların (Komünist gençlerin) sosyalist devrimlerdeki ve iktidardaki pratikleri iyi incelenmelidir. Bugün de toplumsal hareketliliğin olduğu Latin Amerika ve Yunanistan gibi bölgelerde ve ülkelerde gençliğin rolü iyi etüt edilmelidir.

Bu coğrafya pek çok devrimci genç yetiştirdi; ama çok az devrimci işçi yetişti (yetişenlerin de ne kıymeti bilindi ne etrafındaki kuşatma çember-

leri kırılabilir.), önemli olan bu iki devrimci dinamiğin bir çatı altında aynı mücadele pratiği içinde bütünleşmesine çalışmaktır...

Bu yazımda, eleştirdiğim ...meli-malı, ...ecek-acak ekli kelime ve cümleleri çok kullandım, pratiğin eksikliği ve toplumsal hareketliliğin yokluğu ile öznenin olmayışı bunu kaçınılmaz kılıyor, güncelin diliyle söylenecekse: dar alanda paslaşmaya devam ediliyor, gol ise ancak devrimci gençliğin işçi sınıfı ile buluşup bütünleşmesiyle, ideolojik-politik-örgütsel güvencesini **Marksist-Leninist Parti** ilkeleriyle donanmış **Komünist Parti**'nin oluşturulmasıyla atılacaktır! Bu da gösteriyor ki eleştirinin eleştirisi şart ve zorunlu, bak şu diyalektiğin yaptığına, yine çıktı karşımıza! Hani misafirperverdik, diyalektiği kovmak olmaz, alalım içeriye bakalım daha neler söyleyecek bize...

İyi-kötü, doğru-yanlış, az-çok örgütlü ve azınlıkta kalan öğrenci gençliğin dışındaki gençliğin haline çözüm üretmek "sol cenahın" olduğu kadar yoğunluklu olarak yine Marksist-Leninist çizginin kararlı sürdürücülerinin görevidir. Barlardan, cafelerden çıkmayan, sosyal hayatı bu çevrelerde geçen, kendi sınıfına yabancı, burjuva özentisi küçükburjuva gençliğe alternatif üretmek ve "sol" etiketli örgüt, kurum, partilerde samimi ve özverili çalışan gençliği de birleştirmek ve devrimci mücadelenin sınıfsal öznesi haline gelmesine yardımcı olmasını sağlamak da yine Marksist-Leninist Sol Kadroların görevidir. Ancak öncelikle **Marksist-Leninist Kadrolar birleşmeli**, ne söylediği, ne yapmak istediği bilinmeli, anlatılmalı ve birlik projesi yayılmalı ki herkes tarafını seçebilsin. Maalesef ki herkes gelip doğruları bulmuyor, doğruları bulmak isteyenlere ulaşmak gerekiyor. Doğru yöntem ve kanallarla ulaşıldığında da bilinçli ve onurlu olan birçok genci kazanmak mümkündür, kolaydır. Yeter ki sistemin dışında bir alternatif olduğu, bunun doğru ve iyi olduğu güzelce anlatılsın ve pratikte de yansıtılsın, anlamayacak olan yoktur, hatta anlayıp da anlatandan daha militan mücadele verecek olan kişi de çoktur! Sağcıdan solcu yapmak kolaydır da solcudan ("sol" etiketliden) solcu yapmak çok zordur, hatta imkânsızdır. Gelişen toplumsal dinamik de bunu açıkça göstermektedir. Mevzi koruma yarışı, örgütlenme, örgütlenme, sistemle mücadele anlayışının önüne geçmektedir. Bu da devrimci mücadelenin önüne set çekmektedir. Geleneksel anlayıştan göreneği gelenek sunan anlayışlara kadar ya da hâlâ '60'ların '70'lerin jargonuyla konuşup, o argümanlarla hareket edenlerin, geçmişteki ayrılıkların bugüne de aynı biçimde taşınması şeklinde gün yüzüne çıkan teorik ve pratiksel süreç, devrimci potansiyeli içeriden olduğu gibi dışarıdan da çürütmektedir.

Sola meyilli olanlar, mevcut "sol"un halini görünce hızla sağa kaymakta çekince görmemektedir. Farklı olduğunu ilan edip, farklı olamazsan bunun da bir bedeli olacaktır ve "sol cenah" bu bedeli yıllardır ödediği halde hâlâ nedense ders almış değildir. Küçük hesaplar, büyük hesap gün-

nün önüne geçiyorsa hâlâ, o büyük gün daha gelmesin; çünkü o büyük gün birilerinin büyük gününü birilerinin küçük gününü olmaya muktedirdir, o anlamda geç olsun güç olmasın, önce devrimci ahlak ve devrimci duruş ve yaşam pratiğini devrim sabahını beklemeden hayata geçirelim, gerisi çok daha kolay olacaktır.

Küçük hesaplar uğruna Solu lekeleyenlere işçi sınıfının, emekçi halkın, gençliğin biçtiği rol: “bunlar bu durumdayken bunu yapıyorsa iktidar olunca kim bilir neler yapmaz” şeklindedir ki, bu da son derece doğru ve haklı bir saptamadır.

Birliğin olmadığı yerde, seçenek yoktur, seçeneğin olmadığı yerde de yalpalama, sağa-sola patinaj yapma, durma, kalkma sırasında sarsılmalar olmakta, en sonunda çıkılan yola geri dönmekte burjuvazinin garajına devrim araçları (devrimci mücadele yürütenlerin bir bölümü, el frenini çekerek burjuva çatısı altına sığınmaktadır.) park edilmektedir. Garajda rahat olanlar için sorun yok, ama huzursuz olanlar da var ve o garajı yıkacak olan ve insanlığın evrensel “garajını” inşa edecek olan da o huzursuz, rahatsız olanlardır.

Sermayeye ve yordakçılara göre, sosyalistler zaten kafadan rahatsız değil mi? Varsın rahatsızlık her alana yansısın ve taşınısın ki gerçek rahatsızlıklar, tüm rahatsızlıklar sonsuza dek yeryüzünden silinsin! Gençlik de geleceğine kavuşsun.

Gençliğin gelecek olduğu retoriği her an, her yerde karşımıza çıkmakta; ancak hangi gençliğin olduğu söylenmemektedir. Evet doğru gelecek tüm gençliğin; ancak azınlık gençlik için iyi şartlar, çoğunluk gençlik için asgari yaşama şartlarının altında bir gelecek. Gençlik geleceğimizse, geleceğimiz bugünümüzden de kötü olacak gibi görünüyor. Zira, gençlik, kısıtlı çevreler dışında apolitize edilmiş ve bana neci konumdadır. Biraz düşünen, sorgulayanlar sistemin baskısından çekinmektedir. Daha cesaretli olup, pratiksel sürece katılan kişiler de “sol cenah” anlayışının çarpıklıklarını, sahteliklerini, saçmalıklarını gördükçe “sol”dan soğumakta ve uzaklaşmaktadır. Ne sistem, ne de ona alternatif olması gereken sol, eğilimli gençliğe bir umut, ümit, değer vererek kendisini geliştirmesine, kendisini gerçekleştirmesine imkân tanımamaktadır. Bu durumda da kendini kurtarmacı, pasif, dünyayla, hayatla, ülke sorunlarıyla ilgilenmeyen, gazete bile okumaktan aciz, okusa bile ya spor ya da magazin sayfalarını ve veya gazetelerini okuyan beyni sulandırılmış gençler yetişmektedir. Bu tablo, tam da sistemin istediği, uğruna milyon dolar servetler akıtılabileceği bir tablodur; ancak bugün bunu bedavaya getirmektedir. Burjuva resmî ideolojisi ve din-milliyetçilik gibi insanlığın başına en büyük belâyı açan burjuva saçmalıklarıyla bu tablo işçi-emekçi halkın sırtından, alın terinden, kanından bedavaya getirilmektedir. Siyasal İslâm her yerde sazı eline almış, solcuların yapması gereken ama yapamadığı alanı ele geçirmiştir. Üst yapısal

değişimler bir yana, düzeni alttan örgütlemeyi Leninist taktiksel, stratejik örneklerle kendisine uyarlamış, sadaka kültürünü yaygınlaştırma, yardım dernekleri, yurtlar, okullar, dershaneler şeklinde yoksul emekçi halkın içine girmiş ve oluşabilecek toplumsal muhalefet dinamiklerini şimdiden kontrol altına almış ve ilerisini de sağlamlaştırmıştır. Devletle bütünleşmiş İslâmî sermaye, gençliğin beynini uyuşturmakta, onu farklı yönere çekerek, hayatla bağlantısını cemaate hizmet şekline indirgemıştır. Daha sivri olanlar ise iktidarın üst mertebelerine hazırlanmaktadır. İleride sermayedar veya iyi meslek sahibi olacaklar da aynı şemsiye altına çekilmektedir. Bir yandan tepesinde YÖK kılıcı sallanan üniversite gençliği, bir taraftan da İslâmî-milliyetçi cenderenin kiskacına alınmaktadır. İşte sol bu alana da müdahil olmak zorundadır; ancak oraya gelene kadarki asıl görevini asla unutmamalıdır. “Ağaç yaş iken eğilir” atasözünde ifadesini bulduğu gibi, sol müdahil olabileceği her alana müdahil olduğu oranda dinci-milliyetçi gericiği saf dışı ederek kendi perspektifini genişleterek başarılı olabilecektir. Zira hayat bir bütündür ve hayatın her alanına müdahil olmak solun, solcuların görevidir!

Mevcut sınıflı sistem, düşünen, sorgulayan, eleştiren, değişime, dönüşüme inanan ve onun peşinde çaba sarf eden gençlik istemez. İstemediği için de birey daha doğmadan burjuva resmî ideolojisinin yalanlarını anne karnında dinlemeye başlar, çocukken okulda, gençken üniversitede, yetişkinde işyerinde, medyada, sağda solda bu resmî ideolojinin argümanlarını ezberleyerek yaşamı sürdürür. Resmî tarihin yalanlarıyla yetişen genç, resmî tarihin fosili olup çıkar. Ne yazık ki bu durum “sol” a da fazlasıyla sirayet etmiştir. Gençliğin bugünkü en büyük sorunu burjuva resmî ideolojisi ve resmî tarih anlayışından kopamamasıdır. Buna karşı bilinçli, örgütlü kurumların, kişilerin yetersiz kalması, gençlerle irtibatının sınırlı olması, Sol adına hareket eden “sol etiketli”, Marksist makyajlı, sosyalist soslu, komünist tandanslı kurum, örgüt, partilerle tanışmış olmaları gençlik açısından en büyük handikaptır.

Burjuva resmî ideolojisinin kotardıklarını okuyan, anlayan, bilince yükselten, eleştiren, doğruyu arayan ve bunun için çalışan gençler de yok değildir; fakat mensup oldukları grup, örgüt, kurum, parti dar kalıplarını aşmakta sıkıntı yaşamaktadırlar. “Dar grup” tapınışı anlayışı, “dar grup kültüne” dönüşerek, sınıflar mücadelesinin önüne grubun reklamı ve değilse arkadaş çevresine karşı sorumlu olma, onu kırmama anlayışı, arkadaşlarını kaybetme korkusuna dönüşmektedir. Bazıları içinde durum tam tersidir. Bonservisi elinde dolaşarak sık sık o parti senin, bu örgüt benim dolaşmaktadırlar. Eğer doğru bilinçle doğruyu bulmak adına bu yapıyorsa bir sözüm yok, içine girip tanımak istiyorsa ona da bir lafım yok. Ancak başka amaçlarla hareket edenlere sözüm çok... aslında çözüm de çok (aslında tek) ve kolay: **İşçi Sınıfının Komünist Partisi?nin inşasında bilinçle, özveriyle çalışmak.**

Geleceğin gençlerin, egemenlerin söylemiyle tüm gençlerin olması için sınıfsız bir toplum olması, kurulması gerekir. Elbette bu durumda, gemiciklerle seyahat eden, son model otomobilden inip altın kaplama klozetli yata binenler için bu iyi bir gelecek olarak tasarlanamaz. Onların çıkarı bu düzenin sürmesinden yana, onlar yiyecek, binecek, gezecek, yaşayacak; diğerleri onlar için üretip çalışacak ses de çıkarmayacak, aldığına şükredecek. Din-Allah yoluna kurban olacak, kurban kesecek; vatan dedikleri bu düzenin sürmesi için canlarını da verecek ki bu düzen sürsün! Bugün için yapılmaya çalışılan ve büyük oranda da başarılan budur. Gençler, Kur'an kurslarında, tarikatlarda, cemaatlerde, faşist örgütlenmelerde gençliksiz ve geleceksiz bırakılmaktadır. Buna karşın "sol cenahın" hiçbir çabası olmadığı gibi hiçbir projesi de yoktur. Bu durumda da gençlik, gençliğini değil, insanlığını bile yaşayamamaktadır. Çünkü başkalarının inisiyatifinde yaşayan hiç kimse insan olamaz, kapitalizm bu yönüyle de insanlık dışıdır! Birilerinin birilerini sömürüsü üzerine kurulmuş bir sistem insanca olamaz. Egemenlerin gençleri kaymağı yiyen, emekçilerin gençleri kaymağı üreten ama tadına bile bakmaktan aciz bırakılanlar olmaktadır. Düzen açısından bu gayet olağan bir durumdur; çünkü kapitalizmin işleyiş yasasına, onun doğasına, ruhuna, her şeyine uygundur, olması gereken, kaçınılmaz olan da budur! Birileri ölecek ki onlar yaşayacak, birileri çöpten ekmeğe toplayacak ki onlar lüks otellerde, restoranlarda tadına baktıkları yemeği fütursuzca bir el hareketi ile çöpe döktürebilecekler. Onlar banka hesaplarıyla oynarken, diğer gençler tersanelerde, fabrikalarda canlarıyla oynayacaklar! Öyle bir oyun ki Rus ruleti yanında ödül gibi kalır, emekçi gençlik Rus ruleti oynayadursun, silah ve kurşun temini ve seyir zevki egemen sınıfın gençlerine ait. Kendi kuyruğunu kemirmek gibi bir şey kapitalizmde emekçi genç ya da emekçi ailenin mensubu olmak, hele bir de henüz üretim sürecine katılmamış genç olmak. Düzenin tüm eşitsizliklerine, baskılarına karşı hayat mücadelesi ver, ailen bin bir zorlukla seni okutsun sonra işsiz güçsüz birilerinin gölgesi altında yaşa ya da 3-5 kuruşa razı olup bu düzenin dümen suyuna su taşı. "Farklı bir seçenek yok" diyenlere bu düzenin çarkına çomak sokmayı yeğlemelerini tavsiye ederim. O çomak da ancak ayrılmış ve bütünleşmiş işçi sınıfının önderliğindeki **Parti** ile mümkündür. Ufak kazanımlar, geçici mevziler kandırmacadır, burjuva oyunudur, oysa kazanılacak koca bir dünya vardır ve bu dünyayı da kazanacak olan **Modern Proletarya ile buluşup bütünleşmiş gençliktir!**

İnsan onuruna, gururuna yakışan; sınıfsız-sömürsüz-sınırsız-eşit-özgür-adil bir dünyadır ve bu kapitalizm koşullarında mümkün değildir. Ancak ve ancak sosyalizmle başlayan süreçte komünizmle mümkündür. Burjuva resmî tarihinin kalemşorları kahramanlar yaratıp kurtarıcı beklemeyi vaaz ededursunlar, emekçileri oyaladıkları Mesih hiçbir zaman gelmeyecektir. Birilerince dün Muhammed, İsa, bugün Mustafa Kemal, Kemal Kılıçdaroğlu (özellikle Alevilerin burjuva resmî ideolojisinden, küçükburjuva

çıkarları peşinde koşan kesiminin son dönemdeki yeni gözdesi, kurtarıcısı, 2. Kemalleri, 3. Alileri? olarak görmesi de gençliğin halini göstermesi açısından son derece önemlidir!, diğer taraftan sosyal demokrasinin egemen sınıflarca toplumsal patlama anlarında yatıştırıcı güç olarak kullanıldığı ve sosyal demokrasinin kime hizmet ettiğini göstermesi açısından da son derece kıymetlidir.) isimler değişir, roller değişmez, egemen tarih yazımı bir tiyatro gösterisinden farksızdır, bu anlamda kendini tekrarlar, yeri geldiğinde yeni yalanlar türetmekten de geri kalmaz. Ancak egemenler ve hizmetkârları, istedikleri kadar yalan türetsinler, tarihi yapan gerçek öznelere engelleyemeyeceklerdir, ancak geciktirebilirler, erteleyebilirler, ama önleyemezler! Burada görev tüm Marksist-Leninist Kadrolara düşmektedir. Gerçekleri ortaya çıkaracak, gençliği işçi sınıfıyla devrim mücadelesinde birlikte hareket ettirecek yegane güç, *devrimci işçi-devrimci gençlik-devrimci sınıfın organik aydınlarının* kolektif çabalarının ürünü olan **Komünist Partisi** olacaktır. Tabelasının komünist olmasına gerek yok, içeriği ve pratiği komünist olsun yeter. Kurulan düzenin adına komünizm de denmesin, yeter ki o düzende yaşansın. Göklere orak çekiçli yıldızlı bayrağı çekince ülke de toplum da komünist olmuyor; ama emek-bilinç ve onur birleşip şartlar değiştirilip düzen rayına oturunca dillendirilmese de insanlar komünist (yani insan) oluyor.

Şekil ile içerik aynı olmasa da olur, eğer komünizm alt ve üst yapısıyla yerleşince içi de dışı da aynı olacaktır. Toplum, içi-dışı bir insanlardan, içi-dışı bir gençlerden oluşacaktır! Sovyetler Birliği ve Halk Demokrasili Doğu Avrupa deneyimleri bu anlamda önemlidir. Sistem, içi-dışı bir gençler yetiştirmeyi başardığı gibi, ufak çıkarlar peşinde koşan gençler de yaratmıştır. Biz, oralardan alınan derslerle çok daha iyisini ve görkemlisini kuracağımız için gençliğimiz de ona uygun olacaktır. Sistem nasıl bir ortam ve şartlar isterse gençliği ona göre yetiştirir. Sömürüyü normal gören bir sistemin yetiştireceği genç de bu yönde olur, kendisinin sömürülmesini olağan hatta gerekli ve olumlu kabul eder! Bu noktada egemen sistemi tebrik etmek gerekir, “celladına aşık gençler” yetiştirmek ayrı bir başarı ve çaba gerektirir. Boşuna değildir her alanda yalanları beyinlere empoze etmeleri, egemenler çok iyi bilirler ki saltanatlarının devam etmesi için bu türden gençler yetiştirmeleri gerekir. Diğer taraftan da metafizikle düşünme, eleştirme, sorgulama yeteneği alınmış, milliyetçilikle insanî duyguları törpülenmiş ve yok edilmiş, serseriliği, kabadayılığın öven, hoşgörüyü, okumayı, sorgulamayı gereksiz, boş gören nemelâzımcı bir gençlik yaratılmaktadır. Kendisine, ülkesine, yaşadığı dünyaya yabancı, özenti, silah meraklısı, kavgacı, kolay yoldan köşeyi dönme gençler yetiştirmekte; bir yandan da boyun eğmeyi, sadaka kültürünü kabullenmeyi, dini kişilere, faşist kişilere, dizi kahramanlarına özenen, tetikçi olmayı bile isteyen gençler yetiştirmektedir. Sistem, elindeki her imkânı, her aracı sonuna kadar kullan-

makta, alternatif olanı, farklı olanı hemen susturmakta ya da nötrleştirmekte, olmazsa yok etmektedir.

Asker cenazelerinde burjuva basını takip etmek sistemin çürümüşlüğüünü göstermesi açısından son derece önemlidir! Ezberleri tekrar edenler saatlerce ana haber bültenlerinde yer alırken farklı sesler hemen susturulmakta ya da hasır altı edilmektedir. Birçoğu sermaye basınında bilinçli bir tercih ve ayıklama operasyonu sonucu zaten yer bulamamaktadır, yer bulanlar da çeşitli hakaret ve aşağılamalarla ezberler tekrar edilerek ezberlerin bozulmaması sağlanmaktadır.

Bir ülkenin gençliği son derece haksız ve kirli savaşta canından olurken hâlâ gençlik adına söz söyleyebilmek de ayrı bir sınıfsal bakış açısını sergilemektedir. Egemenlerin, egemen gençlerin böyle bir sorunu zaten yok, nasılsa onlara dokunmuyor ucu, dokunanlar da burjuva resmî ideolojisinin kalıbına döküldüğü için sorun olmuyor, devrimciler de baskı, şiddet, F Tipi tecritlerindeki hapisle ıslah ediliyor, edilemeyenlerin bir kısmı klasik yöntemlerle yok edilirken, bir kısmı pasifize ediliyor, az kalan bir kısmı geçim derdiyle uğraşmaktan bir şey yapamıyor, yapanlar da az ve etkisiz kaldığı için yayılma imkânları kısıtlı oluyor. Bu durum egemenler ve koruyucuları için gayet normal ve sınıfsal çıkarının gereği doğal bir olgu. Doğal olmayan ise işçi ve emekçi çoğunluğun, gençliğin bu olguyu kabullenışı. Bu kabullenışten tek çıkış yolu doğru yol ve yöntemlerle örgütlenmek, doğru mevzilerde üretmek ve çarpışmaktır.

“Bıçak kemiğe dayandığı, ok yaydan fırladığı için değil; bu bezirgân saltanat, bu zulüm bitsin diyedir” diyor şair; ancak gençlik açısından, işçi ve emekçiler açısından bıçak kemiğe dayandı bile; ama ne hazin ki ok yaydan fırlayamadı, işçi sınıfı yayı eline alarak gençlikle birlikte yayı gerdiremedi, ok da hep böğrümüze saplandı. Kanadıkça kanadı ve yaralarımız kangren oldu, bizi tüketmeye başladı, “sol cenah” kendi kendini yemeye başladı, nesnel şartların sunduğu potansiyel ortadayken, özne ortada hâlâ yok. Önümüzdeki en önemli ve en acil görev özneyi oluşturmak ve harekete geçirmektir. Yoksa hayıflanmaya devam ederiz, pratikten aldığımız güçle teori üretemeyiz, teoriden teori üretmeye devam ederiz. Aşırı teorizme ve entelektüalizme düşüp kural dışı oluruz, ya da ne ekersek, onu biçeriz! Eylülcüler ne ektilerse onu şu an biçiyorlar, sabırla, inatla, hırsla, özveriyle çalışmalarının meyvelerini bugün topluyorlar. Biz de bugünden ne ekersek ileride onu biçeceğiz, şimdiden iyi hasatlar...

14 Temmuz 2010

Bunalım

İlkeleri Değişmeyen Koşulları Değişen Bir Olgu

Yaşama darbe vuran bir kriz soluklanıyor dünyada. Ne ilk ne de son denebilecek böylesi krizin tanısı, bilimsel açıdan tektir kuşkusuz. Ne ki, onun algılanmasını farklılaştıran yönelimler ya egemen güçlerden yana “kraldan çok kralcılar”, ya da “çerçi yükünü satar” türden desteksiz bellek yoksunlarıdır.

Sosyalist düşünceyi bilimselleştirerek eylem klavuzu yapan Karl Marx, krizle ilgili düşüncelerini iki alanda yoğunlaştırmıştır. Bunlardan birincisi “Malların Başkalaşması”, ikincisi de “Bunalım” üzerinedir. Birincisi ile ilgili bulgular, *Kapital*'in 1. cildinin 1. kitabında yayınlanmıştır; İkincisi ile ilgili notlarıysa, Marx'ın ölümünün ardından Engels tarafından derlenmenin sonunda, *Kapital*'in 3. cildinde yer bulmuştur. Malların başkalaşması yönündeki Marx'ın düşüncesini, kendinden alıntıyla sürdürülim: “Malların ilk başkalaşması aynı zamanda hem satış hem de alış olduğu için, bağımsız bir süreçtir. Alıcı mala satıcı da paraya-demek ki her an dolaşıma katılabilecek bir mala-sahip olur. Hiç kimse bir başka alıcı olmadan satıcı olamaz. Ama kendisi satıyor diye de hiç kimse onun malına hemen alıcı olmak zorunda değildir. Dolaşım, ürün değişimini, satış ve alış çelişmesi olarak parçalar ve ikiye ayırır. Bu iki bağımsız ve biri ötekine karşıt sürecin bir bütünlük meydana getirmesi ve bu bütünlüğünse dış çelişmeler içinde hareket etmesi şu sonucu doğurur: Malın tam başkalaşmasının birbirini tamamlayan bu iki evresi arasındaki zaman süresi çok uzayarak, satışla alış arasındaki ayrılma çok açık ve belli bir hale gelecek olursa bunların arasındaki bağımlılık kendisini bir kriz yaratarak zorla ortaya koyar. Malın özünde var olan kullanım değeriyle değişim değeri arasındaki çelişme, özel emeğin aynı zamanda kendisini toplumsal emek olarak ortaya koyması zorunluluğu, özel soyut emeğin aynı zamanda genel soyut emek olması, doğal şeylerin bireyselleşmesi, kişilerin nesnelleşmesi, işte bütün bu mala özgü çelişme ve zıtlıklar, malların başkalaşması arasında doğan çelişmelerde en gelişmiş hareket biçimlerini bulurlar. Bundan ötürüdür ki bu hareket biçimlerinde kriz olasılığı, ama ancak olasılık olarak saklıdır. Bu olasılığın gerçekleşmesi, basit mal dolaşımı açısından henüz kendilerini göstermeyen, uzun bir ilişkiler zincirinin varlığını gerektirir.”

Krizin tanımına ilişkin Marx'ın bilimsel gerçekleri böyledir. Krizden temelli arınmanın yoluysa, kapitalizmin maddî temellerinin dolmasına bağlı, sınıfsal dönüşümle olasıdır. Bunun için toplumların ödevi, "kendiliğinden" ciliğe 'kendi için sınıf' bilincinden koşulmayı gerektirir. Neyse... biz söylemi kriz seyrinde sürdürmeye devam edelim. Kapitalistin tek bir hedefi vardır, ürün satmak... iyi de, yoksul emekçi halkın gereksinimini karşılması da, acımasız sömürü koşullarının belirlediği alım gücüyle sınırlıdır. Bu durumun üretimle tüketim dengelerini bozduğu, kaçınılmaz bir gerçektir. Çok üretim az satmaktan kaynaklanan kriz olgusu, kapitalist ile emekçiler arasında meydana gelen bu çelişkiden doğmaktadır. Bu durum bir başka yönden, kapitalist her yükselişin kapitalist her alçalışı; karşı söylemle de kapitalist her alçalışın kapitalist her yükselişi dönüşümlü olarak kovaladığını anlatır.

Çürümenin temelinde sömürülmüş emek birikimini temsil eden paranın, belli ellerden başka ellere kayma olgusu vardır. Böylesi hallerde bunalımın çözümü de, savaştan başka bir yerlerden beklenemez. Sürecin geldiği bu yerde, sanayii organlarının hızla savaş sanayiine döndüğü görülür. Toplu iğne fabrikaları, kumaş fabrikaları vb. birden silah üretim organlarına dönüşür. Dahası üretim araçlarından tutunuz, ürün stoklarına değin her şey savaş hedefi olmaktan kurtulamaz. Tarlalar yakılır yıkılır, et ve süt veren hayvanlar imha edilir. Savaş dehşetinin altında yatan bir tek neden vardır; O da, üretim bolluğundan kaybedilen dengelerin sağlanması!.. Bu da, "kapitalistin sınırının kapitalist kendisi" olduğunun altını çizer.

Bunalım gerçeğinin ortadan tümden kalkmasının tek bir yolu vardır, planlı üretim... Bu bilimsel olgunun kapitalistler tarafından görmezlikten gelinmesi, sömürü erkini kaybetmek korkusundan başka bir nedene dayandırılmaz. Ne ki onların bu tutumunda, ortalama yedi yıl arayla gündeme gelen devresel bunalımı engellemeden yana bir işe yaramaz. Bu olgu öte yandan, -kapitalist barışının, yeni bir savaşa hazırlanma dönemi- olmasının da altını çizer. Bu bağlamda silahlanmanın yoksul halk yaşamına yansımaysa, savaşla yarışan başka zorluğun eşdeğeridir. Dengelerin kurulmasında, savaşın kaçınılmazlığına vurgu yapmıştık. Sırası gelmişken bunu bir örnekle ortaya koyalım: II. Dünya Savaşı'nın ardından, kapitalistlerin en büyük gazetelerinden United States News, 30 Kasım 1948'de bakınız ne yazmış: "Barış sağlansaydı, her şey çatırdayıp alt üst olurdu". Döneminin Vietnam savaşıyla, şimdinin emperyalist emelli savaşlarının altında yatan gerçekler de bunlar değil midir?

Komünizmin İlkeleri'nde "Sanayii Devrimi'nin öteki sonuçları ne oldu" sorusuna, F. Engels özetle şöyle yanıt veriyor: Hızlı gelişen sanayii koşullarında, akıl almaz oranlarda üretim gerçekleşmektedir. Üretilen bu malların satışla elden çıkartılamaması, beklenmedik bir anda ticaret bunalımını gündeme taşımaktadır. Bunun sonucu üretim durmuş, kapanan fabrika sahipleri iflas etmiş, işçiler ekmek kapılarını yitirmiş, sefalet olabildiğince artmıştır. Sonra, çözümlenmeden yana kapitalistin tek seçeneekli yaklaşımı, yeniden savaş olgusunda yoğunlaşmıştır. Bir başka söylemle dengelerin yeniden kurulmasının amacı, onca akıtılacak kandan ve onca yakılıp yıkılacak maldan beklenmiştir. Öngörüler birer birer gerçekleştirilmiş, dengeler yeniden kurulmuş, üretim canlandırılmıştır. Ancak üretimin baş döndüren hızı, kısa sürede stokların artmasına neden olmuştur. Bir bakıma savaştan önceki sorunların durağına, savaş sonrasında yeniden gelinmiştir. Kısaca dengelerin bozulup dizilmesi, bolluk ve bunalım döneminin dönüşümünde eşitlenmiştir. Bu durum kendini, bir kural üzerinden sürdürmeye devam edecektir. Konuya ilişkin Engels'in yaklaşımının içeriğinden sözü sürdürelim. Bu koşullardaki büyük sanayinin; uygarlığı tehdit eden, işçileri sefalete sürükleyen ve çok sayıdaki burjuvaları da yıkan bu genel kargaşa sayesinde ayakta kaldığı bilinmektedir. Bu olgu karşısında akla gelen iki düşünce vardır. Bunlardan biri ya büyük sanayinin terkedilmesi ki, bu kesinlikle olanaksızdır; Ya da "Sınai üretimi artık birbiriyle rekabet eden tek bir fabrika sahibince yönetilmeyip toplum gereksinimini göz önünde tutan belli plan gereğince toplumun tümü tarafından yönetildiği, tümüyle yeni bir toplum örgütlenmesini zorunlu kılar."

Buna karşın, bir de burjuva aydınlarının akla aykırı yaklaşımları vardır, ki bunlarda özetle şöyledir: Marjinalciliğin kurucularından ve çağdaş ekonominin önde gelen düşünürlerinden Stanley Jevans (1835-1882)'a göre, bunalımın nedeni güneş lekeleridir. On yılda bir yinelenen güneş lekeleri doğal dengeleri bozar ve iklimlerin ısınmasına neden olur. Bu hal Jevans'a göre üretimin bollaşmasına ve bunun üzerinden de bunalıma neden olur. Güneş lekeleri olgusu yalnızca Stanley Jevans'la sınırlı kalmayan, pek çok metafizikçinin kafa yormasına neden olan bir olgu olup, Marksist bilimin özüne gölge düşürmekten uzaktırlar.

İzmir / 16 Haziran 2010

Rusya, Bulgaristan ve Honduraslı Devrimcilerle Bir Görüşme

8-9 Mayıs 2010 tarihinde İstanbul'da gerçekleşen Dev-Genç Kültür Şenliği için Honduras, Bulgaristan ve Rusya'dan gelen yoldaşlarla yaptığım konuşmalardan önemli bulduğum noktaları paylaşmak istiyorum.

Honduraslı Eduardo Portillo ve Ramon Espinoza (Devrimci Eğilim Örgütü), ABD destekli askeri darbeden sonra kurulan, içinde pek çok eğilimin bulunduğu *Direnış Cephesi* adına İstanbul'a gelmişlerdi.

Anlattıklarına göre, 28 Haziran 2009 yılında liberal Başkan Zelaya'nın askeri bir darbeye görevinden uzaklaştırılması ve sürgüne gönderilmesinden sonra yoksul Honduras halkı ilk defa zenginler tarafından ezildiklerini bu kadar yoğun bir biçimde hissediyordu. "Gösterilere katılım daha önceleri hayal bile edemeyeceğim boyutta" diyor Ramon yoldaş. "Eskiden bir gösteri olacağı zaman benim bulunduğu mahalleden beş-altı kişi giderdi. Şimdi ise *Direnış Cephesi* eylem çağrısı yapıyor dendiği anda mahallemden binlerce kişi yollara dökülüyor, başka mahallelerden gelen binlerle birleşip meydanlara çıkıyorlar."

Bu yıl 1 Mayıs gösterilerinde görülen kitlesel katılım Honduras halkının diktatörlüğe karşı ne kadar büyük bir tepki duyduğunu gözler önüne seriyor. Sadece ülkenin birbuçuk milyon nüfuslu başkenti Tegucigalpa'da 600 bin kişi 1 Mayıs gösterilerine katılmış. Ülkenin diğer kentlerinde de böylesine kitlesel gösteriler düzenlenmiş. Resmi rakamlara göre Honduras'ta toplam 500 bin işçi var. Polisin ve askerin tutumunu sorduğumda, ayaklanma çıkmasından korktukları için karakollardan ve kışlalardan çıkmadıkları yanıtını aldım.

Kentlerdeki bu yükseliş kırlara da yansımış durumda. Honduraslı köylüler silahlı eylemler yapıyor, toprak işgallerine girişiyorlar. Şu anda Honduras ordusunun girmeye cesaret edemediği pek çok "kurtarılmış bölge" bulunuyor. Toprakları işgal eden köylüler kentlerdeki işçilerle de bağlantı kuruyorlar.

Honduraslı yoldaşların anlattıklarına göre ülkedeki en önemli sorun devrimci güçlerin darbeden sonra aniden ve muazzam boyutlarda yükselen halk hareketini yönetecek güçte olmaması. Halk hareketinin bu dü-

zeye gelmesi sonucunda dağınık durumda bulunan devrimci güçler *Direniş Cephesi* bayrağı altında birleşmek zorunda kalmışlar. *Direniş Cephesi*'nin içinde iktidardan indirilen Zelaya taraftarlarından oluşan liberaller de var.

Darbenin ilk günlerinde halk Zelaya'nın yeniden iktidara gelmesi için sokaklara dökülmüş. Ama kendisi de büyük bir toprak sahibi olan Zelaya'nın darbeyi yapanlarla pazarlığa oturması, halk hareketinden çekinmesi, soyut barış mesajları vererek direnişi pasif bir çizgiye çekmek istemesi yüzünden Honduras halkı Zelaya'yı eskisi kadar desteklemiyor ve içinde devrimci örgütlerin de bulunduğu *Direniş Cephesi*'ne yaklaşıyor. "Diktatörlük er ya da geç yıkılacak" diyor Eduardo yoldaş. "Sorun, bu diktatörlük yıkıldıktan sonra halk hareketinin liderliğini kimin yapacağına düşümleniyor. *Direniş Cephesi* içinde devrimci güçlerle liberaller arasında bir liderlik mücadelesi var. Devrimci güçler olarak bizler, *Direniş Cephesi*'ni dağıtmadan ama asıl kurtuluşun liberalleri izlemekte olmadığını göstermeye çalışarak mücadele ediyoruz."

Bu mücadele güç koşullar altında sürdürülüyor. Honduralı yoldaşlar her an gözaltına alınıp öldürülme tehlikesi altındalar ve gizli mücadele vermek zorundalar. Devlet baskısının yarattığı güçlüğün dışında ideolojik alanda yaşanan dağınıklık da komünist ve devrimci güçler arasındaki birliğin oluşması önünde bir engel olarak duruyor. Bu dağınıklığın nedenini sorduğumda Eduardo yoldaş bu ülkedeki komünist hareketin tarihine kısaca değindi:

"Honduras Komünist Partisi 1927 yılında kurulduğundan beri iktisadî olarak son derece az gelişmiş, işçi sayısının on binleri geçmediği, 'Muz Cumhuriyeti' olarak bilinen bir ülkede, o dönemde iktidarda bulunan en kanlı diktatörlüklerden birinin yönetimi altında büyük bir mücadele sergilemiş, parti üyelerine yönelik toplu kıyımlara rağmen mücadeleden asla vazgeçmemiş, yok edilen partilerini yeniden kurmuşlardı. Ama Stalin'in ölümünden sonraki dönemde uluslararası komünist hareketin değişen çizgisiyle birlikte Honduras Komünist Partisi seçimler yoluyla, barışçıl bir biçimde sosyalizme geçebileceğini öne sürdü, partinin Merkez Komitesi yurt dışına çıktı ve içeriye ülke koşullarından kopuk, şematik talimatlar vermekle yetindi. Buna tepki duyan bazı parti üyelerinin 1960'lerde kurduğu silahlı gruplar ise emekçi kitlelerle yeterince bağlantı kuramadılar ve 1980'lerin sonunda devletin silahlı güçleri tarafından yok edildiler. 1990'lar karanlık yıllardı ve hemen hiçbir sol grup ciddî bir varlık gösteremedi. Ancak 2000'li yılların ortalarında bazı kıpırdanmalar başlayabil-

di. Ama kurulan örgütler henüz ideolojik ve örgütsel açıdan hazırlıklı durumda değiller. Halk ise doğal olarak bizim toparlanmamızı beklemedi.”

Honduraslı yoldaşların önünde devletin baskı güçlerine karşı direnmek, komünistlerin birliğini sağlamak, başta işçi sınıfı olmak üzere halkın sömürülen kesimlerini örgütleyerek onları liberallerden tamamen koparmak gibi güç görevler duruyor.

Şenliğe Bulgaristan’dan da yoldaşlar katıldı. Bulgar yoldaşlar Boris ve İlya “**23 Eylül Hareketi**” üyeleri idi. Bulgar yoldaşlar ülkelerinde çok güç koşullarda mücadele ettiklerini anlattılar. Boris yoldaş kısa süre önce ellerinde demir sopalar olan faşistlerin saldırısına uğramış, ağır yaralanmıştı. Faşistler komünistlerin isimlerini, fotoğraflarını ve adreslerini İnternet sitelerine koyuyor, onları açıkça ölümlle tehdit ediyormuş.

İlya yoldaş altmışlarında deneyimli bir komünist. Emekli bir işçi. Bulgar komünistlerin önünde duran en büyük görevlerden birinin Marksizm-Leninizm’i ciddi bir biçimde incelemek, Bulgaristan’ın koşullarına uygulamak olduğunu söylüyor. “Teoriyi sadece soyut bir biçimde incelersek ve kendi koşullarımıza uygulamazsak Marksist olmaktan çıkarız” diyor. İlya yoldaş 1954’ten 1989’a kadar Bulgaristan Komünist Partisi liderliği görevini yürüten Todor Jivkov’un tam da bunu yaptığını, Kruşçev revizyonizmini tekrarlayarak Marksizmi soyut bir şemaya indirgediğini belirtti. “Hayat karmaşıktır. Hayatı yansıtan teori de bu karmaşıklığı açıklayabilmelidir. Genel olanı özel koşullarda gösterebilmelidir. Bence, Todor Jivkov ve ekibinin verdiği en büyük zarar Bulgaristan’da sosyalizmin yıkılması olmadı. Bundan daha kötü bir şey yaptılar: Marksizm olmayan dogmatik bir teoriyi işçilere Marksizm diye anlattılar. Bugün Marksizmi yanlış bilen pek çok işçi, Marksizm’den uzak, ona inanmıyor.”

Todor Jivkov gibilerin Bulgaristan Komünist Partisi’nin başına nasıl geçtiğini sordum.

“Bu durum uluslararası komünist harekette revizyonizmin hâkim olmasıyla gerçekleşti. SBKP XX. Kongresi’nden sonra Kruşçev, Dimitrov’un görevine gelen Vulko Çervenkov’dan Stalin aleyhine konuşma yapmasını talep etti. Çervenkov bunu reddedince görevinden alındı ve yerini Todor Jivkov’a bıraktı. Bu tarihten sonra Bulgaristan Komünist Partisi’nden geriye yalnızca ismi kaldı. Şimdi daha açıkça görebiliyorum ki aslında ortada parti diye bir şey yoktu.”

İlya yoldaş Bulgaristan’da sosyalizmin yıkılışıyla ilgili de önemli bilgiler verdi. “Perestroyka politikası uygulamaya ilk koyulurken Bulgaris-

tan'da kapitalizmin sözünü kimse etmiyordu. Kapitalizm çoktan aşılmış, bir daha geri dönüşü mümkün olmayan bir sistem olarak gösteriliyordu. Perestroykayı savunanlar "kapitalizmi geri getireceğiz" deselerdi, işçi sınıfı buna asla izin vermez, bu öneriyi getirenleri cezalandırırdı. Bu yüzden, kapitalizmi getirmek isteyenler daha çok "daha demokratik" bir düzenden, Avrupa parlamentarizmini andıran bir siyasal yapıdan vb. şeylerden söz ediyorlardı. İşçilerin sadece dörtte biri bunu destekledi. Ama mühendisler, doktorlar, teknisyenler, öğretmenler bu kampanyayı ateşli bir biçimde desteklediler. Sonuç, sosyalizmin yıkılışı, kapitalizme geri dönüş oldu. İşçiler buna hazırlıksız yakalandılar, Bulgaristan Komünist Partisi ise bu sürecin önüne geçmek bir yana, bunu hızlandıran bir rol oynadı."

Bulgar yoldaşlar nesnel koşullardaki geriye gidişin mücadelelerinin önünde önemli bir engel olduğunu söylediler. Sosyalizmin yıkılmasından sonra Bulgar sanayisi âdeta ülkeden sökülerek götürülmüş, bunun sonucunda işçi sınıfı da niceliksel ve niteliksel olarak zayıflamış. Bulgar gençliği de tüm bu olumsuz gelişmelerden etkilenmiş. Pek çoğu işsiz. Suç ve uyuşturucu batağına batmışlar, hemen hepsi ülkeyi terk etmek istiyor.

Buna rağmen Bulgar yoldaşlarda hiçbir karamsarlık görülüyordu. Gelecek yılların, sadece kendi ülkelerinde değil, çok iyi takip ettikleri Türkiye'de de zaferin er ya da geç getireceğine inandıklarını defalarca belirttiler.

Rusya'dan gelen **Tüm Birlik Komünist Partisi (Bolşevik)** üyesi Anna İgova yoldaş ise 1943 yılında Leningrad kuşatması sırasında doğmuş. Babası savaşta bulunurken fırsat bulup da ailesiyle görüşebildiği her zaman ablasına mutlaka "Bolşevik Partisi Tarihi'ni okudun mu? *Kapitali* inceleme fırsatı buluyor musun?" diye sorarmış.

"Müthiş bir kuşaktı o" diyor Anna yoldaş. "Yokluğu hiç önemsemeden nasıl daha ileri gidebileceğimize kafa yorardık. Her şeyi çok yönlü olarak incelemeye, dogmatizmden kurtulmaya, yaratıcı olmaya çalışırdık. Kendimize çağının şüphesiz en kültürlü insanı olan Stalin'i model alıyor, onun düzeyine ulaşmaya çabalıyorduk."

Anna yoldaş Stalin'in ölümü ve partinin revizyonistlerin eline geçmesinin herkes için büyük bir darbe olduğunu belirtiyor. "Bu beklenmedik olay sonrasında en iyilerimiz bile cesaretlerini yitirdiler. Karşıçıkma iradesini gösterenlerin sesleri kesiliyordu. Beria'nın dahi öldürülebilmesi bunun en somut göstergesidir.

"Çocukluk yıllarımda gördüğüm çalışma şevkini, komünizmi inşa etme hevesini daha sonraki yıllarda hiç göremedim. Sanki toplum kaskatı

kesilmişti. Özellikle gençler politikaya, toplumsal yaşama, sanata, sınıai kalkınmaya ilgi göstermiyorlardı. Batıdaki yaşama özenenlerin sayısı giderek arttı. İşçilerle teknisyenler ve aydınlar arasındaki mesafe kısılmadı, tersine aradaki uçurum büyüdü. Bu koşullar altında Sovyetler Birliği'nin yıkılması kaçınılmazdı. Öyle de oldu.”

Bugün nelerin yapılması gerektiğini sordum. “Marksizm-Leninizm!” diye heyecanla yumruğunu masaya vurdu Anna yoldaş. “Marksizm-Leninizm'i öğrenmeli, öğretmeliyiz. İşçi sınıfı bilimine sahip çıktığı oranda başarılı oldu. Bundan sonra da böyle olacaktır.”

Anna yoldaş Rusya'daki komünist işçilerin Marksizm-Leninizm'i çok ciddi bir biçimde incelediğini, partisindeki en önemli kadroların işçilerden oluştuğunu belirtti.

12 Mayıs 2010

Venezüella İzlenimleri...

Venezüella'da geçirdiğim bir ay içerisinde, 21. yüzyıl sosyalizmini kurma iddiasındaki bir ülkede gerçekten nelerin yaşandığı hakkında gözlemler yapmak imkânı buldum.

Başkent Karakas'a inince uçsuz bucaksız gecekondu hemen dik kat çekiyor. İki yamaç üzerine kurulmuş, aralarından yol bile geçmeyen bu gecekondu genelde tek göz odalardan oluşuyor. Pek çoğu, çatı yerine geçen naylonlarla kaplı.

Yanımızdaki Venezüellalılar yalnız başına yürümememiz için bizi delarlarca uyarıyor. Resmî rakamlara göre Karakas'ta yılda beş bin cinayet işleniyormuş. Gerçekten de, akşam saat dokuzdan sonra sokaklar boşalıyor.

Karakas'ın batı bölümü sefaletin en yoğun olduğu yer. Doğu bölümünde ise orta sınıf ve zenginler yaşıyor. Zenginlerin yaşadığı yerlerde, büyük malikanelerin, golf sahalarının, helikopter pistlerinin etrafı çok yüksek duvarlarla kaplanmış. Duvarların üzerine elektrikli teller çekilmiş. Kapılarda silahlı adamlar bekliyor.

Benzer güvenlik önlemlerini "orta sınıf" da almış. Onbeş katlı bir apartmanın on beşinci katında dahi demir parmaklıklar var. Apartmanda bulunan bir daireye girebilmek için dört tane demir parmaklıklı kapıdan geçmek zorunda kalıyorsunuz.

Bütün "devrim ve sosyalizm" söylemlerine rağmen mülkiyet ilişkileri temelde aynı kalmış. Venezüella, kapitalist bir toplumun tüm çelişkilerini güçlü bir biçimde içinde barındırıyor.

Gözlemediğim kadarıyla Chavez'in partisi (Venezüella Birleşik Sosyalist Partisi-PSUV), özellikle ABD emperyalizminin kendisine nefes aldırmadığından, büyümesini engellediğinden şikayet eden ulusal burjuvazinin çıkarlarını hayata geçirmeyi amaçlıyor. Devletin petrol dışında kalan sanayileri canlandırma, ithalatı azaltıp üretimi ülke içinde yapma, dışa bağımlılığı azaltma programı tam da ulusal burjuvazinin talepleriyle örtüşüyor. Ulusallaştırılan petrol sanayisinden elde edilen kaynakların bir kısmı ulusal burjuvaziye teşvik olarak kullanılıyor, bir kısmı bürokrasiye rüş-

vet olarak gidiyor (kim daha çok rüşvet verirse, kim bürokrasiyle daha iyi bağ kurarsa devlet teşvikini o alıyor), çok daha küçük bir kısmı da halkın desteğini kazanmak için harcanan okuma yazma kampanyaları, sağlık hizmetleri, ucuz yiyecek tedariki gibi “toplumsal projelere” kalıyor. Ulusal burjuvazi bu “toplumsal projeleri” Marksist literatürden beceriksizce aşırıdıkları bir söylemle süsleyerek halka “sosyalizm” diye yutturmaya çalışıyor ve onun desteğiyle hareket ediyor.

Konuştuğum Venezüellalı ilerici ve devrimciler, Chavez’in partisinden üst düzey yetkilileri kırmızı gömlek giymiş burjuvalara benzetiyorlar. Anlatılanlara göre bu kişiler giderek halktan kopan, zenginleşmeye başlayan, ayrıcalıklı bir kesim oluşturuyorlar. Pek çok devrimci, beş yıldızlı otellerde Venezüellalı ve yabancı iş adamlarıyla görüşmeler yapan bu kesimin işçi sınıfı önderliğinde bir hareketin güçlenmesi durumunda emperyalizmle uzlaşacağı görüşünde.

Gözlemleyebildiğim kadarıyla Venezüella’daki görece bilinçli işçilerde bile şöyle düşünceler hâkim durumdadır: “Chavez çok iyi, hatta aslında gizli komünist. Ama etrafındakiler hırsız ve sahte devrimci. Chavez de yalnız başına ‘devrimi’ ilerletemiyor. Yanına dürüst insanlar gelirse biz de sıkıntılarımızdan kurtuluruz.”

Emperyalizmin ülkede üretimi tek ürüne (petrole) mahkûm etmesi işçi sınıfına büyük zarar vermiş. Asgari ücretin altı ya da yedi katını alan petrol işçileri toplumun diğer sömürülen kesimlerine tepeden bakan bir işçi aristokrasisi oluşturuyorlar. Diğer sektörlerde çalışan işçiler henüz niteliksel ve niceliksel olarak toplumsal mücadelenin önderliğini alacak durumda değiller.

Ulusal burjuvaziyi temsil eden Chavez toprak sahipleri, tüccarlar ve bankacılardan oluşan emperyalizm yanlısı kesimleri yenilgiye uğratar ve tasarladığı ekonomik kalkınma programını uygulayabilirse farklı sektörlerde yapılan yatırımlarla birlikte işçi sınıfı da hem nicel hem de nitel anlamda güçlenecektir. İşçi sınıfının talepleri arttığı oranda Chavez hükümeti sol söylemini bir kenara bırakıp işçi sınıfına yönelik tutumunu değiştirebilir. Proletarya sosyalistlerinin işçi sınıfını buna şimdiden hazırlamaları gerekiyor.

3 Haziran 2010

Dünya Sosyal Forumu: 30 Yıllık Yatırımın Meyvesi*

NGO'lar günümüzde 1.6 trilyon dolarlık bir endüstri oluşturuyor

Karaçi'de toplanan Dünya Sosyal Forumu'na katılmanın ilk heyecanı şimdi geride kaldığına göre ve bu etkinliği oturup daha soğukkanlı biçimde düşündüğümüzde, böylesine devasa bir çabayı duyuran, destekleyen ve finanse eden uluslararası politikanın mekanizmalarını ele almadan edemeyiz. DSF'nin yüzlerce politik organizasyona ve onlarca sosyal harekete bir hareket için oksijen gibi olan, seslerini duyurma, birbirleriyle ilişki kurma ve içinde buldukları koşullar hakkında diğerlerini bilgilendirme imkânlarını verdiği ve Karaçi'de toplanan sosyal hareketlerin bir çoğunun gerçekten şenlikli ve devrimci bir havada oldukları, bütün bunların tek tek organizasyonlar ve hareketler açısından küçük ama yine de anlamlı bir ilerlemeye işaret ettiği su götürmezse de yine de bu etkinliği küresel politikanın bütüncül bakış açısından incelemek gerekir. Son tahlilde, -bu söyleyeceklerimiz her ne kadar DSF'nin tutkulu taraftarlarının hoşuna gitmeyecek olsa da-, bütün bu sürecin emperyalist hükümetlerin ve onların emperyalist sistemlerinin korunması amacını güden dolaysız ya da dolaylı organizasyonlardan oluşan yakın müttefiklerinin 30 yıllık geçmişi olan yatırımlarının bir ürünü olduğunu saptamak durumundayız. Bu 30 yıllık yatırımı kısaca özetleyelim.

Dünya Sosyal Forumu sürecinin başlıca amacının "sivil toplumu güçlendirmek" olduğu ve bunu başardığı şüphesizdir. Ama nasıl oldu böylesine antika bir deyim 21. yüzyılda bu kadar popüler hâle geldi? Sivil toplum feodalizme karşı mücadelesi içinde burjuvazinin kullandığı bir ideolojik kavram olarak ortaya çıktı, 20. yüzyılda dikkatlerin savaş, barış ve sınıf mücadelesi olgularına kaymasıyla birlikte bu kavramın önemi azaldı. Ancak 1975 yılında ABD yönetimi ve Başkan Jimmy Carter bu kavramı yeniden politik sahnenin merkezine oturttu. ABD egemen sınıfı, Doğu Avrupa'daki muhalifleri harekete geçirmek amacıyla Helsinki Sözleşmeleri gibi oluşumlara ve "insan hakları" kavramına daha önce görülmemiş bir finansal ve moral destek vermeye başladı. Tüm "sivil toplum" ve "in-

san hakları” çalışmasının gündemi neredeyse tamamen eski Sovyetler Birliği ve Doğu Avrupa sosyalist yönetimlerini hedef alıyordu, ve “insan onuru” ve “özgürlük” edebiyatıyla varılan sonuç geniş kitleler için, fuhuş, yoksulluk, işsizlik ve genel sefaleti beraberinde getiren aç gözlü bir kapitalist serbest pazar ekonomisinin restorasyonu olacaktı. Büyük “özgürlük” sözcüğünün bu çamura nasıl bulandığı başlı başına bir hikâyedir, ancak bizim konumuz açısından asıl önemli olan “sivil toplumun” ve “insan haklarının” kökenini ABD emperyalizminin sosyalizme karşı savaşı içinde bulmasıdır.

1980’lerin başından itibaren, Helsinki “insan hakları” makinesine ikinci bir hedef verildi: Kısa zaman içinde tek süper güç olarak ortaya çıkacak ABD’nin yeni kolonilerindeki ulusal kurtuluş hareketleri. Nikaragua’da Sandinistlerden, Kolombiya’da FARC’a kadar bir devrim denizine dönüşen Latin Amerika’nın etkisizleştirilmesi gerekiyordu, Afrika biraz daha “uygarlaştırılmalıydı” ve Doğu Asya da kendi başına terk edilemezdi. Uluslararası yardım ve bağış ajansları, IMF, GATT, Dünya Bankası gibi oluşumların ülkeleri geniş çaplı yapısal reform programları uygulamaya zorladığı aynı zamanda, milyon dolarlık yardımları pompalamaya başladılar. NGO’lar öfkeyi ve tepkiyi boşaltan ve aydınların ulusal kurtuluş hareketlerine ve sosyalist politik partilere katılmalarının önünü alan büyük basınç vanaları gibi çalıştılar. Sıradan insanları kazanmak için ortaya atılan düşünce farklı biçimlerde sunulsa da temelde hep aynı kalmaktadır. NGO taraftarları, kendilerinin acil ihtiyaçları elde etme konusunda “elle tutulabilen” başarıları karşısında politik militanların, ideolojik mücadelenin gerekliliği, NGO’ların emperyalizmle bağlantısı ve devrim için hazırlanmak gerekliliği üzerinde durmaktan başka bir şey yapamadıklarını söylerler. Bu temelde ve dışarıdan akan milyon dolarların etrafında kısa zamanda bir NGO kültürü boy verip gelişmiştir. Bu, yüksek ücretlilerin, devrimci dönüşüm karşısında şüpheciliğin, politika karşısında kinizmin, kuramsal mücadeleyi küçümsemenin ve devletle ve egemen sınıfla receli ama tam bir uzlaşmanın kültürüdür. Örneğin bugün Pakistan’daki NGO’ların büyük çoğunluğunun iktidardaki askeri yönetimi destekliyor olmaları toplumu değiştirme mücadelesinin bütün ilkelerinde yaşanan uzun erozyon döneminin sonucudur.

Günümüzde dünya gelirinin yüzde 85’ini kontrol eden yüzde 20’lik elit böyle bir NGO’lar şebekesi ve bunların dünyanın her tarafındaki uzantıları olmadan küresel hâkimiyetini sürdüremeyeceğini düşünmektedir. Hükümetlerince ya da diğer kanallardan NGO’lara gerçekten devasa

finansal destek sağlamaya hazır olmalarının nedeni budur. Günümüzde “kâr-gütmeyen sektör” sadece bir milyon dolarlık hatta bir milyar dolarlık bir endüstri değildir. Johns Hopkins Üniversitesi’nin Karşılaştırmalı Kâr-gütmeyen Sektör Projesi (Comparative Non-profit Sector Project) raporuna göre, yalnızca 37 ülkedeki kâr-gütmeyen sektörün 2002 yılı işletme harcamalarının toplamı 1.6 trilyon dolara ulaşmaktadır. Kızıl Haç’a göre günümüzde NGO’ların harcamaları Dünya Bankası’nı geride bırakmaktadır. Büyük NGO’ların yıllık bütçeleri 1 milyar doları aşabilmektedir. Örneğin Amerikan Kızıl Haç’ının bütçesi 3 milyar dolardır ve başkanı ve CEO’su Marsha J. Evans’in maaşı yılda 450.000 dolardır.

Ve bu NGO bütçelerinin büyük bölümü hükümet kaynaklarından finanse edilmektedir. Örneğin 2004’de dünya çapındaki hükümet yardımlarının toplamı 78.6 milyar dolar gibi şaşırtıcı bir büyüklüğe ulaşmıştır, bu arada şunu da belirtelim, gezegendeki tüm nüfusa temel ihtiyaçlarını karşılamak için gerekli olan miktar da bu kadardır. NGO’ların dünyanın her tarafında mantar gibi yayılmalarının başlıca nedeni de Batılı hükümetlerin bu finans cömertliğidir. Ne var ki dünyada üç milyar insan günlük 2 dolar olan yoksulluk sınırının altında ve 850 milyon da açlık sınırını altında yaşıyor. Neden? Bütün o paralar nereye gidiyor o zaman?

Küresel eşitsizlik yapılarının ve kâr-gütmeyen sektör harcamalarının incelenmesi ironik biçimde ikisi arasında neredeyse bir ters ilişki olduğunu gösteriyor. Geçtiğimiz 20 yılda kâr-gütmeyen sektör harcamaları milyonlardan trilyonlara katlanırken, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı yirmi yıl öncesinden çok daha kötüye gittiğini doğrulamaktadır. NGO harcamalarının üslû olarak katlanarak artışıyla eş zamanlı olarak yoksulluğun büyümesi arasındaki bu paradoks ancak NGO’ların gerçek işlevlerinin uluslararası rüşvetçilik sisteminin bir aracı ve geniş bir şebekesi halinde çalışmak olmasıyla açıklanır. Son tahlilde NGO şebekesinin sosyal hareketlerde potansiyel olarak varolan devrimci özü boşaltarak onun yerine bir bütün olarak kapitalist-empyalist sistem açısından zararsız olan taleplerin doldurulmasını sağlayan bir sistemden başka bir şey olmadığı ortaya çıkar.

24-29 Mart’ta Pakistan’ın Karachi kentinde toplanan son Dünya Sosyal Forumu esas itibarıyla bir NGO panayırıydı, toplantılara küçük sol-kanat siyasî partilerin de özgürce katılabildiğini reddetmesek de, bunların azınlıkta olduğunu biliyoruz. Forum’un ardından bir sendika lideri bana şunları söyledi: “Basın Klubü’nün önünde 35 kişi yasal haklarını talep etmek için toplandıklarında polis onları sopalarla dövüyor ve devlet

düşmanı ilan ediliyorlar. Oysa Dünya Sosyal Forumu için “başka bir dünya” yaratacağımız diye bir araya gelen 35.000 kişiye hükümet güvenlik sağlıyor ve krallar gibi ağırılıyor. Bu bile DSF’nin küresel ve yerel eliti korkutmaktan ne derece uzak olduğunu göstermeye yetiyor.” Bu sözleri duyduktan sonra tamamı uluslararası başışçılar tarafından ödenmiş milyonlarca rupiye mal olan DSF-panayırının dünyanın bütün insanî ve doğal kaynaklarını kendi ellerinde toplayan küçük azınlığın esenliğini ve ayrıcalıklarını korumak için 30 yıldır yapılan yatırımın bir meyvesinden başka bir şey olmadığını düşünmeden edemiyorum.

Stalin Arşivi çeviri birimi tarafından Türkçeleştirilmiştir.

Kaynak: http://groups.yahoo.com/group/cmkp_pk/message/4782 (Pakistan Komünist İşçi Köylü Partisi iletişim grubu sitesi)

* The Post, 7 Nisan 2006

Çerkes Diasporasında Siyasî Yapının Paradoksu

17.yüzyıl başlarından 19.yüzyılın ikinci yarısına kadar süren Kafkas-Rus Savaşları bir sömürge savaşı olmanın ötesinde tam anlamıyla bir yok etme savaşı olmuştur. Çarlık Rusya'sı Kuzey Kafkasya'ya, bölgenin otokton halklarını yok ederek sahip olmak istemişti. Çerkes halkına uygulanan yüzlerce yıllık soykırım tarihte eşine az rastlanan büyük bir trajediydi.

Savaşın en önemli özelliği dönemin güçlü kolonyalist devletleri arasındaki bir paylaşım mücadelesini de içermesiydi. Çarlık Rusya'sı güneye doğru genişlemek, sıcak denizlere ve Hindistan'a ulaşmak amacıyla öncelikle Kuzey Kafkasya'yı işgal etmek istiyordu. Bu amaçla tüm olanaklarını seferber etmişti. İngiltere, Fransa ve Osmanlı Devleti ise Rusya'nın güneye doğru yayılmasını önlemek isteyen sömürgeci devletlerdi. Bölgedeki İngiltere kökenli ajan şebekesi Ruslarla Çerkesler arasındaki tüm uzlaşma olanaklarını ortadan kaldırmış, Osmanlı molla ve ajanlarının çabaları ile birlikte savaş ve soykırımın yüzyıllara yayılmasına neden olmuştur. Konuyla ilgili detaylı bilgiler Ali Kasumov-Hasan Kasumov'un "Çerkes Soykırımı"1 adlı yapıtında yer alıyor.

Savaş, Çerkeslerin yenilgisiyle sonuçlandı. Büyük Çerkes Sürgünü ile halk vatanından %90'lara varan oranlarda sürüldü ve boşalan yerlere Ruslar ve Rus Kazakları kolonize edildi. Sürgün olayı Çerkes feodal önderliğinin sınıfsal karakterini de açıkça ortaya koydu. Birbirleriyle rekabet halindeki feodaller özgürlük savaşının gidişatını olumsuz yönde etkilemişler, yenilgiyle beraber Çarlık ve Osmanlı makamları ile gizli anlaşmalar yaparak sürgünü kolaylaştırıcı ve kitleselleştirici bir rol oynamışlardı. Feodal sınıf yüzlerce yıllık Çerkes özgürlük savaşlarına açıkça ihanet etmişti.

Rusya'da 1861 yılındaki "Toprak Reformu" ile kölelik kurumu ortadan kaldırıldığı için feodaller sosyal konumlarını köleliğin hukuken devam ettiği Osmanlı ülkesinde korumak istiyorlardı. Asimilasyon ve kimliksizliğe gönüllü adım atarak halkın tarih boyunca yaşadığı en büyük felaketin sorumluları arasına girdiler. "Son Ubih"², "Taşdeğirmen"³ ve "Elveda"⁴ bu gerçeği en net biçimde anlatan tarihi romanlar arasında...

Buna rağmen feodal önderliğin işbirlikçi siyasetinin kimi Sovyet tarihçilerinin yapıtlarında abartılı biçimde yer aldığını söylemek de mümkün.*

Özgürlük savaşının bir bütün olarak işbirlikçilik temelinde değerlendirilmesi halkın haklı direnişine saygısızlık anlamına gelecektir, hiç kuşkusuz. Savaşın önderliği feodal sınıfta olmasına rağmen ortada yüzlerce yıllık direniş sirtlayan ve Karl Marx'ın hayran olduğu bir de "Abrek"" gerçeği vardır. Halk kendi kurtuluş mücadelesini kendi çabasıyla sürdürüyordu ama feodal önderlik sınıfsal çıkarlarını her zaman önde tutmuştu.

Sonuçta; çarizmin sürgün politikaları, Osmanlı Devleti'nin halkı sürgüne teşvik eden propagandaları ve feodal sınıfın göç tercihi 100 dereceye kadar kaynayan suyun buharlaşması gibi vatanın %90'lara varan oranlarda boşaltılmasına neden oldu.

Meşbaşe İshak'ın "Taşdeğirmen" olarak adlandırdığı ve Çerkes ulusal kimliğini hedef alan yok etme çarkı sürgünden sonraki yıllarda da varlığını sürdürmüştür. Rus ve Türk yayılcılığı ile emperyalist Batı, işbirlikçi Çerkes egemenleri aracılığıyla halkı sürekli ulusal baskı ve sömürüye tabi tutmuştur. Bağımsız bir ulusal devletten yoksun ve dağıtılmış Çerkes halkı asimilasyon çarklarında acımasızca öğütülmüş, Çerkes ulusal-kültürel kimliği yok edilmek istenmiştir.

Halkın önderliği yine Çerkes egemenlerindeydi ve onların işbirlikçi tutumları asimilasyon çarkının bir tür muvazaa biçiminde tasarlanmasına olanak sağlamıştı. Kendilerine sağ ve "sol" siyasî yelpazede yer bulabilen egemen sınıfların farklı ideolojik görüntüler altında birbirleriyle çatışma şeklinde lanse ettikleri şey aslında tam anlamıyla bir danışıklı dövüştü. Devletin "Yumuşak Asimilasyon" beklentisinden bu "Muvazaa" durumu sayesinde kolaylıkla sonuç alınabilmişti.

Günümüz dünyasında özellikle faşist devlet sistemlerine sahip ulusların siyasî yapıları muvazaa biçiminde tasarlanmıştır. "Derin Devlet" olarak adlandırdığımız faşist öz, ulusun siyasî yapısını bu şekilde biçimlendirmiştir. Örneğin Türk ve Rus siyasî yapıları bugün birer muvazaa durumundadır. Sözkonusu uluslarda Marksizmi savunan bazı siyasal grupların bile muvazaanın bir parçası ve uzantısı olduğu biliniyor. Türkiye'de bugünlerde gerçekleştirilen "Ergenekon Operasyonu" bu durumu net biçimde ortaya çıkardı. Günümüz Rusyası'nda ise kimi komünist partiler bile Rus Ortodoks milliyetçiliğinden besleniyor.

Demek ki, ulusçuluk ve ulusal yapı bazı hallerde bir tür muvazaa sistemi oluşturuyor. Bu, Çerkes halkında da böyle. Ancak arada çok önemli bir fark var. O da, Çerkes siyasî yapısındaki muvazaanın Çerkes ulusal-kültürel kimliğinin çıkarlarını gözetmeyen işbirlikçi ve ihanetçi bir anlayışa sahip olması.

Dolayısıyla, Çerkeslerde siyaset bir ulusal bilinç oluşturmıyor, var olan bilinci de farklı yönlerle manipüle edip etkisizleştiriyor, kimi zaman da kendi içinde son derece zararlı sapkın politik tutumlara (Abzah ve Kabardey şovenizmleri gibi)"" yol açıyor. Muvazaa Çerkes yapısı, ulusal-kültürel kimliğinin yok edilmesini amaçlıyor. Çoğu zaman bu amaçla yapay gündemler yaratıyor; ulusal bilince zarar verebilecek her düşünce ve eylemi mücadele gibi gösterip halkı yanıltıyor, mevcut ulusal dinamizmin önünü kesen bir engel işlevi görüyor.

Bu siyasî yapı nedeniyle Çerkes ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelesi şizoid bir duruma evrilmiş bulunuyor. Sözkonusu patolojik siyasî yapı insan psikolojisinde bipolar bozukluk olarak bilinen hastalığa çok benziyor. Bipolar bozuklukta kişi, manik ve depresif ruh halleri arasında gel-gitler yaşar. Kimi zaman kendini tanrı gibi görerek gücünün yetmeyeceği hiçbir şey olmadığını düşünür, kimi zaman da âdeta bir melankoli denizindedir, çaresizlik içinde çırpınıp durur, büyük bir hüzün yaşar.

Çerkeslerde muvazaanın sağ ve "sol" kutupları da işte böylesine dengesiz bir siyasî yapı oluşturuyor. Cahar Dudayev vatan savunmasında "Avrupa'yı yakarız!"⁵ söylemiyle ortaya çıkıyor örneğin. Çerkes gençliğini "Büyük Rus Uygarlığı" karşısında komplekse sokmaya çalışan kesimler ise halkta değersiz ve çaresiz olduğu duygusunu yaratmaya çabalıyorlar. Muvazaanın sağ ve "sol" kutuplarındaki ideolojik söylemlerin dengesizliği, gerçekdışılığı ve sağlam bir gelecek perspektifinden yoksunluğu âdeta manik depresif bir insanın kıvranımlarını andırıyor.

Halka ideoloji olarak sunulan görüşler aslında işbirlikçiliğin normalize edilmesi ve ihanetin meşrulaştırılması anlamına geliyor. Ortada geleceğe yönelik somut ve gerçekçi bir ulusal ve sosyal kurtuluş perspektifi yok. Geliştirilen politik tutumlar ve dile getirilen söylemler karanlık odakların çizdiği sınırların dışına çıkamıyor. Bu nedenlerle halk dünyanın diğer ezilen ve sömürülen halklarıyla enternasyonal bir dayanışma becerisi de gösteremiyor. Çerkes ulusal sorunundan dünyanın haberi bile yok.

Çerkes halkı geneli itibarıyla apolitik ama politize olan kesimi de bir süre sonra muvazaanın sağ ve "sol" kutuplarına kanalize edilerek etkisizleştiriliyor.

"Muvazaa"nın sağ kutbunda "Birleşik Kafkasya Tezi" var.

"Birleşik Kafkasya", Türkiye Cumhuriyeti'nin altemperyalist yayılcılığı ile Batı emperyalizminin çıkarları doğrultusunda Kuzey Kafkasya halklarının kullanıldığı ve birer figüran durumuna indirildiği bir siyasal hareket. İşbirlikçi Çerkes burjuva gericiliğinin ideolojisi. Rusya'nın güneye uzanmasını Kuzey Kafkasya halklarını Rus yayılcılığı ile boğazlaştırarak engellemeye

çalışan “karanlık güçlerin” yaygınlaştırdığı bir siyasal proje. Asli söylem olarak mevcut Kuzey Kafkasya cumhuriyetlerinin birleşmesi gerekliliği üzerinde duruluyor olsa da radikal İslâmcı, Türkçü-Turancı ve anti-sovyetik söylemler “Birleşik Kafkasya Tezi”nin taraftarları arasında son derece yaygın. Tez kapsamında Rusya Federasyonu’na karşı keskin bir muhalif politik tutum söz konusu. 11 Mayıs 1918 tarihli “Kuzey Kafkasya Cumhuriyeti” gelecek için referans alınmış, yani tezin ideolojik kökeni Ekim Devrimi yıllarında bölgedeki bu karşı-devrimci ve Osmanlı yanlısı hükümete dayanıyor.

Muvazaanın sağ kutbu hamasi söylemlerle dolu. Halka sürekli Rus düşmanlığı propaganda ediliyor, provokatif savaş çıkırtkanlığı yapılıyor. Kuzey Kafkasya konusunda “Kriz Yönetimi”ni temel politika olarak belirleyen “Türk(ie) Derin Devleti”nin çıkarları her şeyin üstünde tutuluyor. Bu nedenle bölgedeki düşük yoğunluklu emperyal savaş ve istikrarsızlık temel amaç olarak görülüyor. Hukuksal temelleri Ekim Devrimi’ne dayanan Kuzey Kafkasya cumhuriyetlerinin mevcut siyasî, sosyal ve kültürel yapılarına yönelik abartılı eleştiriler de tez kapsamında hemen dikkati çekiyor.

20. yüzyılın ilk çeyreğinde kurulan “Kuzey Kafkasya Cumhuriyeti” tezin temel dayanak noktası durumunda. O dönemde bölge üzerindeki yoğun Osmanlı provokasyonlarını Taha Akyol, belki de bir Türk burjuva milliyetçisinin itirafı olarak şöyle yorumluyor: “1683’ten beri Batı’da gerileyen ve 6 yıl önce de ‘Rumeli-i Şahane’yi kaybeden imparatorluk nesilleri için, doğudaki ‘Turan’ yeni bir idealizm ufkudur. İşte Rusya çökmüş, yol açılmıştır! (...) Kafkasya 54 yıl sonra, 1918’de yeniden patlayacaktır ve işin içinde yine Osmanlı vardır.”⁶

Osmanlı’nın bölgeye müdahalesi yayılcı-Türkçü-Turancı ve İslâmcı bir nitelik taşıyordu. Kuzey Kafkas diasporasında İttihat ve Terakki Cemiyeti tarafından kurulan dernekler bölgedeki karşı-devrim faaliyetlerini organize ediyordu. Bu derneklerde örgütlenmiş diasporalı Çerkes subaylar bölgeye gönderiliyor, Osmanlı Devleti ile İngiltere’nin güdümünde bir devlet yapısı oluşturmaya çalışıyorlardı. Kuzey Kafkasya’nın egemen sınıflarıyla da işbirliği yapılıyor, Karadeniz ve Hazar Denizi arasında kukla bir devlet kurulmak isteniyordu.

Çerkes İttihat ve Teavun Cemiyeti, Şimali Kafkasya Cemiyeti Siyasiyesi ve Abaza-Çerkes Komitesi gibi derneklerin Kuzey Kafkasya’daki faaliyetleri konusunda detaylı bilgiyi Ermeni tarihçi Arsen Avagyan veriyor. “Osmanlı İmparatorluğu ve Kemalist Türkiye’nin Devlet-İktidar Sisteminde Çerkesler”⁷ adlı yapıtında II. Meşrutiyet sonrası kurulan Çerkes derneklerinin İttihat ve Terakki Cemiyeti ile olan ilişkilerini ortaya çıkartıyor.

Örneğin, Şimali Kafkasya Cemiyeti Siyasiyesi, İttihat ve Terakki'nin dış siyasetteki operasyonel eylemlerini Kuzey Kafkasya'da hayata geçirmek üzere kuruluyor, diasporadaki Çerkeslerin sorunlarıyla ilgilenmiyor ve dikkatini daha çok Kafkasya'da yapılacak propagandaya hasrediyor. Oralarda Jön Türk siyasetinin hayata geçirilmesine yardımcı oluyor, İttihat hükümetinden ve özellikle Enver Paşa'dan maddî yardım alıyor.

Cemiyetin Enver ve Talat paşaların yönetimi altında olduğunu söyleyen Avagyan'ın yorumu şöyle: "Bu paşalardan birinin İslâmcı diğeri ise milliyetçi olduğu düşünülduğünde Şimali Kafkasya Siyasiyesi'nin gerçekte bu iki davayı birleştirdiği yargısına varılabilir. Bu örgütün etkinliği doğrudan doğruya Pantürkist politikaya ve Kuzey Kafkasya'nın, Rusya ile 'Turan' ülkesi arasında bir engele dönüştürülmesi fikrine bağlıydı."⁸

Kültürel-aydınlanmacı hedeflerin yanısıra siyasî amaçlar da güden Çerkes İttihat ve Teavun Cemiyeti ise Osmanlı İmparatorluğu'nda yaşayan Çerkesler adına söz sahibi olan ve onların çıkarlarını temsil eden tek örgüt vasfına ulaşmış Jön Türk hareketinin kararlarını Çerkesler arasında hayata geçirmeye çalışıyor. Avagyan'a göre İttihat ve Terakki, dış siyaset alanında bu cemiyet aracılığıyla Kuzey Kafkasya'yı da etkisi altına almayı hedefliyor.

1910-1912 yıllarında aynı zamanda "Muhacir Komisyonu" olarak adlandırılan ve kültürel-aydınlanmacı yapıda sorunlarla uğraşan bir Abaza-Çerkes Komitesi kuruluyor. Bu komite de sonraları Kafkasya'da İttihat ve Terakki'nin siyasetini güden bir organa dönüşüyor.

Bölgede iç savaşın hüküm sürdüğü bu yıllarda Osmanlı Devleti'nden aldıkları destekle örgütlenme çalışmaları yürüten Kuzey Kafkasya egemen sınıfları, 11 Mayıs 1918 tarihi esasıyla İstanbul'dan "Dağlı Hükümeti"nin bağımsızlığını ilan etmişlerdi. Ne var ki, bu bağımsızlık ilanı fiilî bir anlam taşıymıyordu ve inisiyatif Enver Paşa'nın elindeydi. Bağımsızlık ilanının hemen ardından ise "Yüce Osmanlı Devleti'nden Askerî ve Siyasî Yardım" istendi. Osmanlı Devleti, Dağlı delegasyonu ile "Dostluk ve Yardımlaşma Anlaşması" imzalayıp Nuri Paşa komutasındaki 20 bin kişilik Kafkas-İslâm Ordusu'nu Kuzey Kafkasya'ya gönderdi.

Azerbaycan'ı işgal eden Osmanlı ordusu artık Kuzey Kafkasya'daydı ve bu, Kuzey Kafkasya'nın da işgal edilmesi anlamına geliyordu. Başında Çeçen kökenli petrol milyarderi burjuva Abdülmecid Çermoyev'in bulunduğu işbirlikçi kadro bölgeyi askerî ve siyasî açıdan bir Osmanlı sömürgesi haline getirmeyi hedeflemişti.

Beyinlerini Türkçü-Turancı odaklara kiralamış bu "Beyin Fahişeleri"nin kurduğu devletin resmî dili de doğal olarak Türkçe olmuştu.⁹ 17 Mayıs 1918'de Alman Dışişleri Bakanlığı'nın Doğu Bölümü Danışmanı Otto Günt-

her von Wesendonk'a, Bakû'den Türkçe'nin Kuzey Kafkasya'da da geçerli dil (massegebenden sprache) olarak kabul edileceği konusunda bazı Türk planları da ulaşmıştı. Temirhan Şura'da yayınlanan "Dağıstan" gazetesinin 3 Kasım 1918 tarihli sayısında ise Osmanlı-Türk parasının da bölgede tedavül edileceği bildirilmişti. Bölgenin kültürel ve ekonomik olarak da Osmanlı Devleti'nin güdümünde olması, âdeta bir sömürge valiliği gibi İstanbul'dan yönetilmesi planlanıyordu.

Ekim Devrimi yıllarında tercihini Türk yayılmacılığından yana kullanan Çerkes egemen sınıfları II. Dünya Savaşı yıllarında da Nazilerle işbirliği yaptılar. "Soğuk Savaş" yıllarında ise diasporada NATO ve ABD emperyalizminin güdümünde belirlenen ideolojik duruş açıkça Türk-İslâm davasına hizmet etti. Bu duruş iliklerine kadar anti-komünist ve Sovyet düşmanıydı. Yayınladıkları dergilerde "Biz her şeyden önce Türk vatandaşı ve Türk'üz"¹⁰ diyen Çerkes gericileri NATO ve Türkiye'nin dış siyasetini izleyeceklerini açıkça deklare ediyorlardı.¹¹ Çerkes ulusal mücadelesinin, "Sovyet Mahkûmu Müslüman Türklerin Müşterek Millî Davaları" şeklinde ifade edildiği bu yıllarda diasporada "Kafkas Türkleri"(!) masalı dilden dile yaygınlaştırılıyor, Çerkes diasporası SSCB'ye karşı oluşturulan "Yeşil Kuşak"ta NATO'nun ileri karakolu görevi görüyordu.

"Birleşik Kafkasya Tezi", Çerkes egemen burjuva sınıflarının en gerici ve işbirlikçi kanadının ideolojisi. Atlas Okyanusu ötesinden güdümlenen bir Türkçü ve emperyal proje. Halk arasındaki propagandasını CIA ve MIT bağlantılı kesimler yapıyor. Koyu bir anti-sovyetik tutum, özelde Rus halkına ve genelde Türk burjuva milliyetçiliğinin tehlike olarak algıladığı halklara karşı düşmanca söylemler, anayurt aleyhtarlığı, anayurda dönüş düşüncesine karşıtlık ve Türk faşizmiyle olan karanlık ilişkiler bu tezin karakteristik özelliklerini oluşturuyor.

Çerkes ulusal kimliğinin yok edilmesini amaçlayan sistem bir muvazaa biçiminde tasarlandığından, "Birleşik Kafkasya Tezi"nin karşısında bir de zıt kutba ihtiyaç duyulmuş. Muvazaanın burjuva sol kutbu halkın 150 yıllık ütopyası durumundaki "Anayurda Dönüş Düşüncesi"ni kendi çıkarları doğrultusunda kullanan küçük bir klikten oluşuyor. Sayıları az olmasına rağmen bu kliği oluşturan bireylerin etkinlikleri küçümsenmemeli, çünkü 40 yıldır bu işin içindeler. 1960'lı ve '70'li yıllarda kendiliğinden gelişen ulusal dinamiğin üzerinde yükselerek itibar ve ekonomik çıkar elde ettiler. Derneklerin ve yayınlanan dergilerin üst kademelerinde görev aldılar, kendilerini "aydın" olarak tanımladılar, dahası kendi kendilerini "lider" ilan ettiler.

Demokratik örgütlerden yoksun diasporik kitlenin olanları izlemekle yetindiği bu türden bir ortamda muvazaanın burjuva sol kutbu da kurulmuş

oluyordu. Vatana dönüş ideali, bu idealin yarattığı ulusal dinamizm ve görece daha demokratik söylemler... Tüm bunlar bu yarı cahil ve kariyerist kliğin çıkarlarına hizmet etti. Siyasî yapının danışıklı niteliği de bu sayede kolaylıkla gizlenebilmişti.

Ancak, “Soğuk Savaş”ın bitmesi “Dönüşçü Klik” açısından yatsıya kadar yanan mumun sönmeye başlamasına geliyordu. 1991’de sınırların açılıp vatana dönüş düşüncesinin pratiğe dökülmesi ve 1994’te başlayan Rus-Çeçen savaşı, kendilerini “Dönüşçü” olarak lanse eden bu kesimin deşifre olmasına imkân sağladı. Vatana dönüş ideali ve halkın Kafkasya özlemi kirlenmişti. Artık emperyalist-kapitalist dünyanın serbest-pazar rotasına girmiş olan Rusya’nın, Kuzey Kafkasya üzerindeki yayılmacı-sömürgeci-faşizan politikalarını haklı gösteren söylemler kitlelerde tepki yaratıyordu.

1990’lardan sonra ve giderek 21. yüzyılın başlarında muvazaanın burjuva sol kanadı da deşifre olunca mücadele gibi gösterilen şeyin aslında bir ihanet girdabı olduğu ortaya çıktı. 40 yıldır kendilerini halka “aydın” ve “lider” olarak lanse eden kesimlerin halkın gelişen ulusal-demokratik mücadelesinden nemalanan, mücadelenin rantına el koyan yarı cahil bir hizip olduğu anlaşılıyordu.

“Dönüşçü” kliğin siyasal söylemleri “Soğuk Savaş”ın bitmesinden sonra sanki dünyada hiçbir şey değişmemiş gibi sabit kalmıştı. Geçmişte Sovyetler Birliği’ne kitlesel bir dönüş hareketini hedefleyen söylemler toplum arasında ilerçilik ve demokratik için yeterli görülüyordu. Oysa sosyalist uygulamanın geçici olarak çökmesi beraberinde Çerkes diasporasında da vatana dönüşe yönelik bir takım taktiksel farklılıkların gündeme gelmesine neden olmalıydı.

Ancak, Dönüşü istismar eden kesimler diasporanın düşünsel hayatına ek hiçbir katkı sağlamadıkları gibi Rus emperyalizmi karşısında olması gereken Dönüş taktiklerini de görmezden geldiler. Rusya’da hortlayan faşizm ve baskıcı rejime karşı demokratik muhalif bir duruş vatana dönüş idealinin taktiklerinden biri olmalıydı. Dönüşçü ulusal strateji bu anlamda taktiksel bir değişim yaşamadığı için Dönüşü savunan bu kesimler kolayca deşifre oldular. Onların amacı diasporik kitlenin vatanına dönmesi değil, 40 yıldır elde ettikleri kariyerlerini korumaktı. Bu amaçla da halkın samimi dönüş ideallerini suistimal ediyorlardı.

Kuzey Kafkas halklarının demokratik dayanışma idealleri parçalanmak isteniyor, sinsi bir böl-parçala-yönet taktiği uygulanıyordu. Çeçenistan izole edilmiş ve yaşanan soykırımın diğer Kuzey Kafkas halklarından gerekli tepkiyi görmesi engellenmiş, kardeş halklar yalnızlaştırılmak istenmişti.

Rusya Federasyonu'nda Adıgey Cumhuriyeti'nin fesh edilmesinin tartışıldığı dönemde kitle anayurtta hiçbir tehlike olmadığı imajını yaratan dezenformasyon çalışmalarının hedefi oldu.

“Dönüşçü Klik” bugün anayurdun en zenginleri arasında yer alıyor. Orada elde ettikleri serveti Türkiye'ye aktarmışlar ve anayurda yaptıkları hemen hiçbir yatırım yok. Dönüş düşüncesinin sosyo-ekonomik altyapısıyla tamamen tezat oluşturan bu durumun bahanesi de hazır: “Adıgey halkının çoğu cumhuriyetin Krasnodar eyaletine bağlanmasını istiyor(!)” Yani bu kesim bir an önce anayurttan kaçmanın hesabını yapıyor...

Anayurttaki kültürel birikimi 20 yıldır diasporaya aktarmamakta inat eden “Dönüşçü Klik” üyeleri, bugün halen sahip oldukları kariyeri ve halkın sırtından elde ettikleri serveti koruyabilmek için Rus emperyalizminin dezenformasyon çalışmalarına katkı sağlıyorlar. Çerkes dilinin gelişmiş Rus dili ile kıyaslanamayacağı, Çerkes bayrağının ve devletleşme süreçlerinin önemsizliği yaygınlaştırdıkları söylemler arasında. Üstelik halkın kutsalina dokunuyorlar, bunlardan biri uluslararası bir konferansta, “Ruslar Çerkeslere soykırım uyguladıysa, Çerkesler de Ruslara soykırım uyguladı”(!) diyebiliyor. Bir diğeri, Antalya'daki bir amatör futbol maçında o güne kadar Rus emperyalizminden almış olduğu ödüllerin hakkını veriyor, Rus bayrağı ile şov yapıyor. Yani Çerkes bayrağı önemsiz gösterilmeye çalışılırken Rus bayrağı ile şov yapılıyor ve bunun adına da “Dönüşçülük” deniyor...

Sonuç olarak, muvazaanın burjuva sol kutbu Çerkes kimliğinde bir ulusal aşağılık kompleksi yaratmaya çalışıyor. Dönüşçülüğü Rus yanlısı olmak şeklinde lanse ederek 150 yıllık vatana dönüş idealini kirletiyor. Asimilasyonun son aşamasına yaklaştığı şu süreçte ortaya çıkabilecek ulusal ve sosyal kurtuluş dinamizminin önü dezenformasyon ve manipülasyon çabalarıyla kesilmek isteniyor. İşbirlikçilik normalize ediliyor ve böylece demokratik bir ulusal kurtuluş mücadelesi ve sosyal kurtuluş mücadelesi biçimi yaratılması engelleniyor.

“Dönüşçü” klişe karanlık odaklarca verilen temel bir görev de Rus yanlısı söylemlerle halkın provoke edilmesi. Bu sayede diasporada “Birleşik Kafkasya Tezi”nin taraftar kitlesi artıyor ve halkın asimile edilerek Türkleşmesi sürecine ivme kazandırılmış oluyor. Rusya yönetimi böylece, kendisiyle Kuzey Kafkasya konusunda muhatap olabilecek diasporik kitleden kurtulmayı hedefliyor. Sanılanın aksine diasporada “Birleşik Kafkasya” görüşünün güçlenmesi Rusya'nın aleyhine olan bir süreç değil.

Rus emperyalizminin ulusal varlığı tehdit eden adımları olağan gösterildikçe tarihsel Rus düşmanlığının hortlamasına son derece yatkın olan diasporada Çerkes burjuva gericiliğinin siyaseti güç kazanıyor. Bu, hem Türk faşizminin hem de Rus emperyalizminin çıkarına olan bir durum. Çünkü diasporik kitlenin Türkleşmesi azınlık haklarının talep edilmesi anlamında “Türk

Derin Devleti”nin, anayurt üzerindeki hakların talep edilmesi anlamında da “Rus Derin Devleti”nin lehine olan bir süreç.

Bu, işbirlikçiliğin normalize edildiği bir danışıklı dövüş.

Çerkes siyasî yapısı “Muvazaa” biçiminde tasarlanmış. Muvazaanın iki kutbu arasında geçişler yaşanabiliyor, kimi zaman danışıklılık hâli gizleniyor bile; Kuzey Kafkas kültür derneklerinin oluşturduğu federasyonlar bir araya gelip Kürt ulusal kurtuluş mücadelesine olan kinlerini kusuyorlar. Kemalist rejime sadakat yeminleri ediliyor, teslimiyet doruk noktasına çıkıyor. Muvazaa bünyesinde anti-emperyalist ve emekten yana hiçbir söylemin bulunmaması özellikle dikkat çeken bir başka nokta. Kitle Türkiye’deki “Demokratik Açılım” süreci karşısında samimiyetten uzak ve ürkek bir tavır sergiliyor, taraf olmayı bir türlü beceremiyor. “Kürt anasını görmesin!” zihniyeti âdeta özümsemiş.

Bu hastalıklı siyasî yapı manik depresif bir insanın ruh hâlini anımsatıyor; kitle bazen Avrupa’yı yakıyor(!), bazen de “Büyük Rus Uygarlığı” karşısında ne kadar değersiz(!) ve çaresiz(!) olduğunu deklare ediyor.

Muvazaanın en uç burjuva sağ örneğine günlük yaşamın bütün telaşı arasında Adıgey Cumhuriyeti Devlet Üniversitesi sınıflarından birinde rastlıyorsunuz. Bir sıraya kazanmış “Maykop Ülkü Ocakları” ifadesi belki de Türkçü-Turancı idealler konusunda ulaşılan son noktayı belgeliyor. Türkiye’den öğrenim görmeye giden bir Çerkes öğrencinin yazdığı bu ifade bilinçli ve iradi bir ihanet belgesi. Muvazaanın burjuva soldaki en uç örneği ise Kuzey Kafkasya’da gerçekleştirilen “Adıgey’in Rusya’ya Gönüllü Katılışı”(!) kutlamaları; bu kutlamaları olağan gösteren “Dönüşçü”lerden birinin Antalya’daki bir amatör futbol maçında Rus bayrağı ile şov yapması ve yine bir diğerinin “Çerkesler de Ruslara soykırım uyguladı”(!) gafı...

Ulus, “Muvazaa”nın burjuva sağ ve burjuva sol kutuplarında odaklanmış işbirlikçi hiziplerin inisiyatifine terk edilmiş durumda. Ulusal kurtuluş mücadelesi bir türlü dengeli ve olması gereken içeriğine ve biçimine, sosyal-evrensel kurtuluşa ulaşamıyor. Halkın demokratik dayanışma ideallerinin Türkçü-Turancı kesimlerin taşeronluğunu yapan örgütlere, vatana dönüş idealinin de Rusçu bir klişe evrilmiş olması ulusal kimliği yok etmek isteyen sömürgeci emperyal devletlerin bir oyunu. Bu oyun Çerkes egemen burjuva sınıflarının en gerici ve işbirlikçi kesimleri tarafından destek bulmuş, sahneye koyulmuş.

Kitleyi mobilize eden sözkonusu iki kesim halkı Rus düşmanlığı ile Rus işbirlikçiliği arasında tercih yapmaya zorluyor. Ulusal mücadele bu ikilemede düşünülemez.

Türkiye’de temel sorun Türkleştirme politikaları ve asimilasyondur. Rusya Federasyonu’na bağlı Adıgey Cumhuriyeti’nde ise cumhuriyetin tasfiyesi konusu tartışılmaktadır ve merkezi yönetimin federe cumhuriyetlere yönelik baskıcı politikalar uyguladığı görülmektedir. Gerek Rusya’nın Kuzey Kafkasya’daki gerekse Türkiye’nin Çerkes diasporası üzerindeki faşizan politikalarına karşı direniş gösterilmelidir. Oysa “Birleşik Kafkasya Tezi”nin savunucuları Türkiye’de “Türk Derin Devleti” ile karanlık ilişkiler içindedir ve aynı şekilde “Dönüşçü Klik”, Kuzey Kafkasya’da Rus emperyalizmine teslimiyet anlamına gelen politikalar üretmektedir.

Bu türden bir siyasî yapı içinde mücadele gibi gösterilen ve farklı hiziplerin çatışması biçiminde lanse edilen şey aslında danışıklı odakların rant kavgasıdır. Rant paylaşımını içeren siyasetlerini emperyalist merkezlerle işbirliği halinde bir muvazaa biçiminde tasarlamışlar.

Rus emperyalizmine karşı muhalefet “Birleşik Kafkasya Tezi” gibi gerici bir siyaset üzerinden yürütülemez. Rusya faktörü savaş koşullarında da, barış koşullarında da Kuzey Kafkasya’nın geleceği konusunda belirleyici olacaktır. Daha mantıklı, hamaset içermeyen, işbirlikçilikten uzak, ilerici ve demokratik bir muhalefete ihtiyaç duyulmaktadır.

Kuzey Kafkasya, Rusya Federasyonu’nun en yoksul bölgelerinden biridir ve bölgede ulusal olduğu kadar sınıfsal çelişkiler de mevcuttur. Bölgeye işçi sınıfı ve emekçi halktan yana sol-sosyalist bir muhalefet gerekmektedir. Vatana dönüş ise sınıfsal temeli olan bir düşüncedir ve kendilerini “ulusalçı” olarak tanımlayan “Dönüşçü” kliğin tekelinde olmamalıdır. Ve Türkiye’de Türkleştirme politikalarına karşı sol-sosyalist temelde bir mücadele biçimi yaratılmalıdır.

Tüm bunlar, “Muvazaa”nın tam tersi yönde bir ulusal ve sosyal kurtuluş hareketine ihtiyaç duyulduğunu gösteriyor. Diasporadaki Çerkes siyasî yapısının Marksizm temelindeki eleştirisi bize sözkonusu yapının “İşbirlikçi-İhanetçi Bir Muvazaa” oluşturduğunu açıkça gösteriyor. Herhangi bir proleter sınıfsal yaklaşımın bulunmayışı mücadeleyi ne yazık ki bu duruma getirmiş.

Bu durumu daha kolay algılayabilmek için, günümüzde MİT ve FSB’nin Çerkes ulusal sorunu ve mücadelesi konusunda artık birlikte hareket ettiğini görebilmek gerekiyor. “Birleşik Kafkasya Tezi”nin savunucuları MİT ile, “Dönüşçü Klik” üyeleri de FSB ile karanlık ilişkiler içinde ve bu durum mücadeleyi her geçen gün biraz daha etkisizleştiriyor, ulusal-kültürel asimilasyon sürecine ivme katıyor.

Sözü edilen “Muvazaa”nın yol açtığı sonuçlardan belki de en önemlisi, Çerkes insanının alnındaki yüzlerce yıllık bir kara leke gibi. Meşbaşe İs-

hak'ın Büyük Çerkes Sürgünü'nü konu alan "Taşdeğirmen" adlı romanında sürgünlerin durumunu gören yaşlı sandalacı Ahmet'in dile getirdiği cümle bu gerçeğe ışık tutuyor: "Bu yıl Çerkes kızları İstanbul pazarında her zamandan çok daha ucuz olacak..."

"Muvazaa"nın önderleri halkı dirençsiz, kişiliksiz, zavallı ve onursuz bir duruma düşürmeye çalışmışlar, ulusun onuru açıkça ayaklar altına alınmış. Ve ne acı ki, yüzyıllardan beri süregelen bu onursuzluk, özgürlüğü tanrısı bilen halkın sosyal yazgısı hâline getirilmek isteniyor.

Emekçi halkın özgürleşmesi ile Çerkes kadınının kurtuluşu bu nedenlerle birbirine bağlı. Emekçi halkın özgürlüğünü elinden alanlar, kadınların kirletilmesine de neden olarak ulusun onurunu lekelemişler. Dolayısıyla ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelesinde kadının da önemli bir yeri olması gerekiyor. Çünkü "Muvazaa" en çok Çerkes kadını kişiliksizleştirmiş. Depolitize edilmiş Çerkes kadını artık zincirlerini kırıp ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelesinde kendine özgü etkin bir misyon edinmeli.

Ulusal kimliği yok etme amacına yönelik işbirlikçi ve ihanetçi bir sistem oluşturan "Muvazaa"; işbirlikçiliğin normalize edilmesi, ihanetin meşrulaştırılması ve en sonunda da ulusal-kültürel kimliğin yok edilmesi amacıyla tasarlanmış bütünlüklü ve organize bir siyasî yapı, bir "Taşdeğirmen", bir asimilasyon tuzağı...

Bu yapının aşılması ulusun-işçi sınıfının ve geniş emekçi kitlelerinin özneşmesini ve özgürleşmesini getirecek.

Özgürlük, "Muvazaa"nın dışında bir yerlerde duruyor.

20 Mayıs 2010 Maykop / Adıgey Cumhuriyeti Rusya Federasyonu

Dipnotlar:

- 1 *Çerkes Soykırımı, Çerkeslerin XIX. Yüzyıl Kurtuluş Savaşı Tarihi*, Ali Kasumov-Hasan Kasumov, çeviren: Orhan Uravelli, Ankara 1995, Kafkas Derneği Yayınları.
- 2 *Son Ubih*, Bagrat Shinkuba, çeviren: Hande Canlı, İstanbul-Haziran 2000, Tüm Zamanlar Yayıncılık.
- 3 *Taşdeğirmen*, Meşbaşe İshak, çeviren: Mevlüt Atalay, Ankara 2002, Kafkas Derneği Yayınları.
- 4 *Elveda*, Mesut Özdemir, Öğün Yayınları.
- * Bilindiği gibi sürgünden 53 yıl sonra gerçekleşen Ekim Devrimi ile Kuzey Kafkasya halkları Çarlığın baskı ve zulmünden kurtuldular. SSCB’de Leninist Ulusal Politika gereğince nüfusları düşük de olsa bölge halklarına devlet yapılarını oluşturma, ulusal-kültürel kimliklerini koruma ve anadillerini geliştirme gibi hemen her konuda büyük destek sunulmuş, ulusal sorunun çözümü için çok önemli adımlar atılmıştır. “Ulusların Kendi Kaderlerini Tayin Hakkı” ilkesi doğrultusunda bölgede Çerkes özerk bölge ve cumhuriyetleri (Adıgey, Karaçay-Çerkes ve Kabardey-Balkar) kurulmuştur.
- ** Abrek: Özgürlüğü için dağlara çıkan Çerkes gerillası.
- *** Adıge (Çerkes) ulusunu oluşturan 12 kabileden Abzah ve Kabardey kabileleri arasında diğer kabilelerden “üstün”(!) oldukları şeklinde sapkın politik tutumlar yaratılmıştır. Kabilecilik ve şovenizm diasporanın aşması gereken önemli sorunlar arasında yer almaktadır.
- 5 *Sabah* Gazetesi, 12 Şubat 1996, Çeçenistan’ın birinci devlet başkanı Cahar Dudayev, Rusya’ya karşı verilen bağımsızlık savaşının ilk yıllarında “Avrupa’yı yakarız!” söylemiyle dünyanın tepkisini çekmişti.
- 6 Taha Akyol, *Kafkasya ve Turan*, *Milliyet* Gazetesi, 24 Ocak 1996.
- 7 *Osmanlı İmparatorluğu ve Kemalist Türkiye’nin Devlet-İktidar Sisteminde Çerkesler*, Arsen Avagyan, çeviren: Ludmilla Denisenko, İstanbul-Ocak 2004, Belge Yayınları.
- 8 *Osmanlı İmparatorluğu ve Kemalist Türkiye’nin Devlet-İktidar Sisteminde Çerkesler*, s.135-137.
- 9 Kuzey Kafkasya Cumhuriyeti’nin resmî dili Kumuk Türkçe’siydi.
- 10 Kafkasya Birlik Mecmuası’ndan aktaran Süleyman Yançatarol, *Kafdağı* Dergisi, sayı 9-10, s.6.
- 11 Kafkas Mecmuası’ndan aktaran Süleyman Yançatarol, *Kafdağı* Dergisi, sayı 5, s.4.

Kapitalizmin Kendini Yeniden Ürettiği Bir Alan: Spor-Futbol

SORUN Polemik Dergisi olarak spor-futbol vb. konulardaki Marksist bakış açısıyla yaptığı etkinlikleriyle tanınan Osman Bulugil ile yaptığımız röportajı yayımlıyoruz. Yazı başlığı tarafımızdan konulmuştur.

İlerici, demokrat, devrimci, sosyalist ve Marksist “Cenahımız” pek çok konu üzerinde olduğu gibi spor konusunda da gereken çalışmaları gerçekleştirmedi. Bu alana da etkin bir müdahalede bulunamadı.

Sebepleri ayrıntılı biliniyor olsada spor ve özellikle de futbol üzerine ilerici insanlarımızın kafa yorduğunu yakından biliyor ve çabalarını izliyoruz. Sizin de Marksist bakış açısıyla bu ve benzeri konulardaki yazılarınızı okumaktayız.

Hâkim gerici ve sömürücü sınıflar insanın ve insanlığın sosyal-sınıfsal-evrensel kurtuluşu mücadelesini biraz daha geciktirebilmek için spor, özellikle de futbola büyük bir önem veriyor. Bu alanlara büyük yatırımlar yapıyor. Düzenlediği spor etkinliklerinde insanları seferber edebiliyor.

Dünya genelinde uluslarötesi tekeli sermaye güçleri, T. C. özelinde uluslarötesi tekeli sermayenin yer yer yerli bir ortağı, işbirlikçisi ve taşeronu olan hâkim gerici sınıflar da sporu bir sömürü aracı olarak “maharetle” kullanmaktadır.

Memleketin her ilinde, ilçesinde, hatta köyünde futbol tesisleri kuruluyor. İnsanlarımızın sosyal sınıf ve sosyolojik emekçi halk kimliği ve gerçekliği yerine spor-futbol kulüpleri, din, iman, tarikat, cemaat, ırk, milliyet vb. ekseninde habire bölünüp parçalanıyor. İnsanlarımız da kendisine kültürel biçim ve araçlarla radyasyon misali sunulan bu türden afyonları yutuyor ya da yutmaya zorlanıyor.

Soru: *Bu ve benzeri konulara bilimsel yöntemlerle eleştirel katkı sunan bir aydın olarak neleri söylemek istersiniz?*

Cevap: *Bugün küreselleşme süreciyle daha da derinleşen sömürsüyle beraber “boyalı yüzü”nü de büyüten kapitalizmin, bir tarafıyla dev*

bir uykutulumu futbol. Aynı zamanda da futbol, gerçekliğin dışındaki parçalanmaların meşrulaştırma kanallarından biri konumunda.

Maç günleri dışında da, hafta boyunca tüketimin yapıldığı birer mekân olarak -özellikle ileri kapitalistleşmiş ülkelerin başa oynayan kulüplerinin statlarını- ele alırsak bu bize, kapitalizmin zaman ve mekân üzerindeki tahakkümünün bir parçası olarak futbolu görmemizi sağlayacaktır. Artık rahatça şunu söyleyebiliriz: futbol çim saha, tribünler ve oyuncularından oluşan basit bir oyun değildir ve kapitalizmin kendini yeniden ürettiği bir alandır. Yani futbolda her şey pazarlanabilir durumdadır ve özellikle de küreselleşmeyle beraber tüm ilişkilerini kapsayan bir saldırı pozisyonu daha da belirginleşmiştir. Stadyumların organize edilmesinden, taraftarın hareketlerinin denetimine kadar kapitalizmin iktidar ilişkileri, futbolseverin uykusunu gün geçtikçe daha da derinleştirmekte.

Bu noktada bütünü parçaları olarak futbolla ilgili değerlendirmemi yapmamız gerektiğini düşünüyorum. Biraz daha açarsak, örneğin transfer piyasası aslında birkaç ileri kapitalistleşmiş ülke kulübünün elinde bulunuyor. Bu durum aslında Bosman kararlarından sonra daha da netleşti. Bosman Kuralları'yla birlikte futbolcuların emeklerini satabilecekleri kulüplere gidebilmeleri daha da esnekleşirken, bu durum aynı zamanda kapitalizmin futbol üzerindeki tahakkümünü yeniden ürettiği.

Bosman Kuralları'nı sadece futbolcu maaşları üzerindeki etkisiyle açıklamanın yeterli olmayacağını düşünüyorum. Burada emeklerini satan özgür emekçiler olarak futbolcuların emeklerini satabilecekleri en uygun kulübe yönelmelerine dikkat çekmek istiyorum. Bu yönüyle sözleşmesi biten futbolcu için, öncelikli hedef konumunda ileri kapitalistleşmiş ülkelerin kulüpleri geliyor. Örneğin alt liglerde, alt yapıdan yetişen ve yetenekleriyle hemen her kulübün scout'una takılan bir oyuncunun sözleşmesi bittiğini düşünelim. Bu oyuncunun gideceği ülke Polonya olmayacaktır, ileri kapitalistleşmiş ülke kulüplerinden biri olan Manchester United ya da Barcelona'ya gittiğinde, artık emeğini en geniş koşullarıyla pazarlayabilecek ve bu durum aynı zamanda ileri kapitalistleşmiş ülkelerin kulüplerinin futbolda tekelleşme sürecini üretecektir. Bunun yanı sıra yine sözleşmesi biten bir yıldız futbolcunun da gideceği kulüp yine aynı tekelleşme sürecini üretiyor. Bu açıdan da kapitalizmin kendini yeniden ürettiği bir alan olarak futbolun parçalarından biri transfer.

İleri kapitalistleşmiş ülke kulüplerinin tekelleşme sürecinde, öteki kulüplerle aralarındaki uçurum derinleşiyor ve UEFA ve FİFA'nın düzenlediği organizasyonlar da buna göre şekilleniyor. Bugün endüstriyel futbolda, en öndeki organizasyon olan ve futbol pastasının büyük kısmının üre-

tilmesini sağlayan Őampiyonlar Ligi ve UEFA Avrupa Ligi'ni ele aldığımızda, var olan eleme ve grup sisteminin ileri kapitalistleşmiş Őlkelerin kulŐplerinin tekelleŐmesini Őrettiđini gŐrŐyoruz. UEFA Kupası'nın UEFA Avrupa Ligi olarak dŐnŐŐtŐrŐlmesi bir tarafıyla da futbol pastasının genişletilmesi yani ileri kapitalistleşmiş Őlkelerin kulŐplerinin tekelleŐmesinde sŐmŐrŐnŐn daha da kapsamlılaŐtırılması. Bunun Özellikle Doğu ve Kuzey Avrupa Őlkelerinin kulŐplerini sŐmŐrŐ sistemine dahil etmenin bir yolu olduğunu söyleyebiliriz. TV yayınları, sponsorluk anlaşmaları vb. bu formatta en Çok bŐyŐyen ve aynı zamanda futbolun pastasının tekelleŐmesini sağlayan bir yapıya işaret ediyor.

Futbolun en bŐyŐk rekabetinin olduğunu ileri sŐrdŐkleri Őampiyonlar Ligi ve UEFA Avrupa Ligi Öteki kulŐpleri, ileri kapitalistleşmiş Őlkelerin kulŐpleriyle rekabet Şansı tanımak bir yana, ileri kapitalistleşmiş Őlkelerin kulŐplerinin baŐarısı ve daha da zenginleŐmesi yolunda kullanılan birer araÇ haline dŐnŐŐtŐrŐyor. Örneğin Doğu Avrupa'dan gelen bir takımınız var ve Őampiyonlar Ligi'ne katılmak adına birkaç Ön eleme turu oynadıktan sonra, grup aşamasına katılmak işin son tura geldiğinizde, İngiltere Premier Ligi ya da La Liga'nın dŐrdŐncŐsŐyle karŐılaŐabiliyorsunuz. Torba sistemi zaten bu tekelleŐmeyi Őreten bir yapıya sahip. Örneğin İngiltere ve İspanya'da ligi ilk Őç sırada bitiren takımlar Őampiyonlar Ligi'ne direk katılıyor. DŐrdŐncŐ sırada bitiren takım da Őampiyonlar Ligi'ne girmek işin tek Ön eleme oynuyor. Sizin Doğu Avrupa'dan gelen "mŐtevazi" takımınızın gruplara kalma Şansı neredeyse yok. Hadi kaldı diyelim, o zaman da dŐrdŐncŐ torbadan girdiği grupta iki iŐleve bŐrŐnŐyor: ilki ileri kapitalistleşmiş Őlkelerin kulŐplerinin saha işi sŐmŐrŐsŐne maruz kalmak. Diğerleri de bulunduğu Őlkenin futbol pastasına eklenmesine ve sŐmŐrŐye dahil olmasını sağlamak.

Kapitalizmin boyalı yŐzlerinden biri -belki de en bŐyŐđŐ- olan futbol da burjuvazinin futbola para aktarmasına dikkat Çekmek istiyorum. Satın aldıkları kulŐplerin formlarını sırtına geŐiren "bey"lerin fotoğrafının, insanlarda nasıl bir imge yarattığını dŐŐŐnmemiz gerekiyor sanırım.

Dolar milyarderlerine ait olan kulŐplerin futbol dŐnyasında gŐçlenmeleri ve "diğer" kulŐplere başarı sansı tanımayacak kadar lobi kazanmaları oynanan oyunun da sadece basit bir oyun olmadığını gösteriyor bize. Bahis skandalları ŐaŐırmamız gereken bir durum değil, tersine kapitalizmin futbolunun bir parÇası.

Dolar milyarderlerinden satın aldıkları kulŐplerin taraftarı oldukları ve tek hayallerinin bir Őampiyonlar Ligi kupasını kazanmak olduğu tarzındaki aŐıklamalarla sıkÇa karŐılaŐıyoruz. En kıdemlilerden biri olan Chelsea

a'nın sahibi Abramovic'in, takımının mağlup olduğu maçlarda o "üzüntülü" yüzü ekranlara sıkça geliyor.

Bu notada kritik sorulardan biri de, Abramovic'in Chelsea'ya nasıl para aktardığı ve bunun nereden geldiği...Rusya'nın kapitalizme geçiş sürecinde, "kapitalizmin kurumlara ihtiyaç duymadan "piyasanın sihirli eli"yle inşa edilebilirliğini" öne sürüyordu liberaller. Tabii "inşa edecekleri şey" sömürünün nasıl olacağıydı. Durum pek de bekledikleri gibi olmadı ama ortaya çıkan sonuç da zaten yine burjuvazinin bir parçasıydı. Piyasanın sihirli eli'nin kapitalizmi işleten kurumlardan ibaret olduğu tekrar görüldü. Eski Halk Demokrasileri'nde bu kurumlar yoktu. Bu durum da, mafyatik ilişkileri daha ön planda olan (diğer ülkelerde burjuvazinin gizleme konusunda epeyce yol aldığı da unutmadan!) yeni palazlanmış bir burjuvazinin ortaya çıkışını resmediyordu. Bu sınıfın önde gelenleri arasında yer alan Roman Abramovic, kısa diyebileceğimiz bir sürede sömürdüğü kara parasını aklayabileceğini düşündüğü çok iyi bir oyuncak bulmuştu kendine: Chelsea. Burjuvazinin oyuncularıyla beraber bugün futbol, kapitalist sömürünün bir parçası olarak sömürmeye ve uyutmaya devam ediyor.

Soru: *Devletin-sistemin-rejimin kitleleri yörüngesine çeken bu türden uyutma yöntemlerine karşı nasıl mücadele edilmelidir?*

Cevap: Bu noktada öncelikle endüstriyel futbol ilişkilerine dâhil olmayanları nasıl ötekileştirdiklerinden bahsetmek istiyorum.

Bunun bize, neyi nasıl konumlandırdıklarını göstereceğini ve mücadeleye için fikir vereceğini düşünüyorum.

Kulüpleri kurumsallaştırma adı altında uygulanan dönüşümlerin altında, kulüpleri ve tüm ilişkilerini kapitalizmin pazar ilişkilerine en uygun yapıya büründürmek olduğunu biliyoruz.

Taraftara da burada düşen görev olarak öne çıkarılan daha fazla lisanslı ürün tüketmelerini ele aldığımızda, dönüşümün kitleyi de içerdiğini ve birbirini üreten bir yapısının olduğunu söylemek istiyorum.

Aynı zamanda bu durum, dönüşüm sürecine dahil olmayanların ötekileştirilmesini de içeriyor. Taraftarların maçlara gelip, maç boyunca tezahürat yapmaları bir anlam ifade etmiyor. Tersine statlar, artık sadece maç günü değil hafta boyunca tüketimin olduğu mekânlar olarak öne çıkıyor ve bu döngüye dahil olmayanların ötekileştirilmesi süreci yaşanıyor.

Tabii sadece bu yönüyle değil, özellikle şoven milliyetçilik gibi sistemin yedek gücü konumundaki ayrımlar da destekleniyor. Futbol yoluyla şoven milliyetçiliğin fotoğrafını çok da uzun olmayan bir süre önce eski

Yugoslavya'nın parçalanması sırasında izlemiştik (EURO 2000 elemelerinde Yugoslavya-Hırvatistan maçını hatırlayabiliriz). Bu yönüyle biraz da Türkiye'de yaşananlara dikkat çekelim: Diyarbakırspor ve Türkiye Ligi. Anadolu'dan bir şampiyon ama bu şampiyonluk sadece sahadaki yönüyle değil.

Resmî ideolojinin bir göstergesi olarak okuyabileceğimiz, çemberin dışına atılanın sadece bir kulüp mü olduğunu sorgulamamız gerekiyor. Diyarbakırspor'u sadece sahadaki oyunuyla değerlendirmek istemek gibi. Resmî ideolojinin kendini en iyi gizlediği noktalardan birisi olsa gerek. Bu açıdan Diyarbakırspor'a yardım gecesi düzenlenmesini başka bir tarafla ele aldığımızda bu bize, sahiplenme ve koruma (!) kavramlarıyla iktidarın, nasıl şoven bir milliyetçilik yaptığını ve bunu da, o "gülen" yüzleriyle nasıl gizlediklerini gösteriyor.

Bütünün parçaları olarak futbolun her birimi sömürüyü yeniden üretiyor. Güneydoğu Asya'daki çocuk emeğinin sömürsünden tutun da yıkıntılardan oluşan Galaktikos'a ya da St. James' Park'ta maç sırasında laptopuyla müzik dinleyen seyirciye kadar...

Futbolun amatör ruhunun yok edilme süreci neredeyse tamamlandı. Bir statta insanların sahada izlediği bir futbol maçı değil sadece. Aynı zamanda bir uyku tulumunda uyuyanların gördükleri rüya ve bunun yaşamdaki karşılığı da sömürü düzeninin yeniden üretilmesi.

Futbol o kadar geniş bir sömürüyü kapsıyor ki görebilmek, uyutulan kitlelere bunu fark ettirebilmek çok da kolay değil. Burada mücadelenin var olabilme koşullarından birinin -belki de en önemlisinin- futbolu dışsallaştırmak değil tam tersine bu sömürü sistemine çomak sokmak olduğu nu düşünüyorum.

Taraftarlığı sadece pahalı bilet almak, lisanslı ürünleri kullanmak, tuttuğun takımın maç yayınlarını satın almak olarak algılayan bu anlayışa karşı durabilmek; kapitalizmin futboluna karşı renklerin kardeşliğini savunmak, lisanslı ürünlerine karşı belki bir beyaz tişörtlü gönül verdiğiniz takımın renkleriyle ismini yazabilmek ilk aklıma gelen. Farklı bir futbolu üretebildikçe, futbolun devrimin silahı olabileceğini göreceğiz. Tabi burada kapitalizmin o içselleştirerek dışsallaştırdığı yapısında bir konuma yerleşmeden.

Soru: *Basını, TV.si, parası ve her türden araç ve donanımı olan bu sömürücü, yoz ve kozmopolit "spor kültürü" anlayışlarının kırılabilmesi için hangi mekanizmaları harekete geçirme "şansı" vardır?*

Cevap: Bu yapıda kapitalist medyanın futbol üzerindeki algısını boz-

mamız gerekiyor. Kapitalizmin yıkıntılardan oluşan spor kültürüne karşı harekete geçme alanı sağlayacak olanın da bu olduğunu düşünüyorum. Buna, ortaya koydukları kavramları bozarak başlayabiliriz.

Çünkü futbolla ilişkin kavramlarıyla aynı zamanda iktidarlarını üretiyorlar. Maddî yatırımlar, pahalı transferler, ülkenin her yerine açılan spor okulları... Bir bütün olarak sistemin çarkına çomak sokmak...

Spor okullarını ele alalım: beden terbiyesiyle başlayan bir sürecin ürünü ne oluyor sizce? Kapitalizmin denetim toplumuna tam tamiyla uygun bireyler.

Güç, hırs, iktidar, en iyi olmak; futbolun erkek oyunu olduğu ya da en büyük hayalin milli takımda oynamak gibi uzatabileceğimiz tüm bu durumun uyutma mekanizmasına dahil olduğunu söylemek istiyorum.

Örneğin futbolda başarı algısı üzerine düşünelim. Karşımıza çıkan durumu şöyle özetleyebilirim: Kapitalist medya, bir piyasa ürünü olarak futbolu, bugün artık kulüplerin ne kadar gelir elde ettiği ve hangi sponsorluk anlaşmaları yaptıklarıyla değerlendiriyor. Oyuncu yetiştirip satmak bir başarı öyküsü olarak lanse ediliyor. Buradaki algı aslında futbolda dönen parayla ilgili. Tam da bu noktada Barcelona ya da Manchester United'ın oynadığı futbol yaptıkları maddî yatırımla açıklanıyor.

Bu noktada futbol pastasındaki dengesizliğin büyüyor olmasına neden bakmalıyız?

Öncelikle durumun, kapitalizmin küreselleşmeyle beraber büyüyen sömürsünün bir parçası olduğunu vurgulamak istiyorum.

Bu noktada artık başarı öyküleri bir sömürü öyküsüne dönüşecektir. Örneğin futbolda, burjuvazinin kulüpleri satın almasının sermayenin küresel saldırısından bağımsız olmadığını ve başka bir tarafıyla da, satın aldıkları kulüplerle yarattıkları "vaha"larla örttükleri kirli yüzlerini görmemiz ve bu örtüyü kaldırmamız gerekiyor.

Kapitalizmin kendini meşrulaştırma alanı olarak futbolu ele aldığı-mızda, erkek egemen toplum yapısının yeniden üretildiği bir alan olduğuna dikkat çekmek istiyorum. Durum aslında, kapitalizmin kendi ideolojisini dayattığı bir iktidar inşasının resmi.

Güç, agresiflik, başarı vb. kavramlarla tartışılan kadın-erkek arasında eşit olup/olmama durumunun varlığı bile bir iktidar ilişkisini içerir: kadının pozisyonu erkek iktidarına göre şekillenmektedir. Bunun bozmamız gereken algılardan biri olduğunu düşünüyorum.

Başka bir tarafıyla da futbolun her zaman bir icatlar alanı olduğunu vurgulamak istiyorum. Bu konuda da Lobanovski'nin izinden giderek...

Soru: Sınıfsız, sömürsüz, sınırsız, eşitlikçi, özgürlükçü bir dünya idealimizin gerçekleşebileceği zamana kadar ilerici insanımızın her alan-daki mücadelesi elbette tükenmeyecektir. Spor-futbol alanındaki sömür-yü geriletip aşabilmemizin elbette hazır bir reçetesi yoktur. Fakat yapabileceğimiz işler de vardır. Ne diyorsunuz?

Cevap: Tribündeki varlık kadar sahaya inmek gerektiğini söylemek istiyorum. Futbolu oynamak; milliyetçilik, cinsiyetçilik gibi sistemi üreten ayrımların yerine, gerçeği yani sınıf dayanışmasını ön plana çıkararak, iktidar ilişkisini yok etmek bizim yolumuz olmalıdır. Bir tarafla gündelik hayattan kopuşu da içeren bir “şenlik” olarak başka bir pozisyonun futbolunu üretmek üstümüze düşen.

Mücadele aracı olarak futbolu ele aldığımızda, bugün futbol dünyasında, devrimci futbolcuların ya da devrimci tribünlerin hangileri olduğundan bahsedebiliriz. Livorno, St. Pauli veya Athletic Bilbao gibi birçok örnekten konuşabilir ya da Lucarelli veya Zannetti'den söz edebiliriz.

Fakat burada bir çekincemden bahsetmek istiyorum. Basit bir modelde ele alırsak, futbolu hafta sonu enerji boşaltılan bir mekân olmaktan çıkartmamız gerekiyor.

Kapitalizmde, kitlelerin uyutulduğu ve bununla beraber her türlü ayırmacılığın üretildiği bir mekân olarak karşımıza çıkıyor statlar. Eğer kapitalizme karşı tepkiyi sadece statlarda “çav bella” söylemek olarak algılasak, kapitalizmin mücadelenin içini boşaltmasına müdahale etme şansımız kalmayabilir.

Bu noktada örgütlülüğü ön plana çıkartmak istiyorum ve örgütlü mücadelenin olmadığı bir durumda, statlarda tepki göstermenin sistemi üreten bir yapıya doğru evrilebileceğini düşünüyorum. Bu durumda da, kapitalizmin saldırıları karşısında dayanma şansı kalmayacağı için bugünün devrimci tribünlerini, geleceğin birer anısı olma tehlikesiyle karşı karşıya kalabilir.

6 Ağustos 2010-Çanakkale

12 Eylül ve Filistin Günlüğü

1970'li yıllarda sınıflar mücadelesine yaklaşan insanlar, büyüyen işçi sınıfı hareketi ve yaşanan 15 / 16 Haziran Direnişi bir yana, ilk elde Denizlerin, Mahirlerin, İbrahimlerin, Sinanların mücadelesine ve destanlaşan ölümlerine gözlerini açmışlardı.

Gelen 12 Mart 1971 faşist darbesi ve yaşanan katliamlar, toplumun en diri kesimlerinin kararlılık ve motivasyonunu, sosyalizm sempatisini bozacak yerde daha da bilemiş, darbe bu anlamda başarıya ulaşamamıştı. Nitekim toparlanmaya başlayan devrimci muhalefetin karşısına sermaye sınıfı, NATO bünyesinde özel olarak eğitilen seçme "komando"ların başını çektiği sivil-faşist terörünü çıkarmakta gecikmedi. Siyasî cinayetler tırmandırıldı ve yetmediği durumlarda kitle katliamları geldi.

Bu durum karşısında ilkeli-düzeyle ilişkiler ve iş kardeşliği yoluyla bütünleşmesi gereken Türkiye Devrimci Hareketi, genellikle "önderlik" edenlerin sorumlu olduğu bir çok hata ve suç sonucu bölündükçe bölündü; bir-biriyle didişip durdu; taban bulabildiği yerlerde şımartı, yer yer mafyalastı; karşılıklı olarak silahlı çatışmalara girmeyi, olaylara eleştirel akılla yaklaşan kadrolarını zor yoluyla sindirmeyi, sol içi çatışmayı kendine hak gördü... Devrimci enerjisini düşmana karşı değil, yan yana durması gereken kadrolara karşı kullandı...

Eğer sivil-faşist terör amacına ulaşamadıysa, bütün bunlara rağmen birçok önemli işçi, köylü, emekçi halk direnişleri; büyük grevler, boykotlar, işgaller, öğrenci gençlik mücadeleleri yaşanabildiyse, bunun onuru, o "önderlik"lerden çok, çeşitli örgüt çatıları altında "68"nin devrimci mirasına sahip çıkan, onu bir şekilde sürdürmeye çalışan çok ciddi potansiyel komünist kadroların varlığına aitti... Bu devrimci potansiyel öyle canlıydı ki resmî-sivil faşist propagandayı bir çok kez boşa çıkarmış, özellikle öğrenci, işçi, esnaf, köylü kesimlerden gençleri çevresine çekmiş ve toplumu sindirme politikalarını iflas ettirmiştir.

Bunu kimi zaman, stok yapan karaborsacıların mallarını "maliyet" fiyatına halka dağıtarak ve onu teşhir ederek yapmıştır; kimi zaman çalıştığı fabrikada hak kazanımlarına önderlik ederek, grev örgütlenmesine katılarak, grevci işçilerin ya da mahallenin güvenliğini sağlayarak yapmıştır; kimi

zaman de başka yol ve yöntemlerle... E. Mavioğlu'nun, özenle gizlediği bütün o ylgın tavrına rağmen gizleyemediği ayrıntılarla dolu olan "*Bizim Çocuklar Yapamadı*" adlı kitabında bu konuyu iyi bilmeyenler için pek çok veri vardır. Ayrıca uzun süren suskunluklardan sonra, dönemi dürüstçe yansıtmaya çalışan anı-roman türünde kitaplardan da öğrenilecek şeyler vardır. "Öğrenci gençlerin başını çektiği devrimci muhalefet" diye küçüm-senerek yüzeysel bakılan o dönemin, bilimsel yol ve yöntemlerle, kalıpcı-önyargılı olmayan bir bakışla incelenmesine ihtiyaç vardır.

Nitekim ilkokul yıllarımıza denk gelen o dönemde, biz de Ruhi Su'yu, Nazım'ı, Deniz'i ya da Cevahir'in büyük boy duvar resimlerini ilk bu kuşaktan görüp duymuş; ser verip sır vermeyen yiğitlerin hikâyelerini (her yöre nin öyle birkaç kahramanına ilişkin anlatılan) dinlemiştik. Devrimcilerin, gerektiğinde harç karıp duvar da örebildiğine günlük yaşamımızda tanık olmuştuk: Biz çocukların top oynadığı arsanın yamacına çöp dökerti mahal-le halkı. Mahallenin devrimci gençleri İsmail Ağa'nın birikethanesinden malzeme "bağış"ı" olarak duvar örmüş ve kapalı bir çöp dökme alanı oluşturmuşlardı. Az da olsa düzenledikleri pikniklerde "Karlı Kayın Ormanı" ya da "Hiroşimalı Kız Çocuğu" gibi şarkıları öğrenmiş, çeşitli oyunlar da oynamışızdır.

Kısacası, emekten, halktan ve hakkaniyetten yana bir çok olumlu şeyleri, canlarını dürüstçe, inançla ortaya koyan bu insanlar; işte bu birbirleriyle ortaklaşmamış-ortak önderliğini proleter temelde yaratamamış, ama devrimci bir potansiyel yaratmıştır. Kişisel-çevresel ilişkiler yoluyla hasbelkader ayrı örgütlerde yer almış ve hiçbir karşılık beklemeden kahramanca mücadele etmiş pek çok insan çıkarmıştır o potansiyel. Sivil-faşist terörün amacına ulaşmasını engellemiştir ama daha ileri adımlar atmaya gelince tökezlemiş, mücadele birikimini Marksist-Leninist bir bakışla değerlendirememiştir genel olarak... Kitle katliamları (1 Mayıs, Dersim, Sivas, Maraş, Çorum, Gazi vb.) sonrasında bile ciddî bir araştırma-tahlil ve hareket birliği gösterilememiş, 60 / 70 parçaya bölünmüş bir örgütler anarşisine sürüklenilmiştir. Özellikle "önderlik" savındakiler başta olmak üzere, "Bütün bunlardan derece derece hepimiz sorumluyuz" denilerek gereği yapılamamıştır. Yani tutulacak **Ana Halka** bir türlü yakalanamamıştır.

Sonuçta, 1960 / 1972 döneminde yükselen, 12 Mart askeri-faşist darbesinin bile önünü alamadığı bütün bir devrimci potansiyel har vurulup harman savrulmuştur.

Egemen sınıflar ve emperyalizm, sol içi bölünme ve çatışmayı el altından desteklemiş, ajan faaliyetleriyle kimi örgütlerin yönetimine kadar sız-

bilmiştir: Çünkü bu örgütlerin çoğu gerek içerik gerekse biçim açısından “68”in de gerisindedir.

Memleketine her gidişinde yöresine ait coğrafi, sosyal, ekonomik vb. konuları bir parti disipliniyle araştırıp-gözleyip bir dosyayla dönen Hüseyin Cevahir gibi, somut ya da soyut hangi işe elini atsa ustalaşan Ulaş gibi; teorik düzeyleriyle, araştırmacı akıllarıyla, olağanüstü yetenekleriyle birçok profesöre dudak uçuklatacak Mahir, İbrahim, H. İnan, Kıvılcımlı gibi değerlerin yerleri boş kalmıştır. Üstelik yaptıkları yeterli görülerek yüceltme-putlaştırma yoluyla hatıralarına en büyük saygısızlık yapılmıştır. Devrim, saptanmış bir formülde sayıların yerine konmasına indirgenmeye çalışılmıştır...

Kimi Arnavutluk'u, Çin'i, Sovyetler'i; kimi de birbirleri için canlarını feda eden, ortak eylemlilikle bütünleşmeye çalışan THKO ve THKP/C geleneklerinin şu ya da bu yorumunu öne sürerek kendi “devrimci” tekkelerini kurma yoluna gitmiştir. Öyle ki “68” döneminin her bir örgütünün izinden gittiğini iddia eden 10'ar 12'şer adet örgüt türetilmiştir.

Bütün eksik, hata ve zaaflarına rağmen gerek 1972-82 dönemi gerekse de hapishanelerde geliştirilen direniş süreçleri önemli deneyim ve birikimler yaratmıştır. Ancak, yaşananlar Marksist eleştiri-özeleştirme yoluyla, içten ve içeriden değerlendirilip açıkça paylaşılmadıkça, ortak bir devrimci tarih ve gelecek yaratmaktan uzak kalacaktır.

Yakın zamanda elimize geçen, belgesel yönü ağır basan bir kitap, o dönemin pek bilinmeyen bazı yönleri hakkında değerli bilgiler içermektedir. “12 Eylül ve Filistin Günlüğü, Adil Okay, Ütopya Yay.”

12 Eylül'den sonra ülkedeki devrimci muhalefet çeşitli direnme yolları aradı, denedi ancak başarılı olamadı. Pek çok devrimci öldürüldü, binlercesi zindanlara tıkıldı, ülke, büyük bir toplama kampına dönüştürüldü. Koşullar ağırlaştıkça, zaten öteden beri sınıfla, emekçi halkla iyi bütünleşemeyen ve devrimci muhalefetini sosyalist bir dönüşüme uğratamayan bu hareketler, “geçici bir geri çekilme” yolu olarak öncelikle Lübnan ve Filistin'e sonrasında Avrupa'ya geçmeye başladılar. Yazarın anlatımıyla:

“12 Eylül 1980 darbesinden sonra yurtdışına çıkan on binlerce mültecinin bir bölümü kaçak olarak, deniz ve kara yoluyla Suriye'ye, oradan Lübnan'a Filistin kamplarına geçtiler. Kamplarda kalmayıp Suriye'ye göre daha güvenli kiralık evlerde yaşayan (haberleşme, ulaştırma vb. işlerle görevli b.n. S.B.) birkaç kişinin dışında, tüm Türkiyeli devrimciler Filistin kamplarında kaldıkları süre boyunca İsrail'e, Falanjistlere, Sait Haddat kuvvetlerine karşı kahramanca savaştılar. Özellikle İsrail'in Lübnan'ı işga-

linden (Eylül 1982) sonra Avrupa'ya gidişler çoğaldı. Avrupa'ya ilticaya sıcak bakmayan, eleştiren örgütler, kadrolar, şefler de bir süre sonra Türkiye'de koşulların giderek ağırlaşması nedeniyle Avrupa ülkelerine iltica etmek zorunda kaldılar (bk. *Tanıklar-Söyleşiler*). Yani 12 Eylül sürecinde yüz binlerce insan yakalanır, binlerce insan öldürülürken, otuz binden fazla insan mültecilikle tanıştı.(...) Eylül 1982'de B.M. gözetiminde açılan son direniş yeri, kuşatılan Beyrut terk edilmişti. Arkada yirmi bin ölü, yüz binden fazla yaralı ve binlerce esir bırakılarak. Filistinli savaşçıların yokluğundan yararlanan Lübnanlı Falanjistlerle İsrail Sabra-Şatilla katliamını yapmış, binlerce çocuk, kadın, ihtiyar sivil kurşuna dizmişlerdi.

Bu süreçte onlarca Türkiyeli devrimci öldürülmüş, birçoğu da İsrail'e esir düşmüştü.” (a.g.y. s.23)

Adil Okay, Türkiye-Suriye-Lübnan-Filistin-Paris süreçlerinden fiziksel sakatlıkla da olsa sağ çıkabilmiş, ama daha önemlisi saf değiştirecek denli savrulmamış, duyarlılığını nasırlaştırmamış olduğu anlaşılan insanlardan biri.

Çeşitli örgütsel yapılardan birçok devrimci genç, “tarafsız kalınamayacak bir durum” ve “enternasyonal dayanışma” düşüncesiyle Filistinlilerle birlikte İsrail'e karşı savaşmışlardı. Orada yaşadıkları tecrübenin kendi ülkelerinin devrimci sürecinde “yararlı” olacağını düşünüyorlardı. Ancak Kürt yurtsever hareketi hariç hiçbir sol hareket o süreci bir “sıçrama tahtası” yapamadı. Burada irdelenmeyen şey, Ortadoğu'da varolmayı ve örgütlü yapılarını geliştirip bütünleştirip ülkeye dönmeyi sol hareketlerin neden yapmadığıdır. İsrail'in Lübnan'ı işgalinden sonraki süreçte Avrupa'ya iltica, tam da bu sol örgütlerin çoğunun önceden “eleştirdiği” gibi büyük oranda örgütsel tasfiye ve ideolojik savrulmayla sonuçlanmıştı. Savrulanların çoğu “uyum çabaları” oranında çirkefe batarken, bir bölümü direnme yolları aramaya devam etti. Sürgünlük ruh hâli birçok insanı psikolojik bunalıma itti; yoksulluk içinde hayata küsen, intihar eden birçok canlar oldu...

“Filistin Kamplarında Savaşan Devrimcileri Örgüt Ayrımı Yapmadan Anmak” başlığı altında yazar, Filistin savaşındaki zor koşullarda postallarını çıkarmadan uyuyan, aldığı üç kuruş asker aylığını da Türkiye'deki cezaevlerinde yatan siyasî tutsaklara gönderen insanlarımıza örgüt ayrımı yapmadan sahiplenmenin önemine dikkat çekiyor. Kitabın sonunda çeşitli kişilerin kitapla-konuyla ilgili görüşlerine, eleştirilerine yer veriyor ve şöyle diyor:

“Okuyucunun dikkatini çekmek istediğim diğer konu: Söyleşi yaptığım, görüştüğüm, bilgilerine başvurduğum arkadaşlar, Filistin kamplarında

kalan devrimcilerdir. Onlar “*Filistin Günlüğü*”nün, bir dönemin canlı tanıkları, ölen-öldürülen adsız kahramanların yoldaşlarıdır. Unutmamalı ki kitapta adı geçmeyen yüzlerce 12 Eylül sürgünü de Filistin kamplarında bizim yaşadıklarımızı yaşadılar.

Elbette eksiklerim olmuştur. Unutmamalı ki profesyonel gazeteci değilim. İçerden, ev halkından biriyim. Geçmiş hataları sorgulayan, eleştiri-özeleştiri yapan ama solun parametrelerini unutmayan, zulüm gören coğrafyalarda mazlum halkların yanında yer alan ve ütopyaları olan bir sıra neferi. Gerek cezaevlerinde gerek Lübnan’da benzer koşulları yaşayan yüz binlerce insan gibi. Tek ayrıcalığım sağ kalmam ve elimde bir döneme ışık tutacak Filistin’de tuttuğum günlük, belgeler, fotoğraflar ve tarihi mektuplar olmasıdır. Bu ayrıcalığı paylaşmayı da -bedeli ne olursa olsun- görev bildim.” (a.g.y. s. 32)

Adil Okay’ın kitabı 1981-82’lerden bize doğru seslenen bir devrimci gencin sesini duyurmakla kalmıyor; o dönemi (1981-86) yaşamış, tanık ya da sanık olmuş birçok insanla da söyleşiler yaparak, anı-roman türündeki eserlerden daha gerçekçi bir sergi oluşturuyor. Görüşlerinin bir kısmına katılmasak da kitaptan etkilendiğimizi belirtiyoruz. 1972-82 dönemine ilişkin daha çok sorular sorma ve bunlara nesnel-bilimsel yanıtlar verme ihtiyacı, geleceği nasıl kuracağımız ihtiyacının bir parçası olarak hâlen yürek yaktmaya devam ediyor.

Bu şartlarda ne bu yazının girişinde yaptığım yorumların ne A. Okay’ın ve anı-roman türü kitapların gerçeği bütünsel olarak yansıtmaya yettiği kanısında değilim.

Adil Okay’ın eseri, o sürecin eleştiri-özeleştirisine ilişkin kimi ipuçları içermesine karşın, bir tartışma kitabı değil, bir döneme ilişkin tanıklıklar kitabı olmayı seçiyor. Bireysel bir çabayla bu kadarını yapması da övgüye değer bir çabadır.

Ancak dönemin (1972-82) tarihsel yüzleşmesi ve gerçeklerle hesaplaşması noktalarında geniş kapsamlı, kolektif bilimsel-sanatsal çalışmalar hâlen üretilememiştir. Bunları bilince çıkarmadan mücadeleye atılan 12 Eylül sonrası sol kuşağın 1990’larda yaşadıkları ve onların uğratıldığı kıyımlardan sonra günümüz sol hareketinin perişanlığı ise ortadadır...Bundan sonraki süreç, bu üretimi gerçekleştirmek için adımlar atma sürecidir...

Temmuz 2010

Bizden Haberler

☆ *Sorun yayınları Kolektifi* 18-23 Mayıs 2010 tarihlerinde Diyarbakır'da düzenlenen Kitap Fuarına katıldı. Standımızda *Kolektifimizin* ürettiği kitapların yanı sıra **SORUN Polemik** Dergisi, Sanat Cephesi-Sosyalist Gerçekçi Sanat Dergisi, Kırmancıya Belekê Dergisi ve **İŞÇİ BİRLİĞİ Gazetemiz**'in pankartları asıldı, dergilerimizle gazetemizin tanıtımı yapıldı, Yayın Katalogu dağıtıldı. Standımız büyük bir ilgi gördü.

Diyarbakır Kitap Fuarında *Kolektifimizi* temsilen yalnızca Sırrı Öztürk'ün konuşacağı "Ulusalılık-Sınıfsallık Dinamikleri ve Sol'un 'Politikası'" konulu panel-söyleşi önerimizi TÜYAP Fuar idaresine kabul ettiremedik. Bu yüzden Diyarbakır için özenle planladığımız önemli bir etkinliği gerçekleştiremedik.

☆ *Sorun Yayınları Kolektifi*, **SORUN Polemik** Dergisi, Sanat Cephesi-Sosyalist Gerçekçi Sanat Dergisi, Kırmancıya Belekê Dergisi ve **İŞÇİ BİRLİĞİ Gazetemiz**'in Çalışanları bağlı bulunduğu işkolu ve odalara kortejinde 1 Mayıs 2010 tarihinde İstanbul-Taksim Meydanı'ndaki mitinge kitlesel olarak katıldı

☆ Kayıp yakınlarının 12 Haziran 2010 tarihinde başlattığı yürüyüş Ankara'da son buldu. "Gerçek ve Adalet İnisiyatifi"nin Tanıklar Konuşuyor-Gerçek Buluşması'nın 19-20 Haziran tarihlerinde Ankara'da TMOB İnşaat Mühendisleri Odası Salonlarında düzenlediği etkinliğe *Kolektifimizi* temsilen Sırrı Öztürk'de katıldı ve izledi. Hâkim gerici sınıfların baskı, sömürü, terör, inkâr-imha-asimilasyon politikalarının teşhis ve teşhiri yerine "Barış, demokrasi, insan hakları, halkların kardeşliği ve hukukun üstünlüğü" ekseninde ele alındı. Konuşmacılar sık sık "yüzleşmek" ten söz etti. Sistemi sorgulamak ve faşist-faşızan uygulamaları aşabilmek için öncelikle bu taleplerde bulunanların kendileriyle yüzleşmesi gerekecektir. Ayrıca bir durum muhakemesi yapmaları şarttır. "Somut durumun somut tahlili" yapılmadan tutulacak **Ana Halka** yakalanmadan, sistemi geri adım atmaya zorlayacak ve de aşacak örgütleri üretmeden "Gerçek ve Adalet İnisiyatifi" iki adım ileri sıçrama gösteremiyordu. T. C.nin kuruluşundan beri bizimkiler çeşitli kırımlardan, kıyımlardan geçiriliyordu. Yaşadığımız coğrafyanın toprakları işçi sınıfı ve emekçi halkların teri ve kanıy-

la sulanmıştı. Suphilere, Kızılbaş Dersimlilere, Kürtlere yoksul köylülüğe, samimi fukara Müslümanlara karşı uygulanagelen keyfi-fiiilî infaz yöntemlerini anarak, sınıfsal tahliller yaparak yüzleşilirdi. Fakat ilgililer 5 milyonluk Ankara ilinden salona ancak 150 kişiyi getirebilmişlerdi. Toplantının doğal ve militan önderleri ise elleri öpülesi “Cumartesi Anaları” idi.

☆ 15/16 Haziran Direnişinin 40.yıldönümü dolayısıyla 19 Haziran 2010 tarihinde, saat: 19.00-21.00’de BDSP, DHF ve Kaldıraç’ın ortaklaşa düzenlediği Ankara-Mamak-Tuzluca’yı Parkındaki etkinliğe Kolektifimiz adına Sırrı Öztürk’de katıldı. Etkinliğe katılanlara, “Şimdi Söz Yapanlarda!... GELENEKTEN GELECEĞE 15/16 HAZİRAN VE GÜNÜMÜZ” konulu broşür dağıtıldı.15/16 Haziran Direnişinin Gebze-Kocaeli-Sakarya bölgesindeki Direnişler hakkında açılan davanın 1 numaralı sanığı olarak Sırrı Öztürk anlamlı bir konuşma yaptı. Konuşmasında işçi sınıfının sendikal ve sınıfsal birliğinin önemine dikkat çekti. Günümüzdeki işçi-kitle hareketlerinin kurmayının eksikliğine özel bir vurgu yaparak geleceği kazanabilmemizin yolunun buradan geçtiğini işaretledi. Tarihselden-güncel örnekler vererek sendika bürokrasisi ve Direniş ile ilgili hatırlatmalarda bulundu ve bazı önemli anılarını anlattı.

Not: BDSP, DHF ve Kaldıraç’ın ortaklaşa düzenlediği ve Sırrı Öztürk’ü davet ettikleri bu etkinlikten organlarında hiç söz etmediği görüldü (**S. P.**).

☆ *Sorun Yayınları Kolektifi*, **SORUN Polemik** Dergisi, Sanat Cephesi-Sosyalist Gerçekçi Sanat Dergisi, Kırmancıya Belekê Dergisi ve **İŞÇİ BİRLİĞİ Gazetemiz**’in Çalışanları olarak; 15/16 Haziran Direnişinin 40. Yıldönümünü Kocaeli’de anmak ve yapanların konuşmasını gerçekleştirmek amacıyla uygun bir mekân aradık, fakat bulamadık. Tatil günlerine denk getirmeyi planladığımız 13-14 ve 19-20 Haziran 2010 tarihlerinde Kocaeli’deki tüm salonlar mevcut sendikalarla “sol” gruplar tarafından tutulmuştu. Bu grupların hiçbiri kolektif etkinlik düzenleme ilkeselliğine hazır ve aday değildi. Her grup bu tarihî direniş özel ve öznel yorumlarıyla “kendi 15/16 Haziran”ını anmayı uygun görüyordu!... “Sol Cenahta” henüz “dar grup tapınımı”, benmerkezcilik ve kariyerizm hastalığı kırılıp aşılammıştı. “15/16 Haziran ruhu” telaffuz edenler dahi sponsorlu etkinlikler düzenliyor ve söze “benim partim” diye başlıyordu! Tarihimizi yapanların bu süreçten çıkardığı çok yönlü ders ve sonuçları kimsenin dinlediği yoktu! Direniş’in kadrolarının değerlendirmelerini, tahlillerini, tezlerini, hayat ve mücadelenin de doğruladığı mesajlarını, öneri ve eleştirel katkı-

larını da kimsenin dinlediği yoktu! Konuyu ve sorunlarımızı hamasetle - yasak savar- biçimlerde geçiştiriyorlardı! Birilerine göre “devrimcilik” buydu! Böylelerinin düzenlediği etkinliklere katılmayı hem uygun görmedik hem de önerilerini reddetmeyi uygun bulduk. Çünkü herkes kendine Müslüman’dı ve herkes kendi amentüsünü okuyordu. Demek ki Marksizm henüz bu köye uğramamıştı!?. Devrimci ve Marksist geçinenlerin “Marksizmin yorumu ve pratikte yeniden üretimi” sorunsalından haberi yoktu!?..

☆ Yapılan işbölümünde; *Sorun Yayınları Kolektifi*, **SORUN Polemik Dergisi** sorumlusu ve **İŞÇİ BİRLİĞİ Gazetemiz**’in de sahibi sıfatıyla *Evrensel Gazetesı*’nin 15 Haziran 2010 tarihli sayısında Sırrı Öztürk ile yapılan röportaja ayrıntılı yer verildi. Bu röportajda ağırlıklı olarak işçi sınıfının sendikal ve siyasal birliği konularını önemini işledi ve “Biz işçi sınıfının bu tarihsel direnişinden **PARTİ** dersini çıkardık” dedi.

☆ “30. Yıl Ahmet Özkan Melaşvili’yi Anma Kurulu” 27 Haziran 2010 pazar günü saat: 14.00’de İstanbul’daki Gürcü Kültür Merkezi’nde bir anma etkinliği düzenledi. Emekçi halkların düşmanı faşist güçler tarafından kahpece katledilen Ahmet Özkan Melaşvili I. TİP’in örgütlenme çalışmaları yaptığı 1962 yılında ilk TİP Bursa İl Başkanlığı görevini üstlenmişti. Anma toplantısında Onun mücadele arkadaşı olarak Sırrı Öztürk de *Kolektifimiz* adına bir konuşma yaptı.

☆ İstanbul’da yayın yapan Yaşam Radyo’nun 23 Haziran 2010 günü, 18.00-19.00 saatleri arasında gerçekleştirilen bir programda Sırrı Öztürk, Ahmet Özkan Melaşvili’nin katledilişi, Gürcü halkının dili, tarihi, kültürü, gelenek ve görenekleri hakkındaki çalışmalarını üzerine yöneltilen çeşitli soruları cevapladı. Emperyalist-kapitalizmin yaşadığımız coğrafyadaki emekçi halklarımızın yabancılaştırma politikalarının geriye teptirilmesi için Devrimci ve Marksist Sol Kadroların “Millî Mesele” ile “Milliyetler Meselesi”ne nasıl bakması ve Marksist Bakış Açısı ile konuyu nasıl tahlil etmesi gerektiğini, yaşadığımız coğrafyada bu türden sorunlara nasıl çözüm yöntemleri üretmesi gerektiğini ayrıntılı anlattı.

☆ 19 Temmuz 2010 günü, Kandıra/Kocaeli 2 Nolu F Tipi Cezaevinde, *Dergimizin* yazarlarından Turgay Ulu ile *Kolektifimiz* Çalışanlarından Sırrı Öztürk ilk kez “açık görüş” imkânından yararlanarak yüz yüze görüştü.

* **SORUN Polemik Dergisi** arşivinin tamamı elektronik-kitap olarak <http://www.sorunpolemik.com> adresinden indirilebilir ya da aynı adres üzerinden okunabilir.

SORUN YAYINLARI KOLEKTİFİ YAYIN LİSTESİ

<i>Bilimsel İnceleme-Araştırma Dizisi (Tercüme):</i>	TL
1. KARL MARX - BİYOGRAFİ 2. Baskı <i>Bilimler Akademisi</i> 608 s. B. Boy - Kuşe Resimli - Bez Ciltli (Şömiizli)	40
2. FRİEDRİCH ENGELS - BİYOGRAFİ <i>Bilimler Akademisi</i> 472 s. B. Boy - Kuşe - Renkli Resimli - Bez Ciltli (Şömiizli)	30
3. V. İ. LENİN - BİYOGRAFİ <i>Bilimler Akademisi</i> 532 s. B. Boy+48 s. - Kuşe S/B - renkli resimli- Bez Ciltli (Şömiizli)	40
4. MARKSİST - LENİNİST PARTİNİN TEMEL EĞİTİM DERSLERİ <i>F. Engels Enstitüsü</i> B. Boy - Renkli Grafik - Resimli 488 s. 2. Baskı	28
5. SENDİKALAR ÜZERİNE V. İ. Lenin 512 s.	22
7. MARX'IN SOSYOLOJİSİ <i>Henri Lefebvre</i> 176 s. 3. Baskı	9
8. KADIN VE MARKSİZM K. Marx - F. Engels - V. İ. Lenin 224 s. 8. Baskı	12
9. MARKSİZM VE PSİKOANALİZ V. İ. Dobrenkov 160 s. 4. Baskı	10
10. Ailede ve Okulda ÇOCUK EĞİTİMİ <i>Anton S. Makarenko</i> 128 s. 5. Baskı	7
11. ANA - BABALARIN KİTABI <i>Anton S. Makarenko</i> 320 s. 4. Baskı	15
12. MAKARENKO - Eğitbilimsel Görüşleri - Yaşam Öyküsü - Anı ve Notları 160 s. 2. Baskı	9
13. EĞİTİM ÜZERİNE V. <i>Suhomlinski</i> 208 s. 3. Baskı	10
14. LENİN VE EĞİTİM <i>Fyodor Korolyov</i> 408 s. (Beraat Etti.)	20
15. DEVRİMCİ EĞİTİM DEVRİMCİ AHLAK M. İ. Kalinin 232 s. 6. Baskı	11
17. EMPERYALİZMİN FELSEFESİ PRAGMATİZM <i>Harry K. Wells</i> 256 s. 2. Baskı	13
18. İŞOKULU - EĞİTİM SORUNLARININ ÇÖZÜM YÖNETİMİ OLARAK MARKSİZM <i>P. P. Bolonski</i> 128 s. 2. Baskı	7
19. SOSYALİZM VE HÜMANİZM S. İ. Popov 208 s. 2. Baskı	10
20. LATİN AMERİKALI MARKSİST <i>Jose Carlos Mariategui</i> 216 s.	10
21. GÜN DOĞUMUNU GÖRMEK I. DOĞU HALKLARI KURULTAYI, B. Boy, 304 s.	16
22. LATİN AMERİKADA NELER OLUYOR-VENEZUELLA KOMÜNİST PARTİSİ 224 s.	11
23. LENİN'İN BÜTÜN DÜNYA KADINLARINA VASIYETLERİ <i>Clara Zetkin</i> 96 s. 4. Baskı	7
24. SENDİKALAR VE SOSYALİZM-SENDİKALAR VE SINIF MÜCADELESİ <i>Henri Krasucki</i> 160 s. 4. Baskı	10

*Banka Hesap No: T. İş Bankası İstanbul - Çağaloğlu Şubesi 325835

*Posta Çeki Hesap No: 098213

*Büro'dan Parakende satış %25 indirimli

*Dağıtıma %40 indirimli, 3 ay vadeli, Kargo, posta giderleri eklenerek gönderilir.

Cezaevlerine %50 özel indirim uygulanır.

*Kitaplarımız: İnternet'te:

www.kitapyurdu.com • www.ideefixe.com • www.abonet.net

www.kitapnet.com adresinden satın alınabilir.

Fiyatlara KDV Dahildir

BİLİMSEL BİLGİ VE BİLİNÇLENME SÜRECİNDE SUYU KAYNAĞINDAN İÇİN!...

Bilimsel İnceleme-Araştırma Dizisi (Telif):	TL
1. İŞÇİLER İÇİN TEMEL HUKUK BİLGİLERİ <i>Av. Zeki Öçal</i> 264 s.	12
2. İŞYERİ SENDİKA TEMSİLCİLİĞİ ATANMASI-GÖREVLERİ-GÜVENCESİ <i>Av. Zeki Öçal</i> 104 s.	5
3. İŞÇİ SINIFI-SENDİKALAR VE 15-16 HAZİRAN Olaylar - Nedenleri - Davalar - Belgeler - Anılar - Yorumlar <i>Sırm Öztürk B. Boy</i> 568 s. 2. Baskı	30
4. "KOMÜNSÜZ KOMÜNARLARA" HAYAT BİLGİSİ <i>Tolga Ersoy</i> 112 s.	6
5. LOZAN - BİR ANTIEMPERYALİZM MASALI NASIL YAZILDI? <i>Tolga Ersoy</i> 224 s. 2. Baskı	12
6. SAVAŞIN ŞAIRİN KİMLİĞİN SORGULANIŞI (Kolektif) 112 s.	6
11. HEKİMLERİN SINIFSAK KÖKENİ <i>Ata Soyer</i> 152 s. 2. Baskı	8
12. TABİP ODALARI BEYAZ EYLEMLER <i>Ata Soyer</i> 432 s.	20
13. OSMANLIDAN GÜNÜMÜZE ORDUNUN EVRİMİ <i>Osman Tiftikçi</i> 248 s.	12
14. TIBBİYE-İ ŞAHANE'DE 20 YIL <i>Tolga Ersoy</i> 288 s.	12
15. RESMİ TARİH POLEMİKLERİ <i>Tolga Ersoy</i> 208 s.	10
16. MARKSİZM TARTIŞMALARINA MARKSİST BAKIŞ (Kolektif) 160.s	10
17. KAPİTALİZMİN DÜĞÜMLERİ <i>Coşkun Adalı</i> 144 s.	7
18. EMPERYALİZMİN ORTADOĞUYA MÜDEHALESİ <i>Coşkun Adalı</i> 192 s.	10
19. SİNOP'UN HANI "SİNOP HAPİŞANESİNİN TARİHİ VE EDEBİYATTAKİ YERİ" <i>Tolga Ersoy</i> 112 s.	6
20. İATOKRASİ - TIP VE KÜLTÜR <i>Tolga Ersoy</i> 96 s.	4
21. SINIF SAĞLIK EŞİTSİZLİK <i>İlker Belek</i> 176 s.	9
22. SINIFSIZ TOPLUM YOLUNDA TÜRKİYE İÇİN SAĞLIK TEZİ <i>Dr. İ. Belek - Dr. E. Nalçacı - Dr. H. Onuroğulan - Dr. F. Ardiç</i> 144 s. 2. Baskı	8
23. TÜRKİYE TIP TARİHİ İÇİN MATERYALİST NOTLAR <i>Tolga Ersoy</i> 128 s. (Beraat Etti)	7

Reprodüksiyonlar - Posterler:

– Karl Marx-Friedrich Engels-V. İ Lenin S/B (25x35cm) (Beheri)	70 KR
– Avni Memedoğlu Dağdakiler S/B (25x35cm)	70 KR
– Avni Memedoğlu (18x25 cm) 8 adet renkli (zarflı)	6 TL
– Avni Memedoğlu (18x25 cm) 1 adet renkli (zarflı)	70 KR

Dergi ve Ciltleri:

– SORUN Birlikte Sosyalist Dergi Ciltleri I-II-III (Her Cildi)	25
– SORUN Polemik Marksist İnceleme - Araştırma - Eleştiri Dergisi (Her Sayısı)	4
– KIRMANCIYA BELEKÊ Kültür-Tarih-Halkbilim- Bilimsel İnceleme-Araştırma-Eleştiri Dergisi (Her Sayısı)	5
– SANAT CEPHESİ-SOSYALİST GERÇEKÇİ SANAT DERGİSİ	7
– İŞÇİ BİRLİĞİ - İŞÇİ - KİTLE GAZETESİ	1

Halkların Tarih-Kültür Dizisi:

TL

1. GÜRCÜSTAN TARİHİ N. Berdenişvili-Ş. Canaşıa 308 s. **2. Baskı** 15
2. TRABZON'DAN ABHAZYA'YA DOĞU KARADENİZ HALKLARININ TARİH VE KÜLTÜRLERİ (Kolektif) 176 s. **2. Baskı** 9
3. Bilim Tarih ve Metodoloji -KÜRT TARİH YAZIMI-Medeni Ayhan 192 s. **2. Baskı** 10
4. HALKLARIN MELODRAMİ - ÜÇ KADIN BİR DENİZ Tolga Ersoy 96 s. 5
6. ÇEÇEN - İNGUŞYA HALKIYLA RUSYA ARASINDAKİ İLİŞKİLER Yavus Ahmadov 152 s. 8
7. BİRLİKTE OLDUĞUMUZ HALKLAR KELDANİ-ASSURİ-SÜRYANİ-ERMENİ İrfan Işık (Wêlate Torî) 120 s. **3. Baskı** 7
8. ÜNLÜ KÜRT BİLGİN VE BİRİNCİ KUŞAK AYDINLAR Mehmet Kemal Işık (Tori) 192 s. (**Beraat Ettî**) 10
9. TARİHSELDEN GÜNCELE KÜRT GERÇEĞİ Mehmet Kemal Işık (Tori) 192 s. 10
10. KUZEY KAFKASYA MİTOLOJİSİ-NARTLARDAN BERİ Nuray Gök Aksamaz 208 s. 10
11. ANADOLU'YA AĞLIYORDU NİOBE - TÜM YÖNLERİYLE RUM TEHCİRİ VE TEHCİRİN TARİHSEL KAYNAKLARI Pervin Erbil 208 s. 10
12. EKİMİN YETİŞTİRDİKLERİ ÇEÇEN EDEBİYATI Moxmat Sulayev 112 s. 6
14. İSLÂM VE MODERNİZM Muhammed Rıza Şalguni 144 s. 8
15. ANA DİLDE EĞİTİM VE AZINLIK HAKLARI (Kolektif) 144 s. 8
17. DIMİLİ DERSİM ÖYKÜLERİ Turabi Saltık 128 s. 7
18. DERSİM...DERSİM... GEZİ NOTLARI-DERSİM'İN NABZI Sırrı Öztürk 200 s. 10
19. PROTO DERSİM KÜLTÜRÜ ÜZERİNE TEZLER Turabi Saltık 208 s. 10
20. PİR SULTAN ABDAL ESNAF-SANATKÂRİN FÜTUVVA HIRKASI Suha Bulut 160 s. 9
21. ÇERKES KİMLİĞİ-TÜRKİYE'NİN SORUNLARI **2.Baskı** Yalçın Karadağ 256 s. 16
22. 100 AYKIRI SORUDA TÜRKİYE'Yİ ANLAMAK Yalçın Karadağ 112 s. 7
23. RESMİLİK, DERSİMLİLİK ALEVİLİK VE SOLCULUK Ahmet Çakmak Deliorman 112 s. 7

Emperyalizmin Gizli Örgütleri Dizisi:

1. GLADIO: NATO'NUN GİZLİ TERÖR ÖRGÜTÜ Jens Mecklenburg 152 s. **5. Baskı** 8
2. MEHMET EYMÜR ZİVERBEY'DEN SUSURLUK'A BİR MİT'ÇİNİN PORTRESİ Talat Turhan-Orhan Gökdemir 312 s. **9. Baskı** 15
3. ÇARMIHTAKİ ÜLKÜCÜ - TANIK VE BELGELERİYLE AĞCA İPEKÇİ'Yİ NEDEN ÖLDÜRDÜ? Tamaşa F. Dural 240 s. **5. Baskı** 11
5. GİZLİ ORDULAR - CIA Halid Özkul 376 s. **2. Baskı** 17
6. EMPERYALİZMİN BATAKLIĞINDA İSTİHBARAT ÖRGÜTLERİ -DORUK OPERASYONU- Talat Turhan 296 s. **3. Baskı** 13
7. YARGILAYANLARI YARGILIYORUM! BOMBA DAVASI -SAVUNMA -1- Talat Turhan 264 s. **3. Baskı** 11
8. DEVRİMCİ BİR KURMAY SUBAYIN ETKİNLİKLERİ **2. KİTAP** Talat Turhan 320 s. 14
9. GİZLİ ORDULAR - RT - CFR - BG - TC Halid Özkul, 384 s. 17

Edebiyat - Sanat - Estetik Dizisi:**TL**

1. POLİTİKA-SANAT-ESTETİK YOLUNDA 'EMEĞİN RESSAMI' Avni Memedoğlu Hazırlayan: *Sırm Öztürk* 352 s. 1. Hamur - B. Boy - Kuşe Resimli 25
4. KURŞUNA DİZİLENLERDEN MEKTUPLAR *J. Duclos Önsöz* 112 s. **2. Baskı** 5
5. 12 MART 1971'DEN PORTRELER C. I *Sırm Öztürk* 416 s. **6. Baskı** 19
6. 12 MART 1971'DEN PORTRELER C. II *Sırm Öztürk* 288 s. **4. Baskı** 13
7. 12 MART 1971'DEN PORTRELER C. III *Sırm Öztürk* 432 s. **2. Baskı** 19
8. "TERÖRİST"İN GÜNLÜĞÜ *Sırm Öztürk* 208 s. 10
13. GERÇEĞİN SEVDA TUTANAĞI 1. Hmr. *Kemal Kök* 96 s. *Şiir* 4
15. CUMARTESİ ARANIŞLARI 1. Hmr. *İsmail Hardal* 96 s. *Şiir* 4
17. EYLÜLNAME *Kemal Urganç* B. Boy 80 s. Karikatür Albümü 8
18. PANİK ATAK *Canol Kocagöz* B.Boy 80 s. Karikatür Albümü 8
19. İÇERİDEKİ DIŞARIDAKİ HAPISHANEDEN BİZİM ŞİİR ANTOLOJİSİ *İsmail Hardal - Kemâl Kök* B.Boy 384 s. 20
20. SU DAMLASINA SIĞDIRILAN YAŞAM 1.Hmr. *S. Oral Uyan* 80 s. *Şiir* 5
21. KUYTUDA VE KÖZ 1.Hmr. *S. Ali Tayır* 80 s. *Şiir* 5
22. BARIŞ VE BAŞAK 1.Hmr. *Kemâl Kök* 80 s. *Şiir* 5
23. EYLÜL FIRTINASI 1.Hmr. *Ertan Taşdelen* 80 s. *Şiir* 5
24. BİTMEDİ *Kemal Urganç* B. Boy 4 renkli 80 s. Kuşe, Karikatür Albümü 20
25. KUŞ DAĞI 1. Hmr. *Hüseyin Gül* **2. Baskı** 80 s. *Şiir* 5
26. ATALARIMIZ NE DEMİŞ *Hüseyin Gül* 80 s. *Şiir-Mizah* 5
27. ÜTÜLÜ PAÇA *Hüseyin Gül* 112 s. *Öykü* 6
28. GÜL VE DÜŞÜN *Hüseyin Gül* 80 s. *Karikatür Albümü-Renkli* 8
29. VAROŞLARIN ULAŞLARI *Sabahattin Ali Tayır* 112 s. *Öykü* 6
30. GÜNEŞİN SOFRASINDA *Bülent Gezgin* 96 s. *Şiir* 6
31. SANAT ESTETİK POLİTİKA
Sanat-Kültür Konferansı Tebliğleri (Kolektif) 272 s. 16
32. TOPLU OYUNLAR - I *Hasan Öztürk* 160 s. *Tiyatro* 10
33. TOPLU OYUNLAR - II *Hasan Öztürk* 160 s. *Tiyatro* 10

Sorun Broşür Dizisi:

8. "İLERİCİ-GERİCİ" KAVGASINDA HANGİ "RESTORASYON"?
HANGİ "KOMÜNİST PARTİ"? *Sırm Öztürk* 80 s. 4
9. HANGİ "BİRLİK"? PARTİLEŞME MÜCADELESİNİN
NERESİNDEYİZ? KOMÜNİSTLERİN BİRLİĞİ *Sırm Öztürk* 96 s. 4
12. DEVRİMCİ SİYASÎ TERBİYE-DİPLOMASI-AHLÂK *Sırm Öztürk* 192 s. 9
13. MARKSİST SOL YİĞİNAĞI NEREYE YAPMALI? *Sırm Öztürk* 128 s. 6
14. İŞÇİ - KİTLE GAZETESİ İÇİN SINIF BİLİNÇLİ İŞÇİLERE ÇAĞRI
Sırm Öztürk 32 s. 1
15. SANAT CEPHESİ ÇAĞRISI (Kolektif) 40 s. 1
16. 10 EYLÜL 1920 TKP ve GÜNÜMÜZ KOMÜNİST HAREKETİNİN
HAYATİ SORUNLARI FORUM'U Belgeler 268 s. 11
17. ANADOLU ALEVİ KÜLTÜ ve SOL'UN "POLİTİKASI" (Kolektif) 112 s. 7
18. ŞİMDİ SÖZ YAPANLARDA!..
GELENEKTEN GELECEĞE 15/16 HAZİRAN VE GÜNÜMÜZ *Sırm Öztürk* 64 s. 3

Sorun Yayınları

Akbiyik Değirmeni Sk. No:33/B-34122 Sultanahmet-Eminönü-İstanbul

Telefon: (0212) 638 81 82 Fax: (0212) 638 81 72

e posta: sorunkolektif@gmail.comwww.sorunyayinlari.net

Fiyatlar: Mart 2010